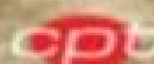
EMMA HEALEY

Autoarea romanului *Elizabeth a dispărut*,
carte distinsă cu Premiul Costa

STRIGĂT ÎN ÎNTUNERIC

Emma Healey a scris prima povestire la vârsta de patru ani, le-a spus profesorilor ei că va fi scriitoare la opt, dar la doisprezece ani s-a hotărât să devină avocat pledant (inspirată de filmul *Liceenele din Beverly Hills)*. I-au trebuit încă zece ani până să se întoarcă la scris. Și-a petrecut copilăria în Londra, unde a absolvit colegiul de artă. A lucrat pentru două biblioteci, două librării, două galerii de artă și două universități, și intenționa să-și facă o carieră în lumea artei când scrisul a devenit cel mai important lucru din viața ei. S-a mutat în Norwich în 2010 pentru a face un masterat în scriere creativă la University of East Anglia și nu s-a mai întors la Londra. *Elizabeth a dispărut* (2014), primul ei roman, a câștigat Costa Book Award pentru roman de debut și a fost nominalizat la National Book Award – Popular Fiction, National Book Award – New Writer of the Year și la Dylan Thomas Prize. Cel de-al doilea roman, *Strigăt în întuneric (Whistle in the Dark*, 2018), s-a bucurat, de asemenea, de o primire favorabilă din partea criticilor și a publicului.

Mamei mele, Kathryn Healey

SFÂRȘITUL

— Asta a fost cea mai grea săptămână din viața mea, a zis Jen.

Nu era ceea ce plănuise să-i spună fiicei sale de cincisprezece ani după un calvar care durase, de fapt, patru zile.

— Bună, mami, a răzbătut vocea Lanei printre buzele vinețiі.

Jen n-a putut decât s-o îmbrățișeze în fugă și să-și lipească obrazul de al Lanei – moale și palid ca o ciupercă – în vreme ce paramedicii trânteau ușile ambulanței, apoi au dus-o pe Lana în spital. Avea o tăietură adâncă pe capul de culoarea cenușii, o julitură pe maxilarul delicat, era slabă și rece și înfășurată în folie de aluminiu, mirosea a umezeală și a pământ și a murdărie, dar era în ordine: era aici, era în siguranță, era în viață. Nimic altceva n-avea importanță.

Dinspre martorii în halate și cu perfuzii care se îngrămădeau sub acoperișul intrării plutea fumul țigărilor și odată cu el vocea unui bărbat.

— Care-i treaba? Aia-i fătuca din Londra?

— A apărut, așadar, a rostit altă voce. Am auzit la știri.

Prin urmare, presa fusese deja anunțată. Jen presupunea că era un lucru bun: puteau să înceteze căutarea, să nu le mai ceară oamenilor să fie cu ochii-n patru, să raporteze dacă o văzuseră cumva, să contacteze poliția dacă aveau vreo informație. Era un sfârșit fericit al poveștii. Nu sfârșitul la care s-ar fi așteptat cu toții.

Primiseră telefonul cu mai puțin de o oră în urmă. Hugh, înfășurat într-un prosop al hotelului (pentru că era important să trăiască mai departe), Jen încă neîmbrăcată și fără să fi făcut duș (pentru că nu era convinsă de raționamentul lui Hugh). Nu-și pierduseră nici o clipă speranța, asta avea să spună ea în următoarele săptămâni, când vorbea cu prietenii și rudele, dar, în realitate, speranța ei, acea construcție fragilă din piese Meccano, își pierduse șuruburile și se prăbușise la câteva minute după ce descoperise că Lana dispăruse.

Chiar și în drum spre spital, Jen fusese neîncrezătoare, gândindu-se că era o greșeală, închipuindu-și că o să dea acolo peste altă fată sau peste un trup fără viață. Agentul de poliție încercase s-o liniștească, oferindu-i amănunte: un fermier văzuse o adolescentă pe pășune, o identificase ca fiind fata de la știri și sunase la poliție, purta hainele pe care Jen presupusese că ar trebui să le poarte, se simțise destul de bine ca să bea o

cană de ceai dulce și fierbinte și, nu încăpea îndoială, răspunsese la numele Lana.

Și apoi iat-o acolo, ușor de recunoscut și totuși străină, un crochiu al ei înseși, colorat de cei din spital: fotoliul rulant negru împins spre recepție, marginile păturii roșii a Lanei fâlfâind, o asistentă în albastru grăbindu-se să vină împreună cu un medic în halat alb și paramedicii în uniforme verzi întorcându-se să plece cu o fluturare a mâinii. Jen se simțea prea rotundă, liniile corpului ei prea groase și lente pentru acel ritm, și a rămas o clipă în spate, simțind pe umeri mâinile lui Hugh.

El a împins-o ușor în față. Scaunul Lanei era în mișcare, și Jen se simțea năucită, cu mirosul de dezinfectant vâjâind prin ea în timp ce înaintau prin spital. Nu se așteptase la asta, nu se pregătise pentru medici și însănătoșire, își imaginase doar conferințe de presă ale poliției și o înmormântare sau o așteptare nesfârșită, chinuitoare. Ușurarea era minunată, ușurarea era extaz pur, ușurarea o făcea iritabilă, îi pulsa prin vene. Ușurarea era epuizantă.

— Cum te simți? l-a întrebat pe Hugh, sperând că răspunsul lui o să-i arate cum trebuia să reacționeze, cum să se comporte.

— Nu știu, a zis Hugh. Încă nu știu.

Au petrecut câteva ore la Urgențe, unde Lanei i s-au făcut radiografii și teste de urină, i-a fost curățată rana, i s-au pus copci și i-a fost ras o parte din păr. I-au scos hainele și i-au dat o cămașă de noapte, iar labele picioarelor, albe ca varul, se ițeau goale de sub tiv. Jen ar fi vrut să i le țină la piept, să le sărute, așa cum făcea când Lana era bebeluș, dar deasupra fiecărei glezne era o dungă vineție, ca adânciturile pe care le lasă șosetele, însă mai subțiri și mai întunecate. Felul de urmă pe care ar lăsa-o o sfoară subțire. Ele au făcut-o pe Jen să ezite, erau o aluzie, o amenințare, și semnalau un început – începutul unei noi bănuieli, a unei noi spaime, a unui nou hău care se căsca între ea și fiica sa.

Și polițiștii au observat acele semne și le fotografiaseră când au venit să ia jacheta Polar albă a Lanei, acum cafenie și țeapănă din pricina sângelui. Era atâta sânge pe ea, încât Jen s-a întrebat iarăși dacă fiica ei chiar era în viață.

— Rănile de la cap, chiar și cele relativ minore, sângerează mult, a zis un medic, observând expresia de pe chipul lui Jen.

A urmat o bătaie pe umăr și i-a fost oferită încă o cană de cafea. Apoi multă așteptare, mult mers, și Jen a constatat că o rod ghetele, cu toate că se

simțise perfect în ele când traversase câmpuri și străbătuse cărări prin pădure, cu o săptămână în urmă. Și, în sfârșit, au ajuns într-un salon, cu Lana într-un pat, perfuzia suspendată și buiotele înlocuite. Dormea sau, dacă nu dormea propriu-zis, era cufundată într-un soi de ceață.

Ziua fusese senină, caldă, însă acum soarele coborâse și se făcuse frig. O gărgăriță ajunsese cumva înăuntru și se tot izbea de geam cu acel zgomot aparte al gâgăniilor, o lovitură zbârnâitoare, un sunet enervant. Gărgărițele reveniseră la viață de mai bine de o lună, ieșind din hibernare datorită vremii calde; avuseseră trei în baia de acasă, și Jen șovăise dacă să le omoare sau nu, pentru că era sigură că erau toate din specia arlechin și, prin urmare, invadatoare, impostoare, răufăcătoare care amenințau flora și fauna locului.

Acum n-a șovăit, a traversat încăperea și a strivit gângania într-un șervețel.

— Aduce ghinion să omori o buburuză, a zis o femeie.

Era în pragul senectuții, cu păr cărunt tuns foarte scurt și cu câteva straturi de haine bine strânse peste spate, și ședea lângă patul unui copilaș, tricotând.

Culoarea puloverului pe care îl purta (albastru-verzui) și culoarea lânii cu care tricota (turcoaz-închis) erau atât de apropiate, încât părea că își înmulțește propriile haine. Exista în asta ceva mitic, ca de basm, care a făcut-o pe Jen să se abțină să-i spună să nu-și bage nasul unde nu-i fierbea oala. A aruncat gângania turtită într-un coș de gunoi și s-a așezat la loc.

La începutul săptămânii pictase o gărgăriță, amestecând roșu aprins cu teracot pentru elitre, picurând delicat vopseaua pe hârtie. Părea o veșnicie de atunci sau – poate mai corect – părea un moment pe care și-l imaginase în timp ce visa cu ochii deschiși la soare. Lana pictase și ea gângania, cuibărită într-o ciuboțica-cucului, însă vopseaua roșie se prelinsese în galbenul pal al florii și ea se enervase și rupsese foaia.

Lana distrusese multe dintre lucrările ei în tabără, cu toate că Jen o rugase să n-o facă. Erau o duzină de margini zdrențuite în blocul ei de desen, rămășițele picturilor care ieșiseră prost.

— Bună!

Un bărbat care purta uniformă de doctor, o cămașă în carouri, cu mânecile suflecate, băgată în pantaloni de bumbac, i-a salutat, iar Hugh s-a ridicat în picioare, cu propria cămașă fără carouri, nesuflecată și nebăgată în pantaloni, un pic mai boțită, un pic mai strâmtă peste burtă.

— Sunt doctorul Kaimal. Poți să deschizi ochii, Lana?

Vorbea cu o voce joasă, profundă, înclinând capul în vreme ce lumina pupilele Lanei.

Hugh a făcut un pas înainte și Jen și-a dat seama că voia s-o scutească de această ultimă frântură de neplăcere. Lana a clipit și a gemut, cu capul afundându-i-se înapoi în pernă, mișcările ei spasmodice când doctorul i-a cerut să-i strângă degetele și i-a mai luat o dată tensiunea. Fiecare acțiune părea aproape prea mult pentru ea, și capul i-a căzut în față când el a terminat.

— Totul arată foarte bine, a zis doctorul, punând în buzunar mica lanternă. I-am crescut temperatura, lucru care ne bucură. Este deshidratată și dezorientată, evident, și există câteva rosături infectate, însă rana de la cap nu-i nici pe departe atât de gravă cum arată. Ce am vrea noi este s-o ținem sub observație peste noapte și să-i dăm lichide și antibiotice. De acord?

— Ce s-a întâmplat? Puteți să-mi spuneți? a întrebat Jen.

El a făcut o mică grimasă.

— Se poate să fi căzut, dar, în afară de vânătăi, nu a suferit alte vătămări. A fost foarte udă o vreme și pielea îi e destul de sensibilă și, desigur, i-a fost foarte frig. Ar trebui să vă poată spune când o să se înzdrăvenească un pic. A făcut o pauză. Nu-i așa că polițiștii au vorbit deja cu ea?

— Le-a spus că s-a rătăcit, a zis Jen. Vor să stea din nou de vorbă cu ea când o să se simtă mai bine.

— Aha. Bine. Doctorul a făcut același semn din cap spre fiecare dintre ei. Peste o oră vine cineva să vadă cum se simte.

Soarele coborâse în spatele unei clădiri și toate muchiile care fuseseră aurii erau acum cenușii. Ușurarea pe care o simțise Jen când o văzuse iar pe Lana se transforma în altceva și, cu toate că în cea mai mare parte își dorea s-o ia în brațe și s-o legene și să-i simtă greutatea și să facă tot ce-i stă în puteri ca să se convingă că fiica ei era cu adevărat bine, exista în ea și un fir subțire de groază. Se temea să tragă de el, dar știa că n-o să poată rezista multă vreme.

— Cum te-ai rătăcit? a întrebat-o pe Lana, care a deschis și a închis ochii.

Hugh s-a așezat încet, ascultând, concentrându-se.

— A fost un accident?

Lana a făcut o mișcare din cap care ar fi putut să fie o încuviințare.

— N-ai plecat dinadins? a întrebat Jen, și răspunsul fiicei sale ar fi putut să fie un da sau un nu. Nu încercai să-ți faci singură rău?

— Te rog, a zis Lana.

Cuvintele au fost rostite cu durere.

— Bine. Jen și-a trecut o mână peste vârfurile năclăite de sânge al părului Lanei. Bine. Dormi.

Și n-a mai spus nimic, cu toate că întrebările îi zornăiau prin cap, și și-a ținut mâinile nemișcate, cu toate că ar fi vrut să-și zgâlțâie fiica, s-o trezească și să-i ceară o explicație. O furie disperată sfârâia prin ea ca un fitil. O speria furia asta, fără țintă și fizică, și nu era sigură că putea să aibă încredere în ea însăși.

— Chiar e aici, Hugh? a zis Jen. Chiar e bine?

El a încuviințat din cap. Avea mâinile încleștate, ca și cum s-ar fi rugat, cu degetele împletite, și le mișca de parcă ar fi fost un tot, așezându-le pe genunchi, pe coapse, pe burtă.

— Și, orice s-o fi întâmplat, o să-și revină?

— Da.

El a ridicat mâinile împreunate, apoi le-a întins în sus și în spate, ca să-și sprijine ceafa.

— O să fie bine?

— Da.

— Și n-o să o învinovățim?

— Nu, a zis Hugh, descleștându-și mâinile. Nu, sigur că n-o s-o facem.

— Nu, sigur că n-o s-o facem, a repetat Jen.

S-a lăsat pe spătarul scaunului.

Numele Lanei fusese scris pe o tablă albă de deasupra patului și cineva desenase alături o floare cu o față zâmbitoare. Tușul devenise prăfos în jurul punctelor care erau ochii, astfel încât arăta ca și cum rimelul florii s-ar fi scurs. Jen s-a ridicat și a șters cu degetul pe sub puncte, însă n-a reușit să le facă să arate la fel și a tot corectat până ce a șters cu totul ochii. Fața arăta acum mai veselă fără ei, și-a zis, descoperind enervată că tușul albastru îi intrase sub unghii.

OMUL LUI DUMNEZEU

În tabăra de pictură mâinile ei fuseseră murdare de cerneală și vopsele; folosiseră pensule și tocuri din trestie, pătrățele de hârtie groasă, absorbantă, și rulouri uriașe de tapet. Instructorul îi îndemnase să frece picturile cu noroi de pe câmp, să preseze în blocurile de desen flori de grozamă cu

aromă de cocos, să noteze pe marginile fiecărei picturi mirosurile și sunetele peisajului.

Jen își propusese să continue această activitate artistică după ce se întorcea acasă, la Londra, deși ar fi putut să prezică de pe atunci că avea să fie o încercare fără prea mare tragere de inimă, după care n-o să mai găsească niciodată timp. Locul era cel care făcea totul posibil: atelierul luminos, potecile de pe dealuri și sala de mese în care le era servită mâncarea.

Se înscriseseră la curs în ianuarie, când era un chin să stai afară și nu-si puteau închipui că lumina zilei durează mai târziu de ora patru după-amiaza. Era un lucru pe care să-l aștepți cu nerăbdare: o săptămână la țară la sfârșitul lui mai, o săptămână pentru plimbări și artă, pentru autoperfecționare și, poate, chiar și pentru puțină apropiere între mamă și fiică după ultimii doi ani de conflicte. Timp petrecut împreună fără asistenți sociali, doctori și psihiatri.

Se duseseră să cumpere materiale pentru pictură și îmbrăcăminte potrivită pentru drumeții. Seturi de acuarele, radiere, pensule cu rezervor de apă și lichid de mascare. Pantaloni impermeabili, jachete Polar, șosete groase și ghete. Drumul la cumpărături fusese distractiv și Jen considerase asta un semn că tabăra va avea succes. Însă, pe măsură ce se apropia ziua plecării, Lana devenea tot mai puțin entuziasmată.

„Cred că e nedrept că nu poate să vină și tati“, zicea, și „Cât de mult va trebui să mergem pe jos? Și dacă nu putem ține pasul?” și „Și dacă toți ceilalți sunt niște artiști uimitori, iar eu sunt bâtă?" și „Cine o să mai fie la curs? O să fie toti adulți?” și „E la mulți kilometri de aici. Cât durează să ajungem cu mașina acolo?”

De fapt, nu merseseră cu mașina. Hugh avusese nevoie de mașină, așa că luaseră trenul. Și Jen își închipuise că acea călătorie ar putea fi un moment potrivit ca să înceapă să „refacă legătura" și să „deschidă liniile de comunicare", însă, în timp ce așteptau în gară, Lana rostise din nou vorbele de care Jen ajunsese să aibă oroare.

— Vreau să mă omor.

Vocea îi era plată și liniștită, lipsită de expresie și puternică.

Jen reflectase câteva secunde încercând să formuleze un răspuns, dar, cumva, înainte să poată vorbi, conversația a trecut la altceva și a constatat că ratase ocazia.

— Aceia sunt pantofii care-mi plac, rostise Lana, arătând cu degetul. Vezi? Femeia aceea în albastru.
— Da, sunt drăguți, răspunsese Jen, cu mintea gâfâind, în vreme ce respirația reală îi rămăsese egală.
— Dar labele mele de la picioare sunt prea urâte, adăugase Lana, privind în jos, mai degrabă voioasă, observase Jen. Prea vânoase. Trebuie să ai picioare netede, cafenii, pentru acei pantofi.
— Oh, înțeleg, replicase Jen, neștiind cum să revină la începutul discuției, neștiind dacă *ar trebui* să încerce să se întoarcă acolo, și descumpănită, ca de obicei, de iuțeala cu care se schimba starea de spirit a fiicei sale.

La sosire, descoperiseră că Lana era cea mai tânără din grup, cu o diferență de treizeci de ani, însă, odată ce a fost stabilit acest lucru, nu a părut să-i pese și Jen se simțise mândră de fiica ei care pălăvrăgea, muncea din greu la picturile sale în atelier, îi ajuta pe artiștii amatori mai vârstnici să treacă pe porți și să se cațăre peste pârleazurile mai dificile. Nu se plânsese decât o dată de condițiile de cazare, de podeaua rece acoperită cu linoleum, de câte un gândac, de faptul că dușurile erau într-o clădire separată, de pe o alee întunecată. Și păruse mai puțin obosită decât de obicei, nu atârna de brațul lui Jen, ci se îndepărta ca să găsească cel mai bun loc pentru un tablou. Nu mai repetase niciodată ce spusese în gară.

Jen fusese mulțumită că Lana se implicase din toată inima în activități, dar și-ar fi dorit s-o aibă doar pentru ea și o deranjase întru câtva felul cum celelalte persoane îi solicitau atenția. Clasa era plină de personaje interesante, sau, cel puțin, așa spuneau toți mereu. Erau aproape numai femei. Erau o idolatră, o ghicitoare în cărți de tarot și o practicantă de reiki; era o femeie pe nume Peny, care ținea morțiș să aibă grijă să i se rostească numele cu un singur „n“, pentru că avea să-și dea seama dacă rostesc doi, și altă femeie care în acel moment se dedicase desenării de motive pentru decorarea propriului sicriu din carton.

„Cineva ar trebui să scrie un roman despre noi", spuneau mereu, ceea ce o făcea pe Jen să se întrebe dacă era printre ei cineva care citise vreodată un roman.

Poate că Stephen, își închipuise ea. Era un acuarelist trecut de patruzeci de ani care tindea să evite activitățile de seară ca „să mai recupereze niște lecturi", și Jen se gândise la el cu mai multă considerație timp de câteva zile. Dar apoi se dovedise că lecturile lui erau parte din pregătirea pe care o făcea pentru a conduce o sectă creștină obscură, numită

Noua Frăție Lollardă. Cele mai multe dintre cărți aveau pe copertă imagini neclare cu valuri sau apusuri peste care erau caractere îmbârligate, și stima față de el dispăruse.

Reieșise că hobby-ul lui anterior fusese istoria familiei și că-și descoperise un strămoș care avea legătură cu Biserica și, cu toate că își petrecuse viața ca agnostic neinteresat, această conexiune îl convinsese să devină membru.

Lui Jen această idee i se părut atrăgătoare și se întrebase cum i s-ar putea schimba propria viață prin descoperirea ocupațiilor și intereselor Strămoșilor. Dar bănuia că ea n-ar reuși niciodată să fie atât de devotată și de influențabilă ca Stephen.

În a treia zi el începuse să se folosească de orice prilej ca să-și „mântuiască” amicii de pictură, încercând să le explice că Biblia fusese interpretată greșit, să-i convingă că religia lui era singura adevărată, să susțină preocuparea Bisericii sale față de iad, pe care credeau că era posibil să-l vizitezi.

— Nu-mi amintesc ca asta să fie în Cele Douăsprezece Concluzii[1], remarcase Peny, care nu era idolatră sau practicantă de reiki, dar avea o licență în teologie.

— Nu suntem legați de lollarzii lui Wycliffe, răspunsese Stephen. Pentru noi termenul „lollard” înseamnă eretic în cel mai bun fel.

Era când plictisitor, când enervant. În ciuda acestui lucru, avea ceva fermecător, copilăros și obraznic. Celelalte femei îi cereau adesea părerea despre lucrările lor și erau mai predispuse să râdă când el era cu ele. Jen nu reușise să-l deteste propriu-zis până când nu începuse să-și petreacă tot timpul cu Lana.

Păruse că se întâmplă dintr-odată. Jen îi găsea mergând împreună în coada grupului, Stephen îndepărta crengile din calea ei sau îi lega în jurul taliei mânecile jachetei care se i desfăcuseră. Făceau schimb de glume pe care Jen le pricepea doar pe jumătate, iar în atelier el obișnuia să arunce în Lana cu bucăți de Blu-Tack, făcând-o să chiraie. Acest flirt (cum altfel i-ar fi putut zice?) o îngrijora pe Jen, mai ales când el începuse să-i vorbească Lanei despre Calea cea Dreaptă, Păcat și Mântuirea Sufletelor. Lana asculta cu atenție, punea întrebări și părea cu adevărat interesată, iar Jen își imagina că zâmbetul lui Stephen, când îi întâlnea privirea, avea un licăr de triumf.

Dar, spre ușurarea lui Jen, Lana nu era prea vulnerabilă la argumentele religioase și fusese foarte iritată când descoperise că încerca să

convertească alți vizitatori, în timpul unei excursii a grupului pe o proprietate a National Trust[2].

„Lumea nu vine aici ca să fie hărțuită de fanatici religioși”, spusese ea.

Pe Stephen nu păruse să-l supere categorisirea ei, ci zâmbise șmecherește. În general, părea insensibil la criticile Lanei, oricât de insultătoare ar fi fost, și întotdeauna Lana era cea care se îndepărta, nervoasă și neîncrezătoare.

DISPUTĂ TEOLOGICĂ

STEPHEN *(zâmbind, cu genunchii bronzați, de om care merge mult pe jos, lăsați la vedere de pantalonii scurți de bumbac)***:**

Scuză-mă, dar ești naivă, lumea nu are decât zece mii de ani. Acele fosile au fost plantate ca să ne pună la încercare credința.

LANA (*aplecându-se în față și tremurând ușor):*

Asta-i o grămadă de rahat, iar tu nu ești sănătos la cap.

UNIVERSUL PARALEL

Cineva, de obicei o asistentă, venea la fiecare două ore ca să lumineze pupilele Lanei și să-i ia tensiunea, și în răstimpuri ea părea să cadă într-un somn agitat, tremurând și încruntându-se, ca și cum ar fi avut în continuare o dispută cu Stephen. Jen se întreba ce visa, de fapt, fiica ei, și dacă ar trebui sau nu s-o trezească.

— Când putem să întrebăm ce s-a întâmplat? a iscodit-o Hugh pe o asistentă când balanța luminii s-a mișcat din afară spre înăuntru și reflexiile lor au apărut pe geam.

Asistenta, care ținea un clipboard la subsuoară, s-a uitat nedumerită prin ochelari.

— Când e trează? a sugerat.

— Prin urmare, ar fi în ordine?

— Păi, cred că da.

— De ce-ai întrebat asta? a vrut Jen să știe după plecarea asistentei.

— Întotdeauna se verifică mai întâi asta în serialele polițiste de la televizor, a zis Hugh. M-am gândit că așa se face.

— Dar noi nu suntem de la poliție. N-avem nevoie să ni se permită să vorbim cu fiica noastră.
— Nu cred că era vorba de permisiune, a zis Hugh. Mă gândeam să nu influențăm însănătoșirea.
— Cum ar putea să *influențeze însănătoșirea* faptul că întrebăm unde a fost?

El i-a aruncat o privire solemnă.
— În serialele polițiste orice interogatoriu influențează întotdeauna însănătoșirea.

Au stat o clipă și s-au uitat la pat, de parcă ar fi fost un ecran de televizor. Jen nu știa prea bine dacă ar trebui sau nu să caute mâna Lanei sub pătură; cât de fragilă era, de fapt, după calvar? Oricare o fi fost acela. Așa că a luat mâna lui Hugh, în ciuda faptului că o enervase insistența lui de a urma procedurile detectivilor de la televizor. După câteva minute a apărut de după draperie, ca o actriță, o asistentă mai în vârstă.
— Bună ziua, domnule. Bună ziua, doamnă, a rostit pe un ton foarte oficial, dar cu o voioșie care a făcut-o pe Jen să creadă că își bătea joc de ei.
— Bună ziua, au zis Jen și Hugh, uitându-se la ea ca și cum s-ar fi așteptat la un spectacol.

Vocile lor unite erau mai degrabă șovăielnice, un public care încă nu se încălzise.

Asistenta avea părul tuns scurt și nume chinezesc, și vocea îi era deja cunoscută: Jen o auzise glumind cu ceilalți pacienți din salon. A împins un aparat pentru luarea tensiunii și a revenit, cu mersul greoi, târșâit, cu încălțările cu talpă groasă un pic prea mari. Erau niște papuci negri ponosiți, uzați, și forma degetelor lăsase urme clare în piele. Încălțări liniștitoare, și-a zis Jen, încălțările unei asistente competente.
— Deci, ce avem aici? a zis asistenta. Deshidratare, tăieturi, vânătăi. Nimic prea grav, nu? Și s-a împotrivit examinării medico-legale. Așa. Așa. Doctorul crede că mâine poate să meargă acasă.
— Grozav, a zis Hugh, și vocea îi suna ca și cum tocmai i se spusese că era o masă liberă într-un restaurant foarte la modă.
— Ce vrea să însemne? a întrebat Jen. Partea cu examinarea medico-legală.
— Înseamnă că ea nu crede că are nevoie de așa ceva.
— Grozav, a zis Hugh iarăși.

Lui Jen îi venea să-i tragă un cot.
— Dar nu vă supărați. Ce este o examinare medico-legală?

— Este, a zis asistenta, făcând o pauză ca să-și înalțe sprâncenele, o trusă pentru viol. Cei de la poliție au întrebat. Au vorbit cu dumneavoastră despre asta?
— Nu, a zis Hugh. Nu cred că au pomenit așa ceva.

Stătea neclintit, și Jen l-a imitat, deși era frământată de întrebări. Ce anume îi făcuse pe polițiști să creadă că era nevoie de o trusă pentru viol? Le spusese Lana ceva? Și de ce refuzase? Pentru că nu se întâmplase nimic? Fiindcă era stingherită sau rușinată? Pentru un moment, Jen a simțit o altă versiune a sa, din alt univers, reacționând la răspunsul alternativ, reacționând la vestea că Lana acceptase trusa pentru viol. Hugh și Jen din celălalt univers stăteau și ei neclintiți, dar organele lor interne se micșoraseră, iar lumea din jurul lor devenise mai mare. Jen a trebuit să facă un efort ca să rămână în universul corect, să nu uite căruia îi aparține.
— Păi, bine. Semn bun, nu? Semn bun, a zis asistenta. Nu vă faceți griji.
— Așa e, o să încercăm.
— Da. Da, bine. De unde sunteți?
— Londra, a zis Hugh.
— Și ce e asta?

Asistenta a bătut cu palma o pungă de plastic așezată pe noptieră.
— Blocuri de desen, a zis Jen, străduindu-se să se concentreze. Le aveam cu mine...

De fapt, se agățase de ele în ultimele patru zile, simțind că acuarelele neterminate și desenele în cărbune mânjite o leagă de Lana.
— Pot să mă uit? a zis asistenta.

Jen ar fi vrut să zică nu, pentru că polițiștii se uitaseră deja prin ele, căutând indicii, și paginile erau un pic îndoite la colțuri, unele dintre picturi erau pătate și cu urme de noroi de la atâta atingere. Dar părea nepoliticos să refuze când femeia arăta interes și degetele ei erau delicate și păreau curate, așa că a încuviințat din cap.
— Oh, *foarte bune.* Și îmi dau seama unde este. Asistenta a ridicat o lucrare care înfățișa un cerc de stânci numit Cele Nouă Doamne. Fiica dumneavoastră le-a făcut?
— De fapt, sunt ale mele, a zis Jen. Celălalt bloc de desen e al Lanei.
— Sunteți talentată, zău așa. A răsfoit mai repede blocul de desen al lui Jen, dând din cap și pomenind fiecare loc. „Da, cunosc locul ăsta”, a zis, și „Recunosc biserica asta” și „Priveliștea aia, o știu”. Dar de cele mai multe ori a ridicat doar pagina și a repetat aceeași propoziție: „Unde-i asta? Unde-

i asta? Unde-i asta?”, de parcă ar fi fost cartonașele la un test de geografie – situri istorice și arhitecturale din Peak District –, și nu un bloc de desen.

Jen a răspuns cât de bine s-a priceput, cu toate că numele unora dintre locuri le uitase deja. Începea să pară absurd, și ea, și Hugh s-au uitat unul la altul după ce asistenta a ieșit din salon. Încă se țineau de mână, și acum el a legănat mâna ei.

— Unde-i asta? a maimuțărit-o pe asistentă.

— Sub... Mă aflu dedesubt, a zis Lana în somn, făcându-i să tresară.

ZIARUL

Hugh a coborât în hol să cumpere un ziar, cu toate că ultimul lucru pe care voia Jen să-l vadă erau știrile. Apăruse o fotografie a Lanei pe prima pagină a gazetei locale și în două tabloide naționale, și vederea acelei fotografii reproduse în cerneală ca funinginea fusese cel mai supărător lucru care i se întâmplase vreodată. Făcea ca fiica ei să pară cu adevărat pierdută, la fel ca toți ceilalți copii de la știri, cei care nu se întorceau niciodată, care deveneau un eufemism pentru moartea înfiorătoare, sau o glumă în repertoriul unui comic căruia îi place să șocheze. Se concentrase pe punerea în pagină a articolului, imaginea descentrată, stângăcia marginilor, reclamele un pic nealiniate din josul paginii, convingându-se singură că, dacă prezentarea nu era perfectă, povestea – povestea ei – nu putea să fie adevărată.

Nu prea aveai pe ce să te concentrezi în spital – totul era curat și ordonat, așezat la locul potrivit și asortat –, astfel încât Jen și-a privit reflexia propriei fețe pe geamul întunecat ca să găsească un pic de asimetrie, ceva imperfect, în spatele ei, silueta Lanei era zveltă și ca de marmură, aidoma unei efigii.

Oamenii spuneau deseori că ea și Lana semănau, cu toate că nici una din ele nu vedea asta. Părul Lanei era mai deschis la culoare, fața, mai lungă. Pleoapele lui Jen erau mai grele, buzele, mai subțiri. Meg era copia mamei sale. Lana, a lui Hugh. Însă zâmbetul, spunea lumea, zâmbetul era cel care punea în evidență asemănarea. Ele ridicau întotdeauna din umeri când auzeau asta. Aveau același fel de a ridica din umeri.

— E fiica ta, nu?

Vorbise femeia care tricota. Jen uitase că e acolo; clinchetul andrelelor scăzuse până la nivelul unui ceas care ticăia, un zgomot de fond.

— În tabără, nu-i așa? Scria în ziar, a zis, ca și cum ar fi avertizat-o pe Jen că n-avea rost să nege.

— O tabără de pictură.

— Da, așa am auzit. Din Londra, nu?

— Așa e.

— N-ați locui aici, eu n-aș face-o. Nici n-aș crește aici copii. Un loc murdar.

— Păi, presupun că depinde de ce înțelegeți prin murdărie, a zis Jen, gândindu-se la câmpurile pline de căcăreze de oaie și balegă de vacă pe care colindase în săptămâna dinainte.

Nu fusese nici o întrerupere în clinchetul andrelelor sau în acumularea constantă a ochiurilor, și totuși femeia nu-și luase ochii de la Jen.

— Este... Jen a aruncat o privire spre pat. O rudă? a spus ea, nefiind în stare să ghicească vârsta femeii sau sexul copilului de sub cearșafurile de spital scrobite.

— Patru zile a lipsit, a zis femeia, neluând în seamă întrebarea. Și nu se știe unde s-a dus. A fost și asta în ziar.

Jen n-a răspuns, neînțelegând de ce femeia îi făcea rezumatul situației. Credea că Jen nu observase? Să-i fi produs un soi de plăcere repetarea poveștii?

— Groaznic, groaznic, a adăugat femeia, dar simpatia suna fals.

— Așa a fost, a zis Jen și și-a dat seama că își făcuse vocea să sune ferm, autoritar, însă femeia n-a reacționat. Ce tricotați?

— Abajur, a zis femeia, cu toate că Jen era sigură că n-a auzit bine.

Tricotatul a încetat un moment și femeia a numărat în șoaptă ochiurile.

— Îți închipui c-o să-ți spună unde a fost când se trezește?

— Da, sigur.

— S-o crezi tu.

— Suntem foarte apropiate, a zis Jen, cu toate că era un fel de minciună.

Ce voia să spună cu „apropiate”? Destul de apropiate ca să aibă o ceartă cu zbierete, destul de apropiate ca să plângă una în fața celeilalte, destul de apropiate ca să stea ore întregi în tăcere, în timp ce Jen aștepta un semn că poate să plece la serviciu, sau să ia prânzul cu o prietenă, sau doar să facă ceai fără să se teamă că atunci când se întorcea Lana avea să fie moartă.

Când a fost ultima oară când Lana își dorise compania ei? Când a fost ultima oară când i se confesase? Tabăra fusese doar un exemplu despre cum să-ți ții mama la distanță de un braț: pleca pe furiș să facă schițe, vorbea cu toți din grup, în afară de Jen. Nu s-ar fi mirat să descopere că Lana plecase în toiul nopții doar ca să se îndepărteze de ea.

Și apoi era băiatul. Fiul directorului taberei. Matthew. Jen sperase că Lana o să-i vorbească despre el; și ea avusese cândva o idilă de vacanță, pe vremea când avea optsprezece ani. Fusese tot într-o tabără de pictură. Dar nu fuseseră decât ridicări din umeri și oftaturi, acuzații că o făcea să se simtă prost când Jen o întreba pe unde umblase seara.

— Țin totul în ei la vârsta asta, a zis femeia care tricota. Îi știu eu pe adolescenți. Am avut patru.

— Fiecare copil e diferit. Jen își simțea buzele strângându-se în jurul cuvintelor. Fiica mea mai mare nu era secretoasă.

Cu toate că nici asta nu era întru totul corect; când Meg le spusese că era lesbiană, nu s-ar fi putut zice că se așteptaseră la așa ceva.

— Mai ai una, chiar?

Femeia părea surprinsă.

Jen s-a simțit exasperată și, vrând să pună capăt discuției, a început să răsfoiască iarăși, ostentativ, blocurile de desen, așezând aceleași peisaje alături, picturile sale mai exuberante alături de cele mai îngrijite ale Lanei.

— În seara asta o să fie furtună, a zis femeia, aruncând o privire pe fereastră.

Jen s-a uitat la cer, sperând să descopere ce anume îi dăduse informația acestei fiice a pământului și, crezând că ar putea să se aleagă cu oleacă de înțelepciune populară, a întrebat-o cum de știe.

— Scria în ziar, a zis femeia.

IDILĂ DE VACANȚĂ 1979

Era blond. Ceva neobișnuit în Spania, ușor de remarcat. Mai târziu îi spusese că e pe jumătate austriac, moștenise părul de la tată. Jen își amintea acum foarte puține lucruri, doar atingerea mâinilor lui pe brațele ei, căldura trupului lui, când stătea în spatele ei la o demonstrație de pictură. Căldura lui și căldura soarelui rămăseseră la fel în amintirea ei: prima oară când fusese în altă țară, prima oară când făcuse sex cu cineva.

Numele lui dispăruse în umbră, însă scurta – foarte scurta – curte pe care i-o făcuse rămânea limpede. Fuseseră o serie de gesturi cavalerești, căratul șevaletului, căutarea umbrei și oferirea de gheață. Îi adusese un crin-de-mare de pe plajă, o floare albă, în formă de stea, care avea un miros slab de crin. Ea a inclus-o într-o pictură, o pictură bună, folosind ceară ca să conserve albul hârtiei, iar el o întrebase dacă putea s-o păstreze, o făcuse sul și o vârâse în rucsac.

În cea mai mare parte a timpului ea tăcuse, vorbind doar când erau în spatele grupului sau după ce se terminau lecțiile din acea zi și spre sfârșitul taberei își dăduse seama brusc că el era însurat cu proprietăreasa hotelului, o femeie mai în vârstă, isteață și destul de mămoasă, care fusese drăguță cu Jen când ajunsese, după un zbor cu multe întârzieri. Ar fi trebuit să fie șocată, necăjită, vinovată, însă nu reușise în acea atmosferă plină de langoare.

Singurul lucru pe care îl regreta era că renunțase la acea pictură. Încercase în mai multe rânduri să o refacă, folosind un crin englezesc, dar nu izbutise să producă același efect.

IDILĂ DE VACANȚĂ 2015

Matthew era vesel, cu părul nisipiu, și îi plăcea să iasă în aer liber; mirosea a bocanci uzați și a pastă de dinți. Avea opt ani când tatăl lui devenise directorul taberei și unii dintre angajații mai vechi încă mai încercau să-l ciufulească, cu toate că era prea înalt pentru ca ei să mai poată face asta fără să se ridice pe vârfuri. La șaisprezece ani, părea surprins de propria înălțime și mișcările îi erau stângace. Vorbea mult, cu un soi de bâlbâială, repetând cuvinte și propoziții, și de cele mai multe ori sporovăiala lui conținea o întrebare. Era limpede că își tot făcea curaj să o salute pe Lana încă de când sosiseră, cu două zile înainte.

— Aveam de gând să... aveam de gând să mă duc să urmăresc bursucii..., a zis, în timp ce ieșeau din sală, după cină.

— Bine, a zis Lana.

— Vrei să... vrei să vii?

— Bine, a zis ea din nou.

— *Mie* mi-ar plăcea să văd niște bursuci, a zis Jen.

— Oh, a zis el. Da, presupun, presupun că puteți veni și dumneavoastră.

— A, pricep. Nu-ți face griji, sunt sigură că o să pot să văd bursuci altă dată.
— Marfă, a zis el.

Avea o pătură cu dublură impermeabilă, și Jen încercase să-și dea seama dacă era un gest cavaleresc sau calculat: o ferea pe Lana de pământul umed sau pregătea calea pentru intimitate? Oricum ar fi fost, era bine, își spusese ea, era sănătos, era normal. Când cei doi adolescenți au ieșit împreună, Jen o luase în altă direcție.

Locul de observare a bursucilor era la hotarul terenului. Unul dintre angajații taberei i-a spus lui Jen că uneori se găseau acolo mucuri de țigări cu marijuana, dar că majoritatea puștilor de pe acolo erau cuminți și curățau locul după ei. Luau cu ei sendvișuri cu unt de arahide și hrană pentru câini și stăteau liniștiți, așteptând emoționați să apară din întuneric fetele vrâstate cu alb.

Jen se întrebase dacă n-ar trebui să-i urmeze, ca să fie sigură, însă rezistase nevoii imperioase. Și Lana se întorsese teafară. Cel puțin, în noaptea aceea.

TREAZĂ

Hugh dormea, prăbușit într-o rână la picioarele patului, cu un pahar de carton gol în echilibru precar pe genunchi, când Lana s-a trezit de-a binelea.
— Tati, a zis, mișcându-și degetele de la picioare pe sub cearșaf și aproape mângâindu-l cu ele pe cap. Bietul tati.
— Bieții de noi toți, a zis Jen. Am fost atât de îngrijorați!
— Îmi pare rău.

Jen știuse că fiica ei avea să fie dezorientată, neștiind unde se afla, având nevoie de consolare, dar era mai rău decât atât: Lana părea să fie doar pe jumătate acolo și nu putea să rostească decât câte o silabă. Capul i s-a rostogolit la loc pe pernă și roșeața tăieturii care îi străbătea părul a fulgerat spre Jen. A încercat să-și mute privirea de la ea, de la părțile din Lana care erau încă mânjite cu sânge, de la julitura de pe pomete și de la dintele crăpat, însă îi era imposibil să nu simtă ea însăși o usturime pe pielea capului, un zvâcnet în obraz, o durere de dinți. Când mâinile Lanei au apărut de sub cuvertură, vederea unghiilor rupte și a pielițelor zdrențuite a trimis o durere-fantomă în sus pe brațele lui Jen.

— Te doare? a zis Jen.
— Tot timpul.

Era un ecou al conversațiilor pe care le purtaseră înainte, când Lana bloca ușa dormitorului său sau își trăgea în jos mânecile ca să ascundă orice semne își va fi făcut acolo.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Jen, încercând să-și tempereze disperarea din voce.
— Nu pot.
— Ce nu poți? Nu poți să-mi spui?

Fata a clătinat din cap.

— E... în ceață.

Paharul de carton a căzut în cele din urmă si, nemaifiind ținut în loc de greutatea lui infimă, Hugh s-a lăsat și mai greu pe saltea, scoțând un sforăit puternic.

— Dar vânătăile astea, a zis Jen. Cum de te-ai ales cu ele? Te-a rănit cineva? Ai căzut?
— Probabil.

Jen a pipăit pe sub pat după pahar, a întins mâna în întuneric ca să-l prindă. Degetele îi tremurau. Nu de mult își împinsese mâna, brațul, într-un alt spațiu întunecat. Ieri? Acum două zile? Timpul nu era clar în memoria ei – era abisul din perioada în care Lana lipsise și era prezentul. A strivit paharul și l-a vârât, absentă, în geantă, unde a dat de sticluța pe care i-o dăruise Hugh de Crăciun. Parfumul mirosea a ceva luminos și dulce, a mandarine sau flori de portocal. Mai mirosea și a patru zile de disperare, și știa că nu va mai fi în stare să-l folosească niciodată.

Lana și-a întins încheietura și Jen i-a pus un pic de parfum, gândindu-se că era un semn de armistițiu, cu toate că nu se războiau propriu-zis. A privit-o pe Lana cum își duce încheietura la nas și adulmecă.

— Frumos. Mulțumesc, a zis, lăsându-și brațul să cadă moale la loc pe pat.

Jen s-a holbat la braț, la mâini, la unghii.

— Ai fost închisă undeva? a întrebat. Prinsă în ceva? Te-ai bătut cu cineva? Și-a mutat privirea spre fața palidă, păstoasă a Lanei. Ai zis ceva despre... Ai zis că ai fost dedesubt, asta când dormeai.
— Îîh.
— Nu-ți amintești?
— Nu.

— Las-o în pace acum, Jen. Vocea lui Hugh era înăbușită de saltea. Întrebările pot să aștepte.
— De când ești treaz?
— Definește *treaz*, a zis el, ridicându-se în capul oaselor. Sunt vag conștient de vreo douăzeci de secunde.
— Nu fac decât s-o întreb pe Lana dacă este ceva ce ar trebui să știm.
— Păi, tocmai îți spun că poți face asta mai târziu.
— E furioasă, a zis Lana.

Jen a oftat.

— Nu, Lana, nu sunt. Sunt necăjită, nedumerită, epuizată. Aproape că n-am dormit săptămâna asta de îngrijorare, dar nu sunt furioasă.
— Bine, a zis Lana, cu ceea ce ar fi putut să fie un surâs. A închis un ochi, apoi pe celălalt, și tot așa până când a putut să-i țină deschiși pe amândoi odată. Mă aștept la mai multe întrebări, atunci...
— Da, așa să faci, a zis Jen, simțind că au fost trasate liniile de luptă.

HÂRTIA NESFÂRȘITĂ

Ca să facă dovada că nu exista animozitate (sau ca să-și amăgească fiica înaintea unui nou atac), Jen a cumpărat de la magazinul spitalului: un KitKat (care avea să rămână nemâncat), o carte de colorat pentru concentrare (care avea să rămână în alb și negru), un set de carioci (capacele n-aveau să fie scoase niciodată) și, într-un moment de frivolitate, o ciudățenie, un set de mustăți (Lana avea să și-o pună pe cea portocalie, tip morsă, pe buza de sus, uitându-se sfidător la o asistentă care îi lua tensiunea).

Urcând cu prada în brațe, Jen s-a uitat pe ferestrele coridorului la fiecare curticică. Într-una era un copac trist, doar ramuri ca sârma de subțiri și cu frunze încrețite, luminat de câteva becuri. Era deprimant să ți-l închipui proțăpit acolo pe vecie sau cât timp clădirile spitalului îl înconjurau, singuratic, izolat, fără acces la peisajul din afară. Pe Hugh priveliștea nu l-a afectat totuși.
— Le zâmbești cu gura până la urechi tuturor, a zis Jen, întâmpinându-l, pe când el ieșea din toaleta din capătul coridorului. Nu mai zâmbi atâta.
— Scuze, a zis Hugh, zâmbind cu gura până la urechi.
— Ce-i cu tine? l-a întrebat, oprindu-se la intrarea în salonul Lanei.

— Ce vrei să zici?
— Ești... cherchelit. Râzi de lucruri care nu sunt amuzante, fredonezi.
— Sunt fericit că mi-am regăsit fiica. Hugh s-a uitat la Lana prin deschizătura separeului ei. Stătea în capul oaselor în patul de spital, mâncând un jeleu colorat în roșu. Sunt fericit că am găsit-o vie și teafară. Tu nu ești fericită?
— Ba da, dar a lipsit aproape o săptămână și încă nu știm ce i s-a întâmplat, unde a fost sau de ce. Pare nepotrivit să fii așa de vesel tot timpul.
— Și totuși, am mai trecut prin asta, Jen, a zis el. Nu-i așa? E ca o probă de foc sau ceva de genul ăsta. După toate prin câte am trecut cu Lana, teama și vinovăția și acele ședințe de terapie chinuitoare, nu vedeam cum ar putea să fie vreodată mai bine. Apoi s-a întâmplat lucrul cel mai rău sau aproape cel mai rău, și am crezut că am pierdut-o, dar am trecut prin asta și am ieșit la liman, și asta a făcut și ea.

A oftat, și a sunat aproape ca un chicotit. Jen s-a întrebat dacă nu cumva era isteric.
— Și totuși, vezi? a zis el. S-a terminat totul.

Ea s-a holbat un moment la Hugh.
— Crezi că Lana n-o să mai sufere niciodată de depresie? Că s-a vindecat?
— Nu s-a vindecat – asta mă face să par ridicol. Dar da, cred că am atins un punct critic. Ce tot scormonești prin geantă?
— Sună telefonul, a zis Jen. E Meg. Răspunzi tu? Vreau să mă întorc la Lana.
— Bine. O să mai iau ceva de citit, dacă-i pe-așa.

Jen nu i-a amintit că ea tocmai fusese la magazin și și-a ținut gura închisă în timp ce Hugh a verificat dacă avea la el portofelul, a sărutat-o pe creștet, a răspuns la telefon și, în cele din urmă, a plecat. Însă dinții îi erau deja descleștați pe când mergea prin salon, cu limba pregătită, și, de cum s-a așezat lângă Lana, a început:
— Spune-mi doar atât, sincer, ai plecat dinadins?

Lana a oftat și a lăsat din mână borcanul gol de jeleu.
— Nu-mi aduc aminte, mami.
— Când ai plecat din tabără? Trebuie să fi fost după ce am adormit eu.
— Zău că nu-mi aduc aminte.
— Erai singură?
— Nu-mi aduc aminte.
— De ce-ai plecat, Lana? Ce simțeai?

— Nici asta nu-mi aduc aminte.
— Băiatul ăla are ceva de-a face cu asta?
— Of, băiatul ăla, băiatul ăla. O ții una și bună cu băiatul *ăla*. L-am sărutat pe Matthew de vreo două ori. Asta nu-i *Romeo și Julieta* – el n-are nimic de-a face cu toate astea.

Nu mergea bine, și-a dat seama Jen, nu făcea decât s-o irite pe Lana, o seca de puteri, și totuși trebuia să întrebe; nu aveau prea mult timp înainte să se întoarcă Hugh.

— Cum te-ai ales cu tăietura de pe cap?
— Nu-mi aduc aminte.

Rostit cu tonul plat, cu ochii în tavan.

— Cum ți-ai crăpat dintele?
— Nu-mi aduc aminte.
— Dacă nu-ți poți aminti nimic, cum ai știut că nu e nevoie de examinarea medico-legală, de trusa pentru viol?
— Of, mami, pentru Dumnezeu, sunt lucruri pe care le știi și gata, bine?
— Bine. În regulă. În ordine. Slavă Domnului, și-a zis în sinea ei, jurându-și că n-avea să se mai gândească niciodată la trusa pentru viol. Erai supărată pe mine?

Asta era întrebarea importantă: A fost vina mea? Eu am făcut să se întâmple asta? Mă învinovățești pe mine? Ar trebui să mă învinovățească și alții?

Lana părea acum furioasă, cu bărbia împinsă în față, cu maxilarul încleștat.

— Mami, nu-mi aduc aminte, a zis.
— Nu erai speriată?
— Nu-mi aduc aminte.

Consoanele erau dure, mușcătoare.

— Trebuie să fi fost o vreme undeva în interior. Unde erai?

Vocea fetei a devenit mai puternică.

— Nu-mi aduc aminte.
— Nici măcar o impresie? Era întuneric? Cald? Pustiu? Ceva?

Lana s-a uitat o vreme la Jen înainte să deschidă gura.

— Nu-mi aduc aminte.

Jen avea senzația că o putea ține așa la infinit, cu propriile vorbe blocate constant de propoziția identică a Lanei. Își închipuia conversația lor imprimată pe o bucată de hârtie nesfârșită, pe una dintre imprimantele

acelea din anii ’80, cu teancul de hârtie cu găuri pe margini derulându-se printre cilindri.

A făcut o pauză și a auzit clinchetul andrelelor femeii venite în vizită, și a început s-o învinuiască pe ea, s-o considere cauza, creatoarea acestui tipar îngrozitor de vorbire.

— Cum ți-ai pierdut telefonul? a întrebat Jen, incapabilă să înceteze.

Andrelele s-au lovit una de alta. „Ți-am spus eu ți-am spus eu.“

— Nu-mi aduc aminte, a zis Lana.

— Te-ai întâlnit cu cineva?

Brățările femeii au zăngănit în timp ce desfăcea ghemul de lână. „Îi știu eu pe adolescenți.“

— Nu-mi aduc aminte, a zis Lana.

— Ce încercai să faci? Ce sperai să se întâmple?

S-a auzit un trosnet când femeia a lăsat din mână tricotajul și și-a îndreptat spatele. „Îți închipui c-o să-ți spună unde a fost când se trezește? S-o crezi tu.“

— Nu-mi aduc aminte, a zis Lana.

— Poftim. Hugh revenise cu pahare de carton și cu un braț de reviste. Le citeai pe astea, nu-i așa? a întrebat-o pe Lana. Am căutat revista *Jackie,* dar se pare că nu mai apare.

— Și-a încetat apariția în anii ’90, a zis Jen. Mă îndoiesc că Lana a auzit vreodată de ea.

— Ah. Bine. „Confesiunile unui băiat drăguț”, a descifrat el de pe copertă. Pare... distractiv.

Revista era în folie de plastic și înăuntru erau câteva lucrușoare care alunecau în toate părțile: o gumă de șters în formă de pisică, niște acadele și un set de balsam de buze. Lana a sfâșiat folia și a desfăcut capacul unui tub cu balsam de buze. Aroma artificială de căpșune s-a răspândit în încăpere și mirosul chimic a fost ultima picătură care a declanșat durerea care o pândea pe Jen în spatele ochilor. A sorbit din cafea, s-a lăsat moale pe scaun și a privit-o pe Lana, care s-a retras în spatele paginilor țipătoare, haotice, ale revistei.

— Pot să vorbesc cu tine o clipă?

Hugh nu se așezase și a început să meargă cu spatele spre ieșirea din salon, cât pe-aci să dea peste un infirmier care împingea un cărucior cu cina.

Jen s-a ridicat ca să-l împiedice să se ciocnească de ceva.

— Trebuie s-o suni pe Meg, a zis, coborând vocea pe când ieșeau pe coridor. Nu acum, mâine-dimineață. Trebuie să-i dai telefon. Dumnezeu știe ce diavol a intrat în ea. Of, ăsta pare un mod neinspirat de a o spune.
— De ce? a zis Jen, punându-și paharul cu cafea pe un pervaz.
— Zice că-i însărcinată.
— Însărcinată. Meg? Și-a închipuit-o pe fiica sa cea mare, înaltă, bronzată, practică, bretonul retezat drept, încălțările alese cu bun-gust și silueta zveltă și vânjoasă dintre ele. Cum? a zis, în cele din urmă. Sau, vreau să zic, cine? Nu, cu siguranță vreau să zic cum.
— A făcut un aranjament cu prietenul ei Tom, a zis Hugh. El a donat sperma.
— Direct?
— Nu, și, se pare, n-ar fi trebuit s-o întreb asta, așa că ai grijă să n-o faci *tu* când vorbiți.

Jen se simțea în pragul leșinului și s-a întrebat dacă asistenta ar avea vreo obiecție dacă s-ar trânti pe unul dintre paturi.
— Și ne spune asta acum?
— Plănuia să ne spună astăzi, după a doua ecografie, a zis Hugh, așa că s-a gândit să se țină de program.

Ceea ce era stilul lui Meg; obișnuia să-și respecte hotărârile, indiferent ce se întâmpla. Jen și Hugh discutaseră adesea despre această trăsătură, întrebându-se de unde o luase, dat fiind că nici unul dintre ei nu se pricepea foarte bine să respecte rutinele sau să țină minte promisiunile.
— A doua ecografie? Când a fost hotărât totul? a întrebat Jen.
— Acum câteva luni. Acum are mai mult de douăzeci de săptămâni.
— Dumnezeule mare!

Jen s-a dus la pervazul pe care era paharul cu cafea și s-a rezemat de geam. Simțea pe umeri răcoarea, dar nu era sigură că n-o să se deschidă brusc și s-o facă să plonjeze până la copacul prizonier din curte.
— Exact asta am spus și eu.
— Asta-i Meg, e la jumătatea drumului când ne dă și nouă de veste.
— Exact asta mi-am zis și eu.
— O să am un nepot, a murmurat Jen, care nu-și dădea prea bine seama ce simte.
— Amândoi o să avem.
— O să fiu bunică.

— Of, pentru numele lui Dumnezeu, Jen, a zis Hugh. Nu mai zâmbi cu gura până la urechi.

SACRIFICIU DE SINE

Era surprinsă să audă că zâmbește cu gura până la urechi, deoarece asta implica o bucurie neumbrită de nimic la vestea că fiica ei era însărcinată. Și, cu toate că perspectiva de-a avea un nepot *era* fericită, o speria ideea că Meg avea să nască. Era o spaimă foarte veche, o spaimă feminină ancestrală. Acelei spaime i se datora distanța de unsprezece ani între Meg și Lana.

După ce o născuse pe Meg, Jen hotărâse să nu mai rămână însărcinată. Nu din cauză că travaliul ar fi fost groaznic (nu fusese), ci din cauză că i se părea că trecuse prin asta fără urmări neplăcute dintr-un noroc chior, și norocul nu s-ar repeta la alt prunc.

În zilele următoare, în salonul din maternitate, se uitase la celelalte femei, le văzuse cum se strâmbau când își schimbau poziția pe scaun sau cum șontâcăiau către baie. Arătau atât de zdruncinate, de epuizate, în vreme ce soții lor se fâțâiau pe acolo cu pași sprinteni și le arătau rudelor bebelușul, îmbujorați de încântare. Pe Jen o tulbura faptul că o jumătate din cuplu devenise un soi de victimă, și ea nu voia să fie o victimă. Nu voia asta nici pentru Meg. Și-ar fi dorit ca iubita lui Meg să poarte pruncul.

INDEPENDENTĂ

Prin urmare, Lana fusese un accident. Și Meg știuse asta. Se uitase la ei compătimitor când îi spuseseră că urma să aibă un frate sau o soră, ca și cum ar fi demonstrat că nu erau în stare să se descurce cu o sarcină simplă. Această judecată nu era cu totul nedreaptă. După ce evitase să rămână gravidă timp de zece ani, Jen începuse să creadă că n-avea cum să mai conceapă un copil, conștiinciozitatea cu care lua anticoncepționalele slăbise, ea și Hugh deveniseră neglijenți.

Așadar, poate că această dovadă a iresponsabilității lor fusese ceea ce o făcuse pe Meg să hotărască să-și gătească singură. La două săptămâni după nașterea Lanei, o Jen obosită, dar nu cine știe cât de suferindă (norocul ținuse și la a doua naștere, și ea scăpase iarăși fără urmări neplăcute) o

găsise pe Meg în bucătărie la ora șase, așteptând în timp ce un castron cu mâncare de fasole se rotea în cuptorul cu microunde.

— Ar fi trebuit să-mi spui că ți-e foame, a zis Jen.

— De ce?

— Ca să-ti fac ceva de mâncare.

— Dar *eu* îmi fac ceva de mâncare.

— Știu. Însă...

„Însă ai unsprezece ani“, ar fi vrut Jen să zică.

O urmărise pe Meg cum scoate două felii de pâine din prăjitor, le unge cu unt, toarnă deasupra fasolea încălzită, se așază la masă și își pune tacâmurile pe un prosop de bucătărie împăturit. Un buchet de stelișoare fusese pus într-o vază și așezat lângă farfuria ei. Jen tocmai voia să spună ceva despre asta când bebelușul începuse să plângă și se dusese să-i dea să mănânce, iar când se întorsese totul era așezat frumos în mașina de spălat vase, iar vaza fusese dusă la etaj și pusă pe biroul lui Meg.

Lui Hugh i se păruse adorabil, spusese că era clar că fata voia să fie de ajutor, să arate că se poate conta pe ea acum, că era în casă un bebeluș, și Jen încercase să fie la fel de senină ca el în privința acestei demonstrații de independență, a acestei îndepărtări de ei.

A doua zi, la ora șase, Meg rădea brânză pentru un cartof copt, iar în ziua următoare spăla ciuperci pe care le-a stropit cu ulei, a presărat usturoi pisat și a pus vasul în cuptor.

— Atenție, zisese Jen, peste huruitul ventilatorului.

— Nu-ți fie frică, mami, îi spusese Meg. Sunt în stare s-o fac.

„Spre deosebire de tine” era subtextul, după părerea lui Jen. În fiecare seară, masa pentru o persoană părea să fie din ce în ce mai complicată. O omletă cu ardei și feta, o salată cu sos din ierburi făcut în casă, un morman de lipii prăjite, cu sos de iaurt cu castraveți.

— Nu-ți mai place cum gătesc eu? o întrebase Jen, în cele din urmă. Te temi că n-o să am timp să prepar ce îți dorești?

— Ai devenit vegetariană? i se alăturase Hugh.

— Nu, doar că mi-am spus că așa-i mai bine, răspunsese Meg. Așa, n-o să mai trebuiască să-ți faci griji pentru mine.

— Dar suntem încă mami și tati. Încă suntem aici ca să avem grijă de tine.

— Bine.

Meg nu arătase convinsă. Își împăturise șervetul și se așezase să mănânce singură.

În săptămânile următoare Meg păruse să se ocupe intens de rânduirea propriei vieți astfel încât să nu le stea în cale părinților. Se înscrisese la un after-school, ceea ce însemna că nu le mai cerea niciodată ajutorul, dăduse un test de circulație cu bicicleta pe drumurile publice și găsise un grup de copii împreună cu care să pedaleze până la școală, își cheltuise banii de buzunar pe pastă de dinți cu lemn-dulce, melasă de rodie și o mică agendă pentru întâlniri.

Apoi, într-o sâmbătă dimineața, Jen o găsise punându-și rufele în mașina de spălat.

— Ai avut un accident? În timpul nopții?

Meg lăsase din mână toartele coșului de rufe.

— Sigur că nu. Coșul meu era plin, asta-i tot.

— Am rămas un pic în urmă cu treburile, zisese Jen, încercând să preia sarcina. Îmi pare rău.

— E în ordine. Meg o dăduse cu blândețe la o parte. Pot să fac asta, mami. Știu cum funcționează.

Și așa, Meg începuse să-și spele singură hainele. Și Jen observase că lângă mașina de spălat apăruse un flacon cu balsam de rufe, și mirosul neobișnuit de gardenie plutea prin casă, iar Meg purta aproape întotdeauna șosete din aceeași pereche.

FLUTURI

Jen a observat că poartă șosete desperecheate când s-a așezat pe patul pliant pe care asistenta îl instalase alături de patul Lanei. Se bucura să stea culcată, dar n-avea de gând să doarmă; nu îndrăznea să închidă ochii, de teamă că, dacă o făcea, fiica ei avea să se furișeze din nou afară și avea s-o ia de la capăt: șocul și disperarea, speranța și căutarea, bănuiala și ușurarea.

Ceva făcea umbră pe peretele de deasupra capului ei, două forme lungi și subțiri care se tot încrucișau. Ramuri de copac din dreptul geamului sau, poate, andrele. Însă femeia care tricota plecase când Jen era la baie, pregătindu-se de culcare. I-a vorbit despre absența ei Lanei, care a spus că n-o observase, și Jen a început să se întrebe dacă fusese cu adevărat o închipuire, dacă lipsa somnului nu cumva o făcuse să aibă halucinații. Ce cumplit de deprimant, și-a zis, dacă cel mai bun lucru de care era în stare

imaginația ei era să scoată la iveală o femeie căruntă și pusă pe harță, înarmată cu andrele și cu o atitudine atotștiutoare.

Patul pliant nu era prea confortabil. Era din plastic scârțâitor, scund și scurt, iar pe tavan era un bec cu o lumină albastră slabă care clipea și care părea să fie legată în mod misterios de un bip-bip de undeva de pe coridor, însă să stea culcată, trează, în întuneric, alături de fiica ei era fericire pură.

— N-o să-mi pui întrebări toată noaptea, nu? a zis Lana, iar Jen a promis că o să tacă.

Îi era destul să știe că putea să întindă mâna și să dea de căldura unui braț, umăr sau spate.

Orice era mai bun decât ultimele nopți, orele de după ce căutările încetau din cauza lipsei luminii, când ei și lui Hugh nu le rămânea decât să aștepte dimineața, răsăritul, altă șansă să descopere un indiciu, o urmă, un semn, cu speranța scăzând mereu.

— Ești trează? a șoptit Lana. Pot? Pot să te țin de mână?

Jen a ridicat mâna, mișcând-o prin întunericul de deasupra, și a simțit un tremur interior când Lana i-a prins-o.

— E din cauza furtunii? a întrebat Jen.

Femeia care tricota avusese dreptate: s-a auzit un tunet imediat după ce Hugh plecase spre hotel.

— Nu. Se pare că nu mă simt prea în largul meu în întuneric. Straniu, nu?

— Crezi că are de-a face cu locul unde ai fost? a zis Jen. Iartă-mă, nu voiam să întreb.

— E în ordine. Oricum, răspunsul e același.

— *Nu-mi aduc aminte?*

— Corect.

După câteva minute mâna lui Jen a început să amorțească, ținută așa deasupra corpului, cu degetele înghețate în căldura constantă a salonului. S-a ridicat în capul oaselor și i-a dat Lanei cealaltă mână, cu toate că asta însemna că nu va mai putea să stea culcată. S-a auzit un poc-poc în colțul încăperii și, când a întors capul, i s-a părut că vede forma gârbovită a femeii care tricota luminată de un fulger, însă nu era nimeni acolo, iar pocnetul ritmic era doar o picătură oarecare dintr-o streașină izbind în geam.

Lipsa de somn o mai făcuse și înainte să aibă vedenii. În timpul unei săptămâni în care se culca foarte târziu și se scula devreme, în ultimul an la academia de arte, apăruse un chip pe draperiile cu motive celtice, un chip foarte clar definit, tridimensional, care se mișca și se contura amenințător,

care ar fi putut să-i distragă atenția, dacă n-ar fi avut un termen de predare imposibil de schimbat și conturându-se amenințător, pe care să se concentreze. După ce predase proiectul, se prăbușise în pat și dormise cincisprezece ore, iar chipul n-a mai apărut niciodată.

Peste ani, când tatăl ei era pe moarte, avusese o convorbire telefonică noaptea târziu cu unul dintre frați care, mai târziu, jurase că nu vorbise cu ea și, desigur, când verificase, pe factură nu apărea convorbirea, cu toate că ar fi putut s-o reproducă aproape cuvânt cu cuvânt. Și apoi fusese bărbatul pe care-l întâlnise în tren pe când era o mamă privată de somn, iar Lana era în scutece, un bărbat căruia în sinea ei îi spusese întotdeauna Rumpelstiltskin. Uneori era sigură că-l făcuse să apară din neant.

S-a auzit huruitul unui tunet, destul de amortizat de zidurile izolate ale spitalului și de ferestrele cu două straturi de sticlă.

— De îndată ce am descoperit că ai dispărut, a zis Jen, când am știut sigur că nu ești la toaletă și nu te-ai dus să înoți în pielea goală împreună cu băiatul ăla, mi s-a părut că te văd.

— Da? a zis Lana.

— Da. Mi s-a părut că te văd pe culmea dealului, privind înapoi la noi, urmărindu-ne cum începem căutarea. Nu puteai să fii tu și, dacă ai fi fost, n-aveam cum să-mi dau seama încotro privești, dar m-am speriat.

— Speriat? De ce?

— Am avut impresia că îți iei rămas-bun. Pe Jen o durea acum spatele, așa că a schimbat din nou mâna și s-a răsucit ca să se rezeme de patul Lanei. Am avut impresia că e un mesaj.

A urmat o tăcere lungă, și Jen s-a gândit că Lana poate adormise.

— Ce te-a făcut să crezi asta? Ce te-a făcut să crezi că eram eu? a întrebat Lana, în cele din urmă.

— Pur și simplu am știut, a zis Jen, retrăind rapid senzația de amenințare pe care i-o dăduse acea viziune.

Și totuși, putuse să vadă până și expresia de pe chipul Lanei, cu toate că, evident, ar fi fost imposibil de la acea distanță, și avusese impresia că Lana putea s-o audă când vorbea cu Hugh.

— Ce deal era? a zis Lana.

— Cel pe care am pictat fluturii în prima seară. Jen s-a răsucit să se uite la fața pe jumătate luminată a Lanei. Așadar, tu erai? a întrebat. Acolo sus?

— Firește că nu. Jen a auzit-o cum trage aer în piept și îl ține acolo. Te iubesc, mami, a rostit dintr-o suflare, pe când dădea drumul aerului, iar Jen

și-a zis că poate o furase somnul și visa.

Mâna Lanei era aspră – unghiile zdrențuite, bășicile din palme care prindeau crustă –, și Jen a simțit din nou cum îi gonește prin membre un ecou al durerii fiicei. Această durere avea un tâlc. Însemna că încerca să ghicească, să-și imagineze prin ce trecuse Lana. Însemna că ar trebui să nu mai ghicească sau să-și închipuie. Însemna că Lanei i se făcuse ceva îngrozitor. Însemna că ea își făcuse ceva îngrozitor. Însemna că ea îi spunea lui Jen tot ce putea. Însemna că ascundea ceva. Însemna prea multe lucruri.

N-a mai încercat să afle tâlcul și și-a amintit cum picta pe culmea dealului. Era o amintire vie, deoarece studiase cu atenție priveliștea și desenase priveliștea și pictase priveliștea și observase o mulțime de amănunte, fluturele cu vârfurile aripilor portocalii pe o floare de rododendron violetă, și gângăniile care se târau prin trifoi și dosul argintiu al frunzelor de sorb. Era vie și datorită înseninărilor pe care fuseseră îndemnați să le facă pe marginile schițelor. „Adiere răcoroasă, foșnetul frenetic al culicilor, mirosul de iarbă cosită, pământul ca un burete sub picioarele mele.” Acestea fuseseră însemnările lui Jen. Însă Lana scrisese: „Mă doare capul”.

Polițiștii cercetaseră blocurile de desen și îi atrăseseră atentia lui Jen asupra propoziției, vrând să știe ce voia să zică Lana. Dar singurele însemnări pe care le remarcase Jen erau chipurile schematice, triste, pe care Lana le desenase deasupra picturilor care credea că erau nereușite, înainte să le rupă din bloc și să le facă ghemotoc.

— Ți-a plăcut tabăra, nu-i așa? a întrebat Jen acum. Nu ți s-a părut prea enervantă? Sau stresantă? Sau ca la scoală?

— A fost grozav, a zis Lana, însă nu părea întru totul sinceră.

Jen și-a imaginat degetele Lanei, care îi păreau necunoscute acum, că nu mai erau degetele unui copil, acum erau suple și fără viață, nu dolofane și nerăbdătoare. Le-a văzut desenând un chip trist și mototolind hârtia ca pe un înveliș de bomboană uriaș. Și apoi. Și apoi? Nimic, n-o vedea aruncată. Hârtia i-a dispărut, pur și simplu, din minte și n-o vedea strecurată într-un buzunar sau luată de vânt.

— Ce-ai făcut cu foile pe care le-ai rupt din blocul de desen? a zis Jen, știind că n-ar trebui să întrebe. Polițiștii voiau să știe unde le-ai aruncat. Nu erau în coșul din atelier sau din camera noastră.

Lana s-a străduit să se ridice, cu corpul arcuit în sus de pe saltea.

— Încă te deranjează faptul că mi-am rupt schițele? a zis părând aproape amuzată. Îmi pare rău că le-am rupt. În ordine?
— Nu mă deranjează. Doar mă întrebam unde au ajuns.
— Speri să le salvezi?
— Păi, ar fi fost bine să ne uităm din nou peste ele. Poate că ți-ar fi stimulat amintirile.

Mâna cu cicatrice a Lanei a strâns-o pe a ei.
— Poate că da, a zis, dar acum e prea târziu. Au dispărut de mult.

IDEE DE ROMAN POLIȚIST

Într-o zi, când o să aibă timp, Jen intenționa să scrie un roman. Un roman polițist, își zicea, cu o femeie detectiv, o femeie detectiv care este și pictoriță. Și unul dintre indicii avea să se afle într-un bloc de desen. În ultimul capitol avea să iasă la iveală faptul că numele criminalului era scris pe una dintre foi cu ceară transparentă, și acest nume avea să devină vizibil doar atunci când pe hârtie avea să fie întinsă, cu o pensulă moale și lată, o acuarelă de un albastru-închis.

Jen n-a spus nimănui de această idee, de teamă să nu-i fie furată.

DREPT LA REPLICĂ

Până atunci, erau altele de scris. Începând cu răspunsul la zecile de mesaje de la prieteni și rude. Însă de câte ori se uita la telefon, Jen simțea că ar fi mai ușor să scrie un roman. Păi, ce-ar fi trebuit să spună? Nu putea explica evenimentele de săptămâna trecută. Nu știa unde fusese Lana. Nu era în stare să spună cum se simțea fiica ei, nici măcar cum se simțea acum ea însăși, Jen. N-avea nevoie ca ei să gătească sau să deretice. Nu-i treceau prin minte alte feluri în care ar fi putut ei să fie de ajutor. Și ultimul lucru pe care și-l dorea era o convorbire telefonică lungă, sau un vizitator care pune o grămadă de întrebări, sau obligația de a ieși la o cafea.
— Pur și simplu, trimite-le tuturor același răspuns, a zis Hugh, văzând-o pe Jen că intră în panică atunci când un alt anunț de SMS a făcut ecranul telefonului să se lumineze. Uite, o să-l scriu eu.

Bună. Totu-i bine acum. Mii de mulțumiri. Ne vedem curând. X

— E un pic cam jovial, nu ți se pare? a zis Jen. Un pic prea scurt, un pic prea improvizat.
— Bine.

Hugh a luat înapoi mobilul și a tastat din nou.

Către toți cei pe care i-ar putea interesa. Lana e acum în siguranță și e bine. Mulțumesc pentru mesajul/mesajele de încurajare, este/sunt foarte apreciat/e. Totuși, n-avem nevoie să rânească cineva prin casă ori să ne aprovizioneze cu mâncare. Nu pot să răspund întrebărilor în acest moment, dar sper să vă satisfac curiozitatea la un moment dat, în viitor. Salutări prietenești, Jen.

— *„Să rânească?” „Sper să vă satisfac curiozitatea?“* Încerci să faci în așa fel încât să ne pierdem toți prietenii?

Hugh a rânjit.

— Prea dur de data asta? Prea incisiv? Bun, o să încerc iar.
— Mulțumesc. Jen i-a dat telefonul. Totuși, chiar mi-a plăcut *„Către toți cei pe care i-arputea interesa.”*

Bună. Lana își revine și azi ne întoarcem acasă. Încă nu știm prea bine ce s-a întâmplat. Mii de mulțumiri pentru oferta amabilă, dar avem nevoie de un timp petrecut doar cu familia ca să ne lămurim. Sperăm să vă punem la curent cum se cuvine peste câteva săptămâni. Cu mult drag.

RUMPELSTILTSKIN

Multe mesaje sosiseră după ce Jen devenise mamă, scrise sau lăsate pe robotul telefonului. Oameni care ofereau felicitări, simpatie și ajutor, și se străduiau din răsputeri să nu dea sfaturi. Atunci nu știuse cum să le răspundă. În afară de cazul în care cineva ar fi putut să facă o minune ca să nu mai plângă bebelușul, nu-și dorea nimic. Și nu prea exista ceva care să facă bebelușul să nu mai plângă.

În afară de tren. Se obișnuise s-o ia pe Meg în scurte călătorii ca s-o calmeze. Poate că ar fi fost bună și o mașină, dar pe atunci n-aveau mașină, nu-și puteau permite, așa că cea mai bună soluție care le rămânea era să urce în tren, să meargă câteva stații și să se întoarcă. Iar când se născuse Lana, Jen făcuse același lucru, deși între timp Hugh cumpărase o mașină. Era o tradiție, a zis ea, era ca un talisman.

Într-o seară, când Lana nu avea decât câteva zile și nu se mai oprea din plâns, Jen luase trenul spre Strawberry Hill. Era unul dintre vagoanele vechi, din cele pe care companiile feroviare promiteau mereu să le retragă din circulație: iarna înghețai în ele, în afară de locul de lângă radiator, unde, dacă un pasager punea piciorul prea aproape, se topea cauciucul tălpii. Era curent din toate părțile, de la ferestrele care zăngăneau, de la ușa deschisă din capătul vagonului, și începuseră s-o doară urechile de la zgomotul trenului.

Însă Lana adormise, în sfârșit – mă rog, încă nu era Lana; încă nu-i înregistraseră nașterea și, de fapt, Jen îi pusese numele provizoriu Milly. Era un ghemuleț cald în brațele ei. Două ore întregi de plâns o făcuseră să se învinețească, dar aproape că își recăpătase culoarea normală, și Jen trebuia să aibă grijă să nu adoarmă ea însăși.

Era în amurg și vedea pe fereastră sute de păsări zburătăcind prin copacii de lângă șine, întorcându-se la crengile pe care dormeau – într-un soi de oră de vârf păsărească. Se întunecase și mai tare, niște lumini luceau misterios într-un pâlc de copaci, apoi nu se mai văzuse nimic și se pomenise holbându-se peste umăr în vagon.

Trenul era aproape gol, dar se vedeau două capete deasupra spătarelor. Jen nu-și dădea seama dacă erau bărbați sau femei. Un damf de bere plutise spre ea și se întrebase în felul acela neliniștit, distrat, al mamelor obosite dacă unui prunc i-ar putea face rău mirosul de alcool în felul în care i-ar putea face rău fumul de țigară. Hotărâse că, probabil, n-ar putea și închisese ochii un minut, prinzându-și mâna în fermoarul buzunarului hainei ca să n-o ia somnul. Când deschisese din nou ochii, în fața ei se afla un bărbat.

Nu-l auzise când se așezase și se gândise că poate dormise câteva minute, că trenul poate chiar oprise într-o stație. Bărbatul avea păr des, lățos, și își ținea mâinile lungi, albicioase, între coapse, în formă de V. Avea capul întors pe jumătate, privind spre fereastră, însă Jen vedea limpede că ochii lui, care se reflectau în geam, erau ațintiți asupra lui Milly.

Răsucindu-și fiica, o rezemase pe umăr, ca să aibă fețișoara întoarsă de la bărbat. Era iritată, pentru că astfel risca s-o trezească, însă voia să-i poată ține mai bine trupușorul, voia să o poată îmbrățișa mai strâns. Bărbatul urmărise în geam mișcările lui Jen, și dinții, cei de jos, ieșiseră în afară, mușcând buza de sus. Dintr-odată, era spaimă în adierea rece și în aerul încălzit și în zăngănitul ferestrelor.

Își dăduse seama că *trebuie* să fi dormit, că trenul *trebuie* să fi oprit într-o stație, pentru că atunci când se uitase în jur, așa, ca din întâmplare, văzuse că dispăruseră capetele de după spătare. Era singură cu bărbatul și bebelușul. Conductorul nu se vedea pe nicăieri, și ea încă nu reușise să-și cumpere un telefon mobil (de-abia de curând se convinsese că ar fi folositor).

— Cum o cheamă? întrebase bărbatul, arătând spre Milly.

Jen îi spusese că ea și soțul ei încă nu se hotărâseră, dar că probabil aveau să-i pună numele Milly. Îi spusese că era un nume din familie. Că pe străbunica ei o chema Amelia. Și apoi înșirase numele tuturor celorlalți din arborele genealogic, adică pe toate pe care le știa. Îi spusese la ce alte nume se gândise pentru fiica ei. Îi spusese că soțul ei începea să-și piardă răbdarea văzând că ea nu se mai hotărăște odată. Îi mergea gura ca o moară stricată închipuindu-și că vorbind îl putea face să le perceapă pe amândouă ca pe niște ființe reale (pe atunci se spuneau la radio o mulțime de lucruri despre acest soi de subiecte).

— Milly, spusese bărbatul. Milly, Milly, Milly.

Tot repeta numele, și Jen și-ar fi dorit să nu fi spus nimic. Acum nu mai putea să-i spună Milly, fiindcă îl auzise pe el rostind numele cu vocea lui aparte, care zgâria urechile. O voce care o făcea să i se pară că un străin își plimbă degetele prin părul ei.

— Nu. Ar trebui să-i pui numele Lana, spusese el, în cele din urmă. Lana.

Lui Jen îi plăcuse mult numele și i-o spusese, încercând să-l îmbuneze.

— Jură-mi atunci, spusese el. Jură-mi că o să-i pui numele Lana.

Părea grozav de serios și se uita la Jen cu o privire atât de stăruitoare, de înspăimântătoare, încât ea jurase. Apoi, el se ridicase și plecase. Pur și simplu mersese de-a lungul vagonului și nu l-a mai văzut niciodată. Și era ciudat, dar Jen simțea că făcuseră un soi de târg ea și bărbatul acela: numele bebelușului, în schimbul absenței lui. Asa că se ținuse de cuvânt, cu toate că nu îi mărturisise lui Hugh de ce se răzgândise în privința numelui Milly sau de ce voia cu tot dinadinsul să fie Lana.

ÎNTREBĂRI SI RĂSPUNSURI

Văzuseră cu toții la televizor secții de poliție și, după ce Lana a fost externată, au putut să-și dea seama care emisiuni erau cele mai apropiate de

realitate. Camera de interogatoriu avea o canapea și o măsuță de cafea și, cu toate că nu puteai zice că era luxoasă, nu părea acea cameră de interogatoriu cenușie, intimidantă, la care se aștepta Jen. Li s-au oferit băuturi și biscuiți, ușa a rămas deschisă și au putut să aleagă unde să se așeze. Jen și Hugh s-au așezat de-o parte și de alta a Lanei, ca niște păzitori de vârstă medie, deloc în formă, dar, din fericire, nu era nevoie de protecție, iar polițista, o femeie foarte uscățivă la față, nu era lipsită de empatie.

— Ești de acord să vorbești cu noi? a întrebat, și Lana a încuviințat. Ne poți spune cum a fost viața ta în ultima vreme?

Lana a părut surprinsă de caracterul vag, firesc, al întrebării, și Jen s-a întrebat dacă se aștepta mai degrabă la o bătălie și, dacă da, ce anume s-ar fi luptat să ascundă.

— Doar chestii normale, a zis Lana. Școală și...

A ridicat din umeri.

— Ai fost în Peak District în tabără? Ce făceai acolo?

— Mda. Păi, am pictat și am desenat. A fost bine, de fapt. Instructorul nostru ne-a dus pe teren și ne-a făcut să încercăm diferite tehnici, cum ar fi să punem coloranți alimentari în apă și să folosim șabloane de ceară și să ne cioplim singuri tocuri din trestie.

— Ți-a plăcut în tabără?

Lana a încuviințat din cap.

— Asta-i bine. Ți-au plăcut ceilalți de acolo?

Lana a încuviințat din nou din cap.

— Îmi poți spune ceva despre ei?

— Cei mai mulți erau chiar bătrâni.

Polițista a zâmbit.

— Cum ar fi peste patruzeci sau cam așa ceva, da?

— Patruzeci nu înseamnă bătrân, a zis Lana. Vârsta e un lucru care te îngrijorează?

Vorbea exact ca terapeutul ei, și tonul a făcut-o pe Jen să se simtă stingherită. Nu suna firesc în vocea unei fete de cincisprezece ani și trăda eșecul lui Jen ca mamă, care fusese nevoită să recurgă la profesioniști. Întreaga situație îi amintea dureros de ședințele din cabinetului doctorului Greenbaum, când aștepta ca Lana să explice de ce dorea să se rănească.

— Crezi că mă port condescendent. Îmi pare rău, a zis polițista. Dar răspunde-mi la asta: ai văzut pe cineva în afara grupului?

— Adică pe oricine din tabără? Persoanele din tabără?

— Din tabără sau altcineva. Cineva anume?

Lana a scuturat din cap și s-a uitat la Jen, care a luat un biscuit cu ghimbir și a încercat, fără să reușească, să-l ronțăie în tăcere. Era dulce, dar nu foarte condimentat, și imediat și-a dorit să nu se fi lăsat ispitită.

— Și Matthew? a întrebat-o polițista pe Lana. Te-ai împrietenit cu el, e adevărat?

— V-a spus mami asta?

Jen s-a oprit o clipă din ronțăit.

— Nu, însă Matthew lipsea și el de câteva ore vineri dimineața, când s-a descoperit că ai dispărut, așa că trebuie să te întreb despre el.

— O, a zis Lana. Bine.

— A fost cu tine vreo parte din timpul în care spui că te-ai rătăcit?

— A zis el că am fost împreună?

Părea indignată, ca și cum ar fi putut să-i fie în joc reputația.

— Vreau să aud ce spui tu că s-a întâmplat.

— N-a fost cu mine.

— Dar ai spune că sunteți prieteni?

— Nu chiar.

— El crede că sunteși.

— El e cam naiv, a zis Lana. Adică e drăguț, dar îi place să se uite la păsări și chestii de-astea. Mi-am petrecut ceva timp cu el doar ca să fiu amabilă.

— Are în camera lui câteva foi din blocul tău de desen. Tu i le-ai dat?

Lana a tresărit, apoi s-a uitat la Jen.

— Nu chiar, a zis. Le-am lăsat printre niște bolovani.

— Le-ai lăsat ca să le ia el? Sau pentru altcineva?

— De fapt, nu le-am lăsat pentru nimeni, a zis Lana. Sau, presupun, le-am lăsat pentru peisaj, pentru Mama Natură.

— Dar pe foi erau însemnări pentru Matthew. Polițista s-a uitat la propriile notițe și a citit cu voce tare: „Sigur că îmi place de tine. Nu pot să plec pe furiș. Bine. După cină. Unde sunt toaletele eco?“ Tu ai scris asta?

— Da.

— Și i te adresai lui Matthew?

Lana a ridicat din umeri și a încuviințat.

— Așadar, ai petrecut timp cu el? Singuri?

— Da, dacă nu punem la socoteală bursucii.

— Te-a rănit sau te-a amenințat?

— Matthew? Lana a zâmbit. Nu.

— Te-a amenințat cineva, Lana?
— Nu.
— Ți-a spus cineva să nu vorbești?
— Nu.
— Ai luat legătura cu cineva? Ai plănuit să te întâlnești cu altcineva decât cu Matthew?
— Nu. Nu, n-am luat, n-am plănuit.
— Ne poți spune unde ai fost?
— Nu prea. M-am – a tras aer în piept – m-am rătăcit.
— Domnul Crossley – e fermierul care te-a găsit – a zis că a crezut că vii din pădure. Așa e?
— Nu prea știu, a zis Lana. E un fel de ceață.

Jen mai auzise toate astea și nu știa dacă era semn bun sau rău faptul că Lana folosea aproape aceleași cuvinte. Avea impresia că oamenii care spun adevărul folosesc un vocabular mai variat. A pus biscuitul mâncat pe jumătate înapoi pe măsuța de cafea.

— Bine. Cum te-ai rătăcit? Asta îți poți aminti?
— Nu chiar. Eram somnoroasă, a zis Lana. M-am dus în clădirea unde se află dușurile pentru că îmi lăsasem acolo trusa de baie și voiam niște balsam de buze. Mi s-a părut că am luat-o pe cărarea spre camera noastră, dar presupun că n-am făcut-o...

Și-a desfăcut brațele.

— Ai găsit trusa de baie?
— Cum?
— Trusa pentru spălat. Era în clădirea cu dușurile?

Lana a rămas o clipă nemișcată. Fusese prinsă cu minciuna sau încerca să-și amintească?

— Nu cred că era acolo. Cred că trebuie să fi fost în camera noastră, de fapt.

Trusa de baie *fusese* în camera lor, în valiza Lanei. Jen nu știa dacă asta făcea ca povestea ei să fie mai credibilă.

— Așadar, te-ai dus în clădirea cu dușurile, a repetat polițista, și trusa nu era acolo. Ce s-a întâmplat apoi?
— Am luat-o pe calea greșită, a zis Lana.

Propoziția avea un iz biblic, care a făcut-o pe Jen să nu se simtă în largul ei.

— În ce parte ai luat-o? La stânga, la dreapta, înainte?

— Nu-mi aduc aminte. Era întuneric, nu sunt prea bună la orientare. Doar am mers pe calea care credeam eu și apoi, când mi-am dat seama că am luat-o în direcția greșită, am încercat să merg înapoi, dar, de fapt, m-am rătăcit și mai tare.
— Bine.
Polițista a notat ceva. Își ținea pixul foarte degajat și avea un scris înclinat, frumos. A fost o pauză cât a recitit ce scrisese, și Jen a simțit că Lana își îndreaptă un pic spatele.
— Și ai văzut pe cineva înainte să te găsească domnul Crossley?
— Nu cred.
— Gândește-te un pic la asta. Ne-am dori să încerci să fii sigură. Au fost o mulțime de oameni care te-au căutat. N-ai văzut pe nimeni? N-ai auzit pe nimeni?
A făcut încă o pauză lungă, dar de această dată s-a uitat tot timpul la Lana.
Privirea era hotărâtă, concentrată, iar Lana și-a dres glasul și și-a târșâit picioarele, evident stingherită. S-a foit în scaun, a dat să-și întoarcă puțin capul, dar apoi s-a oprit, ca și cum n-ar fi fost sigură că părinții îi erau în continuare aliați. Jen și-a scăpat geanta pe jos, încercând să abată o clipă privirea polițistei, cu toate că părea un lucru cam ridicol și teatral și se părea că n-a observat nici polițista, nici Lana.
— Îmi poți spune cum te-ai ales cu tăietura de pe cap? a întrebat polițista, după ce a devenit limpede că Lana nu-și amintea să fi văzut pe cineva.
Lana a dus un deget la cap și a atins copcile.
— Cred că am căzut.
— Era cineva cu tine în acel moment?
— Nu.
— Unde ai căzut, Lana?
Ea a ridicat din umeri.
— Lângă niște stânci?
— Poți să descrii stâncile?
— Mari. Cenușii. Stânci.
— Nu-mi poți spune nimic altceva despre ele?
— Nu.
— Bine. Te descurci foarte bine, Lana. Încă vreo câteva întrebări, bine? Când ai ajuns la spital, doctorul a observat niște semne în jurul gleznelor, îmi poți spune de unde le aveai?

— De la șosete.
— Ești sigură de asta? N-ai avut nimic legat de glezne în vreun moment? Nu ți-a legat cineva ceva în jurul gleznelor?
— Nu. Șosetele erau strâmte.

O încuviințare și o însemnare.

— Hainele îti erau ude leoarcă. Cum s-au udat?
— De la ploaie.

Polițista și-a lovit ușor dinții cu pixul.

— Nu cred că poate fi asta, Lana, a zis, pentru că n-a plouat tare după ziua în care ai dispărut.
— Atunci nu știu.
— Îmi spui că nu-ți aduci aminte?
— Presupun că da.
— Bine. A mai notat ceva. Ti-ai luat cu tine telefonul mobil când te-ai dus la dușuri?
— Da.
— Și l-ai ținut deschis sau l-ai închis?
— L-am ținut deschis. Oh, dar se poate să-l fi închis un pic, ca să economisesc bateria.
— Nu l-ai închis ca să nu se poată afla pe unde ești?
— Nu.
— Și nu-l mai ai?
— Nu, l-am pierdut.
— Știi unde l-ai pierdut?
— Nu.
— Încă n-am reușit să dăm de el, dar, dacă ne-ai putea spune unde să căutăm, poate că ți l-am putea găsi.
— Nu știu unde să căutați.
— Bine. Ce purtai când te-ai rătăcit?
— Colanți, o jachetă Polar.
— Ce altceva?
— Șosete, pantofi, sutien.
— Ce altceva?
— Chiloți.
— Asta-i tot? Vreun tricou?
— Eu... ăăă... Nu mi-am luat când m-am trezit.
— Ce tricouri ai luat cu tine în tabără? Îți amintești ce-ai pus în bagaj?

— Nu prea.
— Ce importanță are asta? a intervenit Hugh, încălcându-și promisiunea că n-o să se amestece.

Pe polițistă nu a părut s-o deranjeze.

— Lana nu purta tricou când a fost dusă la spital, și un tricou sfâșiat a fost descoperit nu departe de locul în care a fost găsită ea.
— Nu-i al meu, a zis Lana.

Jen a fost cât pe ce să ceară să i se arate tricoul, să i se dea șansa să-l identifice, dar nu a vrut să-l ceară de față cu Lana, să dea de înțeles că n-avea încredere în spusele ei. Și, oricum, nu era sigură că o să recunoască tricoul, sau că era al Lanei. Polițiștii fuseseră vădit dezamăgiți de amintirile ei vagi în privința hainelor Lanei când îi ceruseră să le descrie, în timpul căutărilor.

Interogatoriul a continuat. Au vorbit despre Stephen și despre Peny, au vorbit din nou despre Matthew (Lana și-a dat ochii peste cap). Au vorbit despre școala Lanei și prietenii ei și conturile de pe rețelele sociale, au vorbit despre primejdiile de-a te întâlni cu străini cunoscuți pe internet (Lana și-a dat ochii peste cap). Au vorbit despre terapeutul ei, ședințele de terapie și „gândurile negre” care o făcuseră în trecut să-și cresteze pielea (Lana și-a dat ochii peste cap).

— Cum te simțeai în noaptea în care te-ai rătăcit? tot întreba polițista. Cum te simțeai *înăuntrul* tău?

Răspunsurile Lanei deveneau din ce în ce mai scurte.

— Eram destul de veselă, din cât îmi amintesc, a zis. Bine. Eram bine.

Se făcuse ora prânzului când au lăsat-o, în sfârșit, pe Lana să plece, în custodia lui Jen.

— A mea? Jen era împărțită între neliniștea provocată de această răspundere și plăcerea de a-i fi alocată în mod oficial puterea. Custodia mea?

Însă custodia nu era ceea ce își închipuise ea. După ce a jurat în gând să n-o scape pe Lana din ochi, s-a dovedit că nu trebuia decât să aibă grijă ca ea să fie disponibilă dacă mai apăreau întrebări în cursul următoarelor două săptămâni. Și apoi s-au urcat în mașină și mașina a luat-o pe autostradă și totul a rămas în urma lor.

PREFĂCĂTORIE

Lana s-a prefăcut că doarme pe tot drumul până la Londra: Jen știa că se prefăcea, pentru că o văzuse dormind, cu colțurile gurii umezite, cu brațele încrucișate, cu picioarele rășchirate. Știa că această persoană reținută și așezată frumos pe bancheta din spate nu era decât o născocire.

CUTE

Capul umed, greu, al Lanei făcea perna să se șifoneze, și uneori cutele se vedeau pe obrajii ei la micul dejun. Jen își făcea griji din pricina lor când Lana era mică – păreau un pic sinistre, semne rozalii lăsate de un coșmar sau de o făptură dintr-un coșmar – și se obișnuise să netezească fețele de pernă și să tragă bine colțurile înainte ca Lana să se culce. Dar în zadar; încrețiturile apăreau întotdeauna dimineața.

De când nu-și mai culca ea fiica nu mai netezea perna, însă în tabără, unde împărțeau camera, Jen începuse să-și treacă palmele peste fețele de pernă de bumbac, să tragă de colțuri și să apese pânza până era bine întinsă. Și uneori, în toiul nopții, trăgea din nou de material, îndreptând cutele de sub fața adormită a Lanei. Însă în ultima noapte acolo nu fusese nici un obraz adormit.

Nu-i trecuse prin minte să se uite la ceas, dar așteptase, pe jumătate moțăind, crezând că Lana avea să se strecoare înapoi după ce făcuse pipi, avea să tulbure aerul moleșit, stătut, cearșaful avea să șoptească urcând peste umeri, avea să facă să scârțâie arcurile saltelei când se ghemuia ca să adoarmă. La început Jen adormise, dar apoi răcoarea nopții începuse să se prelingă în cameră și Lana tot nu se înapoiase, și lumina zorilor strălucise deasupra perdelelor și, în cele din urmă, Jen se ridicase în capul oaselor și începuse să tremure. Nici unul dintre participanți nu avusese semnal la telefon de când sosiseră acolo, dar ea tot apăsase pe butoane, auzind iar și iar triplul bip discret de „abonatul nu poate fi contactat”.

Dezorientată, simțindu-se golită de orice gând, se îmbrăcase, căutase prin toalete și apoi se dusese în clădirea cu dușurile. I se spunea clădirea cu dușuri, dar era plină în cea mai mare parte cu căzi adânci, care păreau să fie luate dintr-o pensiune din anii ’30, și mici taburete din răchită care scârțâiau întruna, chiar și când nu le atingea nimeni. Despărțiturile erau aproape romantice. În dreptul ferestrelor înalte creștea iederă și cineva vărsase pe jos pudră de talc cu aromă de trandafir. Dar nici urmă de Lana.

Jen avea senzația că se agață de aer, cu toate că mâinile nu i se mișcau, și dăduse ocol câtorva dependințe, cu pașii grei în aerul rarefiat al dimineții. Era prea devreme ca să creadă așa ceva, și totuși crezuse. Lana dispăruse.

Când se treziseră ceilalți, ea era deja îngrozită, plângea și era sigură. Directorul taberei a chemat poliția și angajații au scotocit prin toate clădirile, s-au dus în grădină, au străbătut cărările spre mlaștină, pe deal în sus, prin pădure.

Jen l-a sunat pe Hugh în timp ce polițiștii cercetau lucrurile Lanei. Au descoperit că lipsea telefonul, însă hainele erau încă acolo, în afară de ceea ce avea pe ea. Colanți și o jachetă Polar albă.

— Sunteți sigură că s-a culcat? o întrebase un polițist îmbrăcat într-un impermeabil care părea scump. Și n-ați auzit când s-a ridicat din pat?

Jen răspunsese „da“ și „nu“ și începuse să aibă impresia că mințea. Întrebaseră de depresia Lanei, dacă încercase vreodată să se sinucidă.

— Nu chiar, zisese Jen, dar mai demult a fugit de acasă și mai demult a strâns pastile, și mai demult s-a tăiat.

Spera că totul *era* în trecut.

Polițistul îl sunase pe Hugh, la Londra. Jen îl auzise spunându-i că fiica lui era oficial dispărută, că polițiștii făceau tot ce le stătea în puteri, că trebuia să rămână cineva acasă, în cazul în care Lana apărea acolo, și că niște agenți de poliție aveau să meargă acolo să cerceteze camera ei.

— Știți dacă ținea un jurnal? întrebase el.

Și cine îi erau cei mai buni prieteni? Și la ce școală mergea? Și cum îl chema pe director? Pe terapeut? Pe medicul generalist? Se solicitase să-i fie verificate SMS-urile și e-mail-urile, îi fusese pus sub urmărire telefonul, dar era deja imposibil de găsit. Erau verificate înregistrările camerelor video din stația de autobuz și din gară. Și, între timp, începuseră să caute pe terenurile din jur.

Angajații și vilegiaturiștii se oferiseră voluntari și polițiștii începuseră să interogheze oamenii în biroul directorului taberei. Stephen ieșise în evidență vorbind despre credința în Dumnezeu, expresie care stârnise bănuielile polițiștilor, și timp de câteva ore păruse că și băiatul, Matthew, dispăruse. Dar apăruse brusc, stând nemișcat în mijlocul agitației, întrebând ce se petrecea, întrebând dacă erau absolut siguri că Lana nu era acolo.

Polițiștii îl duseseră imediat în birou și, după spusele tatălui său, fuseseră destul de duri cu el.

— Matthew și-ar dori *să știe* unde este ea, zisese, strângându-și fiul lângă el, dar n-a văzut-o de ieri, și ea nu i-a spus nimic.

Avea pe mâini și pe genunchi niște julituri și o vânătaie la cot, și polițiștii doriseră să știe ce era cu ele, iar el declarase că făcuse o plimbare lungă, sperând să vadă sau măcar să audă un buhai-de-baltă sau, dacă nu, o pitulice-de-munte. Pentru Jen, aceste cuvinte păreau născocite, o fantezie, până ce unul dintre colegii săi pictori îi amintise cu blândețe că buhaii-de-baltă și pitulicile-de-munte erau specii de păsări.

— Ați încercat s-o sunați? întrebase Matthew. Unde o caută? În ce direcție?

Întrebările lui, naivitatea lor (ca și cum ea nu s-ar fi gândit să încerce s-o sune pe mobil) și felul în care se sprijinise de tatăl lui când vântul îi răsfirase părul o făcuse pe Jen să-i vină să-l pocnească. Plecase de acolo ca să-l sune din nou pe Hugh. Polițiștii fuseseră acasă la ei, în Londra, dar nu găsiseră nimic folositor, și o rugase pe Meg să vină să stea acolo, ca el să i se poată alătura lui Jen în Peak District.

Toți făceau ceva, aveau un rol, o sarcină, însă Jen nu se putea hotărî ce să facă. Nu se putea concentra ca să meargă în căutare, și vederea părea să-i fie afectată de o formă mare, întunecată, care împingea toate culorile lumii la marginea câmpului său vizual. Și nu putea să strige numele Lanei, știind de unde i se trăgea; o oprea un soi de superstiție, chiar o făcea să-și imagineze că bărbatul din tren dăduse, cumva, de urma lor și se întorsese ca s-o revendice pe fiica ei. O durere din stomac o făcea să vrea să șadă încovoiată, și Peny îi prăjise niște pâine, în cazul în care era de la foame.

Era ceva zglobiu în felul în care fiecare umbla de colo colo și vorbea cu ceilalți; li se dăduse un scop și se bucurau. Jen aproape că ar fi putut să creadă că ei conspiraseră să se întâmple asta. Începuse să interpreteze cuvintele lor de simpatie, siguranța lor că Lana era bine, ca pe niște dovezi că știau unde era ea. Când Stephen venise să o ajute să se roage, Jen se ridicase și se întorsese în camera sa. Camera lor.

Își dăduse seama că nu se uitase deloc în oglindă în acea zi, și imaginea ei îi produsese un mic șoc. Nu înfățișarea fusese ceea ce o uluise (cu toate că în oricare altă zi s-ar fi plâns de pielea cenușie, de adâncimea ridurilor, de cearcănele de sub ochi), ci familiaritatea, ca și cum nu s-ar fi așteptat să vadă o față pe care s-o recunoască. Se răsucise și se uitase la cutele de pe perna Lanei, studiind felul în care lumina slabă a zilei prindea diferitele fațete ale bumbacului boțit, și se întrebase unde s-o fi odihnind acum capul fiicei ei.

LUCRURILE VOR ARĂTA MAI BINE DIMINEAȚĂ

Se lăsase noaptea și căutările încetaseră, cu toate că Lana nu fusese găsită. Când ajunsese acolo, Hugh era alb și stors de puteri, cu vocea mai profundă decât de obicei, și Jen fusese sigură că plânsese în mașină. Dar continua să o îmbărbăteze, iar ea apreciase asta la el, cu toate că ar fi enervat-o dacă altcineva ar fi făcut-o. Când îi spusese: „Lucrurile vor arăta mai bine dimineață”, îl crezuse și nu simțise nevoia să strângă pe cineva de gât. Era o ușurare – să nu-i vină să strângă pe cineva de gât.

Se cazaseră la un hotel, în loc să rămână în tabără, și se întinseseră pe pat complet îmbrăcați. Și, cu toate că ea nu dormise, cumva, în tumultul acelor ore, creierul îi făcuse puțin loc unui moment diferit, amintirii unei nopți din urmă cu treizeci de ani, când încercase să doarmă în mașina ei.

Se întorcea din Scoția, unde-i făcuse o vizită unui prieten de la academia de arte și, convinsă că iubitul ei o înșală cu copywriterul lui, hotărâse să plece cu mașina spre casă noaptea și să-l prindă, sau să-i prindă, dimineața devreme. Când pornise la drum, păruse un plan bun, un plan grozav, dar după patru ore de mijit ochii în fața farurilor din direcția opusă vederea i se întunecase și ochii începuseră s-o usture, până când nu avusese de ales decât să se oprească undeva.

În acel moment, singurul loc în care putea să facă asta era parcarea unei benzinării abandonate, în care nu se aflau decât câteva mașini ruginite. De cum oprise motorul, frigul se materializase, de parcă ar fi stat la pândă pe bancheta din spate, așteptând s-o prindă în capcană. Toată noaptea nu făcuse decât să aștepte. Să aștepte somnul, să aștepte să-i revină puterea de a porni iar la drum, să aștepte un ciocănit în geam sau ca vreun nebun să intre cu forța în mașină, să aștepte ca soarele să răsară și să se simtă mai în siguranță.

Somnul nu se arătase deloc. Mașina era o cutie subțire de tinichea cu un geam care zdrăngănea, lăsând aerul nopții să șuiere prin el. Chiar cu un palton, două pulovere și pătura pentru urgență pe care mama ei o silea s-o țină în portbagaj, se simțea înghețată, cu mușchii asaltați de crampe și silind-o să se miște, cu dinții care îi clănțăneau dacă nu se încorda puternic. Dar părea important să închidă ochii un pic, și dintr-odată se făcuse dimineață, și asfaltul strălucea auriu, și rugina de pe mașini părea să absoarbă toată lumina soarelui. Dârele acelea întunecate, roșietice, păreau

calde, și ieșise din mașină ca să pună mâna pe porțiunile de metal zgrunțuros, închipuindu-și că alinta un animal gigantic bolnav.

Nu ajunsese acasă decât pe la jumătatea dimineții, când iubitul ei era deja la serviciu, și apartamentul lui părea la fel ca întotdeauna. Nu aflase dacă o înșela sau nu. Oricum, până atunci părea, cumva, că n-avea nici o importanță.

Și când cineva spunea că lucrurile arată mai bine dimineața, Jen se gândea întotdeauna la rugina care scânteia, la capetele roz-închis ale unor buruieni cu rădăcinile în asfalt care stăteau complet nemișcate în zorii cu aerul neclintit, la fulgerarea albă a unui pescăruș care reflecta soarele în vreme ce cobora în picaj.

În timp ce zăcea în pat lângă Hugh, auriul acelei dimineți zăbovea sub pleoapele ei, o peliculă lichidă: speranța. Trebuia să aibă grijă să n-o îndepărteze cu lacrimile.

LUCRURILE REINTRĂ ÎN NORMAL

Când Jen, Hugh și Lana au ajuns acasă, pe strada lor cândva de la periferie, făcând acum parte din centrul Londrei, Meg îi aștepta, și fructiera fusese umplută cu mere roșii. Meg avea douăzeci și șase de ani și era un geniu în domeniul aranjamentelor. Apartamentul ei, din partea opusă a orașului, era plin cu mici colecții de obiecte așezate alături: o sticlă din ceramică victoriană putea să stea lângă două pietre de pe o plajă din Sussex; o carte pentru copii străveche, legată în pânză galbenă, avea pe ea o lingură cu mâner de sidef; sau pe un scaun delicat de sufragerie, învelit într-un șal de mătase, putea să fie un sfeșnic mare, plat, cu o lumânare lungă și ascuțită spre vârf. Erau ca subiectele unui tablou cu natură moartă, discrete și interesante, și schimbau cu totul atmosfera unei încăperi.

Jen încercase să-și aranjeze propriile colecții, alegând și alăturând cu atenție obiectele, dar când revenea mai târziu la ele întotdeauna arătau nepotrivit, ca o grămadă de vechituri pe care le aruncase, și era silită să desfacă aranjamentul, trimițând elementele lui înapoi în obscuritate.

Acum gura lui Meg se mișca fără sunet, formând câte un cuvânt, după care buzele deveneau din nou plate, și s-a ridicat în picioare, masându-și șalele, în vreme ce Hugh și Jen și-au adus valizele în casă. Jen era prea

obosită ca să zâmbească, dar a bătut-o ușor pe braț când a trecut pe lângă ea și a încuviințat când i-a oferit ceai.

Lana nu voia ceai, voia o sticlă cu apă caldă (ceea ce însemna toată apa din ceainic) și n-o interesa să i se ureze bun venit acasă, dar avea nevoie de un bec (ceea ce însemna să scotocească prin toată casa după unul de mărimea și puterea potrivite).

— Putem rezolva asta mâine, a zis Jen, care nu era pregătită să cotrobăie prin sertarele din bucătărie. N-ai de gând s-o feliciți pe Meg?

— Nu, nu putem rezolva mâine. Lampa de pe biroul meu nu funcționează și am nevoie de ea, a zis Lana. Oh, așa e. Da, surioară. Bine-ai făcut că te-ai lăsat îmborțoșată.

— Mulțumesc, a zis Meg. Totuși, n-am fost *îmborțoșată,* a fost inseminare artificială și a fost planificată cu grijă.

— Scârbos.

— Cum adică scârbos?

— *Inseminare artificială?* Sună scârbos.

— Uite un bec, a zis Hugh, scoțând unul dintr-o cutie de sub chiuvetă și punând capăt confruntării care mocnea.

Lana l-a luat și s-a dus direct în camera ei, în care Meg făcuse curățenie, pusese așternuturi curate și o înveselise cu un teanc de albume de artă și o vază cu floarea-soarelui din Kenya.

— Drăguț din partea ta, a zis Jen, așezată la masa din bucătărie, cu pieptul apăsat pe margine, cu capul aproape rezemat de tăblie. Lemnul spălat avea un iz de ceapă. O să aprecieze asta după ce o să-și revină.

— Dacă zici tu.

— Încă nu se vede, a zis Jen.

— Nu prin haine.

Meg a tras de puloverul lung, tricotat cu ochiuri mari, pe care îl purta.

— Tocmai mi-am dat seama că nici eu nu te-am felicitat. Deci, felicitări.

— N-o spune așa.

— Așa cum? Sunt încântată, zău că da. Numai că sunt obosită.

Hugh, care adusese genți cu ghete și acuarele, se ocupase de portbagajul de pe acoperișul mașinii, verificase permisul de parcare și se debarasase de mormanul său de ambalaje de „ciocolată pentru drum”, s-a oprit și a luat cana de cafea.

— Încă nu se vede, i-a spus lui Meg.

— Dumnezeule mare, tu și mami sunteți aceeași persoană?

Hugh a râs.

— Tocmai ai spus asta? a întrebat-o pe Jen, deloc supărat, cu toate că reacția *ei* imediată, tăcută, fusese indignarea. Unii oameni, presupunea ea, nu trebuiau să se străduiască atât de tare să-și păstreze identitatea. Și știi dacă e băiat sau fată? a zis. Când afli?

— E fată. Meg a dat din cap pentru sine, ceea ce fusese întotdeauna un semn că se gândea ce să spună sau încearcă să *nu* spună ceva. Îmi pare rău că a coincis cu asta. Știu că pe moment nu poate să pară o veste bună.

— Nouă nu ni se pare o veste rea, a zis Hugh.

— Dar m-am gândit mult la asta. La fel și Tom. Și pentru noi e un lucru rezonabil în acest moment.

— Atunci, e grozav, a zis Jen, ceea ce nu a sunat prea sincer nici măcar în urechile ei. A luat o gură de ceai, cine știe, poate că o gură mai caldă ar face tonul mai cald. Kayla e bucuroasă?

— Păi, nu tocmai. Ei i se pare o veste rea. Ne-am despărțit.

— Of, scumpa mea, îmi pare rău. Ce păcat!

— Da. În fine. Ce urmează acum?

— Naști, presupun, a zis Hugh.

— Vreau să zic cu Lana.

— Are nevoie de odihnă, a zis Jen. Noi toți avem.

De sus s-a auzit o bufnitură, apoi pași încolo și încoace. Jen s-a crispat, dar nu s-a ridicat. Părea improbabil ca după toate cele întâmplate să fie Lana acolo, sus, și deodată a avut impresia că au invitat în casă un străin sau vreo făptură din basme, un unicorn sau un grifon pe care n-aveau habar cum să-l îngrijească.

— Au sunat cei de la școală, a zis Meg. Pot să-i trimită lecțiile de la care a lipsit, și o prietenă s-a oferit să-i aducă niște notițe pentru recapitulare. Nu mi-am dat seama că examenele sunt anul viitor.

Jen își închipuia cât de încântată avea să fie Lana când auzea că trebuia totuși să recupereze lecțiile din ultimele zile. De sus s-a auzit altă bufnitură și un fir de praf a plutit de pe lampă, aterizând exact pe coaja strălucitoare a unui măr. (Mai târziu avea să descopere că toată mobila fusese mutată și patul Lanei era acum lângă fereastră. „Ca să pot vedea mereu cerul.”)

— Presupun că e foarte stresată, a zis Meg.

— Cumplit de tare. Jen și-a întins brațele peste masă, a șters firul de praf cu vârful unui deget și a aranjat din nou merele, astfel încât să formeze o piramidă, cu un fruct perfect în vârf. Nu-mi amintesc să fi fost așa când

eram tânără. Ziua examenului era stresantă, desigur, dar partea de recapitulare nu era atât de extinsă. Luai sau nu examenul, erai deștept sau nu erai. Nu exista încercarea asta de a te contorsiona, de a-ți contorsiona creierul într-o formă nefirească.

— O, da, frumoasele zile de odinioară, a zis Hugh. Totul era mai simplu pe atunci.

— Bine, a zis Jen, pe jumătate iritată. Dar din unele puncte de vedere, e adevărat.

— Și, cu siguranță, n-ai fi găsit vreo lesbiană care poartă pruncul unui bărbat care nu-i homo, a zis Meg, așezând iarăși merele ca înainte. (Jen a trebuit să recunoască, arătau mai bine.) Rușinos.

— Gata, m-am prins. Îmi țin gura. Jen a zâmbit și și-a lăsat capul să cadă pe ultimii centimetri până la tăblia mesei. Acum o să dorm, a zis. Treziți-mă când sunt bunică.

CEA MAI TÂNĂRĂ PROFESIE

Cu toate acestea, a fost puțin timp de odihnă, deoarece luni Jen trebuia să fie la serviciu. Slujba ei era, la prima privire, atractivă, chiar fascinantă, și îi plăcea să poată spune că era graficiană. Dar, în realitate, se ocupa de punerea în pagină a buletinelor informative și a revistelor cu circuit intern la o asociație profesională și avea cu cel puțin douăzeci de ani mai mult decât restul echipei.

„Acesta este un început minunat pentru mine”, ar fi zis unul dintre copiii de curând angajați, un Rupert sau o Tori. „Îl consider un pas spre realizarea obiectivelor mele.”

Jen renunțase de mulți ani să discute cu ei, cam de când încetaseră s-o mai invite la cafenea („Am presupus că ai treabă acasă.”), așa că acum nu făcea decât să zâmbească și să spere în tăcere că vor ajunge să fie nevoiți să posteze pe Facebook unul dintre acele anunțuri în care se oferă să proiecteze logouri pentru cinci lire sterline.

În ultimii ani se pomenise că petrecea din ce în ce mai mult timp la toaleta femeilor. În parte, din pricina unei noi sensibilități la cafeină, dar, cel mai mult ca să se ascundă. Nu prea știa de ce anume se ascundea, dar catastrofa părea tot timpul iminentă. La fiecare două luni, senzația de primejdie se materializa într-o expresie care plutea deasupra ei câteva zile.

„Prea bătrână pentru munca asta.” Și, dintr-odată, era sigură că vânau cu toții postul ei.

Recunoscuse asta odată în fața prietenei ei Grace, care îi prescrisese nuci de caju pentru tulburarea de personalitate paranoidă și îi spusese să încerce să le fie mentor colegilor, care probabil că voiau să beneficieze de pe urma experienței ei. Întrucât ei știau, în general, mai multe despre softurile de design, veneau la fiecare ședință cu zeci de idei și își terminau proiectele în trei sferturi din timpul de care avea nevoie ea să le termine pe ale ei. Jen se îndoia de asta. Nu putea decât să se bucure că șeful ei ura agitația fără rost, ura schimbările și ura tunsorile stupide.

CONTEXT

Grace a fost singura persoană care n-a întrebat-o pe Jen unde fusese Lana, ce se întâmplase sau cum putea s-o ajute; era singura persoană ale cărei mesaje nu aveau nevoie de răspuns. În schimb, doar propusese să mănânce o sută de grame de struguri pe zi și să umple cu apă vase din cupru, și îi spusese lui Jen să stea cu picioarele încrucișate și să repete propoziția „O să-mi văd curând fata”. Cu toate că Jen nu-i prea urma sfaturile și nu avea mare încredere în ele, a apreciat sugestiile, îi plăcea că cineva avea un plan pentru ea. Prin urmare, Grace a fost singura persoană căreia îi răspunsese de bunăvoie la mesaje.

Avea o mulțime de sfaturi și de remedii homeopatice și de tehnici de concentrare și recomandări de ceaiuri de plante. Avea tendința să folosească propoziții ca „Deschide-te la bogăția vieții” și „Așază-te într-un loc obștesc” și alte colecții de cuvinte care sunau foarte drăguț, însă nu rezistau unei analize mai atente. De asemenea, era, după părerea lui Jen, patologic de calmă.

— Crezi că reacționez exagerat la orice, a spus Jen într-o după-amiază, ducând la gură cana de cafea și prefăcând-se că bea, deși terminase lichidul și nu făcea decât să lase spuma de lapte să-i cadă pe buze.

— Nu, nu-i vorba despre asta.

— Atunci ce?

Grace s-a tras un pic de nas.

— O dată am prins coada motanului în ușă, a zis.

— Oh?

— A fost groaznic, zgomotul de strivire, miorlăitul și sâsâitul motanului, felul cum m-a privit, înspăimântat, ca și cum nu-i venea să creadă că am putut să-l rănesc așa. A fost cea mai urâtă trăire din viața mea.
— Doamne, a zis Jen. Pariez că da.
— Acum, de câte ori cred că ceva e stânjenitor sau dureros, mă concentrez pe acel moment. Nimic nu se compară cu el; tot restul pare neînsemnat.
— Bun. Așadar, zici că ar trebui să găsesc o pisică...
— Nu, a zis Grace, oferindu-i acel mic zâmbet care era întotdeauna răsplata pentru că o tachina. Zic că trebuie să găsești un context.

O FAMILIE CU CONVERSAȚIE SCLIPITOARE

Contextul era greu de găsit, dar Jen s-a întors acasă marți seara hotărâtă să fie veselă, rezonabilă, comunicativă.
— Chiar nu pricep de ce nu vrei să vorbești cu nimeni, Lana, zicea Meg când a intrat Jen în casă. Ai făcut ceva rău? Ceva ilegal? Ai vătămat pe cineva? Ti-e rușine?

Stătea cu spatele la ușa de la living, dar, cu siguranță, o auzise pe mama ei intrând. Dincolo de Meg, Lana ședea pe canapea, ghemuită așa cum făcea întotdeauna – răsucită, contorsionată, cu membrele împletite, astfel încât părea că stă foarte incomod –, și Jen ar fi vrut să zică: „N-ar fi mai comod dacă ai sta dreaptă? Nu ți-ar fi mai ușor să-ți scoți mâna aia din gură, laba piciorului de sub coapsă?” Genul de întrebări pe care bănuia că Lana se așteaptă să i le pună și care ar fi făcut-o să pară stupidă, bătrână și lipsită de suplețe, preocupată în mod exagerat de cheaguri de sânge și varice.
— Savurezi toată atenția care ți se dă? a zis Meg. Asta e? Vrei să prelungești misterul ca lumea să te considere interesantă?
— Ce mister? a întrebat Lana, privind încruntată la televizor. M-am rătăcit.
— Timp de patru zile?

Jen a lăsat geanta pe jos în hol și și-a atârnat haina în cuier, știind că ar trebui să pună capăt interogatoriului lui Meg, dar simțind alinare la gândul că și altcineva căuta răspunsuri.
— Trebuie să fi fost cu cineva, a zis Meg. Ai crezut că e iubirea vieții tale, dar s-a dovedit că e un ratat? Sau doar ai fugit în lume și apoi te-ai speriat și te-ai întors?

— Nu. Ți-am spus, m-am rătăcit. De câte ori trebuie s-o repet?
— Nu știu de câte ori, Lana. Poate până când ajunge chiar să sune credibil.

Lana s-a mișcat brusc, renunțând la postura afectată de pe canapea.

— Știam că ai să faci asta. E ca anul trecut, când mă interogai tot timpul. Ești mai rău decât mami. A zis cu o voce ascuțită, pe nas: „Care-i problema, Lana? E vorba despre un băiat, Lana? Ești hărțuită, Lana? Ești sigură că ești cu adevărat deprimată, Lana?” Dacă ar fi fost să vorbesc cu cineva, n-ai fi fost tu aceea. Și apoi, doctorul Greenbaum ți-a spus că n-ai voie să-mi pui întrebări dacă după aceea zici că mint când răspund la ele.

— Păi, atunci încearcă măcar o dată să spui adevărul.

— Meg, a intervenit Jen. Ajunge.

— Bine. Meg s-a dat la o parte, și Jen a intrat în living. E rândul tău.

Mirosea a mâncare pentru pisici, iar Jen s-a întrebat ce mâncase oare Lana, dar, firește, n-a zis nimic despre asta. Perdelele erau trase deoparte, ziua era însorită, dar copacul cu frunziș bogat din dreptul ferestrei făcea ca aproape totul din cameră să arate verzui: cicatricile de pe capul Lanei, umbrele de pe partea de dedesubt a brațului ei și din scobitura genunchiului, vânătăile de pe coate – toate erau verzi, ca și cum și ea ar fi fost un copac pe trunchiul căruia creșteau petice de mușchi.

— Ai ieșit azi din casă? a întrebat Jen.

Fata se holba din nou la televizor și n-a răspuns.

— Ai vești de la scoală?

Nici o vorbă.

Jen și-a îngăduit să se simtă iritată. Era o culoare mai ștearsă pe marginea pernelor de pe canapea, unde niște picioare se tot frecaseră de țesătură, până ce s-a ros. „Uite ce iese când te ghemuiești într-un mod atât de ridicol”, și-a zis, „ai distrus mobila mamei tale”.

Încăperea era rece din cauza ferestrelor deschise larg, și Jen le-a închis, a tras și perdelele, lăsând afară aerul aspru al serii și zgomotul circulației de departe.

— Cum a fost la serviciu? a întrebat Meg, zăbovind în dreptul ușii, cu fața mai clară după ce a dispărut lumina verde.

Jen a ridicat din umeri și și-a lăsat jos geanta.

— Când se întoarce tati?

A ridicat din nou din umeri.

— Minunat. Păi, a fost distractiv. Ce familie aparte, plină de persoane cu conversație sclipitoare.

— Îmi pare rău, a zis Jen. Atitudinea Lanei față de întrebări era, evident, molipsitoare. Hai să bem un ceai.

S-au dus în bucătărie.

— Așa s-a purtat toată ziua? a întrebat Jen la adăpostul ceainicului care clocotea.

— Îhî. Fie nu m-a băgat în seamă, fie a țipat la mine. Mai ales când aveam îndrăzneala s-o întreb ceva, până și ce vrea să mănânce la prânz. Cea mai mare parte a timpului a zăcut în grădină. Zicea că se uită la nori.

Jen a scos un baton de ciocolată „pentru urgențe” din fundul sertarului cu șervețele și a devorat pe loc jumătate.

— Ce se întâmplă? A trecut o săptămână de când v-ați întors acasă. Tati a zis că i se pare că ea se simte mai bine.

— El e optimist.

— Presupun că trebuie să fie cineva.

— Ce vrea să însemne asta?

— Nu te simți ofensată, a zis Meg, ciupindu-și brațul prin mâneca jerseului. Era vorba despre mine, nu despre tine.

— Nu ești optimistă?

— Păi, nu e ca și cum ea s-ar transforma peste noapte din copil cu probleme într-o sfântă, nu-i așa?

Jen a mototolit în pumn ambalajul gol al ciocolatei.

— Nu-i un copil cu probleme.

— Nu, ai dreptate, a zis Meg, cu un zâmbet neplăcut. E o bucurie la casa omului.

Tot aerul a părăsit plămânii lui Jen, făcând-o să se simtă ca o bucată grea de carne. S-a prăbușit pe un scaun.

— Îmi pare rău că a trebuit să stai cu ea astăzi, a zis. N-am putut să mă mai învoiesc de la serviciu și n-o puteam lăsa singură.

A urmat o pauză, în care Meg și-a înfipt unghiile prin lâna mânecii.

— Nu pentru asta îmi fac griji, a zis. Galeria se descurcă fără mine o zi. Îmi fac griji pentru tine.

— Pentru mine?

— Felul în care te manipulează, mami.

— Nu mă manipulează, a zis Jen. Ce-ți faci la braț?

Meg s-a oprit.

— Nimic.

— Te scarpini, nu-i așa? Arată-mi.

— Mami, putem să revenim la problemă?
— Arată-mi brațul.

Meg a prins mâneca și a ridicat-o rapid, apoi a coborât-o la loc, astfel încât Jen n-a apucat să vadă decât o fulgerare roșie. Fulgerarea a fost suficientă. Pielea era julită și încrețită, cu urme de unghii.

— E o eczemă, a zis Jen. Am avut eczemă când am fost însărcinată. I-ai spus medicului?
— Am făcut rost de niște cremă.
— Păi, nu dă rezultate.
— Vorbeam despre Lana, a zis Meg, despre faptul că îți afectează starea de spirit, că te face să umbli ca pe ouă în jurul ei, că te folosește ca pe un cadru pentru mers.
— Obosește.
— *Spune* că obosește.
— Letargia este un simptom de depresie.
— E un simptom de ceva.
— E bolnavă, Meg. N-o face dinadins.

Jen a oftat. Era adevărat că letargia Lanei o silea adesea să se prindă de brațul ei când ieșeau din casă, când Jen reușea s-o convingă să iasă. Și era adevărat că Jen gândea uneori că era ca și cum ar fi împreună cu bătrâna ei mamă, doar că Lily mergea fără ajutor. Meg mai pusese pe tapet chestiunea, și părea să creadă că Lana încerca să și-o revendice pe mama lor. Fusese pomenită într-una dintre ședințele de terapie.

UN LOC SIGUR

DOCTORUL GREENBAUM *(cu spatele lipit de spătarul unui scaun fără rezemătoare pentru brațe, cu pielea din jurul ochilor încrețită blând):*

Spune-mi cum te face asta să te simți, Margaret – adică Meg –, spune-mi ca să audă și Lana. Vrem să fii sinceră.

MEG (*îndreptându-și reverele jachetei):*

E și mama mea, uneori am impresia că Lana nu-și dă seama de asta.

LANA (*descrucișându-și brusc picioarele și aplecându-se în față):*

Îmi dau seama de asta. Îmi dau seama și de faptul că Meg spune că e lesbiană doar ca să i se acorde atentie.

MEG *(mototolind în pumni reverele*):

E cu totul nebunesc să spui așa ceva și, dacă cineva umblă după atenție, aceea e Lana. Iisuse Hristoase! Se presupune că oamenii au probleme cu mama, nu cu sora.

DOCTORUL GREENBAUM (*întorcându-se spre Jen și continuând să surâdâ, în mod nejustificat*):

Și mami are ceva de împărtășit?

FEMEIE FĂRĂ NUME

Când a devenit oare „mami”? se întreba adesea Jen.

N-o deranja să fie „mami” pentru copiii ei, firește; era normal. Dar din partea altora – în special profesioniștii din domeniul medical – părea greșit, aiurea, paralizant.

„S-o chemăm acum pe *mami* înăuntru?” zicea doctorul Greenbaum când deschidea ușa. „Și *mami,* ce crede ea?” întreba întotdeauna atunci când discutau vreun nou plan. Iar la sfârșitul fiecărei ședințe: „E ceva ce ai vrea să-i spui lui mami?”

Jen zâmbea în felul în care credea că ar zâmbi „mami” (cu buzele lipite, ridicând din umeri) și se prefăcea că nu i se părea enervant. Poate că așa era mai puțin derutant pentru Lana, cu toate că bănuia că fiica ei n-ar fi complet uluită dacă cineva i-ar zice mamei ei Jen. De fapt, simțea că era o pedeapsă. Asta se întâmplă atunci când ești o mamă atât de rea încât copilul tău vrea să moară; unul dintre lucrurile pe care le pierzi automat este identitatea, dreptul tău la o identitate. Își amintea că-i spusese odată unei asistente medicale că o interesa pictura și că asistenta se încruntase și o întrebase ce credea Lana despre asta, dacă era sau nu ceva în care o poate include pe fiică. Hugh încă mai avea dreptul la lecțiile lui de pian săptămânale, însă implicația pentru Jen era limpede: dacă nu e decât un hobby pentru tine, atunci e un lucru egoist, și nu meriți să te bucuri de el.

MAMA-COPIL

Lana părea hotărâtă să nu se bucure de nimic. De când se întorseseră acasă, cu zece zile în urmă, dormea sau se uita la televizor cu concentrare sumbră, ca și cum ar fi fost prea dureros să fie în lumea reală, de după trezire. Se mișca, mânca și vorbea foarte puțin și încă spunea că nu-și

amintea ce se întâmplase, că nu știa de unde se alesese cu rănile, că nu știa unde fusese.

Jen se întreba cum s-o scoată din casă, cum s-o ajute să participe la viața de familie. I-a oferit prânzuri cu fast-food (de obicei interzise), a propus să se ducă la un centru de adopție a animalelor, a încercat (și a ratat) să găsească un film la cinematograf care să le placă tuturor. Ceea ce nu i-ar fi trecut niciodată prin minte că o să reușească a fost un drum la John Lewis[3]. Și poate că a fost cea mai ciudată ieșire cu familia pe care o făcuseră vreodată. Jen se simțea un pic ca și cum ar fi pășit prin oglindă în timp ce se uita cum Meg și Lana și Hugh plimbau tot felul de cărucioare pentru bebeluși pe culoarele lustruite ale magazinului universal. S-a ținut de mânerul căruciorului pe care îl alesese și a încercat să spună ceva folositor.

— Acesta se răsucește foarte ușor.

— Dar nu sunt roțile prea mari?

— Păi...

Dacă se gândea că s-a împiedicat de câteva ori de un suport de haine, și-a zis că, poate, erau.

Lana alerga de-a lungul raionului cu articole de înot pentru bebeluși și Hugh a fost gata-gata să se ciocnească de ea când și-a scos brusc căruciorul din raionul cu uniforme pentru școala elementară. S-au salutat și și-au văzut de drum. Vânzătoarea s-a rezemat de raftul pe care erau prezentate scăunele pentru mașină și le-a oferit un zâmbet crispat.

Meg apăruse în prag în acea dimineață, cerând ajutor. Meg, care nu cerea niciodată ajutor. Își mușca buza, tot ridicându-se pe vârfuri, și s-a întrebat cu voce tare dacă nu erau cumva liberi, și Jen avusese impresia că Meg era un prichindel care întreba dacă un alt prichindel putea să iasă la joacă. Aproape că se aștepta ca Meg să-și șteargă nasul cu mâneca.

— Trebuie să cumpăr un cărucior, a zis, și în vorbele ei se simțea un ton de spovedanie, de parcă asta ar fi fost ceva rușinos. Sau... Acum i se zice „sistem de călătorie”. Trebuie să cumpăr un sistem de călătorie. Nu vreau să mă duc singură.

Și iată cum ajunseseră să vâjâie prin raionul pentru bebeluși și copii mici, fiecare împingând un alt tip de „sistem de călătorie” și făcându-și semne cu mâinile. În cele din urmă, au ajuns cu toții într-un fel de intersecție și s-au oprit, fiecare uitându-se la cărucioarele celorlalți, mijindu-și ochii spre ele de parcă înăuntru ar fi fost bebeluși care așteptau să fie admirați.

— Deci, ce credeți? a zis Meg.
— Mai zi o dată, ce anume trebuia să căutăm?
— Cum vi se pare? E destul de ușor? E prea ușor? Merge lin? E ușor de manevrat? Totul, orice.
— Ăsta trepidează un pic, a zis Hugh.
— E mai degrabă un model pentru teren accidentat.

Vânzătoarea și-a schimbat poziția, a început să se desprindă de raftul de care se rezema, după care s-a răzgândit.

— Teren accidentat? Un cărucior pentru teren accidentat?
— Dacă locuiți la țară sau faceți multe plimbări.

Hugh părea neîncrezător.

— Al meu e grozav, a zis Lana. E foarte ușor să alergi cu el.
— Nu prea cred că o să alerg cine știe cât, a zis Meg.
— Și în cazul unui hoț? a sugerat Lana. Sau al unui pedofil?

Meg i-a aruncat o privire iritată.

— Nu crezi că e un pic prea țipător, cu tot cromul ăla?
— Vrei să zici că strălucirea ar putea să atragă hoții și pedofilii? a zis Lana. Ăsta *este* un motiv de îngrijorare. Am auzit că sunt ca niște coțofene.
— Nu mai taci odată?

Lana a zâmbit, părând satisfăcută de reacția pe care o obținuse.

— Puteți lua acest model cu margini negre în loc de crom, a sugerat vânzătoarea.
— Bine, să-l mai încerc o dată.

Meg a luat mânerul de la Lana și s-a îndepărtat cu căruciorul.

— Ce ciudat că o să am o nepoată, a zis Lana. Credeți că o să mă lase să îngrijesc bebelușul când o să fie aici?
— Nu dacă o ții una și bună că trebuie să fugi de pedofili, i-a spus Hugh.
— Mai bine decât să fugi către ei.
— Lana, mamele sunt destul de neliniștite și fără să le mai bage alții idei în cap.
— Meg? Neliniștită?
— Da, Meg. Da, neliniștită.

Lana s-a uitat lung după sora ei, iar Jen s-a uitat și ea lung la spatele ei încă îngust, la mișcările încă sprintene. Îi era ușor să și-o amintească pe Meg, la unsprezece ani, împingând căruciorul cu Lana bebeluș. O apucase pentru scurtă vreme mania s-o plimbe pe Lana prin parc și prin centrul comercial și, gândindu-se că asta însemna că acceptase în sfârșit noul adaos

la familie, Jen o lăsase să împingă căruciorul, o lăsase să meargă cu vreo douăzeci de pași mai în față.

O prietenă o întrebase dacă nu era periculos, dar Jen n-o scăpa nici o clipă din ochi, iar Meg era foarte grijulie, foarte atentă. Se apleca peste cărucior ca să aranjeze păturica, să șteargă saliva, poate doar să mângâie obrazul Lanei, și hâțâna mânerul ca să-și liniștească surioara. Era o priveliște încântătoare. Ba chiar izbutise să facă parasolarul să stea ridicat (se pleoștise când încercase Jen).

Când Hugh îi povestise mamei lui, Carolyn spusese:

— E făcută să fie mamă.

Jen scrâșnise din dinți.

Oamenii treceau și se uitau în cărucior, apoi la Meg. Jen vedea cum li se mișcau buzele, cum ridicau din sprâncene, dar era prea departe ca să audă ce zic, și adesea își dorea să fie un pic mai aproape ca să audă conversația, lacomă de complimente. Când o întreba, Meg răspundea vag. „Oh, doar «Ce bebeluș adorabil»”, zicea ea. „Chestii de-astea.“

De-abia după câteva luni Jen descoperise adevărul. Meg se așezase pe o bancă dintr-un scuar și, cu toate că Jen nu-și scăpase fiica din ochi, tot fusese surprinsă de izbucnirea strigătelor.

— Data viitoare, răcnea Meg către o femeie care se retrăgea rapid, data viitoare ar trebui să te gândești mai bine înainte să tragi concluzii. Mă auzi? N-ar trebui să judeci oamenii așa de ușor. Nu izbutești decât să te faci de râs.

Când Jen ajunsese lângă Meg, femeia dispăruse, însă obrajii lui Meg erau aprinși, ochii îi fulgerau și avea un rânjet trimfător.

— Îmi admiri *surioara*? întrebase cu un zâmbet mieros când un bătrân se oprise din mersul târșâit. Mama e acolo și are treizeci și șapte de ani. Oare e prea tânără ca să fie mamă, ce crezi?

Jen nu fusese încântată să descopere că vârsta ei fusese dezvăluită atât de multor străini.

— Dar îi învăț o lecție prețioasă, îi explicase Meg lui Jen în drum spre casă.

Amintindu-și asta, Jen s-a pomenit că își încleștează pumnii. S-a întrebat, pe când Meg se întorcea prin raionul cu cadouri pentru botez, dacă avea să fie ținta comentariilor străinilor. Nu mamă adolescentă, ci mamă necăsătorită, mamă lesbiană. Gândul a făcut-o să se simtă neliniștită, agitată.

Meg arăta și ea agitată.

— Sunt sigură că n-o să trebuiască, de fapt, să fugi de vreun pedofil, a zis Lana, înconjurându-l pe Hugh și punând o mână peste mâna lui Meg. Și orice cărucior ai alege o să fie cel potrivit, surioară.

Meg și-a tras mâna.

— Ăăă, bine.

Lana, dându-și seama, poate, că asta nu compensa comentariile dinainte, i-a aruncat o privire lui Hugh.

— Și dacă te îngrijorează prețul, poate că mami și tati ar trebui să-ți cumpere căruciorul.

— Oh. E drăguț din partea ta că oferi...

— Da, *foarte drăguț*, Lana, a zis Hugh, uitându-se la eticheta cu prețul.

— ... dar am prevăzut deja cheltuiala.

Sigur că o făcuse. Evident că Hugh era ușurat, însă Jen și-a dorit brusc să-i poată cumpăra căruciorul, și-a dorit să poată cumpăra în fiecare zi un cărucior.

CĂLCÂND ÎN STRĂCHINI

Capacitate cognitivă

— Vrei să te uiți la haine, dacă tot suntem aici? a întrebat Jen, luând-o spre lift, în vreme ce Meg se ducea să comande sistemul de călătorie ales.

— Nu. Și n-ai vrea să fii atentă? a zis Lana. Tot timpul dai peste cineva. Îmbunătățește-ti simțul orientării.

Tehnologie

— Oh, Lana, am dat peste un articol care cred că o să te amuze. Stai un pic. Am marcat pagina pe iPad-ul tatălui tău.

— Știi că nu trebuie să-ti folosești tot brațul și să lovești când tastezi, nu-i așa, mami? Arăți caraghios.

Pronunție

— M-am gândit că am putea să vedem dacă nu e vreun film pe care să-l vedem cu toții pe Netflex.

— E N*etflix.* N*etflix.* Of, sfinte Sisoe! Nu se vorbește despre el decât în fiecare afurisită de zi.

Hrană

— Ce-ar fi să faci o fotografie pentru Instagram? Culorile sunt atât de pline de viață.
— Nimeni nu se sinchisește de o amărâtă de brioșă, mami. Nu ăsta-i șpilul. Gemul de căpșune e o chestie de doi bani.

Renunțare

— Bine, o să stau potolită și n-o să te mai enervez propunând ceva drăguț.
— Grozav. Totuși, n-ai putea să nu mai răsufli așa? E tare supărător.

FEMINISM

— Eu n-aș accepta asta, a zis Meg într-o zi, după ce o auzise pe Lana muștruluind-o pe Jen pentru că adormise pe canapea. E așa de autoritară.
— „Autoritară” e o etichetă sexistă, a răspuns Jen automat. Nu-i zici niciodată unui băiat că e autoritar.
— Bine. Am greșit. Dar zic că e nevoie s-o pedepsești.
— Și cum propui să fac asta?
— Să nu-i dai voie să iasă din casă e o soluție tradițională.
— Meg, dacă o pedepsesc nedându-i voie să iasă din casă o să mă considere dușman, și am nevoie ca ea să mi se destăinuie. Și apoi, oricum abia dacă iese pe afară. Crezi că a o ține în casă, a o încuraja să fie și mai izolată ar fi o pedeapsă rezonabilă?
— Păi, ai putea cel puțin s-o pui la punct. Tu nu faci decât să accepți să se poarte urât cu tine. Înfurie-te, nu te mai martiriza.
— Nu sunt martiră. Mă înfurii. Și am pus-o la punct înainte, dar știi că asta se termină prost.

Furia lui Jen, când scăpa din frâu, avea tendința s-o arunce pe Lana în disperare. Ultima oară când Jen își pierduse cumpătul se aflau într-o piață de Crăciun plină de lume, și Lana dispăruse brusc, croindu-și drum prin mulțime și făcând-o pe Jen să-i îmbrâncească pe cei care-i stăteau în cale într-o căutare panicată, ciocnindu-se și cerându-și scuze de la un lung șir de cumpărători mânioși.

Altă dată, Lana o ignorase pe Jen toată ziua, vorbind în schimb cu prietenii la telefon. Se plimbase prin casă, discutând despre profilul de pe Facebook al unei profesoare, despre noul sezon al unui reality-show TV și despre un proiect pe care îl aveau la școală despre sufragete. O tot pomenea pe „Emily” Pankhurst. În cele din urmă, Jen se săturase. Îi ceruse Lanei să

n-o mai ignore, o întrebase dacă prietenii ei se purtau la fel de grosolan cu părinții lor, o amenințase că n-avea să-i mai plătească abonamentul la telefon. Deodată, se pomeniseră zbierând una la alta.

„Și e Emm*eline* Pankhurst”, spusese Jen. „Nu Emily.”

Această observație atotștiutoare fusese primită cu un calm înspăimântător, și Lana plecase din cameră. De-abia peste un minut, când un curent rece o făcuse să tremure, Jen și-a dat seama că Lana plecase de acasă, lăsând ușa din față deschisă.

Nu mult după aceea, se certau într-un tren și Lana a sărit jos când au oprit într-o stație. Ușile s-au închis și trenul a plecat înainte ca Jen să reușească să reacționeze. A avut o călătorie de întoarcere chinuitoare, neștiind dacă Lana avea să fie tot acolo, închipuindu-și-o cum se aruncă în fața unui expres care nu oprește. Și Jen și-a amintit deodată acea secvență de film prezentată adesea în muzee, cu Emily Davison[4] și calul regelui. Clipul în alb-negru cu imaginea tremurătoare. Momentul în care trupul micuț se desprinde din mulțime și apoi dispare sub copite, pare să se dizolve de-a binelea în impact.

CONSOLARE

Ce voia Jen să-i spună Lanei când fata era disperată: într-o bună zi o să ai o slujbă satisfăcătoare, un soț minunat, o casă frumoasă, copilași adorabili și un Springer Spaniel. Și ce e acum o să pară un flecușteț. Gândește-te la asta.

Ceea ce bănuia că ar fi mai cinstit: într-o bună zi o să ai treizeci și cinci de ani, o să faci tratament pentru fertilizare *in vitro,* o să încerci cu disperare să-i dai pisicii o pastilă pentru tiroidă, o să fii pregătită să depui dosarul pentru o ipotecă pe o garsonieră, o să te plângi că a fost promovat un coleg, și nu tu. Și ce e acum o să pară o perioadă idilică. Gândește-te la asta.

TATONARE, TATONARE

Era evident că Lana n-avea de gând să i se destăinuie mamei sale, așa că Jen se baza pe faptul că-i va dezvălui ceva celei mai bune prietene, Bethany. Dar, din câte știa Jen, nu luaseră legătura. Noul mobil al Lanei încă nu sosise, și ea nu se întorsese încă la scoală.

Directoarea fusese foarte înțelegătoare și Lana primise chiar o felicitare din partea clasei, pe fața căreia scria „Fă-te bine curând”. Mesajul nu era cu totul potrivit situației, însă Jen se îndoia că exista prin prăvălii o felicitare cu „Sperăm că o să-ți revii curând din calvarul fără nume”.

Mesajul dinăuntru, de la profesori și colegi, era vag, și cei mai mulți dintre elevi recurseseră la „Sper că ești bine” (sau „Sper că ești OK”), însă doi dintre ei erau mai îndrăzneți, întrebau. „Ce s-a întâmplat?” scria un Jason P., iar o Elsa desenase o inimă cu mâini și picioare și zicea „Vreau să aud toată povestea”. Era încurajator pentru Jen să vadă că și alții aveau întrebări.

Bethany sunase de câteva ori în seara în care se întorseseră acasă, însă Lana dormea, și de atunci părea ciudat de reticentă să discute cu prietena ei. Dacă Jen ar fi reușit să le facă să vorbească la telefon, dacă ar fi putut doar s-o facă pe Lana să o sune și ea pe Bethany, ar fi putut să însemne un progres.

Se uita la televizor, așteptându-l pe Hugh să se întoarcă de la lecția de pian de vineri seara, când a sunat iarăși Bethany. După câteva minute, Jen a auzit pașii Lanei în hol și a apăsat pe butonul de închidere de pe telecomandă.

— A sunat Bethany, a zis, pe când erai la duș.

— Bine, a zis Lana, ștergându-și cu prosopul vârfurile părului, în vreme ce intra în living.

Un miros de șampon, un miros rece, umed, a invadat căldura încăperii, a făcut-o să pară pângărită, necurată.

— Adică prietena ta de la școală.

Lana s-a uitat lung la ea.

— Știu. Nu-mi amintesc tot ce s-a întâmplat în Peak District, mami, dar nu mi-am pierdut cu totul memoria. N-am nevoie să-mi spui tu cine sunt sau cum îmi place ceaiul.

— Da, sigur. Îmi pare rău.

— La ce te uitai la televizor?

Adevărul era că Jen nu-și amintea, dar îi era prea jenă să recunoască.

— La știri, a zis. N-o suni pe Bethany?

— Poate.

Lana și-a descâlcit câteva șuvițe de păr ud, având grijă să ferească zona din jurul cusăturilor, care încă erau înroșite, cu linia rănii mergând aproape paralel cu cărarea.

— Părea nerăbdătoare să stea de vorbă cu tine.
— Oh, bine. Lana a luat telefonul din furcă. E nașpa să n-am mobil, a zis, pe când apăsa pe butonul de returnare a apelului și aștepta ca prietena ei să răspundă. Când zici că o să ajungă noul meu telefon?
— Luni.
— Hei, bună, a zis Lana, îndreptându-și atenția spre receptor, de-a lungul firelor, afară din casă.

Jen a făcut cu mâinile semnul de „pauză”, la care Lana a încuviințat, și s-a dus repede în bucătărie să pună ceainicul la fiert, după care s-a repezit pe scări în sus ca să ridice receptorul telefonului cuplat din dormitor. În vreme ce făcea asta s-a văzut în oglinda de la masa de toaletă. Arăta vicleană și colțuroasă în vreme ce trăgea cu urechea la convorbirea fiicei sale, cu trupul încovoiat peste telefon, cu lumina din fereastră căzându-i aspru peste trăsăturile feței. Ticălosul clasic, un Richard al III-lea sau una dintre vrăjitoare.
— Au zis că nu trebuie să mă întorc decât atunci când o să am chef, zicea Lana, cu vocea ușor metalică.
— Băftoaso, a zis Bethany.
— Cam așa ceva.
— Oh, nu mă refeream la ce s-a întâmplat. Mă refeream la școală.
— Știu, Bambi, a zis Lana.

„Bambi?” a repetat în gând Jen. De când îi zicea prietenei ei Bambi? Bethany, Beth, Bet, Bete Noire, Betty Boop, Bezza, Bell End[5]. Pe toate astea le auzise, dar niciodată Bambi.
— Deci, ce s-a întâmplat? a întrebat Bethany.

Jen și-a ținut răsuflarea.
— Am fost răpită.

Jen a îndepărtat un pic telefonul, ca să poată da drumul aerului din plămâni. O lua cu leșin.
— Chiar?
— Mda, de niște, cum să zic, bărbați misterioși cu pelerine.

Apăruse o inflexiune urcătoare, ca și cum Lana ar fi cerut permisiunea.

Jen a încercat să nu strângă telefonul prea tare; s-a uitat la propria imagine din oglindă, ca și cum s-ar fi putut baza pe ea ca să o sprijine moral.
— Oh, Doamne, Dumnezeule, a zis Bethany.

— Psalmodiau și aveau lumânări și toate alea, și m-au legat și m-au silit să beau sângele de la o sută de pui de găină.
— Ce porcărie.
Jen a pus receptorul în furcă și a coborât încet scările. A făcut ceai pentru ea și Lana și a dus cănile în living. Fiica ei era pe canapea, uitându-se la televizor cu sonorul dat încet; și telefonul era pus la loc.
— Ți-ai atins scopul, a zis Jen, punând ceaiul pe măsuță.
— Dacă îți închipuiai că nu sunt în stare să-mi dau seama că asculți...
— Da, acum îmi dau seama. Îmi pare rău.
— Nu s-a întâmplat nimic. Nu s-a întâmplat nimic grav, știi asta, a zis Lana. Pur și simplu m-am rătăcit.
— Bine.
Lana a întins mâna după telecomandă.
— *Bambi* era o parolă? a întrebat Jen.
Lana a zâmbit larg.

— I-am spus lui Beth că o să te duci sus ca să tragi cu urechea. Mi-am dat seama când ai tot insistat s-o sun.
— Mi-a părut ciudat.
— Ce mi se pare ciudat e că atunci când am deschis televizorul a apărut un canal de cumpărături. Nu de știri. Un canal de cumpărături.
— Asta-i ciudat, a fost de acord Jen. Nu uita să-ți bei ceaiul.

Lana s-a supus și apoi s-a strâmbat.
— Îîh, mami. N-am mai pus în el zahăr de când aveam doisprezece ani.
— Iartă-mă, a zis Jen. Verificam.

INVENTAR

După ce a stabilit că obiceiurile Lanei în privința ceaiului erau neschimbate, Jen și-a zis că ar trebui să înceapă un inventar al Lanei, al Lanei pe care o primiseră înapoi. Erau lucrurile vechi, lucrurile obișnuite: poziția ghemuită, clipitul lung, exasperat, semnele de pe brațe, cele vechi și cele proaspete, izul de anason al transpirației ei. Și erau lucrurile noi: bandana pe care o purta ca să ascundă porțiunea tunsă scurt, cu cicatrice, de pe cap, un neastâmpăr subit care o făcea să tragă și să împingă la loc sertare și uși și perdele, ascuțimea umerilor și a coatelor, mirosul ca de drojdie al respirației și, cel mai deranjant, caninul stâng crăpat.
— Nu ți se pare că seamănă un pic cu un ochi? a șoptit Jen când ea și Hugh s-au dus la culcare, în seara aceea.
— Ce? a întrebat Hugh.
— Dintele Lanei. Mă întreb dacă e mort. A căpătat o culoare dubioasă – gălbuie, *cenușie*. N-ai observat? Și pe mijloc e o dungă lungă, întunecată, un șanț. A făcut un spectacol din ultimul cuvânt, rostindu-l cât mai onomatopeic posibil. Arată ca ochiul unei pisici.
— N-am observat, a zis Hugh. Asta s-a întâmplat... de curând?
— Probabil.
— N-ar trebui s-o duci la dentist?
— N-ar trebui s-o duci *tu*?

Era prea întuneric ca să vadă, dar ea s-a holbat la locul unde știa că trebuia să fie fața lui.
— Ai întrebat-o de asta? a zis Hugh.
— Credeam că n-am voie să mai pun întrebări.

— Întrebările despre problemele dentare sunt permise, probabil. Nu crezi că o doare, nu?

Hugh avusese întotdeauna oroare de ideea ca pe copii să-i doară dinții și nu suporta să-i ducă la dentist. Tratase cu destul amuzament genunchii zdreliți și cucuiele și chiar brațul rupt al lui Meg, dar când o dusese pe Lana să i se scoată premolarul se albise la față, începuse să tremure și, după spusele Lanei, se oferise chiar (ceea ce era o nebunie) să treacă în locul ei și să suporte el procedura. „De parcă asta ar fi mers. De parcă ar fi fost un soi de tortură”, îi povestise fata râzând, cu cuvintele încă bălmăjite de la anestezie.

— Nu cred că o doare, a zis Jen acum, dar va trebui să fie tratat. S-ar putea să fie nevoie să fie scos.

L-a simțit pe Hugh cum se încordează.

— De fapt, nu cred că ar deranja-o. Zicea întotdeauna că ar ispiti-o un dinte de aur.

Farurile unei mașini care trecea s-au strecurat printr-o deschizătură a perdelelor și au dat ocol camerei, făcând oglinda să scânteieze și umbrele dulapului și ale bibliotecii să se clatine. Jen a văzut în fugă fața crispată a lui Hugh și a întins o mână ca să-i netezească ridurile. Însă lumina dispăruse până să ajungă la el și i-a vârât degetul mare în ochi.

— Au! Îți foarte mulțumesc, a zis el.

— Iartă-mă.

— Ce voiai să atingi?

— Obrazul tău.

— A, bine. Mă temeam că voiai să ai mai mulți dinți crăpați despre care să șoptești.

— Ha, în mă-sa, ha, a zis Jen.

S-a răsucit, ca să stea mai comod, dar și ca să se asigure că nu-l împungea iar din greșeală în ochi pe Hugh, și curând a început să se simtă ca și cum ar fi atras spre sine somnul, absorbindu-l. Aproape plină, n-a mai avut prea multă energie ca să reacționeze când Hugh a întrebat-o oftând:

— Crezi că dintele este cel care face ca vocea Lanei să sune altfel?

DEREGLAREA CENTRILOR NERVOȘI

A doua zi dimineață, când au stat de vorbă, Hugh a spus că era doar închipuirea lui, însă la micul dejun (Lana rămăsese în camera ei) întrebarea

a devenit o temă și, neputând s-o iscodească pe Lana, Jen și-a îndreptat atenția spre Hugh.

— Vocea e mai răgușită sau mai gâfâită? a întrebat. N-ai impresia că arată mai supărată decât înainte? N-ai impresia că a căpătat un tremur? N-ai impresia că își ciugulește cicatricele? N-ai impresia că durează prea mult vindecarea lor? N-ai impresia că nu mănâncă dinadins? N-ai impresia că are dureri, dar nu recunoaște?

Hugh s-a uitat cum marmelada prea moale picură de pe felia sa de pâine prăjită și a zis că nu. A zis nu toată ziua, în timp ce citea ziarul și golea coșurile de gunoi, în timp ce încărca mașina de spălat vase și trecea fierul de călcat peste cămăși, în timp ce făcea o tocană de cârnați și burtă de porc și își bea berea de sâmbătă. Iar Jen și-a pilit unghiile și a pus în alt ghiveci un lămâi mic și s-a gândit la alte întrebări.

— N-ai impresia că acum clipește prea des? a întrebat, așezându-se pe canapea.

Hugh s-a holbat la ea pe deasupra ochelarilor. Ceasul de pe polița șemineului ticăia. Din țevile caloriferelor se auzea apa gâlgâind. Pașii Lanei se auzeau pe podeaua scârțâitoare de deasupra.

— Credeam că nu trebuie s-o urmărim tot timpul, s-o analizăm tot timpul, a zis, în cele din urmă. Îmi tot spui asta, iar acum... Clipește prea des? Chiar așa?

Jen a început să explice, dar a întrerupt-o sunetul a ceva care a căzut în cutia de scrisori.

Hugh a oftat în vreme ce se ridica.

— Probabil că e *Advertiser.* O să-l pun în coș. A, nu, a zis, la ușă. E pentru Lana.

— Ce e?

El a ridicat plicul format A4. Adresa fusese dactilografiată pe un autocolant cu model cu crini heraldici.

— Alte teme de la școală, presupun. Săptămâna trecută a primit un vraf de chestionare și de ecuații chimice. Le place să-i țină ocupați, nu-i așa?

S-a uitat în jur după un loc unde să pună plicul, după care a renunțat și s-a așezat la loc, lăsându-l să cadă pe podea.

— Clipitul, a început Jen.

— Oh, bine, a zis Hugh, cu vocea tăioasă. Eram îngrijorat că subiectul a fost abandonat.

— Am citit undeva că clipitul rapid poate fi semn de dereglare a centrilor nervoși.
— Și ce anume înseamnă asta?
Jen a tăcut un pic.
— Păi, mă rog, nu mi-e foarte limpede.
Hugh și-a frecat fața și a întins mâna după telecomandă.
— Dar are de-a face cu amnezia.
— Crezi că are amnezie?
— Nu prea, a zis Jen. Cred că a fost deshidratată și buimacă, iar acum e hidratată și încăpățânată. Sau nu încăpățânată, ci bănuitoare, neîncrezătoare.
— Lasă-i timp, a zis Hugh, folosind alta dintre acele formule liniștitoare care, cumva, nu enervau când erau rostite cu vocea lui.
A schimbat canalele TV până când a dat de un film alb-negru de sâmbătă după-amiază, ajuns pe la jumătate, și a rămas acolo. Discuția se încheiase. Jen a încercat să se concentreze pe film; îl mai văzuse, erau o droaie de americani cu pălării de fetru care se amenințau unul pe altul, dar vorbeau așa de repede și pe un ton teatral atât de plat, încât amenințările păreau îndepărtate. Era relaxant. Dar se uita în continuare cu coada ochiului la plic.
— Și dacă nu sunt teme de la școală? a zis.
Hugh a așteptat o scenă de urmărire, fără dialog, ca să răspundă.
— Ei bine, și ce dacă nu sunt?
— Dacă sunt de la cineva... sinistru?
S-a uitat o vreme la plic, în timp ce bărbații de la televizor continuau să-și spună unul altuia că făceau o greșeală, sau că își vor regreta greșeala, sau că o să plătească pentru greșeala lor. „O să fii mulțumit de mine într-o zi“, a zis un bărbat cu o mustăcioară care părea pictată. „Nu-s vreo fetișcană.” „Bun, dă-i drumul, varsă tot din gușă”, a zis blondul care avea rolul principal.
— Dă încoace plicul, te rog, a zis Jen.
— Și cum rămâne cu ideea de a-i lăsa un pic de intimitate și așa mai departe? a zis Hugh.
Jen nu l-a băgat în seamă și s-a întins după plic. A simțit înăuntru un teanc subțire de hârtii, ca și cum câteva foi mici s-ar fi amestecat între ele. A rupt plicul și a răsturnat conținutul pe podea. Hugh a închis televizorul și a urmat o tăcere deplină, însoțită de ușoara întunecare a încăperii. S-au aplecat în față ca să se uite la bucățile de hârtie care foșneau pe covorul lor

stropit cu terci de ovăz: tăieturi din ziare, câteva duzini, despre dispariția Lanei. Fața ei apărea pe fiecare și fâlfâitul hârtiilor în curentul venit dinspre șemineu făcea să pară că ea clipește, iar și iar și iar.

POSTERITATE

Jen credea că trebuia să arunce totul la coș, însă Hugh voia, în mod inexplicabil, să-i ceară Lanei părerea. Și, inevitabil, această părere a fost contrară părerii lui Jen. Fiica lor s-a uitat la tăieturi, a citit despre căutările poliției, a trecut cu privirea peste cuvintele frumoase spuse de prietenii de la școală și de directoare, a pus totul la loc în plic și l-a dus la etaj. A doua zi, Jen avea să descopere că fiica ei prinsese fiecare articol pe panoul de plută de deasupra biroului, și Lanele din ziare o înfruntau pe Jen ori de câte ori intra în cameră.

În plic era și un bilet. Spunea: „Scumpă Lana, vezi cât de importantă ești? Păstrează-le ca să te uiți la ele când o să fii de vârsta mea. Scrie-mi, te rog. Cu drag, buni.”

— Sigur, *trebuia* să fie maică-ta, a zis Jen, supărată că nu-și dăduse seama când văzuse autocolantul cu adresa.

Carolyn avea o pasiune de neostoit pentru crini heraldici. Împodobeau sacoșele și eșarfele ei, erau pe stâlpii balustradelor, erau stanțați pe brâul de pe pereți. Lana propusese odată să-și tatueze un crin, ceea ce o îngrozise pe Carolyn.

Și mama lui Hugh era singura persoană care trimitea prin poștă tăieturi din ziare. De obicei erau de prin reviste și aveau titluri de genul „Cum să-ți reduci colesterolul” sau „Modalități de a-ți păstra prostata sănătoasă”. Dar colecționa și orice avea de-a face cu Hugh sau cu sora lui sau cu nepoții. O dată le trimisese o duzină de copii ale unui articol despre un cinematograf local, după ce Hugh se implicase în campania de salvare a lui. Încă mai aveau una dintre fotografiile din ziar, înrămată: un Hugh luminat din plin de soare, profilat pe fațada Art Deco, dintr-un unghi care nu-l avantaja, pentru că făcea privitorul să-și concentreze atenția pe partea de dedesubt a bărbiei.

Și apoi fusese perioada în care el inspectase lucrarea unui constructor fără scrupule și ajutase la condamnarea unui bărbat pentru că escrocase o bătrână de economiile ei de-o viață. Când acea poveste a ajuns în presă au

primit un teanc de tăieturi din ziare, cu toate că în fiecare erau doar câteva rânduri și în nici una nu era vreo fotografie.

— Trebuie să începi un album cu tăieturi din presă, spusese Carolyn ultima dată când sunase. Pentru posteritate. Ar trebui s-o pui pe Jen să-l facă.

Jen, care asculta, telefonul fiind pus pe difuzor, rostise în șoaptă niște obscenități.

— Sunt supraveghetor de construcții, mami, nu încep o carieră în industria divertismentului, replicase Hugh. Iar Jen e ocupată.

— Înțeleg. Pe linie se auzise un soi de fojgăială. Ei bine, eu sunt mândră de tine, chiar dacă ea nu-i.

— Are dreptate, spusese Jen după ce Hugh își luase rămas-bun de la mama lui și închisese telefonul. Ar trebui să-mi fac timp să alcătuiesc acel album. La urma urmei, *ești* un erou.

— N-a fost mare lucru, spusese Hugh, încercând să-și încordeze bicepșii și, în același timp, să-și fâlfâie genele.

DEFINIȚIA EROISMULUI

Când a inspectat lucrarea, Hugh Maddox, supraveghetorul consultant, a descoperit că dl Bryant nu completase înlocuirea izolației de acoperiș despre care afirmase în două rânduri că a efectuat-o. Dl Maddox a condamnat lucrarea ca fiind „lipsită de relevanță sau de valoare".

SĂ DISPARI FĂRĂ URMĂ[6]

Nu încăpea îndoială că mamele altor oameni erau o problemă. Grace, prietena lui Jen, se plângea tot timpul că a ei era acaparatoare și distructivă și un caz clar de tulburare de personalitate *borderline* (cu toate că uneori i se părea că era doar planeta Ketu negativă, sau influența unei planete retrograde). Jen aproape că se simțea dezamăgită de propria mamă, înțelegătoare și calmă, o femeie care din când în când trebuia să facă lucruri ciudate doar ca să aibă ceva de spus. „Invizibil sau în stare să zbori?” se apuca să întrebe pe oricine îi ieșea în cale. „Gândește-te bine, *există* un răspuns greșit.”

De la pensionare, în urmaă cu douăzeci de ani, Lily încercase să joace permanent rolul de drăcușor împielițat la Institutul Femeilor și la alte

cluburi. Era un rol care nu i se potrivea prea bine, însă încercările îi aduseseră mulți prieteni. Din nefericire, din cauza cancerului și a atacurilor cerebrale, demenței și emfizemului, mai rămăseseră puțini dintre ei, iar Lily se repliase pe compania unei verișoare de-a doua (sau poate că de-a treia). Peggy era dintre cei care organizau viața, și Lily glumea uneori că o să moară ca să scape de ea, dar în realitate Peggy era invitată să participe la aproape orice făcea Lily și, de obicei, venea să ia prânzul cu ei, în fiecare a treia duminică.

În această duminică era cald și senin, și suburbia liniștită din Suffolk, în care Jen nu fusese destul de norocoasă ca să crească, aproape că ar fi putut fi luată drept California pe vremea asta frumoasă, cu străzile ei largi și casele mari, fără etaj.

— Bună, a zis Lily când Jen și Hugh au ieșit din mașină.

Ușa din față era deja deschisă, geanta se afla pe raftul din hol, ferestrele erau închise și luminile stinse.

— Bună, mami, a zis Jen, aplecându-se ca s-o sărute. Ești gata sau...

— Nu chiar. Intrați un minut, vă rog. Of, acum sună telefonul. A ținut-o tot așa în dimineața asta.

Hugh și Jen au urmat-o în casă, care părea mai mică și mai întunecată și mai plină de lucruri de fiecare dată când veneau în vizită. Pe când așteptau, Jen s-a apucat să întoarcă ramele cu fotografii sau să le pună cu fața în jos.

— Ce faci? a întrebat Hugh.

— Nu le pot suferi.

Lui Jen i se păruse întotdeauna că fotografiile din școală arătau ca niște fotografii ale unor copii care muriseră în circumstanțe misterioase și înfiorătoare. Erau genul de fotografii pe care le tipăreau ziarele și erau arătate în emisiunile de la televizor, și aproape că refuzase să cumpere vreuna când le făcuseră Meg și Lana. Dar, desigur, toți bunicii le ceruseră, și Jen le-a trimis, supusă, setul din fiecare an.

Fotografiile din școală ale lui Meg erau înlocuite treptat de instantanee cu ea în cafenele la modă sau stând în picioare lângă firme de localuri din New Orleans sau Barcelona, însă Lana în postura oficială de elevă era încă la vedere. Lana în uniformă, îngrijită, surâzând suficient de larg ca să i se vadă golurile din dinții ei de lapte, sau Lana zâmbitoare, dată cu luciu de buze, sau Lana din ultima vreme, uitându-se la aparat cu acea privire stinsă, ciudat de familiară. Această fotografie cu ochii fără viață era cea pe care

Hugh o trimisese la poliție în ziua de după dispariția Lanei. Era fotografia pe care o aleseseră polițiștii și ziarele, cu toate că Jen le dăduse unele mai recente, făcute cu câteva zile înainte: Lana în tabără, arătând fericită și îmbrăcată în culori vii.

Dar pesemne „fericită” nu era ceea ce voiau ei și, se pare, uniforma școlară avea să-i reamintească publicului că era o copilă vulnerabilă care merita o atenție specială. Iar rezoluția, contrastul și echilibrul culorilor erau mai bune în poza de la școală, ziceau ei. Insultând, ca să pună capac, performanțele aparatului de fotografiat al lui Jen.

— Ce o să zică mama ta când se întoarce? a întrebat Hugh, când Jen a ascuns ultima fotografie.

Ea a ridicat din umeri, privind în jur. Da, bine, era cu siguranță clar, camera devenise dintr-odată pustie acolo unde înainte fusese plină de ochi care te urmăreau, de energia copilăriei, de angoasele adolescenței.

— De ce naiba trebuie să pună la vedere atât de multe? a întrebat Jen.

— Compensează faptul că nu are decât doi nepoți? a sugerat Hugh. Deseori pare un pic invidioasă pe cei șapte ai lui Peggy.

— Dacă David și Graham ar fi avut copii, a zis Jen. Sunt așa de egoiști.

— Păi, curând o să fie străbunică.

— Sfinte Dumnezeule, nu-mi aduce aminte.

— Credeam că Meg o să vrea să fie aici ca să-i spună.

— Nu, are un instinct de conservare solid. Și, oricum, cineva trebuia să stea cu Lana.

— Scuze, a zis Lily, revenind. A fost asistenta medicală despre testul meu pentru warfarină. Oh! S-a oprit și s-a uitat la comodă, la pian, la bibliotecă, la ramele cu fotografii puse cu fața în jos sau răsucite, dar n-a zis nimic. Unde mergem la masă? a întrebat.

— E un bistrou pe Longton Road, sau în piața de flori.

— Hai să mergem în piața de flori, dar ar trebui să plecăm imediat, că altfel toate mesele vor fi ocupate de babe.

Hugh a zâmbit.

— Și Peggy? a întrebat Jen. Nu vine?

— Nu.

— Așa, simplu, nu?

Lily și-a pus mănuși fără degete, în ciuda căldurii, și și-a luat geanta.

— Ultima dată i-am spus că nu înghit așa ceva. I-a condus spre ușă și a început procedura complicată a încuierii. Am zis că dacă mai spune asta, s-a

terminat.
— Să spună ce? a întrebat Jen, pierzându-și răbdarea.
— Ce-a spus despre nepoata mea. Lily s-a urcat cu spatele în mașină, pe scaunul din față, și s-a lăsat pe spătar în timp ce Jen îi prindea centura de siguranță. Că Lana caută să monopolizeze atenția, asta a zis. Nu-i adevărat, am zis, și nu vreau să aud, și dacă mai rostește vorbele astea, o să însemne sfârșitul prieteniei noastre. A început să zâmbească și apoi și-a mușcat buza de sus. Am făcut-o troglodită. Păi, ar putea la fel de bine să trăiască într-o peșteră, nu știe nimic despre lume.

Jen s-a strâmbat către Hugh, care ședea răbdător cu mâinile pe volan, și a închis portiera peste discurs. Dar când s-a așezat pe bancheta din spate a constatat că monologul continuă.
— Ca să fiu sinceră, mă bucur. Cocea asta de ceva vreme. Mă mir că am fost prietene atâta vreme. Niciodată n-am putut s-o sufăr.

Lui Jen i-a venit imediat în minte, în mod surprinzător, prietena ei Grace, și nu s-a putut abține să nu se întrebe de ce anume ar fi nevoie ca să pună capăt prieteniei *lor* într-un mod atât de hotărât. Nu-și dăduse seama niciodată că ar putea fi interesată să rupă prietenia și a simțit un fel de amețeală la acest gând. Dacă Jen ar petrece mai puțin timp sub îndrumarea lui Grace, lăsându-se, cam fără chef, alinată de meditații înregistrate sau încercând să-și sincronizeze ciclul menstrual cu luna (cu siguranță, era un pic cam târziu pentru asta, oricum), poate că ar avea timp pentru activități mai folositoare. Poate ar merge chiar la sală.

Un bărbat care făcea jogging, în costum lycra de un galben fosforescent, a trecut pe lângă ei când Hugh a ieșit cu mașina pe drumul principal. Lui Jen prezența lui a făcut ca ziua să pară mai curată, mai sănătoasă, însă Lily a gemut.
— Oh, a ce mai arată și ăștia? Se tot zoresc, îmbrăcați așa.
— A oameni care fac mișcare?
— Nu, zău? a zis Lily. De data asta să nu mergi pe lângă pepiniera cu pomi de Crăciun, i-a spus lui Hugh.
— De ce nu? a întrebat Jen, înghesuind toate trenciurile și gențile lor pe bancheta din spate, lângă ea.
— Nu pot suferi mirosul.

Jen a prins privirea lui Hugh în oglinda retrovizoare.
— Nu mai iubești Crăciunul? a întrebat Hugh.

— N-are nimic de-a face cu Crăciunul. E vorba doar despre copacii ăia. Miros ca niște animale bătrâne transpirate. Miros așa cum miroase probabil alergătorul ăla.

A împuns cu degetul mare peste umăr și a tras de centura de siguranță.

— Nu cred că ai putea să miroși copacii de pe partea aceea a drumului, sau din interiorul unei mașini, a zis Jen.

— Dar o să-i pot vedea, și vederea o să-mi aducă aminte.

— Cu siguranță că vorbitul despre ei îți aduce aminte?

— Dar nu așa de puternic.

Jen s-a lăsat pe spătar, învinsă.

— Nu mi-a plăcut niciodată nici cum arată, a zis Lily după o vreme. Felul în care acele cresc direct din trunchi, știi? Pare un lucru normal pe crengi, dar pe trunchi? De-a dreptul dezgustător. S-a cutremurat. Fire de păr deformate, așa arată, sau ca un soi de boală. Nu pot să descriu cum trebuie, dar știi ce vreau să zic?

Hugh s-a mișcat, încercând să prindă din nou privirea lui Jen, însă ea continua să se uite țintă la capul lui Lily, acoperit parțial de rezemătoare, aflat în fața ei. Adevărul era că *știa* ce voia să zică mama ei, cu toate că n-avea cum să explice asta mai bine. Ce fel de copac își lasă frunzele să țâșnească direct din trunchi, fără o creangă care să joace rolul de conductă? *Erau* ca părul, ca părul pubian crescut unde n-ar trebui, în scobitura cotului sau în dosul unui genunchi; părea o chestie obscenă și îi dădea lui Jen mâncărimi.

Mâncărimile din scobitura cotului i-au amintit de Meg, și a întrebat-o pe Lily cum se numește crema pe care i-o recomandase cândva.

— Știam eu c-o să uiți, a zis Lily, așa că am scris. Uite. I-a întins o hârtiuță prin spațiul dintre scaunele din față. Oricum, de ce are Meg iar eczemă, dintr-odată? I-ai spus să-și schimbe detergentul pudră?

— Nu-i detergentul, a zis Jen. A tras aer în piept. Hugh își scutura capul în oglindă, dar ce rost avea să aștepte? Meg e gravidă.

— Pardon? Centura de siguranță s-a blocat. Asta înseamnă că...? A făcut...? Cum a putut...? Cum?

— Din câte am înțeles, a făcut o înțelegere cu prietenul ei Tom.

— O înțelegere, a repetat Lily, cu voce mică.

— Da. Nu au o relație romantică, dar amândoi ar vrea să fie părinți.

— Și ea e în continuare lesbiană?

— Da.

— Și nu se mărită?
— Nu.
— Și au fost toate eprubetele și inseminarea artificială și toate alea, așa-i?
— Așa cred.
— Ei bine. Lily și-a scos mănușile și le-a vârât în poșetă. *Ăsta*-i un lucru pe care să i-l spun lui Peggy.
— Credeam că nu mai vorbești cu Peggy.
— Înainte n-aveam nimic despre care să merite să vorbesc.

Lily încă turuia când au ajuns la piața de flori, unde picăturile de apă din aspersoare atârnau de tufele din parcare și mirosul de benzină era amestecat cu mirosul de miere al azaleelor galbene.

— Presupun că e o chestie care ține de generație, a zis Lily, să păstrezi o astfel de prietenie. Se pare că acum oamenii dispar. Ai auzit de asta, Hugh? *Să dispari fără urmă*? Ceea ce faci este să nu mai răspunzi când te sună prietenul și să nu-i răspunzi la mesaje și să speri că până la urmă n-o să te mai caute. A fost o emisiune despre asta la Radio 4.

În timp ce intrau în restaurant, Jen și-a dat seama că luase cu ea una dintre fotografiile înrămate ale Lanei, pe care o ținea lipită de bastonul pliant și de jerseul de rezervă. Lily și-a depliat bastonul ca și cum ar fi fost un baston retractabil de polițist, și-a pus pe umeri jerseul, a luat fotografia de la Jen și și-a strecurat-o în poșetă. Amândouă au privit o secundă chipul Lanei zăcând printre șervețele mototolite și ambalaje de ciocolată goale, apoi Lily a tras fermoarul și s-a uitat la Jen.

TRASĂ PE SFOARĂ

În piața de flori, Lily a arătat spre florile care se deschiseseră devreme în acel an, și în drum spre casă Jen și-a dat seama că, în timp ce fusese cu gândurile în altă parte, magnoliile din Londra înfloriseră. Mai rău, ele își lepădaseră cea mai mare parte a petalelor dolofane, îmbujorate, pe trotuarele îmbibate de apă. A avut senzația că o trăseseră pe sfoară.

CIUDATA ÎNTÂMPLARE CU PISICA ÎN TOIUL NOPȚII

Sentimentul că se petreceau niște lucruri ascunse vederii ei se intensifica, în noaptea aceea, lui Jen i s-a părut că putea să adulmece umezeala care se strecura în cărămizile casei lor, că putea să audă cum se

desfăceau din muguri frunzele plantelor de afară, că putea să vadă cum stagiarii și asistenții din birou îi urzeau pieirea.

Dar peste o clipă și-a dat seama că nu putea simți nimic din toate astea. Ceva o trezise, un țipăt care ar fi putut să fie în capul ei și, cu toate că și-a încordat și și-a relaxat toți mușchii, de la degetele picioarelor până la gât, știa că nu va mai putea să adoarmă. Fața lui Hugh era întoarsă spre ea, și se tot uita dacă el avea ochii închiși. Cumva, să-l găsească holbându-se la ea în semiîntuneric era cel mai înspăimântător lucru pe care și-l putea închipui.

Ceea ce era ridicol, deoarece era Hugh, și, cu siguranță, se putea gândi la ceva care s-o sperie mai tare. Bărbați mascați care le spărgeau casa, un foc iscat în hol, sub dormitorul lor, stafia unui fost locatar asasinat care se ridică din podea. Dar nu, doar imaginea ochilor deschiși ai lui Hugh strălucind, când ar fi trebuit să fie închiși, putea s-o facă să-și piardă răsuflarea. S-a dat jos din pat.

Nu era nici un foc sălbatic în hol și nici urmă de bărbați mascați. În camera Lanei lumina era aprinsă, și Jen și-a strecurat mâna prin ușa întredeschisă ca s-o stingă, ascultând pufăielile fiicei sale, recunoscătoare, conștient recunoscătoare, că putea să stea acolo, aproape de ea, în timp ce dormea în siguranță.

Bucătăria era plină de sunete înăbușite, de la boiler și mașina de spălat vase, obișnuite și liniștitoare. Dar, când a plecat din bucătărie cu paharul cu lapte, a observat cum scările arată amenințător din acel loc, în acest moment al nopții: un aspect tulburător, înspăimântător, o făgăduință sumbră a ororilor care așteptau un etaj mai sus. Albul clinic, necruțător, al pereților părea pregătit ca umbra a ceva să alunece peste el, forma unei mâini cu unghii lungi. Dedesubt erau liniile frânte ale stâlpilor balustradei și dincolo de ele o formă întunecată, care arăta ca o pisică așezată pe scări.

Jen s-a tras mai spre stânga și a băut un pic de lapte, dulce față de gustul acru al somnului din gura ei. Forma a rămas unde era, tot întunecată, tot arătând a pisică. Era chiar o pisică, și-a dat seama Jen, cu capul înclinat spre etaj, ca și cum s-ar fi uitat la ceva de pe palier.

— Cum ai intrat? a șoptit, ducându-se spre treapta de jos și adulmecând, să vadă dacă pisica nu urinase pe undeva ori mai rău.

Pisica s-a întors spre ea și a mieunat, un mieunat moale, un fel de șoaptă felină, ca și cum ar fi înțeles că la etaj lumea dormea. Jen a întins o mână și a simțit capul împingându-se în încheieturile degetelor, a simțit cum blana catifelată îi trece printre degete, a simțit cum pielea de pe

încheietură e linsă de o limbuță aspră. Un sunet slab de tors a răsunat în hol. Noaptea rece părea dintr-odată plină de căldură.
— Hai să te duc afară, a zis Jen. N-ar trebui să fii aici.

Dar în loc de asta, s-a așezat pe treaptă și a lăsat pisica să se ghemuiască în cuibul brațului său. Era albă cu urechi negre, și îi amintea de o pictură a lui Hiroshige pe care o avea pe perete în studenție. Iată de ce se trezise devreme, și-a zis. Iată pentru ce a împins-o mintea afară din pat, pentru acest premiu îmblănit, aceste câteva clipe de pace.
— Unde te-ai ascuns? Ia zi. Cum ai intrat?

Și-a pus paharul pe un ziar, lăsând să se scurgă pe dinafară o picătură de lapte, și pisica a lins-o. Oboseala de care Jen crezuse că scăpase a revenit și ea s-a rezemat de zid, mângâind falca pisicii. Aceasta a închis ochii; ea a închis ochii. Poate că era doar ceea ce se petrecea la această oră în fiecare noapte, poate că ratase asta pentru că dormea, poate că pisica intrase cumva, în ciuda lipsei degetelor opozabile... Era prea somnoroasă pentru întrebări. Încet, fără grație, s-a întins pe podea și a lăsat pisica să umple golul dintre membrele ei.

Și așa s-a trezit, după câteva ore, ghemuită în jurul unui spațiu în formă de pisică de pe covor, cu Hugh în picioare lângă ea. Era încă întuneric.
— Ce mama naibii? a zis el.
— A fost o pisică, a răspuns ea.
— Și de-aia ai dormit pe scări?
— N-am putut să dorm.
— Îngăduie-mi să fiu de altă părere.
— Nu, vreau să zic că n-am putut dormi mai devreme, și apoi a fost pisica și... E ultimul lucru pe care mi-l amintesc. I-ai dat drumul afară?
— Nu. N-a fost nici o pisică. Doar nevastă-mea care m-a băgat în sperieți când am găsit-o zăcând la baza scărilor și părând să fi căzut pe ele.
— Oh, îmi pare rău, a zis Jen. Atunci, mă întreb unde s-a dus. Hai să ne uităm. Trebuie să fie pe undeva. Sper că n-a udat nimic.

L-a lăsat pe Hugh s-o ajute să se ridice, gemând din pricină că îi înțepenise spatele, și au umblat prin casă, căutând pe sub mobile și în spatele perdelelor, au deschis dulapuri și au ridicat capacul coșurilor de rufe. Paharul cu lapte (căldicel și gălbui) era încă pe ziar, dar nici urmă de pisică.

— Ești sigură că nu ți-ai imaginat-o? a zis Hugh. Poate că ai umblat prin somn.
— Nu sunt somnambulă. E clar că a intrat cumva o pisică.

Hugh a căscat.
— Ei bine, ce crezi? a întrebat Jen.
— Cred că mai sunt două ore până când trebuie să mă trezesc și o să mă duc în pat, cu toată pisica imaginară.

JUMĂTATEA EI[7]

Oamenii aveau obiceiul s-o învinuiască pe Jen că își imaginează tot soiul de lucruri: ea nu-i spusese lui Meg că se puteau întâlni la prânz, Hugh nu spusese că o să ducă mașina la spălat, și Lily nu promisese că o să-i dea ei acel set pentru fondue din anii ’70. N-avea rost să se certe, cu toate că știa foarte bine ce spusese, ce auzise și ce i se promisese.

Și apoi mai era și iubita lui Meg, acum fosta iubită, se pare, cu toate că Meg încă nu-i povestise prea multe despre asta mamei ei. Kayla avea fața rotundă, un mic zuluf pe frunte, un inel în septul nazal și gropițe adânci în obrajii lucioși. Mirosea a unt de cacao, purta cămăși în carouri, bine călcate și încheiate la toți nasturii, și lucra într-o cafenea din apropierea galeriei lui Meg, unul dintre acele localuri care aveau pupitre de școală, în loc de mese, și taburete din metal care zdrăngăneau, în loc de scaune. Zâmbea imediat oricui. În afară de Jen.

Meg o dusese pe Jen de câteva ori la cafenea, unde comandaseră cafea și chec cu banane, în vreme ce o așteptau pe Kayla să-și termine tura, și de fiecare dată Jen avusese impresia că aceasta și-ar fi dorit ca ea să nu fie acolo. Nu că s-ar fi purtat urât, dar purtarea ei era neliniștitoare. Kayla părea că îi aducea lui Jen cafeaua și prăjitura cu solemnitate, cu un aer oficial pe care nu-l afișa când servea alți clienți. Vocea ei era mai joasă când vorbea cu Jen și își ținea capul înclinat mai tare într-o parte când Jen vorbea cu ea. Se purta cu un fel de venerație sau simulacru de venerație, care o făcea pe Jen să-i zâmbească prea larg, să pună prea multe întrebări, să se arate prea entuziasmată de tot ce zicea Kayla.

„Îți imaginezi tu“, zicea Hugh când Jen îi vorbea despre asta.

„Te place cu adevărat”, zicea Meg întotdeauna când Jen dădea de înțeles că, poate, Kayla se simte stingherită când era ea de față.

„Ah, iubita”, zicea Lily de obicei, cu un mic zâmbet și dând viguros din cap, dar niciodată nu mai găsea nimic de adăugat.

„Cine naiba-i Kayla?” a întrebat Lana singura dată când Jen a deschis subiectul.

Firește, Lana știa cine era Kayla, dar o enerva să i se vorbească atunci când tasta ceva pe telefon.

PERECHEA EI

Jen se bucurase să audă că tatăl-donator al nepoatei sale nenăscute era Tom. Îl cunoșteau de când Meg era în școala elementară, un băiat amuzant, sfios, nu lipsit de farmec, dar ciudat de incapabil să-și păstreze iubitele. Era genul deșirat, cu mâini și picioare subțiri, osoase, și Jen îi asocia stângăcia cu faptul că nu putea să păstreze relațiile.

Era prea încăpățânat, le spunea Meg atunci când încă o fată dispărea din peisaj. Ținea morțiș la obișnuința, hobby-urile, obsesiile sale. Un prieten bun; un iubit groaznic. Jen și Hugh crezuseră (cu multă vreme în urmă) că Meg și el erau împreună, înainte ca ea să le dezvăluie adevărul. Și apoi Jen s-a întrebat dacă nu cumva el era îndrăgostit de Meg. Încă era posibil.

Părea foarte entuziasmat de copil (din câte le spusese Meg) și învăța sârguincios tot ce putea despre sarcină, naștere și creșterea copiilor. Totuși, Jen bănuia că bebelușul real avea să-l năucească și că, probabil, avea să fie întotdeauna destul de sfios în preajma propriei odrasle. Bănuia că asta avea să-i convină de minune lui Meg.

„Cam non-entitate“, zicea Hugh când numele lui Tom apărea în conversație.

„E introvertit”, zicea Meg întotdeauna când Jen întreba de ce nu mai trecea pe la ei.

„Oh, un băiat de zahăr”, zicea Lily, încleștându-și mâinile.

„Cine naiba-i Tom?”, a întrebat Lana, enervată din nou.

FANFARA

O Lana enevată era o Lana familiară; o Lana înlăcrimată, nu se știe de ce, era o Lana familiară; o Lana pe care o apuca brusc voioșia, o Lana

neașteptat de amabilă, o Lana care se simțea jignită, o Lana morocănoasă și tăcută, Jen le recunoștea pe toate. Lana cu care nu se putea obișnui era cea plină de furie.

— Cară-te! a zbierat Lana din pat luni dimineața.

Veniseră acasă de două săptămâni și jumătate și astăzi era ziua în care ar fi trebuit să se întoarcă la școală. Dar când Jen a intrat în camera ei a fost întâmpinată de mirosul de dezinfectant și de vederea liniilor subțiri, punctate cu sânge, de pe antebrațele care aveau o culoare bolnăvicioasă.

— Cară-te, cară-te, cară-te, cară-te!

Era ca un soi de anunţ, și-a zis Jen, o trâmbițare, ca și cum ieșirea ei din camera fiicei avea nevoie de fanfară. Oricum, asta și-a zis la un nivel, nivelul care rămânea încrezător, nivelul care se păstra *pozitiv* și găsea *partea bună din orice situație*, sau, dacă nu era în stare să facă asta, atunci *ierta* și știa că era important *să fi încercat, pur și simplu.* Dar dedesubt erau niveluri care nu țineau minte tot sfatul ăla din manual, care nu și-l puteau aminti sau nu-l puteau înghiți, sau nu-i găseau loc în mijlocul disperării.

S-a dus cu mare grijă și în liniște în camera ei și a strâns cănile și paharele pe care ea și Hugh le luaseră cu ei la culcare, le-a dus cu mare grijă și în liniște, jos, în bucătărie și, sprijinindu-le de corpul său, a deschis cu mare grijă și în liniște mașina de spălat vase. Era plină. S-a uitat în jur după un loc pe care să pună lucrurile, dar toate suprafețele erau presărate cu resturi: pachete de cereale golite și săculeți cu *satsuma* care se scofâlceau, plicuri aruncate și vaze prăfuite, suporturi cu cartele electronice pentru mijloacele de transport, componente stricate de blendere, aparate pentru sendvișuri și mărunțitoare de legume.

Se săturase; ajunsese la capătul răbdării. Brațele i-au căzut, degetele i s-au desfăcut, cănile și paharele au făcut un zgomot îngrozitor când s-au zdrobit de podea. Volumul și calitatea stridentă a sunetului erau atât de șocante, încât ea nu s-a putut raporta la acțiunea deliberată de prăbușire pe care o executaseră propriile brațe, n-o putea atribui hotărârii bruște, frustrate, de a distruge ceva.

— Ce-a fost asta? a strigat Lana când a ajuns în josul scărilor. Ce s-a întâmplat?

Jen, stingherită, a înșfăcat o tavă din cârligul în care atârna și a ținut-o sus, ca pe un scut.

— M-am împiedicat, a zis, și toate au alunecat. De pe tavă.

Lana a zăbovit în ușa bucătăriei, tot legându-și bandana din jurul capului.

— Ce te-a făcut să te împiedici?

S-a încruntat poate mai puțin de o secundă, dar era o încruntare de evaluare, o încruntare care înmagazina totul și se întreba cu voce tare, o încruntare sceptică, precaută. Spunea: „Știu că e vorba despre mine, dar n-am de gând să recunosc și n-o să-mi treacă supărarea pe tine”.

— M-am împiedicat în propriile picioare, a zis Jen, cu acea voce răgușită pe care se străduia de un an s-o perfecționeze. Toantă mai sunt!

Lana a făcut un pas în față, cu gura deschisă, fără să-și dea seama, privind dezastrul.

— Ai grijă, a zis Jen. Sunt o grămadă de cioburi și ești doar în șosete.

Buzele Lanei s-au strâns.

— Asta-i cana preferată a lui tati.

— Zău?

Jen s-a uitat la locul spre care arăta Lana cu degetul.

— Ai spart cana lui preferată.

— Păi, n-am vrut. A fost un accident.

Jen a scormonit prin cioburi, încercând să recunoască părți care poate că alcătuiau cândva un recipient din care îi plăcea lui Hugh să bea, dar, cu toate că modelele și culorile îi erau familiare, nu exista nimic care să sară în ochi, nimic legat de Hugh în amintirea ei. Era sigură că el habar n-avea din ce cană bea, ce să mai vorbim despre vreo ierarhizare a lor, dar el plecase devreme la serviciu, așa că nu-l putea întreba.

— Bine, a zis Lana. Mă întorc sus.

— Bine, a zis Jen.

Ar fi vrut să spună mai multe, ar fi vrut să strige după ea: „Știi, n-am făcut-o ca să-ți atrag atenția. Nu mă așteptam ca asta să te facă să-ți pese de mine sau să-ți pară rău. Nu m-am gândit că o să mă poți auzi din camera ta baricadată. Am uitat de tine”. În schimb, cu mare grijă și în liniște s-a strecurat printre cioburile de sticlă și porțelan, a luat fărașul și mătura și a adunat bucățile netede și așchiile aspre și le-a turnat, cu clinchete și hârșâieli, în coșul de gunoi.

REZIDUURI TOXICE

Sus, coșul Lanei era plin cu bucăți de vată pline de sânge și, când Jen l-a golit, după câteva zile, și-a amintit de jacheta Polar albă distrusă pe care o purta Lana când o găsiseră.

Și mai fusese găsit ceva. Cei de la poliție sunaseră ca să-i spună asta lui Jen în timp ce ea lumina cu o lanternă podeaua bucătăriei ca să verifice dacă nu mai rămăsese vreun ciob de sticlă. Oricare o fi fost noua probă, se pare că necesita alt interogatoriu. Putea să vină un agent de poliție la ei acasă ca să actualizeze ancheta?

STIGMATELE

— Și cum ți se pare faptul că polițiștii se întorc să stea de vorbă cu tine? a zis doctorul Greenbaum a doua zi, în timpul primei lor ședințe de terapie de la întoarcerea din Peak District. Ești cât de cât îngrijorată?

— Nu prea, a zis Lana. Dar e sâcâitor. Nu vreau să tot vorbesc despre asta.

— Ah, și uite-mă pe mine care îți cer să faci tocmai asta.

— E în ordine. Cel puțin dumneavoastră puneți întrebări mai interesante.

— Zău? Doctorul Greenbaum părea amuzat. E încurajator să aud asta. În acest caz, vorbește-mi un pic despre tabără, spune-mi cum te-ai simțit în tabără.

Lana i-a spus, repetând tot ce le spusese și polițiștilor, vorbind despre instructor și Stephen și Matthew. Jen făcea eforturi ca să se concentreze. Erau perne noi pe fotoliile joase, perne acoperite cu satin, umflate și alunecoase pe spătarele din imitație de piele. Ea și Lana, până și doctorul, alunecaseră într-o poziție semiînclinată, ca și cum nu-și dădeau osteneala să stea cu spatele drept pentru această poveste, ca și cum ar fi ascultat-o deja de prea multe ori.

— Și poți descrie ceva ce ai pictat? a întrebat doctorul Greenbaum, cu vocea un pic tensionată de poziția gâtului.

— Vă pot arăta, dacă vreți, a zis Lana, scoțând telefonul din geantă. Le-am fotografiat pe cele bune.

— Le ai? Credeam că ți-ai pierdut vechiul telefon, a zis Jen.

— Hm, mami, ai auzit vreodată de iCloud? Nu-s în el role de film. Nu știu dacă ai observat.

I-a întins doctorului telefonul cel nou, șovăielnic, ca și cum el i-ar fi putut spune în ultima clipă că nu-l interesa.

— Foarte frumos, Lana, a zis el, ignorând săgețile dintre mamă și fiică și derulând imaginile. Foarte romantic. Asta e tradiția sublimului, presupun. Peisaj impunător, frumusețea ca teroare.
— Da, presupun. De fapt, unele dintre ele sunt ale lui mami.
— Ale lui mami? Foarte frumos, *mami*.
— Mulțumesc, a zis Jen, alunecând și mai mult pe spate din cauza efortului de a vorbi.
— Cred că ar trebui să le expunem acasă, a zis Lana. Adică să le dăm la înrămat.
— Vrei să ti se amintească de acele locuri?
— Cred doar că sunt tablouri bune.
— Păi, atunci poate că *mami* ar putea fi convinsă să le pună la vedere.
Doctorul s-a uitat la Jen.
— Oh, nu sunt chiar așa de bune, a zis ea. Dar putem să ducem câteva la înrămat, dacă vrea Lana.
— Minunat. Și ce e asta? S-a oprit la o imagine. O călugăriță?
— Oh, aceea! Lana a întins mâna după telefon și s-a uitat la ecran. Era doar o imagine care mi s-a părut interesantă.
— De ce? E o imagine a stigmatelor, corect? Rănile lui Iisus care apar la o călugăriță apar în mod supranatural. Te raportezi în vreun fel la această imagine?
— Mda. Adică e ceva ce înțeleg sau poate ceva ce mă face să mă simt înțeleasă. Nu știu.
— Ce anume înțelegi din asta?
— Adică, durerea, bănuiesc. Sau crestăturile. Vreau să zic, din cauza, știți, crestării.
— Legi stigmatele de automutilarea deliberată?
— Nu. Ceva de genul. Vreau să zic, e un soi de legătură, nu-i așa?
— Poate că este. Suferința, și suferința deliberată, joacă un mare rol în creștinism, nu?
— Nu știu. Nu sunt cu adevărat creștină.
— A, păi, nici eu nu sunt, așa că suntem ca orbul care-l călăuzește pe orb. Întâmplător, o expresie din Biblie. Cu toate că socot că vine dintr-un text hindus mai vechi.
— Dacă ziceți dumneavoastră.
— Dar a purta cămăși țesute din păr, a practica autoflagelarea, postul, a te supune torturilor, toate acestea sunt lucruri făcute de sfinți, știu. Și e

interesant să te gândești cum se reflectă aceste practici în viața din prezent. Automutilarea, anorexia, angajarea în comportamente sexuale riscante cu partenerii sexuali. Oricum, mie mi se pare interesant.
— Bine.
— Unde ai găsit imaginea?
— Pe Google.
— Ai căutat-o?
— Nu, pur și simplu am dat peste ea.
El a încuviințat și si-a frecat maxilarul.
— Uite la ce vreau eu să ajung, Lana: Asta ridică în ochii tăi practica automutilării? Te face să crezi că este un lucru nobil? Un lucru sacru?
Lana s-a sprijinit cu palmele de fotoliu și și-a îndreptat coatele, înțepenind. Părea că se gândește.
— Nu, a zis în cele din urmă.
— Este doar un mod de a căuta un context?
— Mda. Vreau să zic, e de-a dreptul ciudată imaginea asta, dar femeia are, probabil, vârsta mea, așa-i? Oricine o fi fost. Ba chiar arată cam ca mine.
— Și sugerezi, atunci, că tăieturile pe care ți le faci sunt spirituale sau divine?
Doctorul și-a înălțat sprâncenele, ca și cum se pregătea să fie uluit.
Uneori, Jen avea impresia că doctorul Greenbaum râdea de pacienții lui, era ironic. Așa credea și Hugh, și încerca să nu spună nimic în timpul ședințelor. Nu reușea să participe de fiecare dată, și în acele zile Jen resimțea lipsa faptului că putea analiza apoi împreună cu el comentariile doctorului. Acum se întreba dacă nu cumva doctorul Greenbaum comandase anume pernele alunecoase. Era oare distractiv să-și vadă pacienții încercând să stea drept? Sau acele eforturi îi spuneau ceva despre personalitatea lor, despre starea lor psihică?
— Nu, a zis Lana. Evident, nu cred că Dumnezeu m-a tăiat.
— Atunci ceea ce spui este că această călugăriță din imagine și-a făcut singură semnele de pe mâini și de pe picioare?
Lana a zâmbit.
— Asta-i blasfemie.
A zâmbit și el.
— Crezi în blasfemie?
— Nu prea.
— Ți-a sugerat cineva această legătură, Lana?

Jen a prins privirea Lanei.
— Ai pomenit un bărbat din tabără care ți-a vorbit despre religie, a zis doctorul Greenbaum. Ți-a vorbit despre stigmate?
— Îl cheamă Stephen, a zis Jen, nemaiputându-se abține, dar, simțind că încă o vorbă ar face-o să intre în ring, n-a mai spus nimic altceva și s-a rezemat de spătar, ridicându-se un pic.

Doctorul a încuviințat din cap, dar nu s-a uitat la Jen, iar Lana a ignorat-o; era antrenată să-l asculte doar pe psihiatru și să vorbească doar cu el.
— Nu-mi amintesc prea bine, a zis. Poate că da.
— Te-ai simțit mai ispitită să-ți faci rău din cauza acestei imagini sau a legăturii pe care simți că o ai cu această imagine?
— Nu. Mai puțin, la drept vorbind.
— De ce?
— Pentru că pare jalnic sau pare prostesc. Adică nu vreau să fiu vreun fanatic religios desprins de realitate. Sunt țăcăniți, sunt siniștri.
— Bine. În acest caz, Lana, te întreb dacă nu există o altă imagine mai bună pentru tine, mai sigură, care te ajută mai mult. Există, poate, o analogie mai bună pentru felul în care te simți, ceva care să nu se refere la călugărițe sau „siniștri” sau „fanatici religioși”?
— Înțeleg ce vreți să spuneți.
— Cred că e ceva la care poți lucra de acum până la următoarea noastră întâlnire. Găsește o imagine și descrie felul în care se leagă de tine; scrie ceva, dacă poți. Și adu imaginea cu tine. Și, Lana, ceva fără sânge, dacă se poate, te rog. Fie și numai ca să mă protejezi. Știi, sunt cam slab de înger.
— Bine. A râs. Promit să găsesc o imagine fără sânge.
— Atunci, asta pare o acțiune pozitivă pe care să te concentrezi. Ce crezi, *mami*? A făcut o pauză, apoi a lunecat în sus dintr-o singură mișcare, și-a tras perna de satin din spate și a azvârlit-o pe podea. Le urăsc, a zis. Ce alegere groaznică a materialului. Vă jur, Lana și *mami,* că pernele astea vor dispărea până la următoarea noastră ședință.

NU GÂNDI

Orele de după o ședință de terapie familială erau adesea încordate. Întotdeauna Lana părea să regrete că spusese ceva de față cu mama sa, și se

înfuria la cel mai mic semn că Jen își amintea ceva din discuția ei cu doctorul Greenbaum. Așa că existau lucruri la care Jen încerca să nu se gândească atunci când Lana era în apropiere, ca nu cumva fata să-i vadă întrebările pe față.

Desigur, când au ajuns acasă, a căutat imagini ale stigmatelor și a fost îngrozită de fotografiile cu mâini mutilate, cu oameni care plângeau cu lacrimi de sânge sau erau înfășurați în bandaje însângerate. Singura alinare era faptul că imaginea găsită de Lana, așa cum o descrisese ea, era o pictură veche. Și acele imagini, când Jen le-a căutat, erau mai calme, mai curate. Era recunoscătoare, de asemenea, pentru lipsa de respect a internetului, pentru fotografii care își dresaseră câinii să re-creeze picturi religioase, pentru brutarii care făcuseră „fursecuri cu stigmate”, în formă de mână, umplute cu gem de zmeură.

Printre lucrurile la care încerca să nu se gândească a doua zi dimineață se numărau: Cum s-a întâmplat asta? Unde ai fost? Când pot înceta să-mi fac griji? De ce nu vorbești? De ce trebuie să te vatămi singură? Și acum erau mai multe întrebări, întrebări noi: De unde a apărut ideea stigmatelor? Cine ți-a băgat-o în cap? Te-a influențat Stephen? Crezi că trebuie să fii pedepsită pentru vreun soi de păcat? Și-a păstrat chipul lipsit de expresie, dar era convinsă că Lana știe de existenta întrebărilor.

Tocmai voia să plece la serviciu, târziu, însă nu catastrofal de târziu, când Lana și-a făcut apariția în hol, dezgolindu-și dinții, dar fără să zâmbească propriu-zis. Acel canin crăpat s-a arătat în colțul buzelor și Jen a avut impresia că o urmărea cu privirea. Brusc i s-a părut că era ochiul altcuiva, o altă făptură dinăuntrul Lanei care se folosea de dinte ca să privească lumea. Pentru o clipă, totul avea sens. Iată de ce își ținuse gura bine închisă, iată de ce rareori vorbea sau zâmbea, pentru că nu voia ca dintele să vadă afară, să vadă cine era acolo.

Și apoi, firește, a încetat să mai aibă sens, și Jen s-a cutremurat de propriul gând nebunesc.

— Am făcut lucrul acela pe care mi-a spus doctorul Greenbaum să-l fac, a zis Lana. Am găsit o imagine și am scris despre ea.

— A fost rapid.

Lana a încuviințat din cap și i-a arătat lui Jen mobilul. O fotografie dintr-un muzeu lumina ecranul: o vitrină de sticlă plină cu păsări cântătoare, fiecare așezată într-un alt unghi, ca și cum s-ar fi așezat pe un copac pictat sau si-ar fi luat zborul din el.

— Și am scris cum se leagă asta de mine.

I-a dat lui Jen o bucată de hârtie dictando, acoperită de cuvinte care fuseseră scrise cu pixul atât de apăsat, încât lăsaseră ridicături pe dosul foii, ca un fel de Braille.

ZBURĂTĂCEALA

Îmi simt trupul ca și cum ar fi alcătuit dintr-o mie de păsărele care bat din aripi sub piele: un pițigoi albastru la cot, o vrabie de-a lungul coapsei, un porumbel care-mi ciugulește buricul. Abia dacă pot merge, abia dacă mă pot ține în picioare, fără să simt gâdilatul epuizant al penelor lor. Gâdilătura mă face să mă scarpin, cu unghiile și cu creioane și cu scalpele.

Uneori, când văd o pasăre în grădină sau în parc, mă aștept să zboare drept înăuntrul meu, așa că prefer să nu pun piciorul pe afară.

Uneori, nu îndrăznesc să-mi mișc mâna sau să vorbesc cu glas tare, ca să nu stârnesc în mine un vârtej de pene și gheare.

Uneori, din ciocurile lor fâlfâie întrebări: Ce rost are, zic ele, cât o să mai dureze? Poți să mai suporți mulți ani, sau luni, sau zile? Unde poți fugi? Când o să se termine?

Uneori, mă gândesc la feluri de a mă descotorosi de păsări, să le otrăvesc, să cad de la mare înălțime și să le simt năpustindu-se afară din mine.

Uneori, îmi doresc să le stoarcă cineva din mine.

BÂLBÂIALA

După asta, Jen a sunat la serviciu să spună că era bolnavă, pentru că nu voia s-o lase pe Lana acasă singură cu păsările ei. S-au uitat la emisiunile de la televizor și au mâncat *satsuma* zbârcite și n-au vorbit, pentru că Lanei i se părea că a spus destul (cu toate că Jen a întrebat de unde era imaginea și dacă de aceea petrecuse atâta timp pe iarba din grădină și dacă cineva *chiar* încercase să stoarcă păsările din ea și dacă a fost Matthew, cu uitatul la păsări, cel care influențase însemnarea).

Ca de obicei, întrebările n-au primit răspuns, însă pielea Lanei a traversat ziua fără alte semne, și nimic de soiul stigmatelor, și asta era tot ce

putea să spere Jen. Și, pentru că erau amândouă acasă, bând ceai din căni nescăpate pe jos, nefăcute cioburi, laptele s-a terminat.

Ca să înlocuiască laptele care se terminase pe neașteptate, sau ca să cumpere o chestie într-o conservă pe care n-o putea găsi nicăieri altundeva *(dolmades,* poate, sau *haggis*[8]*)*, Jen avea să se ducă la magazinul din apropiere. Bărbatul de la tejghea era întotdeauna prietenos, zâmbea și dădea din cap ca și cum ar fi recunoscut-o pe Jen, și o întreba de sănătate, dar Jen știa că nu cumpăra de acolo destul de des ca să merite asta și înclina să presupună că o confundase cu cineva.

Gândindu-se că va profita de ocazie ca să încerce s-o mituiască pe Lana cu ciocolată (chiar dacă nu era clar ce va obține cu mituirea), s-a dus la magazin între două episoade din *Say Yes to the Dress*[9] S-a auzit clinchetul cunoscut, declanșat de deschiderea ușii, bărbatul prietenos de la casa de marcat așezată pe un postament era și el acolo, și deodată iat-o pe Lana, intrând după ea.

— Ce faci aici? a întrebat Jen. Credeam că nu ești îmbrăcată de ieșit.

Lana a ridicat din umeri și s-a uitat la papucii ei, iar Jen i-a aruncat o privire bărbatului, simțindu-se jenată. El zâmbea în continuare.

— Ciocolată cu lapte, a zis Jen. De fapt, n-ar trebui. Diabet și – s-a chinuit să găsească alte efecte nocive ale zahărului – carii.

În ciuda acelor dezavantaje, au luat tabletele de ciocolată din fața casei de marcat și le-au îngrămădit pe tejghea, alături de lapte.

— Nu-ți iei o KitKat? a întrebat Jen când a văzut ce alesese Lana. Credeam că sunt preferatele tale.

— M-am săturat de ele. Ce treabă ai tu cu asta?

Jen a recunoscut că n-avea nici o treabă și i-a dat bărbatului banii. El a pus cu atenție mărunțișul pe o tăviță de plastic.

— Te-ai întors, i-a zis Lanei. Mă bucur să te văd.

Lana a scăpat mărunțișul pe care îl culegea și zâmbetul lui a pierit. Jen și-a dat seama că amândouă se holbau la el.

— Scuze, a zis el. Toate ziarele... Au fost fotografii. Și-a fluturat mâna spre raftul lat pe care zăceau ziarele care rămăseseră nevândute în acea zi. Ești bine? a întrebat, ridicând degetul mare spre Lana.

— Cam așa ceva.

— Clientele mele preferate, a zis el.

Jen s-a simțit incredibil de măgulită și aproape că i-au dat lacrimile, ceea ce era un semn că ar trebui să plece repede. Însă Lana a dat din cap

spre bărbat și și-a ridicat degetul mare înainte să iasă. Părea frustrată, ca și cum acest gest ar fi fost un ultim efort disperat de a comunica, și Jen și-a dat seama, pe când se îndepărtau, ținând strâns prada, că vocea Lanei suna altfel nu din cauza acelui dinte crăpat, ci din cauză că începuse să șovăie la rostirea cuvintelor, să repete începutul propozițiilor, să se bâlbâie.

ECOU

— Asta ai vrut să zici, l-a întrebat Jen pe Hugh, când ai spus că vocea ei ți se pare diferită?

Ascultase cu mare atenție felul în care vorbea Lana și a hotărât că nu era chiar bâlbâială. Mai degrabă începea de două ori propozițiile, reglând volumul cuvintelor, ca și cum si-ar fi testat rezonanța vocii de fiecare dată când deschidea gura.

— Cred că da, a zis Hugh, dar nu puteam să-mi dau seama exact.

Uneori, Lana începea încetișor, șovăielnic, și o lua de la capăt tare. Alteori începea tare și apoi o lua de la capăt cu un ton mai blând. Și Jen se întreba ce o făcuse să devină propriul ecou.

CERCETAREA

Ca nu cumva să fie vreun nou simptom al depresiei, Jen s-a dus la bibliotecă în timpul pauzei de prânz de joi. Lana fusese de acord să meargă la școală, fusese de acord să fie dusă cu mașina, fusese condusă în siguranță dincolo de poartă, strâns îmbrățișată de Bethany. Jen stătuse în fața calculatorului său toată dimineața fără să vadă nimic, sperând că totul era în ordine, așteptându-se la un telefon panicat, așteptând o ocazie să plece de la birou, ca să poată lăsa neliniștea să i se arate pe față.

De o vreme, se ducea la bibliotecă în pauzele de prânz. În parte, ca să scape de tinerii din birou, dar mai mult ca să citească lucrări despre autoperfecționare și manuale despre depresia la adolescenți și automutilarea deliberată (sau AMD[10]— pentru cei care, din nefericire, lucru de nedorit, sunt în temă). Nu voia să ducă acele cărți acasă, unde Lana le-ar fi putut vedea, nu voia să le împrumute și să apară titlurile în fișa sa, anunțându-i pe bibliotecari că era ratată ca părinte, așa că își găsea cel mai întunecat colț din sala de lectură și citea pe fugă, cuprinsă de panică.

Cu un an în urmă, intrase în camera Lanei și o găsise așezată pe podea cu un pahar cu apă și cu o sacoșă plină cu analgezice. Începuse deja să le bage în gură cu pumnul (cu toate că susținuse că n-avea de gând chiar să le înghită), și priveliștea o făcuse pe Jen să se simtă ca și cum trupul îi fusese redus la un nucleu dureros.

Lana putea fi morocănoasă și certăreață, putea fi letargică, cu dureri de cap și neinteresată de mâncare, însă Jen nu se gândise niciodată că ar fi ceva de ordin clinic.

„Așa sunt adolescenții, nu?“ îi spunea lui Hugh. Au urmat o serie de vizite la medicul generalist, ședințe cu un asistent social, apoi doctorul Greenbaum, psihiatrul. Ore cumplite, epuizante, la un centru pentru adolescenți zugrăvit în kaki, unde Lana ședea cu capul în piept și părea să nu audă nici una dintre întrebările care îi erau puse. Jen avea impresia că fusese un soi de festă care li se jucase, o înlocuire. Lana fusese înlocuită cu alt copil sau i se spusese să se poarte ciudat, din cine știe ce motiv sinistru. Jen se uita chiar după camere de supraveghere ascunse în cabinet, dându-și seama că asta ar putea să însemne că o luase ea însăși razna.

După câteva luni petrecute în acest fel, încă nu știa cum să reacționeze, așa că s-a dus la bibliotecă, unde a scris liste de evenimente și declanșatoare și conexiuni biologice, a completat și a totalizat punctajul unor chestionare despre tulburările afective, a scris un sumar al stărilor de spirit, un jurnal despre somn și un registru al activităților și a urmărit simptomele Lanei. S-a monitorizat pe sine ca să depisteze Ciclurile de Gândire Nefolositoare (care începeau întotdeauna cu „Nu-s bună de nimic”) și a exersat în fața oglinzii din toaleta femeilor formule de deschidere a discuției: „Am observat că în ultima vreme te-ai simtit frustrată” și „Crezi că te simți tristă sau mânioasă mai des decât fericită?” Sunau atât de rezonabil în liniștea toaletei de la bibliotecă, dar știa că mesajul s-ar pierde în atmosfera plină de scântei a dormitorului Lanei.

Una dintre cărți avea pagini pline de semne făcute cu creionul, și Jen avea impresia că urmează poteca abia vizibilă a altei mame îngrijorate, o călăuză, o deschizătoare de drumuri, un șerpaș pentru propriul Everest. De câte ori era pomenită terapia cognitiv-comportamentală, pe margine fusese mâzgălită o stea, și Jen citea mai atent pasajul. Secțiunile care avertizau cititorul despre pericolele medicației – dependență, risc mai mare de sinucidere – erau subliniate și colțurile paginilor erau îndoite, și Jen și-o putea închipui pe acea mamă încercând să adune argumente în favoarea

TCC, pregătită pentru o discuție cu altcineva, un doctor, poate, sau tatăl copilului.

Această altă mamă încercuise sugestia de a-ți lăuda copilul de cinci ori în douăzeci și patru de ore, și Jen se întreba ce spusese și cum decurseseră lucrurile. Școala la domiciliu era, evident, un lucru pe care încerca să-l evite, căci de fiecare dată când era menționată ca ultimă soluție cuvintele „ultimă soluție” erau puse în paranteză. Erau semne în dreptul secțiunilor despre lăsarea copilului să doarmă în patul tău și că nu trebuie să uiți că un copil își copiază părinții prin intermediul tiparelor, și Jen a descoperit că își făcuse o imagine despre această femeie, cu grijile și prejudecățile ei, se simțea apropiată de ea, oricine o fi fost, și era dezamăgită când semnele în creion nu apăreau câteva pagini la rând.

Dar apoi, la două treimi din carte, a găsit un semn mare în dreptul secțiunii despre dietă. Mese regulate, gustări sănătoase, fructe și legume, multe proteine, fără cafeină. Era evident că această femeie credea că stăpânea deja asta, și Jen s-a simțit dintr-odată iritată de îngâmfarea ei și foarte singură.

REPETIȚIA VS. INTERPRETARE

JEN *(la prânz, în fața oglinzii din toaleta femeilor din bibliotecă):*

Crezi că te simți tristă sau mânioasă mai des decât te simți fericită sau optimistă?

LANA *(în imaginația plină de speranță a lui Jen, îmbrățișându-și mama):* Nu mă simt mai des tristă decât fericită, dar cred că mă simt de multe ori tristă. M-aș bucura mult să mă ajuți să trec peste asta.

JEN *(în ușa camerei Lanei, în acea seară):*

Crezi că te simți... ăăă... ca și cum ai vrea să spui ceva? Sau ce te-ar face fericită sau nu te-ar face fericită?

LANA *(nu în mintea lui Jen; în realitate):*

Ce naiba tot îndrugi acolo? N-ai vrea, te rog, să pleci din camera mea și să nu mai încerci să mă spionezi?

CĂLCÂND IAR ÎN STRĂCHINI

Jen ar fi respins acuzația că spionează, dar, dat fiind că Lana nu coopera, trebuia să găsească alte modalități de a obține informațiile necesare ca să completeze căsuțele din registrul cu schimbările din gândire, registrul cu schimbările din purtare, jurnalul somnului și chestionarul despre declanșatorii automutilării. A notat momentele în care Lana se trezea sau se ducea la culcare, și-a notat faptul că lumina din camera ei era aprinsă la patru dimineața, a numărat orele pe care le petrecea la telefon seara. Această supraveghere o făcea să se simtă vinovată și a încercat s-o compenseze pe tăcute cu răsfățuri (în cazul ei n-aveau să fie bifări mari cu creionul în dreptul secțiunii cu dieta din carte).

În seara aceea, în drum spre casă, Jen n-a rezistat ispitei de a-i cumpăra Lanei o napolitană KitKat, sperând că o s-o facă mai deschisă la o conversație adevărată. A cântărit-o în mână în magazin, ca și cum ar fi evaluat efectul pe care l-ar avea asupra relației lor, și i-a pipăit forma prin sacoșa de pânză în timp ce stătea strivită de o ușă în metrou. De-abia când a ajuns pe strada lor și-a amintit că Lanei nu-i mai place KitKat.

Când s-a întâmplat asta? s-a întrebat. Ce provocase schimbarea? Lana mâncase o grămadă când erau în Peak District. Aparatul din tabără aproape că fusese golit. Mai era ce-și amintea pe jumătate din cărțile despre *cum să-i ajuți pe alții*, că un copil deprimat își pierde interesul față de lucrurile pe care îi plăcea să le mănânce. Poate că asta era, și-a zis, pe când intra în casă și urca scările în vârful picioarelor.

Simțindu-se obligată să distrugă dovada greșelii sale, a înfulecat din câteva înghițituri toate cele patru bucăți ale batonului.

IMAGINEA CORPULUI

Jen a ajuns să mănânce și răsfățurile cumpărate pentru Meg când s-au dus la cinematograf, sâmbătă seara.

— Am luat trei feluri de înghețată, pentru că nu m-am putut hotărî între caramel sărat, ciocolată și cafea, i-a spus lui Meg, punând în echilibru păhărelele pe rezemătoarea dintre ele. Pe care o – sau le – vrei?

— Îîîh, a făcut Meg. Până și gândul îmi dă arsuri la stomac.

Așa că Jen aproape că n-a văzut filmul, fiindcă a fost prea prinsă cu plăcerea de a mânca și vinovăția că mânca și plăcerea de a mânca și vinovăția...

— Te-ar deranja să vii cu mine la toaletă? a șoptit Meg la sfârșit, pe când se derula genericul. Vreau să te uiți la ceva.
— Oh. Nu e ceva despre care poți s-o întrebi pe asistenta de la obstetrică?
— Nu. De fapt, nu-i o chestiune medicală.

Luminile din sală încă nu se aprinseseră, așa că Meg a condus-o pe Jen folosind lumina de la telefon. Încălțările și partea de jos a picioarelor celorlalți spectatori au fost luminate în treacăt, în timp ce mergeau: adidași și blugi, bocanci și pantaloni de bumbac, ghete cu șireturi și colanți de culoarea muștarului. Unele dintre încălțări au țâșnit înaintea lor când au ajuns pe coridorul cu covor gros.
— Cred că am o vergetură, a zis Meg, conducându-și mama în toaleta luminată puternic și închizându-se cu ea în cabina pentru persoanele cu handicap. Dar nu văd prea bine. Adică e sub umflătură și nu ajung destul de aproape cu o oglindă.
— Oh. Jen a urmărit-o cum începe să-și tragă în jos colanții. Ești sigură că vrei să știi chiar în clipa asta?
— N-o s-o iau razna, așa că nu-ți face griji. Vreau doar să fiu pregătită, a zis Meg. Chiar este acolo?

Jen s-a aplecat să se uite în partea de jos a pântecului lui Meg. Simțea mirosul de ulei de cocos și se vedea o dungă roz lăsată de colanți, dar asta era tot.
— Nu văd nimic.
— Nu te-ai uitat bine.

Jen s-a aplecat iar și a văzut prin despărțitura de sub perete o pereche de ghete cu șireturi și colanți de culoarea muștarului.
— E cineva în cabina de alături, i-a șoptit lui Meg.
— Și ce-i cu asta? a zis Meg fără să coboare vocea. Nu facem nimic rău.

Jen a încuviințat din cap și s-a uitat din nou la pielea întinsă. O dungă subțire, argintie, licărea deasupra chiloților lui Meg.
— Cred că e acolo una. Dar e foarte, foarte subțire.
— Știam eu. La naiba!

În cabina alăturată apa a fost trasă.
— La naiba, la naiba, la naiba, a zis Meg.

S-a auzit cum sunt ridicați la loc colanții, cum se deschide zăvorul.
— Credeam că o să scap de asta. Credeam că o să am o burticică perfectă și nimeni n-o să-și poată da seama vreodată. Dar o să fiu grasă și plină de cicatrice și lăbărțată și veșnic epuizată, nu-i așa?

— Nu, iubito. Mă îndoiesc că o să se mai vadă semnul după ce naști. Iar restul o să revină și el la loc.
— O să trebuiască să fac chirurgie plastică. Nu-mi pot permite chirurgie plastică, dar va trebui s-o fac.
— Nu, nu va trebui. Meg, mai e și altceva? Nu așa te porți de obicei.

Mai degrabă, Lana, și-a zis. Anul trecut, Jen găsise o listă cu proceduri din chirurgia plastică într-un teanc de teme ale Lanei. Alături de fiecare parte a corpului fusese scris un preț și dedesubt era totalul, banii de care ar avea nevoie dacă ar face toate operațiile dorite. Era de 15350 de lire și includea modificarea labiilor. Lista a fost discutată cu doctorul Greenbaum și Lana a susținut că o făcuse din simplă curiozitate, însă Jen observase de atunci încoace cum se holbează la reflexia ei, trăgând de piele și părând că o detestă pe fata din oglindă.

Meg a lăsat capacul WC-ului, s-a așezat și a închis ochii.
— Îmi pare rău, a zis. Îmi pare rău. A fost o prostie. Trebuie să fie hormonii. Acum mi-am revenit.
— Ești sigură?

Ea a încuviințat, cu ochii în continuare închiși.
— Trebuie să fac pipi.
— Bine.

Jen a ieșit din cabină. Femeia cu ghete și colanți de culoarea muștarului era aplecată deasupra unei chiuvete, uitându-se în oglindă în timp ce își dădea cu rimel pe gene. I-a zâmbit lui Jen, amuzată, stingherită. Jen i-a răspuns cu un zâmbet jalnic, stingherită. Meg a ieșit și s-a spălat pe mâini, apoi au plecat.

Cerul se întunecase aproape de tot și începuse să picure, dar, când Jen a încercat să se înfășoare mai bine în jachetă, a constatat că nu i se potrivea. Luase una de-a Lanei, iar bucuria și uimirea descoperirii că îi încap brațele în ea (chiar dacă numai brațele) era umbrită de faptul că acum era în ploaie fără o haină potrivită. Și-a ridicat gluga și a potrivit-o bine în jurul feței, sperând să nu i se lase peste ochi.
— N-ai o jachetă sau o umbrelă? a întrebat-o pe Meg.
— Nu, și ploaia mi se pare înviorătoare.
— În starea ta nu-ți poți permite să răcești.
— N-o să răcesc dintr-un pic de ploaie de vară. Oh. Își scuturase capul și acum și-a dus o mână într-o parte a feței. Mi-a căzut cercelul.

S-a întors pe unde veniseră, căutând pe lângă bordură. Jen a urmat-o și a imitat-o, luminând cu telefonul pietrele pavajului. Cineva fluiera undeva, pe stradă, și sunetul era obsedant. Se uita prin gardul unei case de la capătul străzii, când colegul ei Rupert și-a făcut apariția de după colț.

— La dracu, Jen, a zis Rupert. Nu te-am văzut, ce naiba faci acolo, te pitești, așteptând să sperii lumea?

— Nu mă pitesc.

— Ești îmbrăcată toată în negru. Ai glugă. E un soi de ceremonie?

— Sunt îmbrăcată în bleumarin, de fapt, și caut cercelul pe care l-a pierdut fiica mea.

— Ah, a zis Rupert, trăgându-și geanta de pe umăr în față, ca să fie stavilă între ei. Probabil că pentru asta ai nevoie de niște lumânări și de o pentagramă, două?

Jen a râs.

— Vrei o mână de ajutor?

Și-a mutat iar geanta, a împins-o în spate, purtând-o așa cum fac curierii de pe biciclete.

— Mulțumesc, a zis Jen, dar n-are rost să stăm amândoi în frig și umezeală. Oricum, ce cauți pe aici?

— Locuiesc acolo.

A arătat cu degetul.

— N-am știut. Suntem aproape vecini.

— Închipuie-ți. Păi, succes la căutarea cercelului. Ne vedem luni.

Jen a simțit cum îi trece peste față lumina din holul lui Rupert când el a deschis ușa și a intrat, și când lumina a dispărut s-a bucurat din nou de propria invizibilitate. Era, hotărât lucru, superputerea pe care ar alege-o, în ciuda faptului că știa că era reacția greșită, reacția care te face laș, incapabil să înfrunți lumea reală, nu destul de liber în sufletul tău ca să vrei să zbori. A făcut câțiva pași pe pavaj și s-a aplecat să se uite sub o bancă.

— Ai găsit ceva? a întrebat Meg, ajungând-o din urmă.

— Nu, îmi pare rău.

A pășit între două mașini parcate și a tras de pulpanele înguste ale jachetei Lanei, încercând să acopere puloverul de culoare mai deschisă, urmându-și dorința de a se topi în noapte. Când s-a aprins lumina într-una dintre camerele de vizavi, și-a întors chipul palid. Lumina a țopăit peste capotele mașinilor și a sclipit în bălțile făcute de ploaie – într-una dintre ele tocmai călcase cu un picior.

— La dracu, a zis, ca un ecou mult întârziat al lui Rupert.
— Nu contează cercelul, a zis Meg. Ai face bine să te duci acasă și să te usuci.

O umbră a pâlpâit peste baltă, o dată, și încă o dată. Jen a ridicat privirea și a văzut o pereche de picioare pe sub storurile dintr-o cameră luminată. Picioare de bărbat, picioarele lui Rupert, picioare goale, albastre pe fondul luminii galbene, cu fire de păr creț pe piele. Gleznele erau vinețiiroșietice, și Jen s-a întrebat dacă nu cumva era alergic la șosete. Apoi, când el s-a mișcat, a văzut că era complet despuiat, un pic ghemuit, ca și cum ar fi știut că putea fi văzut și încerca, fără să izbutească, să se ascundă.

Meg s-a răsucit și a prins privirea mamei sale.
— Lucrez cu el, i-a spus Jen.
— Pe bune?
— Pe bune. Ar fi bine să plecăm, până nu ne vede.
— Da, ar fi bine. Are noroc că nu l-am fotografiat, a zis Meg. E genul de imagine care ajunge pe internet.

#EXTAZ

Internetul. Unde o fotografie urâtă a ta poate trăi veșnic. Lui Jen îi fusese luat cândva un interviu de cineva de la ziarul local în timpul unei petreceri stradale, și fotografia o făcuse, cumva, să arate ca un țânc supraalimentat. Și de mulți ani era prima imagine care apărea ori de câte ori era căutat numele ei pe Google.

Din când în când, Jen se uita la postările Lanei pe Twitter și la fotografiile de pe Instagram, ca să vadă dacă nu era pe acolo ceva regretabil, să se asigure că nu era agresată, luată peste picior, sau hărțuită sexual. Însă de la dispariția Lanei, Jen începuse să se uite cu mai multă atenție, mai des.
— Iar verifici contul de Instagram al Lanei? a zis Hugh duminică seara, punând lângă ea o cană cu ceai de ghimbir. De ce nu-ți folosești telefonul?
— Imaginile sunt prea mici pe telefonul meu. Oh, Hugh, pare să fie altă fată. Jen nu a ridicat privirea de pe laptop și a încercat să se convingă că ceaiul este cafeaua de după cină, până ce l-a gustat și a fost dezamăgită. Parcă ar fi cineva din altă țară, cu altă viață. Nu recunosc nimic sau aproape nimic. Nici măcar nu arată ca ea.

— Asta-i problema, nu?
— Este?
— Da. Fii cea mai bună versiune a ta și așa mai departe.
— A, desigur, a zis Jen. Nu trăiești decât o dată.
— Cam așa.

Hugh s-a așezat și a închis ochii.

— Nu te mai încurci cu lectura de seară, așadar? a întrebat Jen. Treci direct la adormit-pe-fotoliu?
— După cum vezi.

Jen s-a întors la postările Lanei. Printre cele recente se număra fotografia unui sticlete pe gardul grădinii (în sfârșit, ceva cunoscut), care trebuia să fi fost făcută din dormitorul ei. „Păsări înăuntru și afară”, scrisese Lana dedesubt. Avea treizeci și trei de like-uri. Alta era imaginea unei peșteri pe care o acoperea textul: „Nu vă fie milă de mine când îmi zic Nimeni, poate că încerc să înfrâng un Ciclop”.

— Foarte clasic, a zis Hugh când Jen a citit cu glas tare. Mă întreb dacă înțelege trimiterea.
— Și mai este o cutie metalică pentru prăjituri plină cu negrese cu ciocolată, a zis Jen. Când a făcut ea negrese?
— Ești sigură că sunt ale ei?
— Da, e cutia mea. Și a scris: „Nenorocite de negrese făcute în casă”. *#coacere*.
— Fermecător.
— Unde sunt nenorocitele *noastre* de negrese? a zis Jen, apoi a ridicat privirea, șocată, la timp ca să întâlnească ochii lui Hugh, șocați. Scuze. Cred că am căutat pe aici prea mult timp.
— Ei bine, a zis Hugh zâmbind. Asta m-a trezit.
— Sunt un pic supărată că n-am știut de prăjituri. De ce nu ne-a fost oferită nici una?
— Probabil aveau în ele marijuana.
— Liniștitor, Hugh. Mulțam.
— Cu plăcere. Alte descoperiri?
— Are un tatuaj.
— Un ce?
— A, nu, e fata Mayei, Ash. S-a vopsit blondă și au aceeași tunsoare; uneori e greu să le deosebești. O grămadă de clătite și bacon, o grămadă de fotografii ale propriilor picioare cu pantofi, o grămadă de fotografii ale

propriei fețe, de aproape. Una cu o pisică. Hugh! E pisica *aia*. Pisica pe care am văzut-o pe scări. Știam că Lana are ceva de-a face cu asta. Și astea sunt perdelele noastre în fundal. O s-o întreb când coboară. Dacă o să coboare.

— Nu te pripi, a zis Hugh. Amintește-ți că am căzut de acord să ne purtăm cu mănuși. Ce a scris dedesubt?

— Nimic folositor. E doar o serie de chipuri de pisici din desenele animate, una zâmbind, una bosumflată, una cu inimioare în locul ochilor. Apoi *#kitty.*

— Poate că pisica a fugit înăuntru, ea i-a făcut o fotografie și apoi a fugit iar afară.

— Poate, a zis Jen, parcurgând repede fotografiile, cu degetele fluturând tot mai sus pe *touchpad* la fiecare mișcare, până când și-a amintit cum a imitat-o Lana când folosea iPad-ul lui Hugh, și a revenit la mișcări mai reținute. Nu mai erau fotografii cu pisica, oricum, și tocmai voia să închidă laptopul, când a recunoscut forma piscului din apropierea taberei, o îngrămădire de stânci imense care arătau ca o construcție Lego uriașă a unui copil uriaș. Fotografia fusese făcută dintr-o poziție din care soarele arăta ca și cum s-ar fi scufundat într-un abis dintre bolovani. Botul ghetei Lanei se întrezărea în partea de jos a fotografiei.

Jen a răsucit ecranul ca să-i arate lui Hugh și a băut restul de ceai răcit.

— „Ultima zi pe Pământ”, a citit cu glas tare descrierea Lanei. *#extaz*, *#frumos*, *#crede.* Era o formă întunecată în colțul din stânga jos, o formă aparte care a făcut-o pe Jen să se dea înapoi, crispată: era neclară și prea măruntă ca să poată fi recunoscută, dar arăta ca o persoană care se ghemuia, ca și cum încerca să nu fie văzută. Data fotografiei era cu o zi înainte de dispariția Lanei.

CELE NOUĂ DOAMNE

Era ziua în care grupul fusese dus să facă schițe la Cele Nouă Doamne: un cerc de stânci din Epoca Bronzului, doar până la genunchi de înalte, într-un luminiș de la marginea mlaștinii. Stâncile, strâmbe și acoperite de mușchi, păreau prietenoase și mai degrabă confortabile în mijlocul acelui colțișor de pădure, iar panourile cu informațiile de la English Heritage[11] de lângă potecă și oamenii cu pulovere în toate culorile curcubeului care își așezaseră corturile în apropiere nu făceau decât să sporească impresia că sălbăticia era destul de îmblânzită.

Totuși, existase o pâlpâire de entuziasm când cineva își dăduse seama că erau nouă femei în grupul lor (și doi bărbați), cu toate că asta însemna că Lana nu fusese pusă la socoteală, ci coborâtă la rangul de „fată”.

— Cândva se credea că sunt ceea ce a mai rămas din femeile care au fost prefăcute în stane de piatră pentru că au dansat într-o duminică, a zis Peny, citind de pe un panou.

— La naiba, să sperăm că n-o să fim prefăcute în stane de piatră pentru că am făcut schițe într-o joi, a zis practicanta de reiki în vreme ce își instala scaunul pliant și șevaletul.

Pădurea din jurul luminișului era plină de hasmațuchi cu aromă de lemn-dulce și mirosul, împrăștiindu-se în aerul umed, părea nefiresc de puternic pentru niște flori atât de delicate. Toți cei din grupul de desen stăteau adunați sub mesteceni ca să aibă cea mai bună priveliște asupra stâncilor, doar Lana se îndepărtase și își petrecuse timpul uitându-se în sus la stejarul care creștea la câțiva metri într-o parte.

Era plin de ofrande de la idolatri din zilele noastre sau poate doar de la trecători impresionați de acel loc. Rămurele fuseseră legate între ele în diferite forme (în mare parte triunghiuri și stele) și atârnate cu bucăți de sfoară, panglici lucioase erau înnodate în jurul unor crengi, în jurul altora erau prinse conuri de brad și scoici.

— Matthew le-a legat pe acelea, zisese Lana, arătând spre câteva pene cu dungi cafenii și albe, care se răsuceau în vânt ca o minge de badminton.

— Cum a ajuns acolo, sus? întrebase Jen, care își lăsase deoparte pentru câteva minute blocul de desen.

— Nu știu. N-a zis. Sunt pene de uliu și de vânturel și de huhurez. Există un fel de a le deosebi între ele, dar nu-mi amintesc care.

— Penele de vânturel ar trebui să fie mai mici, cu siguranță.

— Bine, spusese Lana, ca și cum această încercare de a ghici ar fi fost un fel de a se da mare.

Se îndepărtase, continuând să se uite la copac. Erau „captatoare de vise” făcute manual, o floare galbenă, tricotată, un buchet de lalele care se ofileau rapid, și o femeie (presupunea Jen) își strecurase slipul roz printr-un mănunchi de frunze. Mai sinistru, altcineva folosise un lanț negru ca să lege de o ramură principală o mănușă roz de cauciuc umplută cu ceva, și mănușa stătea în sus ca o mână tăiată. Părea nepotrivită cu restul lucrurilor, dar, desigur, Lana era foarte interesată de ea.

Fotografiase câteva dintre ofrandele mai deosebite și le desenase (cu toate că dispăruseră din blocul Lanei când se uitase Jen, a doua zi) și, când să plece, după câteva ore, Lana își scotocise buzunarele după ceva ce să-i adauge copacului, scoțând în cele din urmă căștile.

— Nu le poți lăsa, a zis Jen, cu toate că ideea că Lana nu avea să se mai poată izola de ea ascultând muzică era foarte ispititoare.

— Dar îți displace să le folosesc. Întotdeauna zici că nu-ți plac.

— Asta nu te-a deranjat niciodată.

— Păi, presupun că mi-am zis că e ceva ce aș putea să fac pentru tine, spusese Lana, ridicând din umeri. Mă pot descurca fără ele de acum încolo.

A început să lege cablurile albe de o creangă joasă, cu vocea schimbată de unghiul gâtului, în timp ce întindea mâinile deasupra capului.

— Oricum, pare potrivit. Sau simbolic. Ce vreau să zic e că trebuie să ascultăm mai mult natura sau cam așa ceva.

Jen presupunea că păgânii moderni, sau druizii, sau adepții New Age, sau hipioții obișnuiți ar fi de acord, și după ce cablurile fuseseră legate o fotografiase pe Lana stând cu căștile în urechi, ca și cum ar fi folosit un stetoscop și ar fi ascultat inima copacului. Lana pusese pe Instagram și această fotografie.

ACTIVITATE-SUROGAT

Jen a închis repede laptopul când Lana a coborât să se uite la televizor, pentru că nu voia ca fiica sa să știe că îi verificase conturile de pe rețelele sociale. „Supraveghere”, îi zicea Lana.

— Ce vrei să vezi? a întrebat Jen.

— Orice.

Hugh s-a oferit să pună din nou ceainicul la fiert și s-a întors în cameră bombănind.

— Toate se rătăcesc în casa asta, a zis, vorbind mai degrabă cu televizorul decât cu Jen sau cu Lana. La ce vă uitați?

— *Who Do You Think You Are?*[12] i-a spus Jen.

— Iarăși?

— Îți amintești, e actrița din *Upstairs, Downstairs*[13].

Jen a ridicat telecomanda, dar n-a închis televizorul, n-a apăsat pe *pauză* și nici măcar n-a redus sonorul. Aștepta ca Hugh să se așeze sau să

plece. El a rămas în picioare însă, înălțându-se deasupra lor, în vreme ce actrița plângea aflând povestea vieții pe care o duseseră strămoșii ei într-un azil de săraci. Poziția lui Hugh n-o deranja, firește, pe Lana, care nu urmărea programul.

— La dracu, a zis, cu sprâncenele încruntate spre ecranul telefonului.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Hugh.

— Nimic. Autocorecție.

După câteva minute emisiunea s-a terminat, actrița promițând că o să învețe să cânte la corn francez, pentru că străbunicul ei fusese într-o orchestră de alămuri. Jen s-a gândit la convertirea lui Stephen inspirată de genealogie și și-a spus că cineva ar trebui să facă un studiu despre influența istoriei familiei asupra oamenilor de vârstă mijlocie. Cercetătorul ar putea să inventeze un interes sau un talent al unui strămoș și să vadă dacă subiectul descoperă brusc că și el are acel interes sau talent. Ar trebui oare să se întoarcă *ea* la universitate, s-a întrebat Jen, și să facă studiul?

În închipuire, obținuse un masterat și un doctorat și se pregătea să-și prezinte rezultatele într-un interviu la *Womans Hour*[14]. Dacă decurgea bine, teza sa ar putea intra în programele de non-ficțiune; i s-ar putea propune să apară la un show TV sau i s-ar oferi titularizare la o universitate (orice o fi însemnând „titularizare”).

Între timp, Hugh stătea încă în picioare.

— Vrei să te ajut să cauți orice o fi ceea ce ai pierdut? a întrebat Jen, revenind la ecranul televizorului și parcurgând lista cu celelalte zece episoade, ca să vadă dacă era vreunul pe care nu-l văzuse.

— Nu, n-are importanță, a zis Hugh.

— Bine, atunci, vrei să stai jos?

— Nu știu. Cred că sunt prea agitat acum. Nu-mi găsesc cana preferată.

Jen s-a uitat lung la Hugh. Pentru o clipă n-a arătat ca el însuși, sau ea n-a reușit să-l recunoască. Forma feței lui era mai greoaie decât ar fi trebuit să fie, nasul mai lat. Apoi, după o clipă, fața îi era prea trasă, nasul ciudat de îngust. Era ca și cum l-ar fi văzut într-o oglindă de la bâlci; gândul că avea o cană preferată îi dăduse o nouă perspectivă asupra lui. S-a uitat la Lana, care știuse întotdeauna asta despre tatăl ei, încercând să-și închipuie ce văzuse *ea*, dar fiica lor avea în continuare ochii ațintiți asupra telefonului.

— Care e cana ta preferată? a întrebat Jen încetișor.

— E cea cu Cadbury’s Buttons[15]. Are toarta largă, așa că pot s-o apuc cu mai mult de două degete.

A arătat cum ține bine în mână o cană cu ceai.
— Săptămâna trecută s-au spart câteva căni.
— Ah. Păi, bine. Mulțam că mi-ai spus mai devreme.
— Oh. Ce bulangiu, a zis Lana.
— Cum ai zis? a întrebat Hugh.
— Nu vorbeam de tine, evident.
— Amândoi sunteți dintr-odată foarte morocănoși, a zis Jen.

Și-a notat în minte să găsească altă cană Buttons pe eBay și s-a uitat un moment la Lana, întrebându-se ce tastează pe telefon, întrebându-se dacă era ceva la care să se poată uita mai târziu, pe Twitter sau Tumblr sau altundeva. Între timp, era televizorul. A dat de alt episod din *Who Do You Think You Are?* pe care nu-l văzuse decât o dată și a apăsat pe butonul de pornire.

Pe ecran a apărut un actor de care își amintea vag; aduna frunze căzute, purtând o șapcă, și încă nu era într-o arhivă sau bocind deasupra unor fotografii sepia. Jen a redus sonorul.
— Nu sunt morocănos, a zis Hugh.
— Eu am voie să fiu morocănoasă, a zis Lana în același timp. Oamenii n-au cum să se abțină. Și n-am nici eu cum să mă abțin, nu-i așa?

Și-a dus o mână la păr și l-a răsucit puternic, făcând cicatricea roz de pe cap să se strângă, să se deformeze.
— Nu face asta, iubito, a zis Jen. De fapt, aș putea să te ajut. A fugit în bucătărie, s-a întors cu o doză de coca-cola și i-a întins-o. Uite.
— Ce-i asta? a zis Lana, luând-o. Te ții... te ții de glume? Ori e un soi de pedeapsă?
— Pedeapsă?
— Mda, îmi dai o coca-cola, dar doza e goală. E o chestie simbolică sau așa ceva?
— Nu, m-am gândit că ți-ar plăcea s-o strivești. Pentru stres.

Lana s-a uitat o clipă la doză.
— Nu, mulțumesc. N-am nimic.
— Ești sigură?
— Da, a zis Lana, dându-i înapoi doza.
— Mie mi-ar plăcea s-o strivesc, a zis Hugh.
— Era pentru Lana, dar, în ordine, haide.
— De ce era anume pentru mine? a întrebat Lana.

— Se presupune că este o bună activitate-surogat. Ca să nu-ți verși frustrarea pe...
— Pe ce?

Jen a ezitat o secundă, chiar mai puțin.

— Iubito, a zis, atâta doar că e îngrozitor de greu pentru noi, pentru tata și pentru mine, să te vedem... cum îți faci rău.

Lana și-a întors privirea spre telefon. A fost o mișcare infimă, dar a dat impresia că se închide cu zgomot o ușă mare de piatră.

— Știu că nu vrei să vorbești despre asta, și e în ordine, dar trebuie să-ți lași cicatricele să se vindece cum se cuvine.

Hugh s-a așezat, în sfârșit, și s-a lăsat mult pe spătarul fotoliului, uitându-se la televizorul cu sonorul închis.

— Trebuie să găsești alte feluri de a face față sentimentelor tale, feluri care să nu-ți producă vătămări permanente ale pielii.

Jen s-a gândit la celelalte sugestii despre care citise în manual, care pe hârtie păruseră posibile, dar acum își dădea seama că erau absurde. Cum ar fi oare s-o sfătuiască pe Lana să țină în mână un cub de gheață sau să sugă un pachețel cu pastă de wasabi[16]. S-a întrebat dacă autorul cărții s-o fi întâlnit vreodată cu adevărat cu un adolescent.

— Nu te condamnăm, nici nu te judecăm, a zis Jen. Nu facem decât să încercăm să-ti oferim unelte mai bune.
— Ca o doză goală de coca-cola?
— Știu că pare stupid, dar nu-i decât una dintre multele idei. *Ar putea* oare să-i spună de pasta de wasabi? Te iubim foarte mult. Știi asta, nu?
— Da, e-n ordine, a zis Lana și, prinzând mâinile lui Jen, a luat doza, a strivit-o și a făcut capetele să se unească. Poftim, ești fericită?

Nu, și-a zis Jen, sigur că nu. Dar fericirea era ceva dintr-o viață trecută; era opusul vieții de acum, în care puteai să încerci să faci totul cum trebuie și să descoperi totuși că ai agravat lucrurile. Oricum, fericirea însemna să faci totul greșit și să descoperi că lucrurile au ieșit bine. Fericirea însemna uitare, însemna să nu mai trebuiască să citești cărți despre sănătatea mintală a adolescenților, însemna să-ti iei cina în fața televizorului fără urmări neplăcute, însemna să le cumperi copiilor tăi telefoane mobile și să-i hrănești cu chipsuri și să uiți să le verifici temele. Fericirea însemna să fie toți în aceeași încăpere, fiecare concentrat pe propriul dispozitiv digital.

PUI DE ANIMALE

— Ornitorinc[17], a zis Lana cea de doisprezece ani.
— Oh, bravo!
Se uitau în jos la ecranele lor, tastând. Deja se formase o listă în istoricul de căutare al fiecărei persoane: „purceluș”, „ursuleț panda”, „pui de panteră”, „pui de pinguin”. Ajunseseră la litera „p“.
— Adorabili! a zis Jen, pe când se încărca seria de imagini cu micuții ornitorinci: unii uzi, alții uscați, unii dormind, unii înotând.
— Ai fotografia în care unul e ghemuit în mâinile cuiva? a întrebat Lana, culcușindu-se mai bine între pernele canapelei.
— I-ai văzut pe cei foarte mici, care sunt încă roz peste tot?
— Ce făpturi caraghioase, a zis Hugh, ținându-și iPad-ul la distanță. Nu fusese întru totul de acord cu această activitate și încă nu propusese un animal pe care să-l caute pe Google. Asta-i nebunie, spusese, cu câteva căutări mai înainte. Ce s-a ales de interacțiunea umană? Ar trebui cel puțin să ne uităm la același ecran.
— Dar ne uităm la aceleași imagini, a zis Lana (ea inventase jocul, dacă-i puteai spune joc), așa că unde e diferența?
— Arată așa de catifelați, a zis Meg, întorcându-și telefonul pe orizontală ca să obțină o imagine mai mare a unui pui de ornitorinc.
Au urmat un oftat colectiv și o pauză. Ochii lui Jen s-au mutat de la laptop la familia ei. Era o duminică după-amiază și Meg rămânea cu ei până luni. Stăteau relaxați, uitându-se unul la altul, așteptând, gândindu-se. Soarele iernii pătrundea prin storurile din living, radiatoarele șuierau în timp ce se încălzeau, boluri cu humus pe jumătate goale stăteau pe măsuța de lângă canapea. A mulțumit în gând pentru mobila confortabilă, pentru încălzirea centrală, pentru năut, pentru WiFi-ul care funcționa.
— Porc spinos, a zis.
— Ha!
Altă pauză pentru tastare.
— Arată aiurea rău, a zis Lana. Ca niște savanți nebuni.
— De parcă ar fi fost electrocutați, a spus Hugh. Dar în unele dintre aceste imagini sunt, fără îndoială, arici.
Asta a redus entuziasmul față de realitate și s-au oprit din derulare.
— Oposum[18]? a propus Meg.

— Oh, sunt siniștri chiar și atunci când sunt mici. Lana *cea născută în era digitală* era întotdeauna prima care descărca imaginile. Au mutre ciudate, ca de stafii.
— Da, ai dreptate.

Jocul își pierduse din interes. Într-o clipă, fiecare dintre ei avea să treacă la Facebook sau Instagram, un site nou sau un joc, și atunci aveau să fie cu adevărat despărțiți de ecranele lor. Jen a încercat cu disperare să se gândească la încă un animal care începea cu „p“, dar nu se putea gândi decât la pug sau pomeranian și, după regulile Lanei, rasele de câini nu erau acceptate. Cineva a întins mâna și a crănțănit un cartof. O pernă a fost potrivită. Picioare au fost ridicate pe brațele unui fotoliu.
— Pangolin, a anunțat Hugh în tăcerea care se lăsase, făcând ca fiecare silabă să fie extrem de limpede. Crănțănitul s-a oprit, perna a fost abandonată, picioarele au revenit pe podea.
— Oh, tati. Cea mai bună de până acum.
— Uite cum se agață de coada mamei.
— Uite urechiușele alea caraghioase.
— Uite cum se cuibărește sub o pătură.

Și-au zâmbit unul altuia. Pangolinul făcuse ca jocul să aibă succes. Până și Hugh era mulțumit, acum, când „câștigase”. Jen, într-un puseu de luciditate, un soi de presimțire, și-a dat seama că avea să privească în urmă la această clipă și va ști că a fost fericită.

PASIUNE

În prezent, Jen avea propriile activități-surogat, în schimbul fericirii. Își făcuse un repertoriu în ultimul an, aflându-și mângâierea în micile sarcini îndeplinite perfect: prepararea cafelei, ștergerea frunzelor unei plante de interior, curățarea dinților cu ața. De fapt, cu cât părea mai gravă depresia Lanei, cu atât îngrijirea dinților lui Jen devenise mai minuțioasă.

Totuși, uneori era nevoie de acțiune, nu de distragerea atenției. După ce a găsit-o pe Lana cu sacoșa plină cu analgezice s-au impus precauții reale: trebuia ca toate cuțitele și foarfecile din casă să fie ținute într-un seif încuiat (cumpărat în acest scop) și Jen a luat legătura cu farmaciștii ca să-i roage să nu-i mai vândă Lanei vreun medicament fără rețetă.

Cele patru zile de chin din Peak District au angrenat și alte acțiuni. De când sosise noul telefon al Lanei, Jen verifica factura, întrebând de fiecare număr pe care nu-l recunoștea, cerându-i Lanei să explice cine erau anumite persoane contactate și unde le cunoscuse. Și de când se întorsese la școală, cu o săptămână și jumătate în urmă, Jen începuse să se ducă la serviciu mai târziu, ca să-și poată însoți fiica până la poartă. Nu se putea spune că Lana era încântată.

— Pot să merg singură la școală. Am cincisprezece ani, nu cinci.

— Știu, dar trebuie să înțelegi că mintea mea o ia razna de cum te pierd din vedere.

— Și presupun că-i vina mea.

— Ei bine, a zis Jen, știind că ar fi trebuit să zică „Nu, nu-i vina nimănui, e doar situația în care ne aflăm și trebuie să ne ajutăm între noi s-o depășim”, dar în realitate vrând să zică „Tu ești cea care de mai mult de un an amenință cu sinuciderea, care a fugit undeva (nu vrei să spui unde) și a făcut ceva (nu vrei să spui ce) – cine altcineva ar trebui să fie învinovățit?”

A încercat să găsească pretexte ca s-o însoțească pe jos pe Lana. Oferindu-se să-i ducă sacul de sport sau blocul de desen, dar nici măcar cel mai credul copil n-ar fi fost convins, și în ultima săptămână se certaseră pe stradă de trei ori: de două ori tare, jenant, cu zbierete, și o dată o ciorovăială aprigă, pe șoptite, care păruse, cumva, și mai rușinoasă. Așa că Jen nu mai insistase s-o însoțească pe Lana și începuse în schimb s-o urmărească.

Așa se face că, într-o dimineață de luni din iulie, Jen s-a pomenit că o așteaptă pe Lana să iasă din casă ca apoi s-o urmărească de la distanță, spionându-și propria fiică, la fel ca un detectiv abject dintr-un roman polițist dur.

Dar ea n-avea să se dea bătută ca o terchea-berchea, și-a zis, ascultând pașii Lanei departe. O s-o fileze doar până la strada principală și apoi o să se întoarcă pentru o cană de șvarț. Ce bine ar fi dac-ar putea s-o facă pe fată să ciripească (lui Jen începea să-i placă argoul din literatura polițistă), dar tot ce zicea ea era vrăjeală. Poate că era musai să strângă șurubul, cu toate că trebuia să aibă grijă ca fata să n-o mierlească din proprie inițiativă.

— Ce mama naibii faci? Lana stătea rezemată de un zid, cu silueta încețoșată de revărsarea viței de passiflora care se cățărase pe veranda unei case și se întindea spre ferestrele de la parter. Te ții după mine?

— Da, a zis Jen. Îmi pare rău.

— Bun, și acum? a întrebat Lana. Ai de gând să mă urmărești în continuare? Ar trebui să-mi văd de drum, prefăcându-mă că nu ești acolo?

Jen a ridicat din umeri, un pic buimăcită după ce fusese smulsă din visul său chandleresc.

— Presupun c-o să-mi iau tălpășița, a zis, cu toate că entuziasmul față de argou o părăsise.

Pe viță erau zeci de flori deschise și ceva la ele îi amintea de Lana. Părea potrivit să se fi ascuns printre ele.

— O să faci ce? a întrebat Lana, potrivindu-și bandana pe care o purta ca să ascundă părul ciuntit și cicatricea din creștet.

— O să plec, a lămurit-o Jen.

Florile semănau atât de mult cu niște ochi, și-a zis, cu genele lor tivite cu violet; ochi stranii.

— Bine. Lana își încrucișase brațele. Atunci du-te.

— Tu ce o să faci?

— Ce aveam de gând de la început să fac.

— Să te duci la școală?

— Ce altceva?

Asta era o întrebare uriașă și Jen a hotărât să nu răspundă. Dinspre flori venea o aromă slabă și s-a apropiat ca să-și vâre nasul printre anterele galbene. Mirosul era, și-a dat seama, ceea ce îi amintea de Lana: dulce, un pic mentolat.

— Dezinfectant, a zis cu glas tare. Floarea asta miroase a dezinfectant.

Se simțea iritată. Ar fi trebuit să fie un miros asociat cu zgârieturi din copilărie, coate julite și genunchi zdreliți; ar trebui să fie un miros sănătos, un miros bun, nu o trimitere la antebrațe pline de crestături făcute cu atenție și disperarea de părinte.

— Nu te duci odată? a întrebat Lana.

— Mă duc, a zis Jen, dar în direcția aceea.

A arătat spre strada principală, spre stație.

— Bine.

Lana s-a tras în spate ca s-o lase să treacă, împingându-se și mai tare între flori, așa că frunzele și cârceii alcătuiau un fel de coroană. Jen a pornit, cu picioarele grele pe pavaj, dar în ultima clipă a întins mâna și a cules o floare de pe gard – proprietarul n-avea să observe, erau așa de multe – și și-a pus-o după ureche. Era încă acolo, împrăștiindu-și încă parfumul dulce de

dezinfectant, când a ajuns la serviciu. Rupert a ridicat din sprâncene când a trecut pe lângă biroul lui.

ȚĂRANUL E-N BÂRLOG

— Dragă, ești distrată. Să te sun altădată?

Jen a mutat telefonul din scobitura gâtului.

— Nu, iartă-mă. Iartă-mă, mami. Chiar vreau să vorbesc cu tine. Căutam ceva.

Biroul era neobișnuit de gol. Rupert plecase să se întâlnească cu un tipograf nou și Jen profitase de perioada de liniște ca să-și sune mama, dar, în afară de saluturi, nu-și mai amintea ce își spuseseră până în acel moment.

— E bine de știut că mă bucur de toată atenția ta, a zis Lily. Ce căutai?

— Pe fermierul acela care a găsit-o pe Lana. Voiam doar să văd dacă există ceva despre el pe internet.

— De ce? Credeam că a fost bunul samaritean.

— A fost. Este. La prima vedere, cel puțin. Dar, nu știu, într-un ungher al minții mele cred că sunt un pic bănuitoare. La urma urmei, cum se face că a găsit-o pe Lana când nimeni altcineva n-a fost în stare?

— Și? Ce ai descoperit?

— Există un rezultat pe Google care zice „Fermier, Richard Crossley, acuzat de...“

— Acuzat de ce anume?

— Păi, tocmai asta e. Când dau clic pe link primesc un mesaj de eroare, a zis Jen.

Așa că Jen n-a putut obține mai mult, și abia aștepta vizita polițiștilor, sperând că va putea primi de la ei niște răspunsuri. Agentul care a venit acasă la ei marți seara îi amintea lui Jen de Rupert. Părea mărunțel, în ciuda uniformei voluminoase cu care era îmbrăcat. În comparație, Hugh părea mai solid, deși își pusese deja pijamaua și mirosea a crema ei antirid scumpă, cu extract de trandafiri și magnolie.

— Am uitat că vine cineva, a zis el strâmbându-se când a intrat în living.

Au urmat mutarea cănilor cu cafea rece și strângerea revistelor și o fojgăială generală, un soi de dans de bun-venit pentru un bărbat care nu era cu totul bine-venit. Și, când s-au terminat toate astea, s-au așezat pe

marginea canapelei (Jen și Hugh) și a fotoliului (Lana), ca și cum dacă ședeau comod ar fi însemnat că mărturisesc ceva.

Agentul de poliție ținea strâns în mână o mulțime de notițe. A refuzat ceaiul și a ales să stea pe un scaun tare de sufragerie, ceea ce însemna că era un pic mai sus decât ei. Acest aranjament făcea livingul lor să pară mai degrabă un tribunal, și-a zis Jen: cu un judecător sus pe scaunul lui, ea și Hugh în public, iar Lana în boxă.

— Ca să știți, sunt de la Poliția Metropolitană. Secția din Derbyshire mi-a cerut să vin pentru a clarifica niște chestiuni, a zis uitându-se la Lana. Doar câteva întrebări suplimentare. E în ordine?

— E în ordine.

— Minunat. Hm. S-a uitat peste însemnări. Așadar, Lana, poți să-mi mai spui o dată ce s-a întâmplat în noaptea în care ai dispărut?

Lana s-a holbat la una dintre picturile pe care Jen le luase din blocul ei de desen ca să o ducă la înrămat: o porțiune ruinată a bisericii medievale cu doi fluturi ochi de păun odihnindu-se pe o fereastră fără sticlă. Lui Jen îi plăcea, cu toate că scena era, poate, un pic cam ca pe cutiile cu bomboane de ciocolată, și își imagina cum colegii i-ar fi desființat lucrarea, proaspeții absolvenți ai școlii de artă, cu tablourile lor înfățișând vagine și sculpturile din piele de găină.

— M-am dus în clădirea în care se află dușurile, a zis Lana, și am luat-o în direcție greșită la întoarcere. Și asta-i tot, zău.

— În ce direcție ai luat-o? a întrebat agentul.

— Cum adică?

— Ai ieșit din clădirea în care se află dușurile. Ai luat-o la stânga sau la dreapta?

— Stânga, cred.

— Minunat, e minunat. Și el chiar părea să creadă că era minunat: fața i s-a luminat și le-a zâmbit tuturor. Pentru că atunci când ai mai fost întrebată, ai zis că nu-ți amintești în ce parte ai luat-o, așa că e un progres. Îmi poți spune mai multe? Ce ai văzut? Auzit? Mirosit?

— Se poate s-o fi luat la dreapta, a zis Lana.

— Bine. Zâmbetul i-a dispărut. Erai cu cineva?

— Nu.

— Te-ai întâlnit cu cineva cât ai fost dispărută? Oricine?

— Nu.

— În patru zile n-ai văzut absolut pe nimeni? Mi s-a spus că era o perioadă aglomerată în Peak District. O mulțime de oameni care se plimbau, oameni veniți în concediu.
— N-am văzut pe nimeni, a zis ea, cu ochii la pictura cu biserica.

Nu erau în ea oameni, și Jen s-a simțit răspunzătoare, ca și cum ea i-ar fi făcut pe acei plimbăreți și oameni în concediu să dispară când Lana avea nevoie de ei. Dar adăugarea unor figuri în peisaj era nepotrivită; aproape nimeni din grup nu pictase roiurile de turiști din clasa de mijloc în haine roșii și albastre și galbene. Nu erau pitorești.
— Ce purtai când te-ai rătăcit? a zis polițistul.
— Colanți, jachetă Polar, ghete. În sfârșit Lana și-a desprins privirea de tablou și s-a uitat la agent. Am dat deja lista.
— Știu, dar trebuie să întreb, asta este procedura. Așadar. Ce aveai la tine? Îmi poți spune?
— Telefonul, șervețele, chestiile de prin buzunare.
— Nimic de mâncare?
— Se poate să fi avut un baton de ciocolată. Un KitKat.
— Lanternă nu?

Lana s-a uitat lung la el. Părea că aștepta să continue.
— Aveam o mică lanternă cu dinam pe un inel de chei. Dar am luminat cu telefonul până l-am pierdut.
— Și ți-ai amintit unde ai pierdut telefonul?

Ea a scuturat din cap.
— Deci, ai avut o sursă de lumină noaptea.
— Noaptea, a zis Lana, dar suna a întrebare.
— Aveai pe ce să dormi?
— Nu.
— Sac de dormit sau o pătură?
— Nu.

Lana începuse să ridice ușor o mână la fiecare întrebare, și Jen și-a dat seama că semăna mai puțin cu un tribunal, și mai mult cu o sală pentru licitații, cu Lana licitând, cumva, mai mult la fiecare negare.
— Cum te-ai ferit de frig?
— Purtam haine călduroase. Nu a fost chiar atât de frig.
— Dar te-ai udat?
— Da, dar nu știu cum. Probabil că am intrat într-un lac sau râu sau așa ceva. Nu-mi amintesc.

— Cum e cu... hm. A citit cu atenție însemnările, ca și cum ar fi descris detaliat un obiect important: o vază din dinastia Ming, o schiță de Rafael. Cum e cu prezervativele? Aveai la tine prezervative?
— Nu, a zis Lana. Nici vorbă.
— Ai folosit vreodată prezervative sau știai la ce sunt folosite prezervativele?
— Nu.
— Ți-ai rupt la un moment dat vreo piesă de îmbrăcăminte?
— Nu-mi amintesc să fi făcut asta.
— Te-ai lovit la cap. S-a uitat la bandana pe care ea o purta peste păr. A sângerat mult?
— Presupun că da. Așa au zis la spital.
— Ai încercat să oprești sângerarea?
— Probabil.
— Ce ai folosit?

Ea a ridicat din umeri.

— Șervetele?
— Ar fi fost nevoie de o mulțime de șervetele. N-ai folosit altceva? Să zicem, o pătură?
— Nu, n-aveam o pătură, așa că n-aș fi putut.
— Bine. Ai ținut legătura cu cineva din tabără? Mi se pare că te-ai împrietenit cu fiul directorului. Matthew este numele lui.
— Îl urmăresc pe Instagram, a zis Lana. Postează mai ales imagini cu păsări.

A zâmbit, ca și cum asta era ceva vrednic de dispreț.

— Nimeni altcineva?
— Nu.
— Și n-ai stabilit să te vezi cu cineva pe care l-ai cunoscut în Peak District?
— Nu.

Din nou acel gest al mâinii, o jumătate de fluturare, un fel de cerere de a fi observată, în ciuda faptului că deja erau cu toții concentrați asupra ei.

— Bine. O să-ți arăt niște fotografii ale picioarelor tale când erai în spital, îți amintești că ți s-au făcut fotografii?
— Cred că da.

El le-a pescuit din teancul de hârtii și i le-a înmânat Lanei. Gleznele ei albe arătau marmorate în fotografie, dar dungile subțiri vineții erau inconfundabile.

— Poți să-mi spui cum te-ai ales cu semnele acelea?
— De la șosete. Le-am spus deja polițiștilor.
— Nu ți-ai legat picioarele cu nimic?
— Încă o dată, nu.
— Ți-a legat altcineva picioarele?
— Nu.
— Protejezi pe cineva?
— Nu.
— Și ne spui adevărul?

A spus *ne*, ca și cum ar fi reprezentat întreaga forță de poliție britanică.

— Da, a zis Lana. Tot adevărul etcetera etcetera.

— Nu încercăm să-ți facem necazuri, a zis el și a încercat să se aplece în față, dar a constatat că vesta de protecție împotriva înjunghierii îl împiedică. Nu vrem decât să ne asigurăm că ne-ai spus tot ce poți, spre binele tău. Treaba *noastră* este ca *tu* să fii în siguranță.

— Dacă ziceți dumneavoastră.
— Zic. Ești sigură că nu mai e ceva ce vrei să-mi spui?

A urmat un moment de tăcere, când Lana a zâmbit superior. Polițistul s-a uitat la Hugh și la Jen, cercetând încăperea după orice creștere a sumei: o dată, de două ori, adjudecat.

— Păi, atunci, bine, asta-i tot, a zis. Iată un număr la care să sunați dacă vă mai amintiți ceva. Vă las să vă petreceti liniștiți seara.

Jen l-a condus la ușă, cu picioarele înțepenite de cât stătuse pe marginea canapelei.

— Așadar, au fost prezervative, a zis. Au găsit prezervative. Asta i-a făcut să vă trimită pe dumneavoastră?

Agentul și-a făcut de lucru cu accesoriile prinse la centură.

— Se presupune că este în custodia mea, a zis Jen. Cum pot să-mi fac datoria dacă nu cunosc toate faptele? Trebuie s-o apăr, nu? Și dacă e implicat altcineva... Și-a coborât vocea. Mi s-a spus că fermierul care a găsit-o pe fiica mea are o condamnare.

— Cine v-a spus asta?
— Ce contează? Știți pentru ce a fost condamnat?
— Ascultați, a zis el. Nu știu decât ce e scris aici. Se pare că pe undeva, pe pământul unui domn Crossley, au fost găsite o pătură cu sânge pe ea și două prezervative folosite. Acesta este fermierul, corect? Dar, după cum ați auzit, fiica dumneavoastră zice că n-au nici o legătură cu ea.

— Și o să vă luați după vorbele ei? Nu puteți testa ADN-ul de pe pătură?

El a zâmbit cu jumătate de gură.

— Nu, dacă nu bănuim că are legătură cu un delict grav. Și până în acest moment nu există un delict de care să putem fi siguri. Testarea medico-legală este costisitoare. N-avem resurse. Nu putem irosi timpul și banii. Prezervativele ar putea să fie de la alte persoane, și sângele ar putea fi al unui animal.

— Ar putea.

— În afară de cazul în care fiica dumneavoastră nu zice altceva, trebuie să presupunem că n-au nici o legătură cu cazul ei. Și, cum spuneam, nu există vreun delict de care să știm. Cât a lipsit au fost interogați prietenii, colegii și profesorii ei și i-au fost verificate e-mail-ul și rețelele sociale. Nu luase legătura cu nimeni care să iasă în evidență. De fapt, nimic nu ne-a dat motiv să ne alarmăm. Fiica dumneavoastră zice că n-a existat nici un delict. Aveți motive să credeți că minte?

— Spuneți-mi doar atât. Richard Crossley este suspect?

— Suspect? De ce anume ar fi suspectat? Vă tot spun, în ceea ce ne privește, nu există nici un delict. Dacă nu ne puteți da un motiv ca să investigăm mai departe, o să lăsăm lucrurile așa.

Și-a pus cascheta, într-un fel de gest universal de bun-rămas, și i-a urat noapte bună. Ea a închis ușa și și-a lipit fruntea de ea, simțind răceala lemnului vopsit și încercând să nu simtă nimic altceva.

JOCUL CIFRELOR

Două prezervative erau mai rău decât unul. Măcar atâta era evident. Două prezervative însemnau doi bărbați sau un bărbat de două ori. Însemnau un calvar mai lung, însemnau mai multă durere, însemnau martori, dar nu din cei folositori, sau însemnau că Lana a fost, cumva, ținută închisă, ca să poată fi chinuită din nou.

Jen stătea la chiuvetă, curățând grăsimea de cârnați arsă de pe o tavă și frecându-și o talpă de celălalt picior, ca și cum ar fi încercat să se descotorosească de ceva. O șosetă strânsă, poate, sau o bucată de sfoară. Mirosul de grăsime amestecat cu detergentul lichid era neplăcut, însă și familiar, de-al casei, neprimejdios. Și, cu toate că era obosită și ar fi putut

lăsa vasul la înmuiat peste noapte, nu-i venea să plece din bucătăria luminată viu; și ea era familiară, de-a casei, neprimejdioasă.

Acolo ajunseseră cu toții după plecarea agentului de poliție; până și Lana renunțase de această dată la singurătatea camerei ei și a stat acolo tot timpul cât Hugh a povestit cu lux de amănunte cel mai recent (și plin de suspans) examen de pian. Pentru anul al doilea.

Jen era cea care nu se putea concentra și care avea să întrebe mai târziu ce vrea să însemne „Im an Old Cow Hand“[19], alegându-se cu o interpretare întortocheată și bombastică a piesei. În schimb, făcea în minte un soi de matematică groaznică. Pentru că era vorba despre probabilitate, nu-i așa?

Era vorba despre cât de probabil era să dai peste cineva pe coclauri. Cât de probabil era ca puținii oameni peste care dai să fie nebuni sau răi. Cât de probabil era ca acei oameni nebuni sau răi să te atace. Sau erau statistici:

Cât de mulți oameni nebuni sau răi erau la suta de mii? Cât de multe sute de mii de oameni trăiau în această parte a țării?

Se îndeletnicea cu acest joc toată noaptea când fetele erau mici. Câți hoți de copii număra populația? Cât de probabil era ca ei să locuiască în Londra? Cât de probabil este ca ei să locuiască în acea parte a Londrei în care stătea familia ei? Cât de departe ar putea călători un hoț de copii? De cât timp ar avea nevoie ca să înșface un copil? Prin urmare, cât timp ar fi nevoie să fie lăsat nesupravegheat un copil, în mod accidental, ca toate aceste lucruri să fie puse cap la cap?

Tava pentru prăjit era, în sfârșit, curată, dar când Jen s-a întors de la chiuvetă, Lana i-a văzut fața.

— La ce te gândești? a întrebat, cu maxilarul încleștat. La ce te gândești legat de mine?

— Nu mă gândesc, a zis Jen. Sau, cel puțin, încerc *din răsputeri* să nu mă gândesc.

— Bine, pentru că tot ce gândești e greșit.

Aceasta ar fi putut fi fraza esențială pentru relația lor, și-a zis Jen cu un zâmbet sumbru, pe când urca scările spre dormitor.

ISPITA

Probabil că dormise cu fața apăsată puternic pe pernă, pentru că a doua zi Jen se simțea ca și cum o suprafață se împingea în ea, ca și cum sângele nu-i revenea în piele decât treptat. Avea ochii uscați și clipitul era dureros; i-a ținut închiși în tren, în drum spre serviciu, și când a pășit pe peron a constatat că îi lăcrimau. La început n-a recunoscut-o pe fata care împărțea oferte promoționale în gară.

— Tortellini! striga ea, tortelliiini! cu vocea ca un clopoțel răsunând printre târșâitul picioarelor și anunțurile de pe peron. Tortellini gratis!

— Bethany, a zis Jen, citind pancarta de deasupra vrafului de cutii cu paste: „Cedați ispitei și gustului Italiei".

— Jen, a zis Bethany. Ia un pachet. Sunt proaspeți și sunt cu adevărat buni – mă rog, săptămâna trecută am primit câțiva pentru acasă și mamei mele i-au plăcut, în orice caz. N-ar trebui să dau decât câte un pachet, dar vrei două? Atunci ar fi rezolvată cina, nu?

— Mulțumesc, da. Acum nu mai trebuie să umblu prin prăvălii. Jen a strecurat în geantă pastele învelite în plastic. N-ar trebui să fii la școală?

— Am renunțat la orele de franceză, așa că am liber până la unsprezece și jumătate și ăștia-s bani buni, nu? În mod normal nu lucrez decât în weekend, însă șefu mi-a oferit două ore suplimentare. Sunt aici de la șapte. Aproape că m-a omorât sculatul așa de devreme, ca s-o zic pe-a dreaptă. S-a răsucit ca să tragă aer în piept și să lanseze iar anunțul („...gustul Italieeeei"), precum și să dea pachete cu paste călătorilor grăbiți.

Jen a privit o vreme, captivată de diferitele reacții ale trecătorilor: încântare față de cadoul nesperat, aprigi în hotărârea lor de a primi ceva pe nimic, enervați de obstacolul din sala principală, înfuriați că sunt întrebați la ora 9 dimineața, într-o miercuri, cum le place să mănânce pastele. A încercat s-o deslușească pe Bethany-copila în această femeie cu fața machiată perfect, unghiile lungi, frumos lustruite, felul în care zâmbea fiecărei persoane, netulburată de mâinile lacome sau de refuzurile iritate. Se întreba dacă mama lui Bethany se gândise vreodată cine era această domnișoară imaculată, dacă putea să facă legătura cu copila care cu doar cinci minute înainte mânca chipsuri și avea genunchii zdreliți.

— Îmi pare rău, dar zău că nu vă pot da mai multe, a spus Bethany, care s-a uitat în jur și a văzut că Jen era tot acolo. Aș avea necazuri.

— Nu, știu. Nu așteptam... A pornit spre metrou, spunând peste umăr: Mă bucur că te-am văzut!

Dar înainte să coboare scările, s-a oprit. Iat-o pe Bethany, fără Lana. Iat-o pe Bethany, pornită pe calea ei. Iat-o pe Bethany, maturizată și practică. Și dacă avea vreo informație, dacă Lana îi spusese ceva important, poate că ar fi destul ca să convingă polițiștii să testeze pătura, să caute din nou, s-o convingă pe Lana să le spună ce s-a întâmplat cu adevărat.

EROINA

Jen era un pic în întârziere la serviciu, dar nu prea conta, întrucât buletinul informativ de vară al companiei era o ediție simplificată la maximum și ea nu avea prea multe de făcut. Și-a petrecut dimineața încercând din nou link-ul defect cu fermierul Crossley, după care a trecut de la Instagram la Facebook și iar la Instagram, simțind că i se face un pic greață. Cumva, a ajuns să deruleze secțiunea de comentarii de sub un editorial despre capii cartelurilor de droguri mexicane. De multe ori „heroină" era scris greșit, astfel încât părea un alt personaj, o eroină, în lupta împotriva corupției, o femeie care apărea din senin și rezolva toate problemele.

— Vrea cineva ceai? a strigat Rupert, fluturând un pahar și un pachet de rooibos.

Jen a scuturat din cap, uitându-se la cana de pe biroul său. Nu era cana ei, doar una care stătea de ani întregi prin bucătărie, lăsată de o colegă de mult uitată. Dar, cumva, devenise cana lui Jen; lumea presupunea că era a ei pentru că, se pare, ea se potrivea descrierii. *Supermamă.* Părea o glumă răutăcioasă, având în vedere prin câte trecuse cu Lana. De fapt, era mai degrabă un comentariu legat de ea și de gusturile familiei ei. Dacă persoanele creative din echipa lor le cumpărau vreodată mamelor lor daruri (bănuia că n-aveau mame, ci fuseseră concepuți de o echipă de designeri, la fel ca ei), cu siguranță n-ar fi ales ceva așa de vulgar ca o cană pe care scrie Supermamă.

Luni o umpluse cu apă ca să păstreze passiflora furată, cu toate că apa n-a prea fost de folos. Curând, floarea și-a închis petalele exterioare și s-a ofilit. În asta era, pe undeva, o metaforă, și-a zis, despre aparențe și îngrijire maternă ratată. Și Jen a simtit cum în ea se răsucește ceva în același fel când a văzut că pe mobil îi apare numărul de la școala Lanei, pe la jumătatea după-amiezii.

Fata lipsea de la ore. La început nu observaseră. Fuseseră mai multe ore. Jen a închis și a fugit la toaletă, cu greața transformată în vomă reală, după care a format numărul Lanei, apoi pe al lui Hugh și din nou pe al Lanei.

La chiuvetă și-a clătit gura și și-a dat cu apă pe față, pe cap, pe păr, lăsând-o să picure pe umeri și pe piept. Era o parte în ea care vedea cât de smintite și exagerate erau aceste mișcări, căreia îi părea rău de femeia udă leoarcă și cu părul atârnând în lațe din oglinzile luminate, însă altă parte se bucura de felul cum arăta, pentru că se potrivea cu felul în care se simțea. Se plimba cu pași mari, bântuind prin toate cabinele, tasta numărul Lanei și asculta cum sună, auzea primele cuvinte din mesajul înregistrat, închidea și forma din nou numărul.

— Stau sub un pod, a zis Lana, răspunzând, în sfârșit. Sau nu, s-a corectat. E ca un pasaj rutier sau o chestie de genul ăsta.

Jen a simțit o ușurare amețitoare când a auzit glasul fiicei sale, dar sentimentul care a răbufnit a fost mânia.

— Ce mama dracului se întâmplă? De ce n-ai răspuns? De ce nu ești la școală?

A urmat o pauză, umplută de zgomotul puternic al circulației.

— Am avut chef de o plimbare.

— De ce? Ce s-a întâmplat? a întrebat Jen, frecându-și cu pumnul ochiul stâng și simțind cum rimelul îi intră în pielea delicată. Unde anume te afli?

— Nu prea știu. Pot să-ți trimit o poză de pe maps app.

Jen s-a holbat la imaginea din oglindă. Se trăsese de păr, cu toate că nu-și dăduse seama de asta. Acum șuvițele ude, vopsite în negru, stăteau vâlvoi, ca la o sperietoare de ciori. Telefonul a zumzăit și a deschis imaginea.

— Te sun când ajung în apropiere, a zis.

Trebuie să fi existat o reacție când Jen a fugit prin birou, cu părul în dezordine, cu rimelul întins. Mai rău, s-a lovit cu genunchiul de biroul lui Rupert în timp ce alerga și a ieșit șontâcăind de durere, dar era prea concentrată ca să-i pese, neștiind cât timp mai avea până când Lana o să plece, o să dispară iarăși. Însă privirile stingherite de care a avut parte în metrou i-au dat o idee despre cum trebuie să se fi uitat la ea colegii și, când a ajuns în stația la care cobora, Jen începuse să înțeleagă cum avea să se simtă după ce caracterul dramatic al situației avea să dispară. Avea să fie jenant (mai jenant decât de obicei) să se întoarcă a doua zi la serviciu.

Afară, înfățișarea lui Jen a trecut neobservată, pentru că ploua cu găleata. O mulțime de oameni fuseseră surprinși fără haină de ploaie sau umbrelă, așa că ea arăta aproape normal printre ei. În timp ce trecea în grabă pe lângă o stație de autobuz, o femeie în vârstă i-a înmânat o sacoșă de plastic, un gest amabil, însă hainele îi erau deja complet ude când a ajuns la pasajul rutier.

Lana ședea pe un petic de iarbă uscat, cu capul în piept, fără să se uite la nimic. Jen n-a așteptat să se facă verde, a traversat drumul în fugă și, într-un moment de frivolitate, s-a gândit la ea ca la cineva care se repede să ajute, la fel ca eroina heroină pe care și-o imaginase. Ca o adevărată Supermamă. S-a așezat și ea, ghemuindu-se cu stângăcie pe pământ, și s-a uitat la mașinile care se hurducau sau treceau ca fulgerul sau urcau pe rampă în sus, zgomotul lor ricoșând din suprafețele de ciment și huruind deasupra capetelor lor. N-a trecut mult și s-a simțit călcată de ele, desconsiderată. Gazele dense, suspendate în aerul umed, le-au înghițit pe ea și pe Lana, căptușindu-le gurile și nasurile. Jen și-a acoperit fața cu mâneca. Era un loc nesănătos. A încercat să nu-i spună nimic Lanei, desigur; vorbitul nu era permis: toate cărțile îți spuneau să devii o ureche, nu o gură. Dacă Jen ar vorbi, fiica ei ar putea să se ridice și să plece de acolo, și acest proces avea să se repete în alt loc. Însă hainele ude se lipeau de ea și o apăsau, stratul îmbibat de apă îi făcea deja pielea să freamăte și să o mănânce și acum îi era frig, după ce se stinsese strălucirea goanei peste drum. Și-a scos jacheta și a întins-o peste genunchi, sperând să se zvânte un pic, și a descoperit că Lana o privește, încruntându-se la jachetă, ca și cum ar fi fost ofensată de stilul ei. Era din material de blugi și cumpărarea ei fusese o greșeală. Jen știa că fusese o greșeală când o cumpărase, cu șase ani în urmă, dar o purtase, oricum, și continuase să o poarte, pentru că atârna în cuierul din hol, pentru că în buzunar erau un pachet de șervețele și cardul pentru transport în comun, pentru că exista.

— Mergem? a întrebat, tremurând de frig.

— Poți să pleci.

Răspunsul standard.

— De-ce ai dispărut așa? Nu te-ai gândit că o să fim îngrijorați?

— Nu voiam decât să fiu singură.

— Dar de ce? Și de ce o faci fără să spui nimănui?

— De ce crezi? Păi, le ceri prietenilor mei să mă spioneze și apoi zici că nu știi de ce am nevoie să plec.

— Vrei să spui Bethany? N-am făcut decât s-o întreb dacă i-ai spus ceva. Am întrebat-o doar pentru că nu vrei să vorbești cu mine, nu-mi spui ce nu e în ordine.
— Nu este nimic de spus!
— Da, asta a zis și ea.

Conversația fusese frustrantă, întreruptă de strigătul „Tortellini!” și plină de ridicări din umeri.

„Uite ce-i, nu-s toantă”, zisese Bethany. „Polițiștii m-au interogat și pe mine. Ei cred că se poate s-o fi luat cineva, ori, cum îi zice, a ademenit-o undeva. Le-am spus că nu știu nimic, și n-aș fi mințit. Și, oricum, Lana are, cum îi zice, depresie, nu? Așa că, doar din cauza asta, fără toate câte s-au întâmplat, doar din cauza asta și ți-aș spune dacă ar fi zis ceva ciudat sau ar fi făcut ceva ciudat sau așa ceva. Îți jur.“

Jen stătea și își punea întrebări legate de acel jurământ. Dacă se poate încrede în el. Pe terenul viran de sub pasajul rutier era o baltă care creștea în mod misterios. Se lățea, în ciuda faptului că nu ajungeau la ea stropii de ploaie, alimentată probabil din subteran. Platanii și casele din apropiere se oglindeau în ea, casele în care nimeni nu și-ar fi putut dori să locuiască, nu atât de aproape de zgomot și praf. Mai ales unul dintre copaci se înălța amenințător peste baltă și părea că se întinde spre ea și Lana, acolo unde ședeau, imaginea lui oglindită plutind pe sub barierele drumului, încercând să le atingă pe ele, lunecând în sus pe pantalonii lor. S-a dat mai în spate, rezemată de peretele de ciment, și și-a tras genunchii la piept, ghemuindu-se cât mai mult, și totuși avea senzația că ramurile de apă o ating.

Membrele Lanei erau desfăcute lejer, trupul prea moale, prea aproape de baltă, și Jen ar fi vrut s-o plieze în poziția în care ședea de obicei pe canapea, înghesuită în colț; ar fi vrut s-o împăturească într-un pachet imposibil de sfărâmat.

Șuieratul ploii torențiale devenise o răpăială ritmică, pentru că începea să se însenineze. Jen s-a concentrat pe asta, până ce o motocicletă cu incredibilul ei crescendo a trecut cu un răget prin apropiere.
— Copacul ăla mă îngrijorează, a zis Jen, și asta a făcut-o pe Lana să se răsucească și să se uite la ea. Era o victorie măruntă, de obicei contactul vizual nu era câștigat atât de ușor. Pare sinistru.
— Sinistru? Copacul?
— Știu. E o prostie, știu. De fapt, ar fi trebuit să-i pară rău de el, prins cum era într-o încâlceală de ciment. I-a amintit de copacul ciufulit din curtea

spitalului. Nu mă pot împiedica să cred că simplul fapt de a crește aici ar face rea orice ființă.

Lana s-a holbat la ea destulă vreme, mișcând din buze, ca și cum ar fi urmat să spună ceva sau s-ar fi gândit cum să spună ceva.

— Crezi că se poate ca pomii să fie răi? a zis, în cele din urmă.

— Nu, sigur că nu. Am zis că e o prostie.

— Nici măcar cei foarte bătrâni?

— Nu știu. Ăsta nu-i prea bătrân. Platanii din Londra cresc repede.

— Dar stejarii ăia care sunt groși și cu scoarța aspră, a spus Lana. Cei cu crăpături în trunchi și crengi care ating pământul. Cum e cu ei?

— Presupun că *arată* sinistru, a zis Jen, și ca și cum ar păstra taine străvechi, porți către alte lumi – lumi ale zânelor, poate. Începea să-i placă subiectul. Există și povești. Ai citit vreodată când erai mică „Amnarul fermecat”? În ea, o vrăjitoare îi cere unui oștean să aducă la lumină o cutie fermecată din scorbura unui copac.

— Ai citit *tu* despre distribuitorul de droguri care a pus canabis în niște pomi de Crăciun?

— Mai puțin romantic, a zis Jen, cu toate că, dacă e să fim sinceri, există un număr îngrijorător de omoruri săvârșite cu sânge-rece în povestea lui Hans Christian Andersen.

— Cred că au făcut-o și cu heroină.

— Ce-au făcut?

— Au ascuns heroina în pomi.

— A, pricep, a zis Jen, revenindu-i în minte comentariile pe care le citise înainte să primească acel telefon și neputând acum să se descotorosească de imaginea unei supereroine ascunse printre ramuri.

Și mai era ceva care-i tot venea în minte. Un mit despre un copac. Ea și Lana stătuseră tot așa, pe un petic de pământ, în Peak District, și vorbiseră despre el. Jen a ridicat privirea spre platanul londonez și s-a abținut cu greu să n-o întrebe pe Lana dacă auzise vreodată copacii foșnind într-un fel ispititor.

LEGENDA

— Această plimbare este deosebit de prielnică pentru schițe, a zis instructorul în a treia zi de tabără, pentru că avem o vedere bună asupra

Piscului Mam. Și biserica însăsi este foarte interesantă, deoarece are alături o ruină. O să lucrăm în tradiția lui Turner și Caspar David Friedrich.

A urmat un murmur admirativ la numele artiștilor „adevărați” în timp ce coborau din microbuz, împovărați cu cutii de tuș și scăunele pliante. Jen, care în fiecare dimineață simțea nevoia imperioasă să rămână ghemuită în microbuzul cu aer stătut și să tragă un pui de somn, s-a bucurat să vadă că ziua era deja caldă, și când au ajuns în curtea bisericii cu toții aveau jachetele legate în jurul taliei și își puseseră pe nas încă un strat de loțiune protectoare.

N-avea rost s-o aștepte pe Lana, care era prinsă într-o conversație cu Stephen, cu vocea joasă și apoi ridicată, când se ciorovăia cu el, așa că Jen a îngenuncheat pe iarbă și a început să deseneze jumătatea de arcadă colțuroasă care trebuie să fi fost o porțiune din galeria exterioară pe când biserica era încă mănăstire. Era o priveliște ideală, așa încât nu se putea scoate mare lucru din ea. Orice încerca Jen, tabloul ieșea sentimental sau artificial. Soarele strălucea prea tare pe pietrele înnegrite de vreme și capetele spumoase ale brâncii-ursului loveau contraforții prea jucăuș; până și fauna locului conspira ca să facă locul dureros de pitoresc, cu un fluture aterizând tocmai acolo unde un punct roșu aprins de alizarină se potrivea în compoziție.

Jen s-a dat bătută și și-a împachetat lucrurile. Vocea Lanei plutea iar către ea când a deschis ușa bisericii; cumva, stârnea ecou prin acele schelete de încăperi, cu toate că nu mai rămăseseră pereți de care să se izbească sunetul.

— Dumnezeu este schimbătorul suprem al stării de spirit, spunea Stephen.

— Cred că îl confunzi cu Prozacul, a răspuns Lana.

— Foarte amuzant, Lana. Dar exact asta este ideea mea. Dacă oamenii ar avea mai multă credință, n-ar mai avea nevoie de Prozac.

Jen a închis ușa peste ei, vocile lor și lumina strălucitoare și i-a zâmbit bătrânicii îmbrăcate cu o tunică fără mâneci care făcea teancuri de broșuri despre istoria bisericii și rânduia pliantele despre misiunile lor din alte țări. Poate că ar fi trebuit să rămână afară ca s-o urmărească pe Lana și să tragă cu urechea, nu să-l lase pe Stephen în legea lui, dar peste o clipă Lana a deschis din nou ușa. A trecut pe lângă femeia cu tunică, s-a așezat într-o strană din spate și a închis ochii. Ar fi putut să se roage, și-a zis Jen, însă era improbabil și, de fapt, părea destul de necuviincios să te rogi în mod atât

de evident, să te dai în spectacol, mai ales într-o biserică. Firește, bătrâna părea un pic surprinsă. Jen a cumpărat de la ea o broșură.

Biserica mirosea a lavandă, ceea ce a dus-o pe Jen cu gândul la Franța. De dimineață, la micul dejun, toată lumea zicea că vremea e ca în zona Mediteranei, dar și mai ciudat era că și sunetele erau din zona Mediteranei.

— Auzi cicadele? a întrebat, când a trecut pe lângă strana în care ședea Lana.

— E șuieratul radiatorului.

— Ah, așa e.

Radiatorul era imens și cafeniu și fierbinte când îl atingeai, în ciuda vremii călduroase. Jen s-a îndepărtat de el, în sus prin nava laterală nordică, apoi a luat-o în jos prin cea sudică, privind monumentele, citind porțiuni din plăci, dorindu-și să știe latină. Era un jubeu care fusese restaurat cu fonduri de la Loterie, și i-a fost milă de sfinții zgâriați și decolorați de pe panourile de lemn. Păreau mai degrabă surprinși că se aflau acolo, cărându-și mieii și toiegele și potirele.

Pancarta de pe perete explica pe cine reprezintă figurile și descria slujba din bisericile medievale: preoții care se ascundeau în spatele jubeului ca să binecuvânteze pâinea și extazul enoriașilor când hostia era dezvăluită.

Au intrat încă două persoane și s-a auzit clinchetul banilor când au cumpărat ilustrate. Jen se distra ascultându-le pălăvrăgeala pe șoptite, când altă voce a început: „A-ma-a-zing Grace”, cânta. „How sweet hmmm-hmmm.“

Jen s-a răsucit, dar nu a văzut cine cântă. S-a gândit că ar putea fi o înregistrare, dar vocea era cam dogită pentru așa ceva. Și un cântăreț profesionist n-ar ști toate cuvintele?

„I once wa-as lost, but now a-am found. Was blind, but hmmm-hmmm-hmmm.“

Era o voce monotonă, răgușită, care bălmăjea, venind din partea din spate a bisericii. Jen a simțit cum o trece un fior. Să fie oare Lana cea care cânta? Să-și fi găsit o voce ciudată? O voce nefiresc de joasă și scrâșnită? A ocolit un stâlp și a inundat-o ușurarea. Un bărbat voinic, cu fața tăbăcită de soare, avea brațele în jurul spătarului și un picior întins de-a lungul stranei. Trăgea aer în piept pentru următorul vers, însă n-a terminat „Amazing Grace”, ci a trecut la „Silent Night”.

— Nu știe că suntem în mai? a zis instructorul, ajungând-o din urmă pe Jen lângă mormântul unui oarecare nobil din secolul al XV-lea.

Jen a zâmbit.

— Poate că exersează pentru Crăciun. Ori testează acustica.

— Păi, aș vrea să n-o facă. Ce zgomot cumplit.

— Știu. Cred că o să mă duc lângă ceilalți, afară.

S-a uitat înapoi la Lana, care s-a strâmbat și s-a ridicat și ea. S-au furișat afară, și i-a fost milă de bătrâna cu tunică, blocată în biserică împreună cu cântărețul fără strop de har.

Lumina de afară le-a orbit, și nu s-au îndepărtat prea mult, ci s-au lăsat să cadă pe iarba de lângă o bancă pe care alți pictori începuseră un prânz timpuriu. Sorbeau cafea din capacul termosului și despachetau sendvișuri strivite în rucsac. Căderea hârtiei cerate i-a amintit lui Jen de dezvăluirile jubeului, și nu s-a putut împiedica să nu se gândească la pâinea-transformată-în-carne. Si-a lăsat sendvisurile la locul lor, în rucsac.

Stephen stătea un pic mai departe și citea, iar Peny a zis că terenurile bisericești erau locuri în care cu greu găseai persoane pe care să le convertești.

— Ce vrei să zici? Sunt destui gata să fie convertiți, a zis doamna care își picta propriul sicriu, și a arătat cu mâna spre oile care behăiau pe coasta dealului.

Jen a râs și a răsfoit broșura, ca să nu trebuiască să se uite la ceilalți cum își mănâncă sendvișurile. Se părea că baptisteriul era de la altă biserică; deasupra ușii de vest se vedea o aplică în formă de „om verde”[20], cu toate că ea n-o deslușise; pe un stâlp era incrustat un desen vechi în formă de corabie; un mormânt era împodobit cu ilustrarea din secolul al XVII-lea a unei legende locale. Această ultimă parte i-a atras atenția și i-a citit-o Lanei, care stătea culcată pe spate, cu un braț peste ochi.

— Legenda este despre un copil care a intrat într-un copac și a găsit acolo o scară către iad, a zis Jen, îndoind paginile broșurii.

— A, da? a zis Lana, cu părul încâlcit prin iarbă.

— Nu e ceva despre care îți vorbea Stephen?

— Posibil.

— Da, e ceva ce mi-a spus și mie, a zis Peny. Nu m-a încântat ideea. Ce altceva mai spune cărțulia ta?

— În unele versiuni este un stejar, a explicat Jen, iar în altele e o tisă. Ei cred că exista prin apropiere un stejar mare, dar a fost tăiat în secolul al XVIII-lea.

— Și de ce este sculptată legenda pe un mormânt din biserică?

— Păi, era un soi de talisman împotriva ajungerii în iad, pentru că în poveste copilul se întoarce și le spune tuturor celor din sat de la ce păcate trebuie să se abțină ca să se ferească de osânda veșnică.
— Credeam că există deja în Biblie tot soiul de informații, a zis cea care picta coșciugul. „Să nu faci cutare.”
— Apare și în alte câteva locuri din biserică, a zis Jen, pe care începea s-o doară spatele de la statul pe pământ. Un copil și un copac într-o porțiune de vitraliu, un copac cu trepte la capătul unei strane și ei cred că există o referință și pe jubeu. Va trebui să ne întoarcem și să ne uităm, Lana.
— Du-te tu înapoi să te uiți, a zis Lana, cu vocea schimbată de brațul de pe față. Te aștept aici.
— Unii cred că a fost un fel de anti-„Jack și vrejul de fasole”, a zis Jen, citind în continuare. Dar, în loc să urce ca să fure de la un uriaș, copilul coboară ca să aducă informații din iad.
— Îmi dau seama de ce aia cu vrejul de fasole a avut mai mult succes, a zis Peny.
— Și uneori mai este adăugată o parte la începutul poveștii, în care copilul aude vântul prin frunziș și se ia după sunet ca să găsească arborele. Dar asta ar fi putut să fie influențată de popularitatea „Fluierașului fermecat din Hamelin”.

A închis broșura.

— Păi, iată unde am ajuns, a zis Peny, cu toate că nu păreau să fi ajuns undeva anume.

Jen i s-a alăturat Lanei, lăsându-se pe spate și foindu-se ca să-și găsească o poziție confortabilă. Cimbrișorul se strecurase pe pajiște și fiecare mișcare era întâmpinată cu un miros cald, curat, care o făcea să-i lase gura apă după friptura de miel a lui Hugh. Albinele zumzăiau în jurul floricelelor violete și vocile doamnelor de pe bănci au devenit și ele lenevoase. Păi, le dădea mâna să fie lenevoase; aveau băncile confortabile pe care să se odihnească.

A ridicat broșura, cu gândul să citească mai departe din acea poziție, însă brațele îi erau grele în căldură și n-a trecut mult până ce paginile răcoroase au ajuns să poposească pe fața ei, oferind un pătrat de umbră sub care să ațipească.

În vis, alerga în josul unei scări în spirală care avea în chip de balustrade rădăcini de copac groase și noduroase: treptele erau acoperite de mușchi, și și-a dat seama că era desculță. Atingerea mușchiului pe tălpi era

atât de plăcută, încât spera să nu termine niciodată de coborât scara, dar, cumva, știa că se afla aproape de capăt. Era cald, se făcea tot mai cald și simțea furnicături, mai ales pe piept și pe brațe. Voia să se oprească și își înfigea călcâiele în mușchiul umed, dar nu se putea opri. Căldura s-a transformat în arsură.

— Mami, zicea Lana, mami? Toți s-au întors la microbuz. Ei spun că o să faci insolatie dacă mai stai aici.

Jen s-a chinuit să se ridice, amețită de somn, și și-a urmat fiica de-a lungul potecii către parcare. În timp ce trecea pe lângă biserică, s-a întrebat dacă bărbatul care cânta mai era înăuntru și dacă femeia cu tunică era în continuare prinsă în capcană acolo, cu el.

SUB PĂMÂNT

Când venise prima dată la Londra, lui Jen mersul cu metroul i se păruse o experiență aproape religioasă. Peroanele cenușii erau ca niște naosuri lungi, văruite în alb și cu lumini albastre, cu credincioșii stând în fata divinității iminente, așteptând în felul în care laicii medievali așteptau odinioară clipa în care hostia era ridicată deasupra jubeului. Buluceala către vagoane avea ceva înălțător, și călătorii care stăteau pe lângă zid îi aminteau de statuile sfinților în nișele lor umbrite.

Nu știa dacă să-i spună sau nu Lanei ceva din toate astea pe când coborau în stația Kings Cross. Erau atâtea lucruri pe care ar putea acum să le împărtășească, gânduri și sentimente. Lana ar putea să asculte, ar putea încerca să înțeleagă, în loc să-i judece dinadins greșit tonul; ar putea să râdă prietenește, ar putea să răspundă cu exemple proprii. Avuseseră o conversație nu întru totul ostilă. Era o minunată lume nouă. Sau, poate, o revenire la una pe jumătate uitată.

Zâmbind, a trecut printre bariere și de-abia după ce a respirat aerul fierbinte, prăfos, al metroului și-a dat seama că Lana nu era cu ea. S-a panicat imediat; degetele i-au ciupit și i-au scărpinat pielea gâtului, în timp ce se uita în jur și se întorcea în zona cu biletele.

— Lana? a strigat, luând-o înapoi prin tunel.

Când a dat colțul, o femeie durdulie, dichisită, venea spre ea căscând cu gura larg deschisă, fără să se ostenească să și-o acopere, și părea că urlă în tăcere la toți cei care treceau pe lângă ea. Jen simțea că și ea urlă pe

dinăuntru. Dar dincolo de femeie a zărit chipul neliniștit al Lanei, care privea în jos din vârful scării.
— Ce faci? a întrebat Jen, croindu-și drum în sus și ținându-se de balustradă, dezechilibrată de ușurarea bruscă. M-ai speriat.
— Am strigat după tine, a zis Lana, dar nu erai atentă, ca de obicei.
— Îmi pare rău. Jen s-a lipit de perete ca să lase să treacă un grup imens de adolescenți francezi. N-am auzit. Ai fi putut să fugi după mine.
— Nu. N-aș fi putut.
— Păi, care-i problema? Ar trebui să mergem acasă înainte să înceapă ora de vârf.
— Poți să te duci, a zis Lana, și tonul era atât de deprimant de cunoscut, încât Jen aproape că a izbucnit în plâns.

Gata cu întoarcerea la vechea lor relație, gata cu împărtășirea gândurilor răzlețe unei minți receptive.
— Care-i problema? a întrebat din nou.
— Nu vreau să intru în metrou. Nu vreau să cobor acolo. N-o s-o fac. Poți să te duci, dacă vrei, dar eu o să merg pe jos ori o să iau autobuzul.

S-a răsucit și s-a îndepărtat, și Jen a trebuit s-o urmeze repede pe Euston Road, prinzând mirosul propriului parfum pe când se grăbea.
— Ce-i cu împotrivirea asta bruscă la mersul cu metroul? a întrebat, tocmai când a început un soi de muzică pe partea cealaltă a străzii.

Părea o orgă, dar cu siguranță nu putea să fie.
— Nu-mi place să nu pot vedea cerul.
— Ce vrea să însemne asta?

N-a primit nici un răspuns, dar a mers împreună cu Lana, desigur. Și, într-un fel, era o plimbare plăcută, cu aerul greu și plin de mirosul iasomiei, cu trecătorii care savurau pauza din vremea urâtă, ținându-se de mână și bând în aer liber. În Russell Square erau jongleri, iar doi terieri Staffordshire ai unui om al străzii, cu bandane în culori vii în jurul gâturilor, alergau încolo și încoace pe Kingsway, cu limbile fluturând de încântare.

Cerul, acest cer pe care Lana își dorea cu atâta disperare să nu-l scape din ochi, era liliachiu deasupra lor și incolor în zare, cerul unei vacanțe în străinătate. Totul arăta mai bine pe fondul lui, clădirile guvernamentale din piatră alburie și apartamentele placate cu sticlă, familiarele autobuze roșii și copacii cu frunze întunecate, și Jen se bucura că a fost silită să rămână sub el încă un pic.

DUBLURA

Când au ajuns aproape de casă, Lana s-a prins de brațul lui Jen și s-a lăsat pe el, ca și cum ar fi suferit brusc un accident sau ar fi ajuns la vârsta de șaizeci de ani. Jen s-a încordat ca să preia greutatea, simțind cum mâinile fiicei o strivesc prin mâneca udă a jachetei în timp ce mergeau. A încercat să se bucure de atingere, de această îngăduință de a sta aproape, dar susținerea Lanei era epuizantă după goana spre pasajul rutier și drumul lung din Kings Cross, și s-a simțit ușurată când au ajuns la strada principală din zona lor și Lana i-a dat drumul.

Ploaia torențială lăsase băltoace printre pietrele de pavaj inegale, în care se reflecta cerul liliachiu. Și acel miros de după ploaie umplea aerul, aroma de iarbă, de pământ, amestecată cu benzina și asfaltul orașului și, o dată, în apropierea stației de autobuz, parfumul unei femei, zăbovind în aer mult timp după ce ea se urcase în autobuz și plecase.

Câteva minute mai târziu au trecut pe lângă o femeie neparfumată care stătea în fața farmaciei, sau aproape au trecut pe lângă ea. Femeia s-a mișcat când Jen a ajuns în dreptul ei, așa că a mers câțiva pași în fața lui Jen, părând să nu observe pe nimeni, cu umărul chiar în dreptul lui Jen, cu corpul între ea și Lana. Asta a durat atât de mult, încât Jen s-a enervat și a vrut să se repeadă înainte, să-și revendice spațiul cel mai apropiat de copilul ei. Însă înainte să apuce s-o facă, Lana s-a oprit.

— După părerea ta, ce cred cei de la poliție că s-a întâmplat?

Sălta pe vârfuri, uitându-se la Jen, preocupată de propria întrebare, ca și cum de această porțiune de pavaj n-ar fi fost legată nici o amintire anume.

În schimb, gândurile lui Jen reveniseră subit la acel moment de anul trecut, când o găsise pe Lana cu analgezicele, umplându-și gura cu ele, cu bărbia udă de lacrimi și de apa pe care o folosise ca să facă pilulele să alunece pe gât. După programările și întâlnirile și discuțiile pe care asta le declanșase, doctorii și asistenții sociali o sfatuiseră pe Jen să meargă cu fotografia Lanei la toate farmaciile din zonă, să meargă cu fotografia și să le spună să nu-i vândă nici un analgezic sau orice altceva cu care și-ar fi putut face rău. Și Jen făcuse asta, desigur, dar fusese una dintre cele mai rele zile, cea mai rea zi, în care recunoscuse iar și iar că nu-și putea ține în siguranță propria fiică fără ajutorul acestor farmaciști și vânzători.

— Nu cred că cei de la poliție știu ce s-a întâmplat, Lana, a zis Jen. Nu cred că știe cineva, în afară de tine. Așteptăm să ne spui tu.

Au mers mai departe și au descoperit că femeia se oprise din nou la colț.

De data asta ea s-a răsucit spre Jen cu o umbră de zâmbet, dar nu s-a dat deoparte ca să le lase să treacă. Fața femeii arăta ciudat în lumina soarelui care cobora, cu nările umflate, cu ochii goi strălucitori, cu dinții, o îngrămădeală albă în gura ei, ca o bucată mare de cretă pentru desenul pe hârtie cenușie, sau ca un tub de vopsea cu alb de titaniu cu care să fie stropită o pânză. Se aflau exact în locul în care se oprise Jen când, după ce-și dusese la îndeplinire sarcina și înghesuise fotografiile Lanei în geantă, începuse să plângă, să jelească, pe trotuar, în fața trecătorilor. Și Jen a avut impresia, nu știa de ce, că această femeie era ea însăși, o versiune a ei, deloc asemănătoare la înfățișare, dar tot o dublură, și că așteptase aici, avea să aștepte întotdeauna aici, ca să-i amintească lui Jen de acel moment.

O secundă mai târziu, femeia traversa strada și își vedea de drum, și Jen s-a simțit un pic vinovată. Poate că dorise doar să întrebe cum să ajungă undeva, dar, văzând expresia îngrozită a lui Jen, hotărâse să n-o facă. Totuși, pe undeva, nu izbutea să scape de această impresie a dublării, a unui mesaj, a unei bucăți din sine stând de veghe în acel loc.

CÂMPURILE

— Așadar, aveai de gând să-l întâlnești azi? a întrebat Bethany în seara aceea.

— Nu, evident. Locuiește la vreo trei sute de kilometri de aici.

— Dar *este* iubitul tău? I-ai spus mamei?

— Evident, nu i-am spus mamei, a zis Lana, cu vocea plină de vocale dure, și el nu e iubitul meu.

— Dar v-ați culcat împreună?

După asta a urmat un moment de tăcere, și Jen nu putea decât să presupună că fiica ei răspunsese cu o înclinare sau scuturare a capului. Doamne, dă, și-a zis ea, cu mușchii dureroși din pricina nevoii de a sta nemișcată, să fie cea de-a doua. Nu deschisese fereastra bucătăriei, dar era deschisă. Nu trăsese scaunul, dar stătea pe el. Nu încerca să tragă cu urechea, dar auzea. Oare discutau despre ceva nevinovat? Despre Matthew din tabără? Sau despre un băiat mai mare, un bărbat? O influență rea, un ticălos, un profitor?

Bethany venise ca să afle de ce lipsise Lana de la cele două ore de teatru („Iubești teatrul, nu lipsești niciodată de la orele de teatru. Credeam că vrei să te faci regizoare”), și Lana insistase să stea afară, în lumina soarelui care asfințea. Se făcuse vreme frumoasă tocmai când ziua aproape că se termina, dar oare nu așa se întâmpla întotdeauna? Vocile lor pluteau dinspre grădină, la întrecere cu zumzetul albinelor singuratice care zburau printre degetarițele de lângă seră. Se simțea în aer și mirosul de sângele-voinicului, și Jen și-l imagina amestecându-se cu răsuflarea fetelor, în timp ce stătea tăcută, cu palmele lipite de masa din bucătărie.

— Și apoi ce a fost? întreba Bethany.

— Și apoi am mers în sus pe drum și am intrat pe un câmp...

— Un câmp? a întrerupt-o Bethany. De ce te-ai dus pe câmp? Un câmp e locul în care ajungi să fii pipăită.

Un râs ca un lătrat a speriat albinele, făcându-le să amuțească.

— Sunt și alte motive ca să mergi pe câmp, știi, a zis Lana. De exemplu, să semeni grâne. Să crești vite.

— A, da? a zis Bethany, părând neconvinsă.

CITATUL

— „Fermier, Richard Crossley, acuzat că a lăsat cadavrul unei oi să putrezească.”

— Pardon?

Lily părea un pic amețită, și Jen bănuia că adormise în fața televizorului. Cineva vorbea tare despre Henric al VIII-lea, în vreme ce pe fundal se auzea „Greensleeves”[21].

— Acesta e titlul complet. L-am găsit.

Pomenirea câmpurilor a fost ceea ce i-a adus aminte lui Jen, a pus-o iar pe pista electronică. Și nu trebuise să examineze decât douăzeci și șapte de pagini Google ca să găsească răspunsul.

— Felicitări, dragă. Nu e ceea ce mă așteptam, trebuie să recunosc. „Greensleeves” a fost înlocuit de tăcere.

— Nu, știu, a zis Jen. Acesta este începutul articolului: „Un fermier din partea locului a fost silit să plătească peste o mie de lire amendă și cheltuieli de judecată după ce pe pământul lui a fost găsită o oaie care putrezea. La

audiere a pledat vinovat față de delictul de a nu se debarasa așa cum se cuvine de rămășițele unui animal”.
— Mda. Destul de neplăcut.
— Și apoi urmează o explicație: „Vreau să ofer contextul acestei știri. De fapt, e o rușine, căci ceea ce inspectorii de la Agenția pentru Sănătatea Animalelor și Plantelor nu au înțeles este că acel cadavru a fost supravegheat cu atenție de comunitatea noastră și a fost lăsat anume acolo ca să atragă o gaie roșie”. Și este o fotografie cu o gaie roșie care smulge intestinele din cadavrul oii.
— Cam fioros.
— Frumos, totuși. Jen înțelegea de ce au sacrificat o oaie, de ce voiau să ademenească pasărea, să aștepte cu aparatele de fotografiat pregătite. Oricum, am dat clic pe fotografie și am găsit contul de Instagram al lui Matthew.
— Matthew? E băiatul cu care Lana a avut o mică idilă?
— Întocmai.
— Minunat. S-a auzit un oftat și comentariul despre Henric al VIII-lea a reînceput. Atunci, toate astea se leagă frumușel. Te simți mai bine?
— Nu. Sub fotografia cu gaia roșie este un comentariu, din partea Lanei: „Aș fi-ngrășat ereții ăstui țărm cu mațele nemernicului. Fiară! Nemernic sângeros! Făr de căință, putred, vânzător! O, răzbunare!”[22]
— *Hamlet,* dacă nu mă înșel.
— „Nemernic putred.” Se referă la Matthew, ce crezi? Și „răzbunare”, a citit din nou Jen. Ce anume vrea să răzbune?
— E Shakespeare, dragă. Toți adolescenții citează din Shakespeare. Își închipuie că sunt primii care au făcut asta vreodată.

PĂSĂRUICILE

Acum, Jen avea altă serie de fotografii de pe Instagram la care să se uite serile. Toate fotografiile lui Matthew erau cu păsări, prim-planuri de copaci, planuri generale pe câmpuri, din când în când un stol întreg pe cer și, o dată, fotografia unor păsări împăiate într-o dioramă.

„Ce păcat că toate aceste făpturi sălbatice au fost împușcate și împăiate și conservate cu arsenic și alte chimicale toxice. Dar, pe de altă parte, aceste

colecții din muzee sunt inestimabile pentru aceia dintre noi care suntem fascinați de păsări.”

Ce fel de puști de șaisprezece ani scrie așa sub o postare pe Instagram? Ortografia era corectă, folosise virgule și puncte și nici măcar nu erau # sau emoticoane. Doar patru persoane dăduseră *like*. Una dintre cele patru era Lana. Aceasta era imaginea pe care Lana i-o arătase lui Jen cu câteva săptămâni înainte, cea pe care o alesese ca punct de plecare pentru analogia cerută de doctorul Greenbaum, senzația de zburătăceală. Poate că pentru asta voia răzbunare.

Jen și-a amintit cum și-a scuturat Lana capul cu milă la amintirea postărilor lui Matthew. Dar s-a dovedit că făcuse comentarii sub multe dintre ele.

„Cauți mereu o păsărică, hei, Mattie?” scrisese sub fotografia unui cormoran[23]. Urma o față care râdea și plângea, ceea ce, presupunea Jen, avea rolul de a atenua împunsătura vorbelor. Își închipuia cât de jenat a fost Matthew la acest soi de glumă. Un băiat care roșea când era pomenit un sărut. În afară de cazul în care era doar un rol. Poate că el căutase întotdeauna o păsărică? Și nu din soiul păsăresc? Își spusese că tonul Lanei este un pic abuziv, dar poate că era, de fapt, un reproș.

Jen s-a gândit să ia legătura cu Matthew. Oare Lana ar avea obiecții? Ar fugi mai departe de data asta? Jen a amânat, dar a supravegheat contul de Instagram al lui Matthew, a supravegheat comentariile pe care le scria Lana sub postările lui. După două zile a mers din nou la fotografia cu cormoranul și a descoperit că Lana adăugase un comentariu: „Satana acum, în perspectiva Raiului... șade în forma unui Cormoran în Copacul Vieții... ca să se uite în jur”[24].

— Poftim, e Milton, nu Shakespeare, i-a spus Jen mamei sale când a telefonat.

— Păi, acuma au Google, a zis Lily, refuzând să se lase impresionată. Este un avantaj neobișnuit.

— Răzbunare și Satana. Cam îngrijorător, nu-i așa? i-a spus Jen lui Hugh la prânz.

— Întotdeauna mi-au plăcut cormoranii, a zis el. Ne duceam să-i privim cum stau pe stâncile din golf, cu aripile întinse ca să se usuce.

L-a lăsat cu amintirile lui despre verile idilice din copilărie și a încercat cu Meg.

— Vezi prea multe în asta, ca de obicei, i-a spus ea lui Jen. Ai nevoie de perspectivă.
— Se presupune că Matthew este Satana? a întrebat-o pe Lana în seara aceea.
— Acum îl spionezi pe Matthew? Nu-i nimeni în siguranță? a întrebat Lana cu un gest bombastic la care Jen aproape că a zâmbit. Nu fac decât să-l tachinez, asta-i tot. Nu-ți mai băga nasul, că te blochez.

Jen a promis că n-o să mai verifice Instagram. A promis, cu toate că a derulat înapoi prin tot istoricul fotografiilor lui Matthew.

Într-o seară s-a oprit la fotografia unui uliu. Lana nu comentase dedesubt, dar ceva din imagine i-a dat lui Jen fiori. Fotografia făcută de Matthew era un cadru general, înfățișând în spate baza unui pisc. Și pe fundal era ceva care arăta ca o formă întunecată, un pic ghemuită.

Jen a studiat-o un minut, întrebându-se de ce nu era doar înspăimântătoare, ci și familiară, apoi a trecut la contul de Instagram al Lanei și a căutat printre fotografii până când a ajuns la una care avea *#extaz*. Era același pisc de lângă centrul taberei și, la distanță, aceeași formă.

Domnul Crossley, poate, pândind-o pe Lana, pândindu-l pe Matthew, furișându-se pe urmele lor.

ALIBIUL

Nu Richard Crossley. El era plecat la fiul său în Edinburgh când dispăruse Lana. Dar aveau să se uite la fotografii, au spus polițiștii, în cazul în care își amintea cineva de un străin care se aținea pe acolo sau recunoștea forma (improbabil, credeau ei, pentru că el sau ea nu era decât o siluetă micuță), între timp, Jen a scos lista adreselor de e-mail pe care le luase de la ceilalți desenatori și le-a scris, întrebându-i dacă își aminteau ceva, dacă aveau vreo fotografie în care apărea un bărbat ciudat, dacă îl pictaseră în vreuna dintre lucrările lor. Și-a revăzut și propriile picturi, uitându-se la semnele pe care le făcuseră mâinile ei, întrebându-se dacă un pic de umbră cu cărbunele aici sau o pată de tuș dincolo erau în realitate un ticălos amenințător ori un psihopat care se furișează.

PASPARTU

Între două dreptunghiuri de carton de mărimi diferite, o biserică se ciucea, desenată prea turtit, și un râu, îngreunat de trăsături de pensulă, refuza să curgă. O peșteră în cărbune avea mai mult întuneric decât profunzime, iar Cele Nouă Doamne erau lipsite de eleganță fără hainele lor de mușchi verde, însă fluturii, încă neprinși în ace cu gămălie, ofereau o pată roșie.

Piscurile erau scoase în evidență, copacii erau dezvăluiți pe măsură ce meșterul scotea separatoarele de hârtie, tăia suporturi, sticlă, lemn colorat și, după o săptămână, i-a înapoiat lui Jen peisajul, înnobilat, distins.

Dar acasă n-au putut fi găsite cele trebuincioase: sârmă de alamă, cârlige, cuie și un ciocan. Sertarele și cutiile cu unelte nu s-au ridicat la înălțimea așteptărilor, așa că tablourile n-au fost atârnate pe perete. Biserica s-a furișat sub canapea, cu franjurii de mătase măturându-i acoperișul ascuțit, un fluture a întâlnit o molie din covor, iar stâncile care stăteau în picioare au fost proptite de măsuță.

DREPTURILE DE AUTOR

Una dintre picturi era a Lanei; doctorul Greenbaum insistase să fie înrămată una dintre ale ei. Jen a scos-o de sub bibliotecă și a ridicat-o în lumină. Nimic care să semene a siluetă nu tulbura suprafața. Însă într-un colț, acoperită cu acuarelă și abia deslușită, era o semnătură.

ÎNCĂLCAREA CONTRACTULUI

— Hugh? a șoptit Jen. Hugh?

Era patru dimineața – *4.23* clipea stins spre ea ceasul de pe bibliotecă. Se trezise și constatase că nu putea să-și miște capul și s-a gândit imediat la paralizie. Dar după o clipă, două de panică a descoperit că își putea mișca degetele de la picioare și a simțit arcul rupt din saltea împungând-o într-un omoplat. Totuși, somnolența sumbră a mai ținut o vreme ascuns răspunsul, și de-abia încetul cu încetul și-a dat seama că părul îi era prins sub corpul soțului.

S-a zvârcolit un pic, încercând să-l trezească pe Hugh, dar poziția în care era prinsă îi slăbise puterile, iar el dormea așa cum obișnuia și ea să doarmă: adânc, fără să poată fi trezit înainte ca acel ceas interior să numere

destule ore. Așa că, renunțând, s-a lăsat iar moale în adâncitura din pat pe care o făcuse trupul ei de la miezul nopții încoace.
— Nu ți-am vorbit niciodată despre bărbatul din tren, nu-i așa? a zis Jen. Nu ți-am spus cine m-a făcut să aleg numele Lana. Vorbea în căldura spatelui lui Hugh, spunându-i povestea propriului Rumpelstiltskin. Și știu că probabil ai râde dacă ai fi treaz, dar chiar am simțit că am făcut un târg cu el. Chiar am simțit că trebuie să păstrez numele Lana, că dacă l-aș schimba s-ar întâmpla ceva groaznic. În fine, aseară m-am uitat din nou la desenele Lanei și am descoperit că picturile din blocul ei de desen sunt semnate *Alma*. Trebuie să le fi semnat pe toate cu acest nume, chiar și foile pe care le-a făcut bucăți și le-a aruncat. Asta m-a speriat. Vezi tu, Hugh, își schimbase numele. Încălcase pactul. Și mi-am zis: „El știe, a găsit picturile, a venit s-o ia“.
— Asta-i al naibii de sinistru, a zis Hugh, cu vocea înfundată.
— Ești treaz, a zis Jen.
— Nu știu cum te aștepți să dorm când tot trăncănești în spatele meu.
— Dacă nu dormi, ce-ar fi să te dai deoparte de pe părul meu?
— Și mi-ai mai povestit despre bătrânul Rumpelstiltskin din tren.
— Chiar? Păi, e o poveste interesantă.
— Îți place doar să te sperii singură. Ce crezi că ar vrea de la Lana? Că doar ea nu poate să toarcă fire de aur din paie. De ce ești îngrijorată? Ce simbolizează el? E o chestie sexuală?

O CHESTIE SEXUALĂ

Asta era întrebarea. O hărțuia pe Jen zi și noapte. Se gândea la prezervativele sparte, aruncate lângă o potecă stâncoasă, se gândea la tricoul sfâșiat și îmbibat de apă, agățat într-un păducel, se gândea la pătura pătată de sânge așternută pe iarba presărată cu căcăreze de oaie.

A studiat silueta bărbatului care privea de pe marginile fotografiilor. Polițiștii nu găsiseră pe nimeni și nici măcar nu auziseră de alte apariții. „Ca să fiu sincer, e foarte neclar”, spusese agentul de legătură, „nici măcar nu suntem convinși că e o persoană în fotografii. Ar putea să fie doar umbra unui copac sau cam așa ceva.”

S-a gândit la semnele din jurul gleznelor Lanei, unde trebuie să fi fost ceva legat strâns, și și-a amintit refuzul trusei pentru cazurile de viol. Și-a

închipuit că Lana îi spusese „nu” asistentei din cauză că îi era rușine, și apoi și-a imaginat-o pe Lana spunându-i „da” unui bărbat. Spunând „da” și spunând „da” și spunând „da” și apoi spunând „nu”, dar prea târziu. Unul dintre detectivi era convins că Lana se dusese să se întâlnească cu cineva, părea să se aștepte să găsească un schimb de e-mailuri, un mesaj convingător de la un băiat sau de la un bărbat care se dădea drept băiat. Și-o închipuia pe Lana zvârcolindu-se de durere.

Cumva, era prea ușor s-o considere vulnerabilă. Când și-o imagina pe Meg, îi veneau în minte femei de o frumusețe solidă – șoferița din tabloul Tamarei Lempicka trecând ca fulgerul în mașina ei futuristă, sau o Iudita care ține într-o mână o sabie însângerată și în cealaltă capul tăiat. Dar nu se putea abține să n-o vadă pe Lana ca un desen de Egon Schiele, una dintre acele fete slăbănoage și zdrențăroase, contorsionate și flămânde și arătându-si vulva.

COLECȚIA DE NUDURI

— Cred că am văzut împreună cu tine mai mulți bărbați goi decât am văzut singură, a zis Meg.

Jen, așteptând în cafenea, chiar lângă ușă, a fost smulsă din reverie de această replică. Bănuia că asta fusese intenția lui Meg.

Se întâlneau lunea ca să ia prânzul ori de câte ori puteau și, de când Meg se despărțise de Kayla, mergeau la un local cu autoservire. Mobilierul era asortat și barmanii erau rapizi și puteai să plătești cu cardul chiar și atunci când nu comandai decât o cană de ceai de 1,60 lire. Era plin de oameni care se fâțâiau în costum. Prietena ei, Grace, n-ar fi pus piciorul acolo nici moartă, și era o ușurare să nu fie târâtă la o cafenea „plină de personalitate” cu atmosferă deprimantă, cu căni de cositor ciobite și chelneri albi cu codițe rasta.

— Adică fără să luăm în calcul televiziunea, filmele și așa mai departe, a precizat Meg. În viața reală. Eu n-am văzut decât doi bărbați goi. Pe Tom și, în fine, încă pe cineva. Oh, și pe tati, presupun, dar el nu contează. Și, oricum, ar fi fost împreună cu tine, probabil. A tras cu ochiul la o baghetă cu Brie, a oftat și a ales o salată de pui. Am mâncat brânză de capră la Henris săptămâna trecută și o femeie m-a mustrat.

— Zău? Ce tupeu! Cu toate că, într-adevăr, n-ar trebui să mănânci brânză moale. S-a tras deoparte din fața unor clienți nerăbdători care se întindeau

după suc de struguri acidulat și rulouri calde. Deci, ce alți bărbați goi ai văzut împreună cu mine?
— Păi, când aveam vreo nouă ani, ne-am dus la prietena ta Monica și ai văzut un bărbat la o fereastră de dincolo de grădină. Făcuse duș și silueta lui apărea în lumina puternică.
— Prin urmare, nu prea explicit.
— Știu, dar îmi amintesc că restul serii a fost plin de chicote și râsete.

Jen a zâmbit în vreme ce o urma pe Meg la coada din cafenea, nu la această amintire, care lipsea din mintea sa, ci la gândul că ei și Monicăi le provocase un fior infantil un bărbat gol abia întrezărit. Îi era dor de Monica, prietena care se mutase cu serviciul la Glasgow și trimitea din când în când cărți poștale, dar venea rar în vizită.

— Dacă vrei ceva mai explicit, ei bine, îți amintești când obișnuiai s-o duci pe Lana cu trenul ca s-o adormi? Am venit cu voi de câteva ori. Și o dată am stat într-o gară o grămadă de timp, și pe peronul opus erau trei bărbați în cămăși cu mâneca scurtă. Aveau în mâini doze de bere.

Jen a ridicat din umeri. Nu-și amintea să fi venit vreodată și Meg în acele călătorii cu trenul cu Lana.

— Nu-ți amintești? Ne-am uitat în altă parte și, când ne-am uitat iar la ei, se întorseseră cu spatele, se descheiaseră la pantaloni și se aplecaseră în față.

— Asa au făcut?

— Da. Berile erau așezate frumos pe linia galbenă. M-ai muștruluit pentru că am făcut un gest spre ei.

— Ce gest?

Meg i-a arătat, mustăcind.

— Păi, îmi dau seama de ce te-am muștruluit, a zis Jen, uitându-se în jur ca să vadă dacă observase vreunul dintre clienți. Unde ai învătat asta?

Trebuie să fi avut doar unsprezece ani. Dumnezeule mare!

— Și apoi, odată l-am dus la plimbare pe Scampi al bunicii, când aveam vreo cincisprezece ani, l-am plimbat prin cartier, și un băiat în pielea goală s-a aplecat pe fereastra unui apartament de la etajul întâi. Tu ai zis că părea că avea de gând să facă pipi.

— Asa am zis?

— Da. Avea cocoșelul în mână. Mă rog, ne-a văzut și s-a retras în cameră.

— Asta îmi sună cunoscut. Nu avea și el un câine? Vreau să zic, nu era la fereastră și un câine?

— Cu o codiță care flutura?[25] a întrebat Meg, ridicând din sprâncene. Nu știu, nu mă uitam la câine.

O femeie care vorbea la telefon a încercat să-și facă loc prin coadă și s-a oprit la câțiva centimetri de burta umflată a lui Meg.

— Dumnezeule, îmi cer scuze, a zis, roșind. N-am văzut că ești... Când trebuie să naști?

— La începutul lui octombrie, i-a spus Meg.

— E primul? Îți doresc noroc.

Meg i-a mulțumit și s-a răsucit spre Jen, dându-și ochii peste cap.

— Bun. Deci, ce-i cu asta? Cinci bărbați goi, a zis Jen, dându-se deoparte ca să lase să treacă pe cineva care își ducea cafeaua în echilibru precar. Nu-s chiar atât de mulți.

— Șase. Acum vreo doi ani eram la etajul unui autobuz și îți amintești bărbatul care s-a încovoiat brusc când și-a dat seama că toți pasagerii, inclusiv noi, pot să vadă în dormitorul lui de la parterul vilei aflate dincolo de gard?

Jen a râs.

— Asta îmi amintesc. Și încovoierea aceea nu i-a fost de mare folos, n-a făcut decât ca organele lui genitale să atârne și mai mult pe picioare în jos.

Meg s-a întors spre tejghea când barmanul i-a strigat numele.

— Și apoi a fost colegul tău, în seara aceea, a zis. Doar jumătatea de jos.

SCULĂ SCULATĂ

Când a ajuns acasă în seara aceea, Jen se gândea la picioarele goale ale lui Rupert și a fost surprinsă să descopere că nu putea vizualiza penisul lui. Cu siguranță îl văzuse, dar se părea că mintea ei ștersese imaginea. Prin urmare, a fost foarte ciudat să fie confruntată, în propria bucătărie, cu fotografia unui mădular în erecție.

— Lana! a zis, uitându-se peste umărul fiicei sale la ecranul telefonului.

— Oh! Lana s-a întors și aproape că a căzut de pe scaun. Nu-i ceea ce pare. În fine. A râs. De fapt, chiar e ceea ce pare.

— Al cui penis este?

— Habar n-am. Al cine știe cărui tip.

— Și ce caută la tine?

Fata a ridicat din umeri.

— A apărut, pur și simplu, în mesajele mele. Bethany primește din astea tot timpul.

— Deci, nu-l cunoști pe tip. Nu te-ai întâlnit cu el?

— Ce se întâmplă? a întrebat Hugh, scoțând din frigider un pachet cu carne de pui și deschizându-l.

— Lana se uita la penisul unui necunoscut.

— Mami! Sfinte Sisoe! Mă faci să par o perversă.

— Bărbatul e un necunoscut sau un ciudat? a întrebat Hugh.

— Un necunoscut, a zis Lana.

— Trebuie să fie ciudat, nu glumă, ca să-i trimită unei fete de cincisprezece ani o fotografie cu organele lui genitale.

Lana a ridicat iar din umeri.

— Așa cum v-am spus, asta se întâmplă tot timpul. Oamenii se tot plâng de asta pe internet. Dar e destul de interesant. Chestiile bărbaților arată cam ciudat, nu-i așa? Bethany are o colecție întreagă pe hard drive. I-am promis să o șterg dacă moare într-un accident de mașină, ca să nu dea mama ei peste poze.
— E bine de știut că vă faceți planuri, a zis Hugh, răzuind ghimbir pentru marinarea cărnii.
— O colecție? a zis Jen, gândindu-se la colecția mentală de nuduri a lui Meg. Cel puțin acele priveliști fuseseră accidentale. Nu pot fi reclamați bărbații care trimit aceste imagini?
— Mda, o facem întotdeauna. Adică n-am vrea să ajungă să le vadă niște copilași sau așa ceva...

A trecut la altă aplicație și a ridicat telefonul.

— Poftim, uite ce a primit Bethany ieri.

Burta mare a unui bărbat acoperea cea mai mare parte a ecranului, iar în partea de sus era un membru un pic încovoiat, nu prea impresionant. Dedesubt Bethany scrisese: „Hei, Alma, o acadea pentru acadeaua mea“. Urma o serie de fețe care făceau cu ochiul și pătlăgele vinete.

— Alma, a zis Jen. Cine-i Alma?
— E un nume pe care mi l-am născocit când eram mică. Eu, Bethany și Ash am făcut anagrame din numele adevărate pe când eram în școala elementară.
— Chiar mă întrebam despre asta, pentru că ți-ai semnat cu acest nume și picturile din blocul de desen.
— Întotdeauna semnez cu Alma creațiile artistice, e ca o glumă secretă. Și încă ne folosim numele anagramate uneori când ne trimitem mesaje. Bethany e Annette Shybin, iar eu sunt Alma Axodd.
— Foarte potrivit, i-a zis Hugh lui Jen, făcându-i semn cu cotul, din pricină că avea mâinile pline de iaurt. Ea chiar că *se poartă* ciudat[26].
— Da, tare isteț, tati. Totuși, asta *este* gluma.
— Ah.
— Și Ash? a întrebat Jen. Care îi e celălalt nume?
— Păi, nu și-l folosește. Nu-i place.
— De ce?
— E Ada Hianus[27].
— Hi... Oh, am priceput.
— E de înțeles de ce nu se dă în vânt după acest epitet, a zis Hugh.

— Stai un pic, a zis Jen. Unde-i „n“? Lana Maddox, Alma Axodd. Ți-a scăpat „n“-ul.
— Ah, mami. Numai tu puteai să observi asta.

FRÂNGÂNDU-ȘI MÂINILE

— Ți s-a trimis vreodată o poză cu o sculă sculată? a întrebat-o Jen pe Meg o săptămână mai târziu.

Hotărâse ca de data asta să fie ea cea care spune ceva surprinzător.

— Nu, a zis Meg. Sunt foarte atentă la setările mele personale și *nu* există scule pe adresa mea de Tinder. N-au existat scule, ar trebui să spun. Am șters aplicația, așa că probabil n-o să mai merg vreodată la o întâlnire romantică.

Jen a bătut-o pe umăr, înțelegătoare, și a urmat-o de la tejghea, ducând băuturile. În timp ce treceau printre mese, o mișcare i-a atras atenția.

Sau poate că nu o mișcare, ci o formă, o scenă. Un bărbat și o fată se sărutau pe bancheta mică și tare din partea din spate a cafenelei, se sărutau de-adevăratelea, cu fețele îmbujorate, cu carnea deformată de apăsare. Bărbatul era mai în vârstă – de fapt, bătrân –, gras și cu barbă, iar fata era tânără, mărunțică, de două ori mai mică decât el, și avea pielea dureros de întinsă. Când bărbatul s-a tras înapoi, fata a tușit, iar tusea ei, un sunet firav care a răzbătut prin pălăvrăgeală, zdrăngănitul vaselor și șuieratul aparatului care făcea spumă de lapte, era și ea tânără. A dus-o pe Jen cu gândul la momentele când le frecționa pe piept cu Vicks pe Meg și pe Lana în copilărie, când răceau, și a simțit în nări fantoma unui miros de eucalipt.

Jen s-a așezat și a văzut că bărbatul se lăsase un pic pe spate și întâmpina privirea celorlalți clienți, ca și cum aștepta să-l aplaude.

— E deranjant, nu-i așa? a zis, dându-i lui Meg ceaiul fără cafeină. Ce-ar trebui să facem?
— Ce-am putea face? Vreau să zic, manifestările publice ale afecțiunii, chiar și cele dezgustătoare, nu sunt împotriva legii.
— N-aș numi asta afecțiune. Câți ani are ea, ce crezi?
— Ar putea avea orice vârstă.
— N-are mai mult de treisprezece ani.
— Poate că doar arată tânără, mami.

Perechea a luat-o de la capăt cu sărutatul, iar Jen s-a uitat prin cafenea, sperând să intre cineva și o să pună capăt scenei, sperând, și-a dat seama, ca părinții fetei să se năpustească printre clienții ahtiați după cafeină și s-o tragă pe fată într-un loc sigur. De parcă părinții ar avea capacitatea să facă asta. Următoarea speranță era că barmanii vor pune capăt, dar erau prea ocupați, prea eficienți la locul lor de muncă, pentru a observa; coada clienților nu scădea niciodată la mai puțin de trei persoane și, după ce băuturile fuseseră servite și banii încasați, răspunderea lor se încheia. Mâinile și picioarele fetei erau mici și ea se apleca spre bărbat, se lipea de el, ca și cum nu putea să stea dreaptă. Când sărutul s-a sfârșit, el a trebuit s-o țină la distantă. Ea a tușit iar.

— Cum crezi că s-au întâlnit? a zis Jen. Crezi că el i-a trimis o imagine cu scula sculată?

— Mă îndoiesc. Oricum, de unde a apărut obsesia asta a pozelor cu scule sculate?

— Lana a primit una. Zice că se întâmplă tot timpul. Îți vine să crezi? Poate că o poți ajuta la setările personale.

— Pot să încerc, dar mă îndoiesc că o să mă asculte.

Peretele din spate al cafenelei era acoperit cu piele cafenie și luminile erau slabe; asta ar fi trebuit să ascundă perechea, dar, cumva, îi făcea să strălucească în ambianța întunecată. Jen a fost conștientă de prezența lor tot timpul cât a băut acel cappuccino prea amar, și discuția cu Meg a fost fragmentată.

— Nu te mai holba la ei, a zis Meg. Dacă fata are mai mult de șaisprezece ani, nimeni nu poate să facă nimic.

Tusea aceea firavă s-a auzit iar, ca un behăit de miel. Perechea a început iar să se sărute, cu mâinile umflate ale bărbatului pe brațele fetei.

— Dar ea pare fugită de acasă, a zis Jen. Iar el e evident că profită. Poate că ar trebui să sunăm la poliție?

Totuși, n-au sunat la poliție, și nimeni altcineva nu s-a amestecat. Imaginea fetei mărunțele și a bărbatului voluminos avea să o urmărească pe Jen săptămâni în șir; nu se putea abține să nu o pună pe Lana în locul fetei, speriindu-se singură la acest gând. Și a început din nou să verifice contul de Instagram al Lanei.

Apăreau obișnuitele farfurii cu mâncare și picioare pe iarbă, dar erau și lucruri mai îngrijorătoare. În seara aceea, a găsit o postare nouă, câteva rânduri de text peste o fotografie alb-negru, decolorată, a unei străzi din

Paris: „Îmi plac vinul roșu care îmi pătează buzele și bărbații care îmi fac vânătăi pe trup”.
— Nu-s decât postări de adolescentă, a zis Lily când Jen i-a citit textul la telefon.

Dar pe Jen a îngrozit-o. Se gândea la vânătăile cu care se întorsese Lana după dispariție; fiica ei ar fi putut să fie o fugară, fie chiar și câteva zile. Să fi fost cu un bărbat ca acela din cafenea? Era un gând insuportabil.

PE O URECHE INTRĂ SI PE ALTA IESE

Insuportabilă era și încăpățânarea Lanei de a purta căștile. O nouă pereche venise cu telefonul cel nou, așa că cele pe care le legase de stejar nu fuseseră un sacrificiu prea mare.
— Credeam că de acum încolo o să stai fără ele, a zis Jen, amintindu-i de promisiunea făcută la cercul de stânci.
— Voiam să zic doar până la sfârșitul taberei. Evident.

Jen avea impresia că nu era chiar ceea ce voise Lana să zică, dar, oricum ar fi fost, îi părea rău că existau acele obiecte, pentru că îi permiteau Lanei să se izoleze, să refuze să se angajeze în discuție, să pretindă că nu auzise că i se ceruse o cană de ceai sau o explicație.

Adesea, fiica ei își îndesa căștile în urechi de cum se întorcea Jen de la serviciu, cu cablurile ca niște șuvițe groase de păr alb, care semnalau un șoc suferit cândva. Priveliștea făcea umerii lui Jen să se lase în jos, dar ceea ce o deranja cu adevărat era faptul că, de câteva ori, văzuse cum capătul se legăna liber când Lana se mișca; nu se vedea telefonul sau iPod-ul. Căștile nu erau branșate la nimic. Și totuși, Lana părea absorbită cu totul, ca și cum ar fi ascultat cu atentie niște instrucțiuni.

TROPA-TROP

Jen și-ar fi dorit să poarte căști la interviul cu Tori de la Resurse Umane, marți dimineața. Se pare că absențele ei deveniseră îngrijorătoare. Tori i-a spus că ei înțelegeau că nu trecuseră decât două luni de la întâmplarea cu fiica ei, dar plecase pe neașteptate de la serviciu de prea multe ori. Ei (cine erau ei? se întreba Jen) observaseră că-și pierduse

concentrarea asupra lucrului, că fusese nevoie ca unele proiecte să fie duse la bun sfârșit de ceilalți din echipă și că ea părea detașată la ședințe.
— M-a întrebat dacă există o eu *dinainte* și o eu *de după*, a spus Jen în seara aceea, așezându-se să se uite cum Hugh încălzea o supă de fasole neagră cu pastramă.
— Pardon? a zis el, peste zumzetul cuptorului cu microunde.
— Voia să spună dacă mă gândesc în mod diferit la perioada dinainte să dispară Lana.
— Și o faci?
— Nu prea. Cum aș putea?

Dar, chiar în timp ce rostea cuvintele, Jen și-a amintit cum trăgea după ea valiza spre gară, în drum spre tabără. Sunetul roților care zdroncăneau pe pietrele de pavaj făcea să pară că în urma ei tropăia un căluț. Și-a amintit că se delectase cu această închipuire până ce a început să i se pară că trecătorii ar putea să ghicească după expresia ei la ce se gândea. Așa că se oprise și așteptase ca Lana s-o ajungă din urmă. Lana, care în ziua aceea nu vorbea cu ea, nu vorbea cu ea așa cum fac de obicei adolescenții sau poate că nu vorbea cu ea așa cum face un adolescent cu probleme. Cum naiba ai putea să știi?
— Cu cine a fost întâlnirea asta? a zis Hugh, izbutind să facă mai multe cutii fistichii cu condimente italienești să se rostogolească din dulap până pe podea.
— O fată de la birou.
— Întotdeauna spui asta.
— Ce spun?
— O fată.
— Oh, scuze, o femeie, atunci, o femeie tânără, s-a corectat Jen. E un obicei, asta-i tot. Știu că asta face din mine o feministă de două parale.
— N-am o părere despre asta, a zis Hugh, punând cutiile la loc. Atâta doar că îmi dă impresia că toată lumea la tine la serviciu e de vârstă școlară.
— Practic, chiar *sunt* toti de vârstă școlară.

Hugh a râs și a pus supa dezghețată într-o oală.
— Și tu?
— Mă tem că mult dincolo de vârsta școlară, a zis el.
— Nu, vreau să zic există un tu *dinainte* și un tu *de după*?
— Am dreptul la a treia opțiune? Am dreptul la un eu *din timpul*? Pentru că încă sunt în timpul, mi se pare.

A tăiat în sferturi câteva limete și a strigat-o pe Lana.

— Doamne, mi-aș dori să mă fi gândit să spun asta, a zis Jen. Cu toate că, probabil, ea ar fi insistat să aleg una dintre cele două.

— Care e numele acestei persoane care îți punea întrebări stupide?

— Tori, a zis Jen, luând farfuria cu lime și savurând bufnitura pe care porțelanul gros a făcut-o pe lemnul bine frecat al mesei. E la RU și trebuie să evalueze persoanele care și-au luat mult timp liber.

— Și ai trecut cu bine inspecția? a zis Hugh.

Glumea, ea știa că glumea, dar și-a simțit fața ratând zâmbetul și boțindu-se în schimb spre lacrimi.

— Oh, Dumnezeule, Jen, a zis el. Îmi pare rău, a fost o tâmpenie.

Ea a încercat să-i răspundă, dar cuvintele erau prea amestecate cu lacrimi sau tonul prea ascuțit și, până la urmă, confuzia de pe fața lui, pe când încerca să-i descifreze propozițiile, a făcut-o să izbucnească în hohote de râs.

— Cred că o să fie un după mine, a zis încercând să-și tragă sufletul. Dar eu cred că după mine ar putea fi o mică nebunie.

Se aștepta ca el să zică ceva de genul „Nu-i nici o noutate”, dar el s-a lăsat pe scaunul de alături, a luat-o în brațe și a început să o legene. Unul din scaunele lor era un pic instabil și mișcarea făcea ca un picior de lemn în formă de fus să bocănească pe gresie. Părea că un ponei face tropa-trop prin bucătărie.

ACASĂ

Tori îi sugerase lui Jen să-și ia un concediu adevărat. „Ia-ți un răgaz”, a zis. „Ai grijă de tine un pic, rezolvă problemele familiei și dă-ne de știre când ești gata să te întorci la lucru.”

Jen și-o închipuia pe Tori repetând toate astea în fața oglinzii, așa cum Jen repetase frazele din cărțile despre depresia la adolescenți, și se întreba dacă Tori fusese la fel de dezamăgită de conversația reală cum fusese Jen întotdeauna de discuțiile cu Lana.

Vacanța de vară a Lanei tocmai începuse, așa că a doua zi nici una din ele n-a ieșit din casă. Izolarea părea bruscă, îi amintea acele prime luni de după nașterea lui Meg, când nu era pregătită să lase în urmă lumea adulților și poate că ar fi fost pe jumătate mulțumită când Lana a refuzat să-și caute o

slujbă pe vară, sau să iasă cu prietenii, sau să se dea jos din pat. Era adevărat că prezența cuiva în casă reducea claustrofobia, faptul că avea pe cineva pe care să-l supravegheze și din pricina căruia să-și facă griji făcea ca zilele să i se pară mai puțin lipsite de sens.

Dar își găsise deja ocupații: să revopsească rafturile cu cărți din living, să ducă la magazinul pentru săraci aparatele de bucătărie pe care nu le foloseau niciodată (două blendere, un aparat pentru sendvișuri, un mărunțitor pentru legume, o râșniță de cafea și, inexplicabil, trei feliatoare de ananas) și să dea cu aspiratorul prin ungherele fiecărei încăperi. Și cu Lana prin apropiere, unde se afla adesea, în ciuda certurilor, a amenințărilor și lingușirilor, Jen nu putea să facă nimic creativ. Erau o mulțime de *gânduri* despre pictură, dar n-a apărut nici o pictură; avea *planuri* să stea în grădină și să facă schițe, dar n-a stat niciodată în grădină și n-a făcut nici o schiță. Grace i-a spus că își risipește șansa de activitate creativă, că ar trebui să-și facă vreme să „cadă în sine”, dar toată energia îi era consumată de grijile pentru Lana sau distragerea de la grijile pentru Lana. Orele petrecute împreună singure începeau să devină o povară pentru Jen.

De câteva ori, când se uitase în jur în timp ce dădea cu aspiratorul, o văzuse pe Lana fugind de-acolo, sau când spăla cu oțet coridorul descoperea că fiica ei stătea pe scară, ca și cum ar fi așteptat-o pe Jen, ar fi așteptat să o sperie.

— Ce faci acolo? zicea Jen, cu inima bubuindu-i în piept.

— Nimic, era întotdeauna răspunsul.

După vreo două zile, asta devenise o amenințare permanentă. Fie că Lana era acolo, în spatele ei, atunci când încărca mașina de spălat vase sau schimba așternuturile, sau Jen *simțea* că era acolo, o furnicătură, care putea sau nu să fie de la tunica aspră de in, i se făcea piele de găină, reacție care putea sau nu să fie provocată de faptul că trăgea pe sub uși, pe podelele de lemn. Uneori dinadins nu se uita în jur, nevrând să știe dacă Lana sau propria închipuire îi provoca acea senzație.

ÎNTREBARE

— Crezi că aș putea fi o persoană violentă? a întrebat Lana.

Jen n-a tresărit, pentru că bănuia că fata ar putea fi în spatele ei, însă tonul plat al vocii era înspăimântător, și când răsuflarea Lanei a gâdilat-o pe

ceafă, Jen s-a simțit năpădită de groază.

IA LUCRURILE AȘA CUM VIN

În ziua care ar fi fost a cinei anuale cu colegii (dacă ea ar fi fost la serviciu), Jen s-a furișat desculță pe palier, cu un coș cu rufe murdare săltându-i pe șold. Și-a ținut respirația ca s-o audă pe Lana, încercând să-și dea seama unde se afla în casă. Dușul șuiera când a trecut pe lângă baie, dar asta nu însemna că fiica ei era acolo (făcuse deja această greșeală), așa că a deschis agitată ușa Lanei, apăsându-și pe tăblie palma mâinii libere. S-a oprit. A ascultat. A pășit înăuntru. Și a scos un țipăt.

O piatră ascuțită fusese lăsată pe prag, exact acolo unde cineva ar fi putut să pună piciorul, unde o mamă ar fi putut să pună piciorul, unde o mamă deja agitată și tremurătoare ar fi putut să pună piciorul. Jen a ieșit de-a-ndăratelea din cameră, șontâcăind, și a aruncat coșul cu rufe pe scară în jos, furioasă. Durerea bruscă a făcut-o violentă și și-a dorit ca Lana să fi fost acolo, ca să poată urla la ea.

După un moment era din nou calmă și se bucura că nu fusese nimeni prin apropiere. Încă fără suflare din pricina emoției care se estompa, s-a aplecat să ridice piatra. Îi era cunoscută.

Anul trecut Grace îi dăduse Lanei două roci cam de mărimea unui sâmbure de prună. Una era o bucată de piatră zimțuită, cenușie, iar cealaltă o piatră albă, lustruită, puse amândouă într-o punguță de catifea cu șnur auriu. Grace nu i le-a oferit personal Lanei, ci i le-a încredințat lui Jen cu un ceremonial burlesc.

— Spune-i, a zis Grace, închizând ochii și strângând degetele lui Jen în jurul punguței, să le țină în buzunar. Spune-i că sunt un ajutor pentru meditație, sunt puternice pentru că sunt simbolice. Spune-i că simbolizează viața.

— Aha, pricep, cum ar veni ia lucrurile așa cum vin, cu bune, cu rele, a zis Jen.

— Oh, Jen, tare îți mai plac clișeele, nu?

— Fără îndoială. Nu poți judeca oamenii după haine, știi tu, Grace, așa cum faptele vorbesc mai tare decât cuvintele, și mai bine să măsori de zece ori și să tai o dată, pentru că ceea ce nu te omoară te face mai puternic și, cum zic eu întotdeauna, nu există un moment mai bun decât cel de față, când așchia

nu sare departe de trunchi, însă iarba e întotdeauna mai verde în curtea vecinului și dragostea e oarbă, însă fericiți cei săraci cu duhul.
— Ajunge! Ajunge! a zis Grace, râzând.
— Ei bine, urăsc clișeele, i-a spus Jen. Însă le voi folosi împotriva ta. Păzea!

I-a dat pietrele Lanei și și-a zis: „Cine știe, poate că ideea funcționa, îi va da Lanei motiv de concentrare, o va ajuta să aibă o privire de ansamblu, o va ține înrădăcinată” (s-a dovedit că Jen chiar ajunsese să se bazeze pe o droaie de clișee din cărțile de autoperfecționare). Totuși, din câte știa ea, pietrele nu dăduseră nici un rezultat, stăteau doar, umplându-se de praf, pe un raft cu cărți din camera Lanei. Până în acea dimineață, când cea cu asperități fusese transformată într-o modalitate de a-și răni mama.

SCOȚÂND VORBELE CU CLEȘTELE

Sau poate că piatra căzuse de pe raft și nu era nimeni de vină. Jen era conștientă de murmurul paranoiei din spatele propriilor gânduri, un murmur care devenea strident ori de câte ori era singură cu Lana. Ajunsese să fie important să iasă din casă când Hugh era la serviciu, să iasă amândouă, să găsească un alt loc în care prezența altor oameni să dilueze senzația stranie care creștea pe zi ce trece.

O programare la dentist era o scuză la fel de bună ca oricare alta. Era sigură că Lana avea nevoie să i se repare caninul, dar, în timp ce stăteau în sala de așteptare, Jen a început să simtă că își ducea fiica să fie pedepsită, că era o programare cu scopul să o învețe minte, și nu să-i facă bine.
— Vrei să intru cu tine? a întrebat, când a fost strigat numele Lanei.

Și-a menținut vocea scăzută, deoarece fiecare sunet părea mai puternic la cabinetul stomatologic: huruitul rotilelor scaunului către pacient, deschiderea și închiderea cutiilor de plastic, ciocnirea unui instrument de marginea unui vas din metal.
— Cum crezi.
— Dar ce ai prefera?
— Nu mă deranjează.
— Păi, o să te simți mai bine dacă sunt acolo?
— De fapt, nu.
— Atunci să stau aici?
— Dacă vrei.

Jen a tras aer în piept, umplându-și gura cu acel miros de cabinet dentar: mentă și dezinfectant și ceva mai dulceag, poate că tradiționalul ulei de cuișoare.
— Nu vreau să fii singură, Lana.
— Cred că o să fie cu mine dentistul.
— Știi ce vreau să zic.
— Mda, știu. Bine, da, te rog, intră cu mine.
— Bine, minunat, a zis Jen, întrebându-se dacă avea să fie întotdeauna așa de greu să obțină un răspuns direct de la fiica ei, până și despre cele mai simple lucruri.

Și, cum stătea acolo în timpul procedurii, își dorea să nu se fi oferit. Mai ales că nu-i plăcea deloc să vadă cum gura Lanei era cercetată de degete acoperite cu cauciuc. Îi evoca în mod neplăcut genul de lucruri pe care își imagina că Lana se putea să le fi experimentat când dispăruse. Și nu se putea descotorosi de ideea că o adusese aici pe Lana pentru interogare, că stătea ghemuită ca o broască râioasă în colțul încăperii, așteptând ca un călău să frăgezească victima și s-o facă să fie gata să-și dea drumul la gură.

Totuși, dintele n-avea nevoie decât să fie întărit cu rășină, așa că n-au fost ace sau freze și nici durere, din cât își dădea seama Jen, iar când dentistul și-a scos mănușile, Jen nu s-a putut gândi decât că degetele îi erau uscate sub cauciuc, ca și când n-ar fi atins deloc interiorul gurii Lanei.

ADMIRAREA PRIVELIȘTII

— Și aici, a zis Jen, cu o ușoară înălțare a capului, o respirație adâncă, o încovoiere a degetelor de la picioare, este locul unde am locuit eu și tatăl tău când ne-am căsătorit.

O pauză, convexă pe o parte și concavă pe cealaltă, a alunecat între ele, cum stăteau pe o stradă udă de ploaie. Plecaseră de la dentist de o jumătate de oră și, nedorind să se întoarcă la amenințarea din unghere și praguri, Jen a propus să meargă pe jos spre spațiul verde și „să admire priveliștea”. Lana nu păruse încântată, dar fusese de acord, câtă vreme nu trebuia să ia metroul.
— Evident, este locul, nu clădirea, a zis Jen. Casele de aici au fost demolate și înlocuite cu aceste birouri acum zece ani.

— Oh, Sfinte Dumnezeule, a zis Lana. Și eu, care credeam că asta n-are cum să fie și mai lipsit de noimă. Nici măcar nu mai este casa aici?
— Nu, dar casele aflate un pic mai departe pe stradă sunt la fel cu cele care erau aici. Așa că îți poți imagina cum era.
— Mi-aș fi putut *imagina* de acasă.

Mașinile au vâjâit pe alături, cu roțile scoțând acel sunet șuierat, pleoscăit, al cauciucului pe asfaltul ud, ca pentru a sublinia caracterul deprimant al zilei după ploaie și a da greutate argumentului Lanei, că ar fi putut să se ducă direct acasă. Doar cu câteva minute în urmă plouase, și Lana se tot uita la cer, cercetând dacă nu erau stropi rătăciți, fulgerând cu privirea norii.
— Bine, a zis Jen, hotărâtă să rămână voioasă, dar acesta nu-i singurul lucru pe care voiam să ți-l arăt. La vreo cinci minute de mers, la mai puțin de cinci minute de mers, e un restaurant în care am avut prima noastră întâlnire romantică adevărată.

Vocea ei începuse să ia un ton rugător.
— Chiar există încă, a zis Lana, sau o să-mi *imaginez* iarăși? O să stăm de data asta în fața unei agenții de pariuri?
— Există, a zis Jen, simțindu-se dintr-odată sleită de puteri de povara iubirii sale pentru Lana.

De ce trebuia să se trambaleze cu iubirea asta peste tot, când uneori și-ar fi dorit s-o lase în urmă câteva ore? Fără această iubire ea ar fi putut să plutească departe, ar fi lăsat dispoziția fiicei sale să se îmbunătățească, ar fi lăsat-o să-și pună încruntarea și limba ascuțită înapoi în ambalajele lor încă strălucitoare. Fără această iubire, ar putea fi ușoară, n-ar mai fi priponită de elementele genetice comune, de amintirea Lanei ca bebeluș sau de mândria pe care o simțea față de istețimea fetei, chiar și atunci când era îndreptată cu ferocitate împotriva ei.

Jen a cotit de pe strada comercială principală, simțind cum se încordează legătura elastică pe măsură ce Lana rămânea tot mai în urmă, simțindu-i vibrația când Lana s-a oprit în fața unui magazin din colț cu fațada arcuită.
— Acum ce mai e? a strigat Jen.

Lana n-a răspuns, doar se holba la vitrină.
— De ce nu poți măcar să-mi răspunzi? a zis Jen, mergând înapoi pe pietrele din pavaj ude și urând smiorcăiala care răzbătea din propriile cuvinte.

Magazinul era o librărie creștină, bine luminată și arătând îmbietor, cu felicitări și căni în vitrină. La prima vedere, ar fi putut să fie orice librărie, dacă n-ar fi fost copertile un pic încețoșate ale majorității cărților, excesului de culori pastel. Și, desigur, oferta specială de cruci-care-luminează-în-întuneric, pe care scria „Nu te voi părăsi niciodată”.

Începuse iar să plouă, cu primii stropi ca niște înțepături de ac sporadice pe cărarea din părul lui Jen, la rădăcina nasului.

— Putem să intrăm? a zis Lana, continuând să privească în magazin.

— De ce?

— Doar să ne uităm.

A împins ușa și Jen a urmat-o, iar mirosul de lemn și de cărți noi a înlocuit aburii de benzină cu care se obișnuise în timpul plimbării. Nu voia să se țină scai de Lana și s-o agaseze, însă nu se putea abține să nu stea prin preajmă, încercând să vadă ce citea, ce anume îi atrăgea privirea.

— N-ai putea să nu mă mai urmărești? a zis Lana, răsucindu-se brusc.

— Nu te urmăresc. Mă uit.

Jen a ridicat o broșură de pe un raft rotativ. Se numea *Femeile Frăției Creștine* și pe copertă erau trei fete zâmbitoare care purtau basmale și fuste lungi. A dat paginile ostentativ și i-a sărit în ochi o frază. „Fiecare femeie care se roagă cu capul neacoperit se acoperă singură de rușine.” A pus broșura la loc.

Destul cu cititul, și-a zis, ducându-se la raionul cu obiecte bisericești, unde a găsit pachete cu acele apărătoare de carton pentru lumânări pe care le văzuse folosite la Crăciun și Paște. Erau, de asemenea, cutii cu azimă fără gluten pentru împărtășanie, și seturi de pahare micuțe de unică folosință pentru împărtășanie.

Așadar, unii creștini erau îngrijorați de microbi. Și de alergia la gluten. Era liniștitor și, în același timp, dezamăgitor. Jen și-a amintit de o slujbă la catedrală la care fusese cu Lana cu vreo doi ani în urmă, pe când încă mai puteau să poarte o conversație normală, pe când încă se simțea o mamă adevărată. Stăteau la niște rude de-ale lui Hugh, care le recomandaseră să admire priveliștea în timpul în care Hugh semna niște acte. Aveau de gând doar să se uite un pic, nu să participe la slujbă, dar n-au știut cum să refuze când doamna zâmbitoare (paracliser? predicator?) le spusese că era pe cale să înceapă.

Fusese emoționant, și Jen prețuia amintirea.

— Plecăm? a zis Lana acum.

Părea și ea ușor dezamăgită, ca și cum n-ar fi găsit orice o fi fost ceea ce căuta. Dar în drum spre ieșire a înșfăcat o jucărie de pluș și a ridicat-o, cu fața brusc luminată, cu un aer conspirativ. Jucăria era moale, un ursuleț deschis la culoare, cu ochii închiși, cu cămașă de noapte și scufiță. Avea labele cusute laolaltă, într-o rugăciune veșnică, și pe o parte avea un buton.

Lana l-a apăsat.

„Cred în Dumnezeu Tatăl și în Iisus Hristos”, a început înregistrarea, „fiul Său unic...”

— Să-l iau pentru bebelușul lui Meg? a zis Lana, râzând. Am putea lua unul roz, pentru că e fetiță. Cât de tare m-ar urî Meg?

„Binecuvântează-ne pe noi, Doamne, în fiece zi”, a continuat ursulețul.

— Nu cred că te-ar ierta vreodată, a zis Jen.

„Amin”, a încheiat ursulețul, ca și cum ar fi fost de acord. A fost aruncat la loc, peste morman, și ele au ieșit din magazin.

CATEDRALA

— Sunteți gata de plecare? a zis femeia (plasatoare? sacristan?) și flacăra lumânărilor a pâlpâit când s-a aplecat spre ele.

— Da, cred că suntem gata, a zis Jen, luându-și haina. Lana?

Lana a încuviințat.

— Bine, atunci. Urmați-mă.

Era o doamnă mai în vârstă, și lumânările pe care le ținea erau mari și în sfeșnice care păreau grele. Jen s-a oferit să ia una, dar nu-și dorea cu adevărat acea răspundere. Și dacă o scăpa din mână și flacăra aprindea o strană și întreaga catedrală normandă lua foc? Cu siguranță, consiliul bisericesc sau oricine o fi hotărât lucrurile astea nu i-ar fi încredințat acestei femei obiecte atât de primejdioase dacă n-ar fi considerat că ea se ridica la înălțimea sarcinii. Totuși, pe când mergea împreună cu Lana în spatele ei, Jen vedea că cercurile de lumină devin și mai slabe în interiorul întunecat al bisericii și pâlpâie mai tare. S-a simțit ușurată când au ajuns la ușa de vest și au coborât în vârful picioarelor treptele de piatră în curtea luminată de lămpi a catedralei.

Ușa s-a închis încet, dar cu ecou, în spatele lor.

— Păi, mă bucur că am rămas, a zis Lana.

— Nu e lucrul la care m-aș fi așteptat, a zis Jen, gândindu-se că ar fi putut să se refere atât la slujbă, cât și la reacția Lanei. Părea cam străvechi, nu-i asa?

Lana a răspuns cu un murmur și Jen s-a uitat la placa de lângă poartă ca să se asigure că scrie într-adevăr biserică anglicană, dorind confirmarea că a fost o slujbă la care erau îndreptățite să participe.

— Chiar mi-a plăcut cum s-au stins toate luminile la sfârșit, a zis Lana. Presupun că era simbolic, dar a fost, de asemenea, măreț și sinistru să te afli într-o biserică uriașă în întuneric.

— Iartă-mă că te-am oprit să te duci la împărtășanie, dar n-ai fost confirmată.

— Nu-i nimic. Nu eram prea atentă. Nu știam că pentru asta stă lumea la coadă. Și cu nici un chip n-aș bea din același pahar cu o grămadă de alți oameni.

— Întotdeauna îmi spun asta. Nu-i un gând prea cucernic. Presupun că n-aveau habar de microbi când a început tradiția. Trebuie să fi fost drăguț, să nu-ți faci griji din pricina microbilor. S-a oprit pe strada principală. Mergem în direcția bună pentru stația de taxiuri?

— Da, uite restaurantul ăla italian.

Au traversat un drum pe care nu trecea nici o mașină. Era acel moment de liniște dintr-o sâmbătă de Paște, după ce toată lumea își terminase cumpărăturile și înainte ca petrecăreții să iasă ca să profite de avantajul a două zile în care să-si revină din mahmureală. Tămâia din catedrală se agățase de hainele și părul lui Jen; o simțea în jurul ei și se întrebase cât avea să dureze până dispărea.

— Mi-aș dori să se poată vedea interiorul mai multor biserici noaptea, a zis Lana.

— Da, într-un fel, așa ar trebui să fie văzute, misterioase și un pic înfricoșătoare. Ca Dumnezeu.

— Da. Dar, totodată, e ciudat și ca un film cu vampiri sau așa ceva.

— Oh, înțeleg.

— De asemenea, a fost foarte liniștitor, a zis ea repede. Poate că ar trebui să merg mai des la biserică.

„Asta-mi mai lipsea”, și-a zis Jen, „cineva din familie să-l afle pe Dumnezeu.”

— Slujba nu-i de obicei ca asta, știi. De cele mai multe ori țin luminile aprinse.

— Păcat, a zis Lana. Atunci va trebui să mă țin în continuare de droguri.

A zâmbit ironic și a mers mai departe spre stația de taxiuri.

MODESTIA

Era în continuare zăpușeală, cu toată ploaia, și Jen nu s-a obosit să aprindă becurile în bucătărie, zăbovind după cină în lumina slabă, cu ușile cu geamuri deschise larg. Condurul-doamnei crescut prea mult își vâra frunzele în cameră și ploaia amuțise grădina de dincolo de el. Hugh studia cărțile lui de teorie muzicală la masă, iar Lana stătea lungită pe o pernă pe podea lângă ușă, întinzându-se din când în când ca să pianoteze cu degetele pe frunzele rotunde, turtite, ca și cum ar fi imitat picăturile de ploaie.

Lui Jen îi venea în minte un imn, sau o propoziție dintr-un imn, „Slavă pentru dulceața Grădinii ude“, și trebuia să se înfrâneze să-l cânte iar și iar. Bănuia că nu s-ar fi gândit la el dacă n-ar fi intrat în librăria creștină. Bănuia că n-ar fi început nici să i se pară atât de deranjantă bandana Lanei.

Arăta ca una dintre basmalele pe care le purtau tinerele de pe coperta broșurii *Femeile Frăției Creștine.* Părea o declarație de virtute, de nevinovăție sau virginitate, și o făcea pe Jen să se întrebe dacă acesta era motivul adevărat pentru care o purta Lana. „Fiecare femeie care se roagă cu capul neacoperit se acoperă singură de rușine.” Încerca oare Lana să se ferească de rușine? Oare Lana se ruga?

— Mai trebuie să porți bandana aceea? a întrebat Jen.

Lana nu s-a răsucit spre ea și n-a răspuns, dar a ridicat o mână ca să-și apese și mai tare pe cap pânza, să o lipească de pielea capului.

— Cu siguranță că părul ți-a crescut până acum peste cicatrice.

Lana a scuturat din cap, cu mâna tot pe bandană.

— Și arată cam jegoasă. Poate că ar trebui s-o pun la spălat.

S-a auzit un oftat.

— Mami. E în ordine. Și nu cicatricea mi-o acopăr, ci părul, partea care a fost ciopârțită la spital. Arată ca naiba. Am încercat un coc și o coadă de cal, dar porțiunea aceea stă drept în sus. Arăt hidos fără bandană.

— Sunt sigură că nu-i chiar așa de rău.

— Iarăși nu ții cont de sentimentele mele. Am vorbit despre asta cu doctorul Greenbaum.

— Da? Scuze. Deci, nu faci decât să acoperi porțiunea aceea de păr. Nu porți bandana din alt motiv?
— Nu-i ca să arăt că fac parte dintr-o bandă, dacă asta te îngrijorează.
— Bandă?

Nu fusese ceva care s-o preocupe pe Jen până atunci, însă acum avea s-o adauge pe listă.
— Mi-aș dori să-mi fi dat prin cap să port o bandană când eram mai tânăr, a zis Hugh, făacându-le pe Jen și pe Lana să se întoarcă și să se holbeze la el.
— De ce, erai într-o bandă?
— Nici vorbă. Nu, când eram tânăr, mi s-a lipit de păr gumă de mestecat și a trebuit să tai o șuviță și apoi am ajuns să-mi tai tot părul.
— Ce poveste mișto, a zis Lana.
— E mai greu decât crede lumea să-ți tai singur părul.
— Dar ai făcut-o totuși? a întrebat Lana, cântărind din ochi tunsoarea lui Hugh.

El a râs și și-a trecut mâna peste cap.
— Arătam ca Marc Bolan când eram mai tânăr. Știi cine este?
— Nu, evident.
— Era muzician. Solistul formației T. Rex. A murit.
— Condoleanțe.
— N-a fost tocmai o tragedie personală. Și asta era în anii ’70. Oricum, pe atunci îmi plăcea The Clash.
— Destul cu referințele istorice.

Lana a tras de o frunză de condurul-doamnei, a rupt-o și a eliberat aroma ei piperată. Jen ar fi fost iritată, însă de câteva săptămâni tot avea de gând să rărească frunzele.
— Asta-i ca la școală, a zis Lana. N-o să mă pui să ascult muzica, nu?
— Nu, Lana. Ziceam că am avut aceeași problemă. Aveam părul lung și m-am trezit cu o parte din el ciopârțită.
— Cât de lung?
— Mai jos de umeri.

Lana a dus frunza la ochi și a ținut-o acolo ca pe un monoclu.
— Ai fotografii?
— Pe undeva. O să le caut cândva și o să ți le arăt.
— Grozav. Asta-i tot?
— Ce vrei să zici?

Fata a lăsat frunza să cadă.

— Asta-i tot ce voiai să spui?
— Hmm. Nu, mai e ceva în povestea asta.
— Dă-i drumul, atunci. Tu și mami aveți amândoi azi un puseu de nostalgie.

Jen a constatat că făcea desene pe marginea unui ziar, o serie de păsări care purtau tot soiul de pălării.

— Am făcut-o deasupra chiuvetei din baie, a zis Hugh, și apoi, când am terminat de tăiat, și chiuveta era plină, m-am gândit că cel mai bine ar fi să las părul să dispară pe sifonul de scurgere. S-a întors spre Jen. E trist când mă gândesc acum. Ar fi trebuit să păstrez o șuviță, cel puțin. Câte lucruri nu prețuiești când ești tânăr, nu?
— Tati, ce-i asta, o criză a vârstei de mijloc în direct?
— Bine. Păi, evident, aruncarea părului pe sifon a fost o idee proastă, pentru că a înfundat țevile. Un soi de mizerie cu clăbuci se ridica în chiuvetă de câte ori deschideai robinetul. Mama era furioasă, dar nu știa ce provocase problema. În cele din urmă, am înțeles că trebuie să fac ceva. În câteva ore avea să-și dea seama că eu am fost cel care a provocat stricăciunea. Vreau să zic, aveam păr, iar chiuveta n-avea probleme, apoi aveam păr mai puțin, și chiuveta era înfundată. Doar bucuria că nu mai are ca fiu un „mocofan pletos” a împiedicat-o pe mama să pună lucrurile cap la cap. Am încercat cu oțet și cu bicarbonat de sodiu, când ea era la o întrunire WI[28], dar efectul a fost minim, așa că a doua zi am chiulit de la ore și m-am dus la bibliotecă, de unde am împrumutat o carte despre instalații menajere și, când am ajuns acasă, m-am așezat sub chiuvetă cu o găleată, am scos racordul de scurgere și am scotocit cu o șurubelniță prin țeavă.
— Mulțumiri pentru lecția de instalații, a zis Lana. Unde vrei să ajungi?
— În țeavă era o mulțime de păr, a zis Hugh, dar mai era și un inel. Un inel de femeie.

Jen i-a desenat uneia dintre păsări un cioc zâmbitor și a lăsat jos creionul.

— Inelul mamei tale?
— Inelul ei de logodnă.
— De la tatăl tău? a întrebat Lana.
— Evident, de la tata. De la cine altcineva să fi fost?
— Așadar, ea l-a aruncat dinadins pe sifon?
— Nu, Lana, îl pierduse.

— O, o, o. Lana s-a ridicat în genunchi pe pernă. Și ea știa că l-a pierdut acolo. De aceea nu ți-a frecat ridichea în privința părului. S-a gândit că inelul era ceea ce provocase problema.
— Exact, a zis Hugh.
— Tatăl tău s-ar fi supărat dacă afla că ea îl pierduse?
— S-ar fi făcut vânăt la față, presupun. Și, oricum, ea ura să piardă ceva.
— Deci, ce s-a întâmplat când i l-ai înapoiat? a întrebat Jen.
— Păi, mai întâi l-am curățat...
— Ce băiat bun.
— Și l-am pus, pur și simplu, lângă ea când vorbea la telefon.
— A crezut că o ceri de nevastă? a zis Lana.
— Mă bucur că ai găsit motiv de distracție.
— Scuze. Ce-a zis?
— Nimic. Doar și l-a pus pe deget și m-a strâns de braț.

Jen s-a aplecat și a bătut ușor cu palma prima bucată din Hugh pe care a nimerit-o.

— Nu-i de mirare că mama ta te crede cavalerul ei în armură strălucitoare.

Hugh a zâmbit cu gura până la urechi.

— Ce pot să zic? Am obiceiul să îndrept lucrurile. Ești norocoasă că te-ai măritat cu mine, zău așa.
— Știu, a zis Jen, mai ales că mai ești și atât de modest.

VĂZÂND LUMINA

Jen și-ar fi dorit ca statul cu ochii-n tavan și rumegarea grijilor să fie un sport olimpic, pentru că astfel s-ar fi antrenat pentru glorie în fiecare noapte și ar fi avut o șansă să fie slăvită ca eroină în tara ei. Dacă ai nevoie de zece mii de ore ca să devii maestru în ceva, ea ajunsese, cu siguranță, cel puțin la rangul de calfă.

Atunci când statul în pat devenea prea frustrant, bântuia prin casă, aranja cărțile în ordine alfabetică, făcea liste de cumpărături și pândea apariția pisicii-spărgător. Uneori se plimba încolo și încoace pe hol, unde lumina din dormitorul Lanei răzbătea pe sub ușă – de la întoarcerea lor din Peak District, Jen constatase că veioza de la capul patului Lanei era aproape întotdeauna aprinsă noaptea. Odată, pe când se plimba, a auzit repetate vorbele Lanei din spital. „Sunt aici”, a zis ea. „Sunt dedesubt.”

Dar când Jen a deschis încetișor ușa, a văzut că Lana dormea.
— N-ai putea să nu te mai furișezi în camera mea în toiul nopții? a zis Lana a doua zi, după micul dejun. E tare aiurea, și e o imixtiune.
— Nu m-am furișat în camera ta, a zis Jen.
— Și atunci, cine mi-a stins lumina?
— Oh, da, scuze. Eu am fost. Dar trebuie să încetezi să lași lumina aprinsă toată noaptea.
— De ce?
— E o risipă de curent electric. E rău pentru mediu.
— Are bec ecologic, dar, dacă îți faci griji pentru bani, o să plătesc eu.
— Nu-mi fac griji pentru bani, a zis Jen, storcând *satsuma* rămase ca să vadă dacă mai puteau fi mâncate.
— Atunci las-o așa.
Jen a oftat.
— Pur și simplu nu-mi place, bine?
— Păi, nu-mi place întunericul.
Această mărturisire părea că o luase prin surprindere și pe Lana, și și-a tras în jurul feței gluga puloverului.
— Ai spus asta la spital. Acum mai bine de două luni. Încă ți se mai pare înfricoșător întunericul?
— Nu chiar înfricoșător. Atâta doar că prefer să nu mă trezesc în întuneric. Jen a aruncat *satsuma* la gunoi, iar strălucirea lor a fost stinsă imediat de sacul negru plin de praf, și a hotărât să riște.
— S-a întâmplat ceva în întuneric, Lana? a întrebat, gândindu-se la prezervativele sparte și la tricoul sfâșiat pe care le găsiseră polițiștii.
— M-am rătăcit noaptea, mami. A fost neplăcut, bine? Nu cred că-i chiar așa de greu de înțeles.

PRIETENI IMAGINARI

Nu era greu de înțeles. Oamenilor le-a fost întotdeauna frică de întuneric, de închipuirile infernale care puteau fi proiectate pe el. Așa că acum, stând trează, Jen avea o mulțime de posibilități. Putea să stea întinsă și să-și facă griji că Lana avea lumina aprinsă toată noaptea, putea să stea întinsă și să-și facă griji că Lana avea lumina stinsă și îi era frică de

întuneric sau putea să stea întinsă și să-și facă griji că Lana dormea și avea coșmaruri.

Sunetul inelelor de perdea mișcându-se pe bară, clinchetind laolaltă, mișcându-se iar, devenise familiar, întrucât Lana părea că nu reușea să tragă perdelele la o parte destul de mult ca să fie mulțumită. Și mai era ceva. Alt zgomot, un murmur, pe care Jen nu era sigură că nu și-l imagina. Se simțea aproape ușurată când murmurul continua și ziua, și ea putea să stea în bucătărie și să prindă ritmul familiar al vocii Lanei. *Aproape* ușurată.

— Cu cine vorbeai adineauri? a întrebat Jen când Lana a coborât ca să dea iama prin frigider.

— Cu nimeni.

— Dar trebuie să fi vorbit cu cineva.

— Nu, zău?

Jen a mișcat ușa frigiderului ca să-și vadă mai bine fiica.

— Da, a zis. Te-am auzit.

— Nu, zău?

Limba Lanei a lins restul de pe capacul unui păhărel de iaurt, și răsuflarea ei a prins miros de caise.

— Dacă nu vorbeai cu cineva, ce făceai? a întrebat Jen. Citeai cu voce tare?

Capacul era complet curat, însă Lana îl lingea mai departe, privind-o pe Jen în ochi. Era ceva deranjant, aproape sexual în această mișcare, și Jen a fost silită să-și întoarcă privirea. Au trecut câteva secunde, în care sunetul clar, umed, al limbii Lanei pe plastic a umplut încăperea. Apoi păhărelul de iaurt a zburat în coșul de gunoi. Când Jen s-a uitat din nou la ea, privirea Lanei era fixată undeva, peste umărul ei, și Jen a trebuit să-și stăpânească un fior, convinsă brusc că stătea cineva chiar în spatele ei. Lana a zâmbit superior, ca și cum și-ar fi dat seama că lui Jen îi era frică, apoi s-a întors și a fugit în sus pe scări, dar senzația prezenței altei persoane în casă nu s-a diminuat, mai ales când a reînceput murmurul.

Jen era încă zguduită câteva ore mai târziu, când ea și Hugh făceau cumpărături la supermarket. Încercase să explice în mod rațional incidentul, se refugiase pe Google și căutase explicații, citise descrieri simpliste ale psihologiei copiilor și parcursese comentariile altor mame îngrijorate. Tot apărea o sugestie, și i-a vorbit despre ea lui Hugh.

— Crezi că fiica noastră de cincisprezece ani are un prieten imaginar? a întrebat el, strângând între palme o țelină plină de pământ, care arăta ca un creier.

Jen n-a zis nimic, gândindu-se cum să răspundă. S-a rezemat pe mânerul căruciorului până ce roțile au început să se învârtă.

— Sau poate că are halucinații? a întrebat Hugh. Pentru că am impresia că s-ar putea să fie o chestie moștenită.

— Of, taci odată, a zis Jen, în cele din urmă. Mă doare capul.

Nu era chiar adevărat. De fapt, avea o senzație ciudată în țeastă, de extindere, ca și cum capul i-ar fi devenit o cameră de rezonanță, o cameră care încercase să prindă sunetul jos al vocii Lanei și să-l facă să ricoșeze de colo colo până ce devenea ceva inteligibil.

— Vrei niște analgezice? a zis Hugh, împingând căruciorul. Să cumpărăm?

— Am luat două, a zis Jen, mințind din nou.

Nu-i plăcea să aibă acum în casă așa ceva și nu voia să-i amorțească simțurile.

Toată ziua fusese sigură că Lana vorbea cu cineva în acel murmur nesfârșit, plimbându-se prin dormitor, oprindu-se doar ca să-l asculte pe interlocutor, oricine o fi fost el. Dar ori de câte ori se dusese Jen la picioarele scărilor, sunetul încetase. Încercase să ridice rapid receptorul telefonului fix, dar nu auzise decât zgomotul gol al tonului și, ca să facă lucrurile și mai îngrijorătoare, de la micul dejun mobilul Lanei fusese lăsat la încărcat lângă cuptorul cu microunde.

Jen a pus în coș o cutie cu plicuri cu terci de ovăz și și-a repetat în gând cuvintele „pungi pentru sendvișuri”, sperând să-și amintească atunci când ajungeau la acel raion.

— La început, m-am gândit că a dus pe furiș pe cineva la etaj, a zis ea, nefiind în stare să pună capăt discuției. Dar, dacă ar fi făcut-o, el ar fi trebuit să fie acolo toată noaptea.

— El? Hugh punea lângă țelină un pachet de păhărele de iaurt, dar, văzându-i expresia, s-a oprit. Care-i problema? Credeam că îți place iaurtul cu caise.

— Cred doar că ar trebui să mâncăm mai puține, a zis Jen. Știi tu, au mult zahăr. Nu-s bune pentru noi. Și, da, *el.* Doar Lana n-ar aduce pe furiș acolo o fată, nu?

— Depinde de fată. Hugh a pus iaurturile la loc pe raft. Și am făcut greșeala asta cu Meg. Oricum, credeam că n-ai auzit decât vocea Lanei.

— Așa părea.

— Și n-ai putut desluși nici un cuvânt?

Jen a desfăcut un carton cu ouă „fericite” și s-a uitat la fiecare să nu fie crăpate.

— Jen?

— Nu, bine, n-am putut să deslușesc ce spunea, dar au fost *ore* întregi, Hugh, trebuie să fi spus ceva.

Ouăle erau perfecte și aurii, și de unul era lipită o pană moale, ca un puf, ca și cum ar fi dovedit un soi de autenticitate. Le-a pus peste rolele de hârtie igienică învelite în plastic, ca să le protejeze și mai bine. Mirosul de brutărie a plutit spre ei, și Jen s-a uitat un minut la o pungă cu gogoși, înainte să aleagă o pâine neagră cu conținut redus de carbohidrați.

S-a oprit când dădea colțul, și Hugh a dat peste cărucior.

— Acuma ce mai e? a zis el.

Jen s-a uitat cu atenție la el. Un borcan cu pastă de tomate fusese spart în apropiere și mirosul dens de roșii i-a înconjurat; s-a întrebat în treacăt când făcuse Hugh ultima dată paste *bolognese*.

— Nu pot scăpa de ideea că Lana a adus pe cineva cu ea, a zis Jen. De oriunde o fi fost. Pe cineva... sau *ceva*.

Hugh a rămas un moment cu ochii ațintiți asupra căruciorului, bătând cu degetele în barele metalice subțiri.

— Știu ce ne lipsește. Vin. Nu-ncape îndoială – a ridicat privirea spre ea –, *nu-ncape îndoială* că avem nevoie de niște vin.

A târât după el căruciorul care se înțepenise și a pus câteva sticle alături de tăvițele ambalate în vid cu carne tocată și cotlete de porc. „Imaginează-ți că unul dintre copiii noștri devine vegetarian”, obișnuia el să spună, cu oroare.

MĂRTURISIREA

MEG *(cu trupul său mlădios încremenit, alături de o tânără cu aer exotic care zâmbea)*:

Mami, tati, v-o prezint pe Raffaella. E iubita mea. Sunt lesbiană.

HUGH *(sărind de pe canapea s-o îmbrățișeze)*:

Oh, slavă Domnului! Credeam că o să ne spui că ai devenit vegană.

SPECTRUL

Jen și-a sunat mama în timp ce Hugh încărca mașina. Ar fi putut oare să-i spună că se teme de propria fiică și, dacă ar fi putut, ce răspuns spera să capete?

— Jennifer, a zis Lily, ridicând receptorul. Ce s-a întâmplat?

Când și-a scos mobilul, i-a căzut din buzunar piatra zimțată cenușie de pe podeaua dormitorului Lanei și s-a aplecat s-o ia. Deodată, în mijlocul unei parcări plin de cumpărătorii de sâmbătă, Jen spunea că ceva nu era în ordine cu fiica sa. Ținea piatra strâns în pumn în vreme ce turuia despre furișare, vorbire, lucrurile ciudate de pe contul de Instagram al Lanei, pisica din casă, dar, deși a înșirat totul, îsi dădea seama că nu era mare lucru.

Și-a descleștat pumnul și s-a uitat la piatră și la semnul roșu pe care i-l făcuse în palmă. E tipic, și-a zis, ca ea să ajungă să fie cea care păstrează straniul ajutor pentru meditație al lui Grace, și ce perfect, ce simbolic să nu aibă decât piatra cea aspră. Nici o netezime pentru ea.

— Oh, scumpa mea, e greu să te descurci cu adolescenții, a zis Lily. Tot ce vor e să obțină o reacție, și nu se sinchisesc care reacție anume. A speria pe cineva este la fel de bine ca a impresiona. Și tu erai așa; frații tăi erau așa. Odată, Graham s-a cățărat pe acoperiș și ne-a amenințat că azvârle cu țigle în noi. Și uită-te la el acum – nici vorbă să fie înspăimântător, nu?

Jen a râs, gândindu-se la fratele ei manierat, care vorbea cu blândețe.

— Și apoi, scumpa mea, tu ai tendința să-ți faci griji din nimic, nu-i așa?

— Nu, zău?

— Păi, uneori cred că te sperie emoțiile altora. Știi, am auzit ceva la radio despre faptul că multor femei cu autism nu li s-a pus acest diagnostic.

— Mami, n-am autism.

— Nu te ofusca. Suntem cu toții în cadrul spectrului, scumpa mea.

— Bine. Trebuie să închid.

— Stai un pic. Tocmai voiam să zic, îți amintești că atunci când aveai nouă sau zece ani, am spart o mulțime de farfurii? Fusese o zi frustrantă – pe atunci cele mai multe dintre zilele mele erau frustrante – și am ajuns la capătul răbdării și am dat de perete cu o farfurie, apoi cu încă două, și tu ai fugit la telefon și ți-ai sunat tatăl la serviciu. „Mami și-a ieșit din minți!” ai țipat. Și păreai atât de speriată, încât tatăl tău a plecat devreme de la lucru ca să se asigure că acasă totul era în ordine.

— Nu-mi amintesc, a zis Jen, gândindu-se la paharele și cănile pe care le lăsase să cadă pe podea.

Oare o speriase pe Lana? Asta nu-i trecuse prin cap.

— Nu, păi, până să ajungă Robert noi eram bine. Mi-am vărsat nervii, apoi am făcut curățenie în bucătărie. Mă simțeam mult mai bine. Îmi părea un pic rău că te-am speriat, dar mă bucuram că găsisem o cale atât de ușoară ca să scap de frustrare.
— Încotro bați, mami? Chiar trebuie să închid.
— Uneori, a zis Lily, trebuie să lași pe cineva să se poarte un pic ciudat, un pic aiurea.

A DOUA PIELE

Jen s-a gândit la acest sfat duminică, atunci când Meg a venit să scotocească printre hăinuțele de sugari din pod. La urma urmei, nu era un pic aiurea să rămâi însărcinată la douăzeci și șase de ani?
— Aveai douăzeci și șase de ani când m-ai născut, mami.
Și nu era un pic aiurea să pui capăt relației cu iubita și să-i ceri spermă unui prieten?
— Kayla a fost cea care a pus capăt. Iar Tom a vrut întotdeauna să fie tătic. Am vorbit mult timp despre asta. Nu-i ca și cum l-aș fi luat prin surprindere cu un păhărel de iaurt gol.
Și nu era un pic aiurea să ții ascunse de părinții tăi (iubitori) hotărârea și procedura și prima parte a sarcinii?
— Pentru asta îmi pare rău, a zis Meg.
— Știu că mulți oameni așteaptă până la sfârșitul primului trimestru. Jen a coborât prin trapa podului un sac negru și l-a lăsat să se rostogolească pe scara pliantă. Dar *cinci luni*, e îngrozitor de mult timp ca să ții un secret.
— Am spus că-mi pare rău. Vocea lui Meg a luat-o în sus și a plutit prin întuneric, printre pânzele de păianjen și fibrele izolației și mirosul cutiilor de carton umede. Am vrut să-ți spun că sunt însărcinată de cum am aflat, însă am așteptat o săptămână, apoi încă una. Nu eram sigură ce o să crezi, cum o să reacționezi, și eram epuizată. Știam că o să fie așa, cu oboseala, dar tot m-a pocnit zdravăn. A trebuit să mă culc după-amiezile și tot tacâmul.
— Cum te-ai descurcat la galerie?
— Sonya m-a lăsat să dorm în biroul ei în timpul prânzului.
— Chiar?
Jen s-a gândit la femeia extrem de subțire și cu înfățișare dură, din Africa de Sud, care administra galeria. Întotdeauna îi fusese frică de ea, nu

și-o închipuia milostivindu-se de o angajată gravidă.
— Așadar, i-ai spus *ei* înaintea mea?
— Doar de nevoie.
— Vrei să zici că n-aveai *nevoie* de mine.
— Sigur că am nevoie de tine.

Jen a coborât scara cu spatele, cu grijă, clipind ca să scape de praful din pod. Avea mâinile murdare și a lăsat o amprentă negricioasă pe trapă când a tras-o la loc.

— Ești sigură? Vreau să zic, pentru ce ai nevoie de mine?

Meg, așezată pe covorul de pe palier cu spatele lipit de perete, a oftat și și-a scărpinat umărul pe sub breteaua sutienului, stârnind un miros de cremă cu miere. Fusese obosită, dar fără greţuri de dimineaţă, fără picioare umflate, fără să-i curgă sânge din nas și fără ameţeli (din câte știa Jen); se părea că singura neplăcere este eczema.

— Mi-ai dat numele acelei creme, a zis. Și chiar m-a ajutat.
— A fost sugestia bunicii tale.
— Bun, mă rog, m-ai asigurat că e ceva normal: mi-ai spus că ai avut eczemă când ai fost gravidă.
— Asta ţi-a fost de ajutor?
— M-a făcut să mă îngrijorez mai puţin, a zis Meg, zgrepţănându-și iar umărul.

Jen a încuviinţat, și-a șters mâinile pe blugi și a luat sacul cu haine.

— Știi, într-un fel, cea mai rea parte a acestei chestii cu Lana este impresia că nu-s bună de nimic.
— Pricep asta, mami. Dar nu poţi spune că nu ești bună de nimic. Adică, uite, ești pe cale să-mi dai un morman de lucrușoare pentru bebeluș, a zis Meg, cu unghiile fâșâind pe pielea asprită a scobiturii cotului.
— Dacă vreunul dintre ele mai e folosibil. Poate că s-au descompus acolo ori sunt acoperite de mucegai.
— Păi, dacă s-a întâmplat asta, va trebui, pur și simplu, să te pui pe tricotat.

Jen a râs.

— Am încercat asta. Nu cred că ai vrea să-ţi îmbraci copilașul în ceva ce am izbutit *eu* să creez.

S-a gândit la teancul de pătrate strâmbe pe care le obţinuse cu trudă pe când era însărcinată cu Meg, pline de ochiuri scăpate și locuri în care lâna fusese strânsă prea tare.

— De fapt, tati a zis că s-ar putea apuca el.

— De tricotat? Așa a zis?
— A citit un articol despre o vedetă de film care tricotează. Mi-a zis că în zilele noastre asta e o chestie mișto pentru bărbați.
— Ah, așadar sunt eliberată de răspunderea asta, cel puțin.

Nu prea știa ce să creadă despre ideea ca Hugh să clincăne seara din andrele. Îi aducea aminte de femeia de la spital, gheboșată peste tricotaj și oferind vorbe înțelepte pe care nu i le ceruse nimeni.

Meg a tras spre ea sacul și a rupt plasticul. S-a ridicat un miros rece, un soi de miros atenuat, ca al condimentelor care au zăcut prea mult timp în borcanele lor; nucșoară și scorțișoară cu termenul de garanție de mult expirat. Însă hainele vechi erau întregi, salopete din flanelă și rochițe din catifea reiată, pulovere moi și pantalonași de stambă. Meg părea foarte emoționată de priveliște. Pipăia prin sac cu mâna dreaptă, a observat Jen, însă brațul stâng se freca pe furiș de marginea scării.

Pielea înroșită, acoperită cu urme de la scărpinat, a dus-o cu gândul la brațele Lanei, la acele zgârieturi asemănătoare pe care și le făcuse pe pielea altfel perfectă. Cum se face că amândouă fiicele sale ajunseseră să aibă aceleași răni?
— Crema nu pare să fi avut atât de mult succes cât credeam, a zis Jen.

Meg a lăsat să-i cadă în poală o pălăriuță de soare din pânză cadrilată și și-a privit mâinile.
— Mă scărpinam?
— Nu știai?

Meg a ridicat din umeri, continuând să-și privească mâinile.
— Îmi amintesc că la școală, sau poate la grădiniță, am crezut că mi-am julit încheieturile mâinilor și că se desprind bucățele de piele, și apoi învățătoarea a descoperit că aveam pe ele aracet care se uscase și începea să se desprindă. Mi-a fost rușine pentru greșeală, pentru că m-am dus la ea plângând, dar am fost și ușurată. Uneori, mă întreb dacă n-aș putea la fel de bine să desprind și chestia asta.
— Dar n-o să încerci s-o faci, nu?
— Nu. Mă rog, e tentant. Când mă uit la porțiunile cu eczemă, îmi închipui că dedesubt pielea e perfectă. Brusc, a gemut. Iar trebuie să fac pipi.
— Să te ajut să te ridici?
— Nu, nu-ți face griji, a zis, împingându-se încet în sus pe perete și apoi desprinzându-se de el.

Jen s-a lăsat să alunece pe podea, luându-i locul lui Meg. Soarele coborâse și păsările zburau prin copacii de dincolo de fereastra de pe palier. Mișcările lor de alunecare au dus-o pe Jen cu gândul la grâne retezate cu secera, ca și cum fiecare pasăre ar fi adunat un mănunchi. Frunzele licăreau în lumină și ar fi putut, doar pentru o clipă, să fie o piele care tremură în vântul rece.

— Sunt două pachete noi de prezervative într-o pungă de pe ușă, a zis Meg, ieșind din baie.

— Scotocești?

— Păi, m-am gândit să dau o mână de ajutor și să pun la locul lor cumpărăturile. Pe Meg rareori o intimida acuzația că a făcut ceva rău. Ale cui sunt?

— Ăăă, în fine.

— Cu siguranță, nu-i prea mare riscul să rămâi însărcinată acum.

— Pentru că sunt prea bătrână, vrei să zici? Mulțumesc mult.

— Păi, ai trecut de menopauză, nu? Atunci la ce-ți trebuie prezervative? Ai un amant?

— Nu, sigur că nu.

— Are tati o amantă?

— Trebuie să-l întrebi pe el.

— Așadar, sunt ale Lanei?

— Nu chiar.

Jen s-a uitat la o veveriță cum atârnă cu stângăcie de labele din spate și roade ceva de pe creanga de dedesubt, înainte să se ghemuiască în frunzișul bogat care a ascuns-o. Auzea târșâit de pași pe trepte, scuturarea unui rest de zahăr într-o pungă de hârtie cu gogoși. Lana trăgea cu urechea. Meg s-a rezemat de scara pliantă și a privit-o pe Jen drept în față.

— Sunt pentru Lana, nu-i așa? Fir ar să fie. *Eu* n-am primit niciodată prezervative când eram *eu* adolescentă.

— Nu, nu sunt chiar pentru Lana. Vreau să zic, doar în cazul în care are nevoie de ele. În care caz, sexul fără pericole, știi tu, este foarte important. Era conștientă de mesajul evident din vocea ei și și-o imagina pe Lana dându-și ochii peste cap. Ai avut *nevoie* de prezervative când erai adolescentă? a întrebat-o Jen pe Meg.

— Aș fi putut avea.

Jen a încercat să-și împiedice sprâncenele să se înalțe, dar a fost foarte greu.

— Așadar, au fost băieți?
— Mami, pentru numele lui Dumnezeu.
— Păi, scumpa mea, dacă nu-mi spui, de unde să știu?
— Prezervativele nu-s numai pentru organul masculin, mamă, bine?
— Știu asta, a zis Jen.

De fapt, se gândea la asta de zile întregi. Lana susținuse că nu se culcase cu nimeni, așa că Jen căutase alte posibilități de folosire a lor, citind articole de pe site-uri de supraviețuire. A reieșit că prezervativele puteau fi surogate de sticle cu apă, puteau fi umplute cu mușchi ca să devină perne, puteau fi prefăcute în praștie pentru vânătoare, puteau fi folosite ca să nu ți se ude chibriturile, ca să nu se ude o mulțime de lucruri.

EXPERIMENTUL

Ce îți trebuie:

O pereche de ghete de drumeție (încă pline de glod de la recenta tabără din Peak District)

O pereche de șosete de lână groase

O pereche de pantaloni scurți

O cadă umplută cu apă rece până la nivelul gleznelor

Două prezervative

Timp în singurătate (fără o fiică sau un soț care să te deranjeze/descopere)

Ce trebuie să faci:

Pune-ți pantalonii scurți (nu te uita în oglindă, nu-i vorba despre cât de pline de gâlme îți sunt coapsele). Pune-ți șosetele și ghetele și încearcă să stai în picioare în cadă. Notează-ți cât de ude/reci îți sunt picioarele.

Scoate-ți ghetele și șosetele și vezi dacă le poți trage pe picioare, uscate, fără să folosești un prosop/uscător de păr/radiator. Stoarce șosetele, apasă părțile căptușite ale ghetelor, scutură-ți picioarele.

Acum repetă experimentul, dar înainte de a-ți pune șosetele și ghetele umede bagă-ți labele picioarelor în câte un prezervativ Durex Thin Feel. Notează-ți cum se simt picioarele în prezervative, atât în apă, cât și afară, (încearcă să nu-ți compari picioarele cu două pachete de carne ambalată în

vid. Încearcă să nu te gândești cât de mult ar trebui să coci aceste pachete până să se poată mânca. Încearcă să te concentrezi pe ceea ce faci.)

După ce ți-ai tras din nou șosetele și ghetele, umblă prin cadă cât de mult poți.

Scoate-ți ghetele. Scoate-ți șosetele. Scoate-ți prezervativele. Observă ce semne îți lasă pe pielea din jurul gleznelor partea de sus a prezervativelor.

Ce întrebări să pui:

Cât de ude/reci îți erau picioarele când nu aveai pe ele prezervativele?

Aveai picioarele mai calde/mai uscate când aveai pe ele prezervativele? În ciuda faptului că șosetele erau ude?

Când ai scos prezervativele, cât de uscate îți erau picioarele sub ele?

Prezervativele au reușit să-ți împiedice picioarele să devină/să rămână ude/reci?

A fost ușor să mergi cu un strat de cauciuc alunecos între piele și șosete?

A fost plăcut? Au fost mai puțin dureroase bășicile datorită acestui material?

S-au rupt prezervativele când le-ai scos?

Ar putea semnele lăsate de partea de sus a prezervativelor să fie confundate cu semne de legare (mai ales de către un părinte îngrijorat)?

BATE ȘAUA

— Așadar, crezi că Lana le-a folosit ca improvizație de șosete împotriva bășicilor? a zis Hugh. Asta e o scuză cusută cu ață albă, dacă încerci să ascunzi faptul că te culci cu altcineva.

Pe când se pregătea de culcare, zărise prezervativele aruncate la coș și pachetul desfăcut din dulapul din baie.

Tonul lui era lejer, iar Jen nu și-a dat osteneala să-l liniștească și a scuipat pasta de dinți în chiuvetă.

— Totuși, dacă ai dreptate, dovedește un anumit grad de inventivitate. Nu că ar trebui s-o felicităm, evident. Ai întrebat-o pe Lana dacă bănuiala ta are ceva real?

— Nu. Nu sunt sigură că aș suporta s-o aud zicând că mă înșel. Nu sunt sigură că aș putea să revin la imaginarea celorlalte explicații. Și, pe de altă parte, ar putea să-mi spună că am dreptate pentru că nu vrea să admită că s-a culcat cu cineva sau că cineva a făcut sex cu ea.
— Hmmm. El si-a clătit periuța de dinți la robinet și a răsucit cutia deschisă din mâna stângă. Nu m-am uitat de mult timp la o cutie cu prezervative. Îți amintești pachetele vechi? Bărbați și femei care se îmbrățișau, zâmbind. Păreau desprinși de pe coperta romanelor de la editura Mills & Boon.

Jen și-a scuturat capul și s-a întrebat, pe când punea la loc apa de gură, dacă el își amintea prima lor întâlnire. Implicase un pachet de prezervative.

Încă era cu iubitul posibil-probabil înșelător – iubitul care inspirase drumul cu mașina în timpul nopții – când îl întâlnise pe Hugh. Fusese o chestie de șansă și de proastă sincronizare. O petrecere de la Oxford la care Jen se dusese doar fiindcă iubitul ei plecase la o nuntă în familie, în Devon, fără s-o invite și pe ea. O sosire întârziată, pe motiv că estimase greșit ora de plecare a trenului. O oră lungă, singuratică, în bucătărie, încercând să nu monopolizeze ori să agaseze gazda (singura persoană pe care o cunoștea).

Colac peste pupăză, purta o bluză cu mâneci largi pe sub o vestă, genul de lucruri pe care le purtau prietenele ei de la Londra: nu prea femeiești, uneori stropite intenționat cu un pic de vopsea de ulei sau tuș, ca să dai lumii de înțeles că erai pictoriță. Dar, desigur, toate tipele de la petrecere purtau rochii de gală, cu fundă pe șold ori fuste mini cu jachete milităreşti. Nu se vedea pe nicăieri vreo pată de vopsea.

Tocmai se întreba dacă să o șteargă de acolo pe furiș, când i se prezentase Hugh.

„Am fost informat, sper că în mod corect, că ești singura persoană de aici, în afară de mine, care își câștigă pâinea, așa că *trebuie* să prindă ultimul tren spre Londra. Propun să stăm împreună, ca nici unul dintre noi să nu uite de oră."

Avea părul cârlionțat și un fel de a-și înălța sprâncenele ca și cum ar fi invitat-o să râdă de restul mulțimii (aflase apoi că nimeni nu-i era prieten apropiat).

Așa că, în loc să plece devreme, stătuse acolo până când nu mai erau decât ei doi în drum spre gară, și el se oprise la un magazin de cartier, în vreme ce ea aștepta afară, ascultând chiotele petrecăreților de joi seara, privind cerul care devenea violet și simțind că face parte din noapte, din

distracție. Se bucurase că era tânără (lucru pe care îl făcea rar) și, brusc, simțise că în viitorul nu prea îndepărtat avea să scoată și ea câteva chiote.

Și apoi, în drum spre casă, când trenul intrase într-un tunel și lumina se stinsese un moment, el pusese pe masă un pachet de prezervative.

— Asta-i un fel de a bate șaua să priceapă iapa? întrebase ea, râzând.

— Știi ceva, răspunsese el liniștit. Este.

Ceea ce o făcuse să râdă și mai tare.

— Ziceai că ai un prieten, dar întotdeauna e greu să-ți dai seama cât de serios este... sau ce înseamnă asta.

— Înseamnă un bărbat cu care trăiesc și pe care nu l-aș înșela vreodată cu bună-stiintă.

El încuviințase din cap și-și retrăsese încet mâinile, luând cu ele pachetul, ca și cum dacă făcea asta discret ar fi șters cu buretele ultimele minute. Ea nu se putuse abține să nu zâmbească.

— Scuze, spusese el când pachetul dispăruse.

Ea ridicase din umeri.

— Cel puțin aveai de gând să faci sex în siguranță.

Amândoi au încercat să se uite pe fereastră, dar trenul oprise în tunel și afară era întuneric, iar sticla devenise o oglindă, silindu-i să se uite în spate, în vagonul aproape gol și să-și tot evite privirile. Ea ridicase la gură berea de la vagonul-restaurant și mirosul ei efervescent o îngrețoșase. Alcoolul părea necesar totuși, așa că luase o înghițitură caldă, care-i alunecase cu greu pe gât.

Vrând să dreagă camaraderia care se înfiripase între ei în ultimele ore, încercase să găsească ceva de spus.

— Dacă n-aș fi fost deja cu cineva... începuse.

— Da, îi tăiase el vorba.

— Îmi pare rău.

— Să nu-ți pară rău. N-ai nici o obligație. N-o să-ți cer să acoperi, în compensație, costul măsurii profilactice.

Simțindu-se ușurată că el reluase conversația, încercase să o conducă pe un teritoriu mai puțin primejdios.

— Care a fost cea mai mare sumă pe care ai cheltuit-o la o întâlnire? întrebase.

— Iată o întrebare foarte tendențioasă. De ce nu întrebi care e cea mai mare sumă pe care a cheltuit-o cineva cu *mine*?

Ea izbucnise în râs.

— Pentru că nu-i obligatoriu s-o știi, nu? Cea mai mare sumă pe care am cheltuit-o eu a fost... Ei bine, prietenul meu m-a pus să-i plătesc cina la un restaurant franțuzesc fițos din Soho când am ieșit în oraș prima dată. Nu mi-am dat seama decât în ultima clipă că eu plătesc.
— Fermecător.
— Dar pe jumătate a meritat. Tocmai începusem să mâncăm *creme brulee* când a intrat Sophia Loren.
— Ooh, și ea e marea ta eroină? V-au sclipit tuturor ochii?
Ea îi trăsese un picior pe sub masă.
— Nu, dar e plăcut să pot spune că am mâncat la același restaurant, în același timp, la numai câteva mese distanță.
— Ai fi putut spune asta și fără să trebuiască să plătești o cină scumpă.
— Presupun că da, recunoscuse ea, dându-și ochii peste cap, dar prefer să nu mint.
Se simțea bine, bucuroasă că trecuseră peste orice stinghereală, orice resentiment pricinuit de refuzul ei. Dar se dovedise că nu se îndepărtaseră chiar atât de mult de subiect.
— Așadar, când cobori din tren, te așteaptă el?
— Prietenul meu? întrebase ea. Nu, în acest weekend e plecat la o nuntă.
— Înțeleg.
Și uite-așa, se întorseseră la urmărirea punctelor luminoase în întunericul nopții, sau ea se întorsese. El se afunda tot mai mult în banchetă, până ce nu i se mai vedea decât creștetul. Cu ochii închiși, cu respirația regulată, dormea buștean, destul de destins ca să-și lase gura să se deschidă. Ea încercase să nu se uite – părea nepoliticos să profite când el era atât de vulnerabil –, dar curând își mijea ochii spre nările lui (păroase), partea din spate a dinților de sus (nepătată, deoarece nu era fumător) și pleoape (mai albe decât restul pielii, aproape albăstrii).
Simtindu-se vinovată, mai băuse din berea aceea rea, ridicase cartea și încercase să citească, dar constatase că nu izbutea să se concentreze și tot trăgea cu ochiul la chipul care nu se ferea. El începuse să sforăie. Ca să-și abată atenția, se uitase direct la propriul chip, își studiase nările, dinții și ochii, își trecuse o mână prin păr și se întrebase ce anume văzuse el la ea de îl făcuse să se oprească pe drumul spre gară ca să cumpere prezervative (acum știa de ce se oprise).
Monocromia imaginii din geam era avantajoasă și îi plăcuse cum arată acolo, ba chiar se admirase, părul negru, zburlit, ochii întunecați, mânjiți cu

creion dermatograf, buzele pătate de vinul roșu. Își trasa cu limba conturul buzelor, ca și cum ar fi fost beată, când Hugh se trezise, în cele din urmă, cu o tresărire și clipise în sus spre ea.

— Arăți ca un cap fără trup, spusese ea, tachinându-l înainte să apuce el s-o tachineze. Pe o tipsie.

El râsese și își îndreptase spatele încetul cu încetul.

— Ca Holofern? zisese. Asta te-ar face Iudita, nu-i așa? Seducătoarea mea, ucigașa mea.

Ea zâmbise și se întorsese la carte, împingând deoparte doza de bere, conștientă că el o ridicase și băuse din ea. Ce păcat, se gândise ea, pentru că erau pe cale să devină prieteni buni, dar ea n-avea să-l mai vadă niciodată. Atâta doar, desigur, că-l mai văzuse.

PRIETENI ÎN CARNE ȘI OASE

— Prietenia e complicată, nu? a zis Maya, punând coșul pe masa din bucătărie.

Jen a încuviințat, a turnat apă fierbinte peste pliculețele de ceai Earl Grey și s-a întrebat ce anume face oamenii să țină legătura, ce îi face să se simtă apropiați, de ce unii oameni sunt cu tine o viață întreagă, în vreme ce alții se îndepărtează. Simțea că-i ratase pe unii dintre cei care ar fi putut să-i fie mai buni prieteni doar din cauza situării geografice sau a programelor, din cauză că se mutaseră sau din cauză că orele lor de muncă nu corespundeau cu orele sale. Părea nedrept, superficial, ca întâlnirea spiritelor să fie împiedicată de chestiuni materiale.

Cândva, crezuse că ar putea fi prietenă bună cu Maya, dar, în ciuda apropierii fizice și a programelor similare și a copiilor colegi de clasă, nu s-au apropiat cu adevărat. A fost ușor să se îndepărteze când fiicele lor n-au mai fost prietene la cataramă. Așadar, Jen a fost surprinsă s-o găsească la ușă, cu un coș frumos plin cu de-ale gurii.

— Doar niște caise și cireșe, niște curmale. Și apoi alte câteva bunătăți. Biscuiți și ciocolată. Ar fi trebuit să vin mai curând. M-am gândit că ai nevoie de încurajare.

Jen a invitat-o pe Maya în casă și femeia și-a rotit privirea prin bucătărie într-un fel care a făcut-o pe Jen să se bucure că în acea dimineață spălase toate oalele și ștersese de praf ceșcuțele japoneze. Maya era un

zdrahon de femeie, înaltă și cu șolduri late, cu mâini și picioare mari, și purta în păr fundițe apretate sau flori tricotate, în încercarea disperată de a părea gingașă. Era, de asemenea, obsesiv de îngrijită, ținându-și casa și propria persoană înspăimântător de aranjate. Jen își imagina că, odată, cineva îi spusese Mayei că era neglijentă din cauza mărimii ei, și femeia își petrecuse restul vieții încercând să scape de acea etichetă.

— Mai ales prieteniile adolescentelor sunt fragile, zicea Maya acum. În clipa asta ar face orice una pentru cealaltă, ca după o clipă să-și înfigă una alteia ghearele în ochi, și apoi revin la devotamentul extrem.

— Presupun că da.

Jen a desfăcut punga de hârtie cu curmale și a desprins pulpa de pe sâmbure. Era delicioasă și se topea ca o fondantă. Vedea că tabletele de ciocolată erau din cele fițoase, 85% cacao cu scorțișoară, chilii sau vanilie de Madagascar, iar biscuiții erau gofre cu umplutură de caramel într-o pungută legată cu fundă.

Maya s-a așezat cu cana de ceai în mână.

— Și, cu toate că Lana și Ash nu prea s-au mai văzut de când Ash s-a mutat în clasa specială pentru științe, o consideră în continuare pe Lana o persoană căreia îi datorează loialitate.

— Păi, frumos din partea ei.

Jen era uimită. Cu un an în urmă, Ash și Bethany se certaseră, iar Lana a nimerit la mijloc, fiind pentru scurtă vreme urâtă de amândouă fetele. Fusese o mare sursă de încordare, cu toate că se terminase când Lana alesese să fie de partea lui Bethany și nu se mai văzuse cu Ash.

— Și știu că în ultima vreme n-am avut multe ocazii să ne întâlnim, dar, cu siguranță, te consider prietenă.

— Și eu, a zis Jen, dar tărăgănat, conștientă, pe undeva, că pășește într-o capcană.

— Așa că am fost un pic surprinsă – mai mult decât atât, dezamăgită – că nu m-ai sunat.

Jen a lăsat sâmburele de curmală să cadă în containerul pentru compost.

— Maya, despre ce vorbești?

— Bine. Bine, Jen, o să dau lucrurile pe față. N-am venit doar ca să aduc asta. A pianotat cu degetele pe marginea coșului. Voiam și să vorbesc despre faptul că Ash a petrecut la voi noaptea trecută.

— Ash? Cred că te înșeli. N-am văzut-o de nu mai știu când.

— Jen, trebuie să fii sinceră cu mine.
— Maya, sunt sinceră.

Maya a tras de fundă, astfel încât acum îi stătea pe cap un pic pleoștită.
— Nu sunt supărată, doar un pic uluită, zău. Vezi tu, există un fel de cod, nu-i asa, între mame? Eu te-aș fi sunat dacă Lana ar fi stat la noi. Aș fi sunat ca să verific. Sunt sigură că înțelegi – tu, mai ales, după toate prin care ai trecut cu Lana.
— Sigur că înțeleg, însă, Maya, Ash n-a fost aici. Poate că ți-a spus că a fost aici și, de fapt, a fost cu altcineva.
— Fiica mea nu mă minte. Nu te uita așa la mine. Nu mă minte. A stat aici noaptea trecută, la rugămintea Lanei.
— Rugămintea Lanei?
— Da. Lana i-a spus lui Ash că nu vrea să fie singură pe întuneric și că tu n-o lași să doarmă cu lumina aprinsă. Voia ca Ash să stea cu ea peste noapte.
— O las pe Lana să doarmă cu lumina aprinsă.
— Ash e o fată bună, așa că a fost de acord să stea, dar a uitat să-mi spună. Tatăl ei și cu mine ne-am ieșit din minți de îngrijorare. Eu și Kiran trecem printr-o perioadă dificilă – de fapt, suntem pe cale să pornim procedurile de divorț –, așa că nivelul nostru de stres este deja extrem de ridicat.

Jen a simțit o tresărire de simpatie, știind cum e să descoperi că odrasla ți-a lipsit de acasă toată noaptea, dar nu era în stare să se concentreze cu adevărat pe problemele Mayei. Lana adusese pe furiș în casă o prietenă, spusese că se teme de întuneric, alesese să recunoască asta față de o fată cu care era în dușmănie de un an decât să doarmă singură.
— Chestia este, zicea Maya, că am fost mulțumită, într-un fel, să văd că Lana și Ash își petrec timpul împreună. Lucrurile au mers prost între ele destul de multă vreme. O învinovățesc pe Bethany aia. Dar, uite, nu vreau ca Ash să stea aici noaptea, bine?
— E în ordine.

Jen a întins mâna după altă curmală, abia ascultând.
— Și am auzit – Ash mi-a spus – că Lana încă nu spune ce s-a întâmplat, nu spune unde a fost cât a lipsit. Așadar, mă rog, nu știm în ce s-a băgat, nu-i așa, sau cu cine a avut de-a face?

Jen a încremenit, cu mâna deasupra pungii cu curmale.
— Ce vrei să zici? Crezi că fiica mea e un pericol pentru fiica ta?
— Nu, Jen, sigur că nu. Dar știu că Lana are probleme de o vreme încoace. Ash a zis că s-a întors la școală înainte de sfârșitul trimestrului, dar știu că

asta nu înseamnă neapărat că totul s-a rezolvat. Și acum descopăr că tu nici măcar nu știi cine e la tine în casă noaptea.

Jen a luat coșul și l-a trântit în poala uriașă a lui Maya.

— O să-ți plătesc curmalele pe care le-am mâncat.

Maya a pus coșul înapoi pe masă.

— Nu te prosti, Jen, e un cadou. Uite, cred că amândouă ne-am cam înfierbântat. A tras aer în piept și funda din păr a tremurat. În ce mă privește, îți cer iertare. Sunt cam năucă. Ash n-a venit acasă decât în această după-amiază și, mă rog, la fel a făcut și Kiran.

Dintr-odată, Maya a început să plângă. A înșfăcat geanta și a scos un șervețel, cu care și-a acoperit fața, de parcă lacrimile ar fi fost obscene.

— Oh, Maya. Îmi pare rău că îți e așa de greu.

— De fapt, nu vreau să divorțez.

— I-ai spus asta lui Kiran? a zis Jen, întrebându-se cum izbutise să pară cât de cât interesată.

„Tocmai m-ai acuzat că sunt o mamă rea“, ar fi vrut să zbiere, „mi-ai spus că fiica mea e periculoasă și nu-i destul de bună ca să-și petreacă timpul cu odrasla ta prețioasă. Între timp, fiica mea a căpătat o fobie și aduce pe furiș oameni în casă pentru că e foarte speriată. Nu mi-a mai rămas nici un strop de putere pentru problemele tale.” A bătut-o pe Maya ușurel pe umăr.

— Cred că el și-a găsit deja pe altcineva, a zis Maya.

— Înțeleg.

— Îmi pare rău. Ar trebui să plec. Am promis să păstrăm cinele normale în familie până le spunem copiilor. Dar pot să merg un pic la baie?

Jen a pus cănile în mașina de spălat vase cât Maya era la etaj, hotărâtă să-i lase impresia de ordine, de competență. De-abia mai târziu și-a amintit de prezervativele din coșul de gunoi. „Fir-ar să fie”, a zis cu glas tare. „Dumnezeu știe ce o să le spună acum celorlalți părinți.”

NU ÎN FAȚA COPIILOR

— Primul semn de nebunie, a zis Hugh intrând. Să vorbești singur.

— Ai ajuns devreme.

— Proprietarul a anulat întâlnirea. Hugh adusese cu el acasă un soi de energie derutantă și avea o expresie ciudată pe chip. Lana nu-i acasă?

— Nu. A ieșit cu Bethany.

— Așadar, avem casa la dispoziție?

Deodată, Jen și-a dat seama ce anume era acea expresie ciudată. A simțit cum crește în ea o mică durere palpitantă. S-au dus la etaj, și a auzit clinchetul brățării ceasului lui Hugh când și l-a scos de la mână. A fost odată ca niciodată când erau zgomotoși, vorbeau tare, dar, de când aveau copiii, începuseră să se priceapă să facă dragoste aproape fără zgomot, să tragă perdelele și să aprindă lumina și să dea deoparte așternuturile fără să vorbească. Ea ajunsese să se priceapă să-și manifeste excitarea mai degrabă prin oprirea respirației decât prin gemete puternice. Nu-și amintea să se fi sinchisit de ce credeau părinții sau colegele de apartament, dar Doamne ferește să știe copiii ce se petrecea.

Jen a chicotit ușor, răgușit, pe când își scotea hainele, iar Hugh a zâmbit cu gura până la urechi. Nu fuseseră niciodată parteneri de sex mohorâți. El a sărutat-o și ea s-a culcat și el a sărutat-o din nou. Hugh era acum mai voinic decât atunci când se cunoscuseră, și greutatea lui îi apăsa picioarele, făcându-le să se desfacă mai mult, pielea îi era mai aspră și transpira mai puțin, însă mirosul pe care îl produceau era același. Iute, ca de sare de mare și lămâie.

Hugh tocmai dirija degetele ei între trupurile lor când sunetul ușii de la intrare care se deschidea i-a făcut să se oprească o clipă. Lana era acasă. Și când capul lui Jen s-a lovit de tăblia patului nu s-au oprit ca să se mute mai jos pe saltea, din cauză că asta ar fi însemnat să ajungă pe arcul care scârțâia. Hugh doar și-a făcut mâna căuș peste creștetul ei și a tinut-o așa până când au terminat.

Jen a râs încetișor în timp ce se îmbrăca, apoi a fugit pe scări în jos, lăsându-și soțul în pielea goală pe pat.

— E acasă tati? a întrebat Lana, arătând spre geanta lui de umăr de pe podeaua bucătăriei.

— Da.

Sunetul a ieșit răgușit, și Jen și-a dres glasul.

Lana și-a mijit ochii.

— Ce făceați voi doi?

Dacă mama ei ar fi fost cea care întreba, Jen i-ar fi spus. Cu îndrăzneală, fără jenă. Dar era fiica sa.

— Nimic, a zis.

— Păi, arăți ciudat.

Jen s-a gândit la Hugh, care era întins pe pat.

— Păi, se pare că Ash a stat aici noaptea trecută.
— Ce? Oh, la dracu.
— *Oh, la dracu* e potrivit. A fost aici mama ei, așa că știu adevărul.
— Nu, nu-l știi. Nici mama ei.
— Ce nu pot să pricep e de ce ai simțit nevoia s-o aduci aici pe furiș. Nu te-aș fi oprit să inviți o prietenă să doarmă la tine.
— E bine de știut. Dar n-am adus-o pe furiș. N-a fost aici. A fost acasă la Jonno.
— Acasă la Jonno?
— Tipul de care îi place lui Ash. Mama ei s-ar da de ceasul morții dacă ar ști.
— Mama ei se dă deja de ceasul morții.
— Păi, Ash nu credea că o să bage de seamă că nu-i acasă. Mama și tatăl ei, cum să zic, divorțează, cu toate că ei cred că Ash nu știe. Și apoi, și-a zis că mama ei n-o să te caute ca să verifice.
— De ce?
— Pentru că a zis vorbele alea sforăitoare, să ne lase să ne tămăduim rănile, chestii de-astea, când ne întoarcem din Derbyshire. A dat cu ochii de coșul de pe masa din bucătărie și a început să răscolească prin el. De asemenea, nu voia să bage în asta nici una dintre prietenele ei *adevărate.*
— Credeam că sunteți prietene *adevărate.*
— De fapt, nu. Ea e numai miere în clipa asta și în clipa următoare e ciudată și răutăcioasă. Ea e cea care le-a spus băieților să-mi rostească prenumele de la coadă la cap. Doar pentru că nu-i plăcea numele *ei* anagramat. Acum ei mă tot întreabă dacă asta e preferința mea. Și dinadins se laudă cu banii lor în fața lui Bethany. Și zice că nu ține regim, dar slăbește continuu. Și le spune mereu tuturor să-și penseze sprâncenele. E obsedată de sprâncene. Pot să iau niște ciocolată din asta? De ce-i tati încă sus? Ambalajul ciocolatei a căzut pe podea. Oh, Dumnezeule, a zis Lana. Făceați sex.

FLOAREA-SOARELUI

Miercuri seara, când Jen a ajuns acasă de la întâlnirea de după două săptămâni cu Tori de la RU, pe hol pâlpâiau lumânări. Echipa de conducere propusese ca Jen să se întoarcă abia după ce se termina vacanța de vară a

Lanei. Erau doar trei săptămâni până atunci, însă Jen se întreba dacă până atunci va mai avea o slujbă la care să se întoarcă.

Lumânărelele stăteau în borcane de dulceață și bucătăria era plină de miros de pâine prăjită. Lana stătea ghemită pe un scaun și se uita prin cameră, clipind, ca și cum ar fi făcut o serie de fotografii: ghivecele de flori din sticlă de pe pervaz, gravura cu pești de deasupra cuptorului cu microunde, ceșcuțele japoneze de pe servantă. Meg așternea masa pentru cină și era limpede că se descurca greu în semiîntuneric.

— Crezi că putem aprinde o lumină acum, că s-a întors mami? a zis.

— Îmi place să mă uit la umbre, a zis Lana, ceea ce nu era chiar un „nu“, dar, cu siguranță, nu era un „da“.

— Astea sunt florile din camera ta? a întrebat Jen, scoțându-și jacheta.

Erau trei sau patru fire de floarea-soarelui mari într-o carafă cafenie. Meg își asumase sarcina de a înlocui florile de câte ori se pleoșteau, ca și cum acest gest singur ar fi îndreptat totul.

— Lana a dorit să le împartă cu noi, i-a spus Meg, zâmbindu-i Lanei, ca și cum ar fi spus mulțumesc, cu toate că Jen era sigură că Meg nu era de acord: carafa și florile nu se potriveau în bucătărie; aspectul rustic al carafei era mai puțin atrăgător în harababura de facturi și vase nespălate.

Lana n-a făcut nici un efort să răspundă, doar s-a încovoiat pe scaunul ei și a clipit spre o petală galbenă care zăcea singură pe masă. Florile păreau să fi trecut prin războaie, cu frunzele zdrențuite și o mulțime de petale lipsă. Mijlocul plin de semințe avea și el goluri, așa încât capetele florilor arătau ca niște păpuși de cârpă cu părul și fața smotocite, cu gurile cu dinți lipsă. Jen nu-și putea închipui că Meg le chinuise așa, și păreau un cadou cam sinistru.

— Păi, a fost o intenție bună... a început Jen.

— Pur și simplu erau în camera mea, nu-i mare brânză, a zis Lana.

Apoi a urmat un lung moment de liniște, în care cronometrul cuptorului ticăia și ele se uitau la florile zdrențuite, galbenul viu al petalelor făcând să pălească strălucirea apoasă a lumânărilor. Jen s-a întrebat din nou cum au ajuns în halul acela și și-a imaginat-o pe Lana smulgându-le din vază sau chiar ciopârțindu-le dinadins.

— Pot să fac ceva? Să tai ceva? a întrebat-o Jen pe Meg, luând una dintre curmalele aduse de Maya.

— Nu, a zis Meg, îndreptându-și brusc spatele. Dar, oh, aprinde lumina și vino aici. Mami, cred că simt bebelușul dând din picioare.

Jen a apăsat comutatorul și și-a îngustat ochii sub lumina orbitoare a lămpii de pe tavan. Meg s-a aplecat un pic și și-a tras în sus puloverul ca să pună o mână pe pielea întinsă a pântecului. Părul lung i-a fluturat periculos de aproape de flacăra unei lumânări care încă pâlpâia în borcănelul ei și Jen a observat mai multe lucruri deodată: mai întâi, că părul lui Meg aproape a atins flacăra; apoi, că Lana a văzut asta; și, în sfârșit, că fiica ei cea mică n-avea intenția s-o prevină pe Meg de primejdie. Jen a țâșnit în față și a dat deoparte șuvița, așezând-o după urechea lui Meg.

— Ai grijă, a zis, cu toate că știa că fiica ei cea mare nu suportă să i se spună asta.

Și apoi a sărutat-o de două ori, pe părul care era cât pe ce să-i fie pârlit. A sărutat-o dinadins, știind că Lana le urmărea cu privirea și s-a simțit ca și cum administra o pedeapsă. Meg i-a luat mâna și i-a pus-o pe umflătura burții, dar Jen n-a simțit nimic.

— S-a oprit, a zis Meg. Vreau să zic, ea s-a oprit.

Atunci Lana s-a ridicat, deznodându-și trupul, întinzându-se. Când și-a întins brațele deasupra capului, Jen a auzit cum îi trosnește șira spinării, printre ticăielile cronometrului. A venit un miros de transpirație – transpirație de copil – și un parfum proaspăt, scump, pe care Jen l-a recunoscut ca fiind cel pe care nu mai putea să-l folosească de la dispariția Lanei încoace. Nu aruncase sticluța, pentru că era cel mai frumos lucra de pe măsuța ei de toaletă și pentru că Hugh fusese atât de încântat să-i cumpere ceva care îi plăcea cu adevărat, dar o ținea bine astupată, ca să nu mai simtă mirosul.

Lana si-a lăsat brațele să cadă, ca și cum si-ar fi dat seama că tocmai se dăduse de gol cu ceva, dar când Jen i-a cercetat fața, acolo nu era nimic: nici vinovăție, nici viclenie.

— Scuze, i-a zis Lana lui Meg. Îți stau în cale.

A făcut câțiva pași spre hol, apoi s-a oprit și s-a rezemat de tocul ușii. Arăta epuizată, ca și cum acele câteva mișcări din bucătărie fuseseră prea mult. Până și părul îi arăta obosit și cădea drept, fără vlagă, lăsând la vedere pielea roz cu cicatrice. Era încă în pijama, și bluza era un pic murdară, cu o ruptură la guler. A închis ochii și și-a ridicat fața spre Jen, indiferentă, misterioasă. Asta, a simțit Jen, era răzbunarea ei.

— Fiecare zi e o luptă, nu-i așa, mami? a zis Lana, cu ochii încă închiși.

Părea ceva ce auzise pe undeva, nu o propoziție la care să se fi gândit o adolescentă din Londra, însă Jen nu putea s-o ignore.

— Asta simți tu, dragă?

Lana a deschis ochii, dar a privit dincolo de Jen, ca și cum ar fi stat altcineva în hol.

— Credeam că e pentru *tine*, mami, a zis.

În cele din urmă, îndepărtându-se de tocul ușii, și-a trecut degetele peste brâul de la mijlocul peretelui. Mișcarea a tras atenția lui Jen spre o bucățică de petală prinsă sub unghie, și a văzut că șanțurile din palmele fiicei sale erau pătate cu galben.

ZIUA MAMEI

Pentru Jen, galbenul a devenit culoarea îngrijorării, a groazei, a paranoiei, cu toate că Grace susținea că greșea și că pietrele prețioase galbene, în special, reduc panica și epuizarea. Iată de ce, după un taifas la câteva căni de ceai de rooibos și lapte de migdale, a ajuns să poarte inelul ridicol cu citrin al lui Grace.

— Ai o aventură? a întrebat Hugh când l-a văzut.

Și, pentru o clipă, a părut îngrijorat de-a binelea, ceea ce a înveselit-o mult pe Jen. Și totuși, nu s-a putut abține să nu se tortureze singură uitându-se iarăși la contul de Instagram al Lanei, derulând înapoi de-a lungul lunilor, pe jumătate îngrozită de ce ar putea să descopere. (Era doar închipuire sau părea să fie mult galben în imaginile pe care le posta Lana?)

A recitit pasajul deranjant despre vinul roșu și „bărbații care lasă vânătăi”, a studiat din nou fotografia pisicii-spărgător, a salivat la negresele cu ciocolată și s-a speriat de imaginea bărbatului care stătea la pândă în colțul fotografiei cu *#extaz*. Avea ochii uscați când a dat înapoi la luna martie.

— N-am primit nici măcar o afurisită de felicitare, a zis Jen brusc, dând peste o fotografie cunoscută.

Hugh, care moțăia într-un fotoliu, s-a trezit tresărind, cartea i-a căzut cu un bufnet pe podea și ochelarii i-au alunecat de pe nas.

— De la Lana, a zis Jen. Am primit una de la Meg... cred.

— Despre ce vorbești?

Vocea lui Hugh era nesigură.

— Ziua Mamei. N-am primit vreo felicitare de la Lana.

— Și ai observat abia acum? Trebuie să fie vreo cinci luni de atunci.

— Nu, sigur că am observat atunci sau, cel puțin, n-am trecut cu vederea. *Știu* că nici măcar nu mi-a zis „La mulți ani de Ziua Mamei”, iar acum uită-te la asta.

A răsucit calculatorul ca Hugh să poată vedea ecranul, urmărindu-i reacția.

— Oh, e drăguț, a zis el, după care și-a îndreptat ochelarii și a ridicat cartea.

— Drăguț? a zis ea, privind imaginea.

Era o fotografie veche, făcută când Lana avea vreo doi ani, și înfățișa o Jen mai tânără, cu părul încă lung și negru, cu ridurile de râs încă pline de caracter, nu adânci. Stăteau într-o grădină, cu umbra unui pom peste fețe, și lumina soarelui strecurată prin frunziș punea accentul pe vârful unui nas sau ascuțișul unui canin. În imagine Jen avea ochii larg deschiși, pe punctul de a izbucni în râs, surprinsă de o Lana cu obrajii murdari care tocmai se încurcase în jerseul lung al lui Jen și zâmbea cu toată fața. Jen simțea încă moliciunea acelui jerseu, o lână subțire, pufoasă, și își amintea căldura trupușorului înfășurat atât de aproape de ea.

— Este una dintre fotografiile din albumul din sufragerie, a zis Jen. Trebuie să o fi scanat sau fotografiat anume. Și zice: *#La mulți ani de Ziua Mamei* și *#fiică mândră* și *Cuvintele nu pot să exprime cât de importantă este legătura dintre mamă și fiică.*

— Pari iritată, a zis Hugh, fără să ridice privirea din carte, cu toate că de o vreme nu dăduse nici o pagină.

— Păi, nu-s decât minciuni.

— Minciuni?

— Postează aceste imagini, aceste sentimente, ca și cum le-ar simți, ca și cum ar însemna ceva, dar în realitate nici că ar putea să se sinchisească mai puțin. Vrea ca prietenii ei să creadă că a făcut ceva de Ziua Mamei, dar nu pentru propria mamă.

— Sau – Hugh și-a trecut mâinile peste față – asta se petrece în capul ei, și poate să o pună pe rețelele sociale, dar nu știe cum să ți-o spună direct.

Suna foarte puțin în stilul lui Hugh și Jen n-a știut ce să-i răspundă. Nici el nu părea să știe cum să continue, și și-a așezat cartea în echilibru pe brațul fotoliului, unde a stat un pic, apoi a alunecat și a căzut iarăși cu un bufnet pe podea.

Jen s-a uitat câteva secunde la fotografie, apoi a închis fereastra și laptopul.

— Poate că ai dreptate, a zis, dar nu văd de ce ar fi fost mai greu să scrie ceva din toate astea pe o felicitare.

PUNEREA ÎN SCENĂ

— De ce-ți pasă așa de tare că una spune on-line, și alta acasă? a întrebat Meg sâmbătă, pe când scotea roșia din burgerul ei artizanal (Ce anume îl făcea artizanal? s-a întrebat Jen). Cei mai mulți oameni dau o imagine falsă a vieții lor pe rețelele sociale; sunt în fiecare zi articole pe tema asta, de obicei distribuite pe rețelele sociale.

Jen a râs și a mușcat dintr-o frunză de andivă foarte crocantă. Faptul că avea o odraslă care își dădea osteneala s-o înveselească o înveselea, iar mâncarea unei frunze de andivă perfecte, piperate, o bucura, și atunci de ce principala emoție pe care o simțea era tristețea? Și oare așa se simțea Lana în acele momente în care râdea, când Hugh credea că, poate, „își revenise”?

— Probabil că nu-ți mai amintești, dar pe la vreo nouă ani Lana hotărâse să se facă regizoare, a zis Jen. Regizoare de teatru.

— Nu-mi amintesc.

— Păi, pe atunci erai la facultate. Jen s-a oprit un pic, să-și pună gândurile în ordine, să explice cât mai bine. În fine, în acea perioadă la școala ei se puneau în scenă o mulțime de piese.

— Mda, m-am dus la una, un musical despre spațiul cosmic. Ea juca rolul unui personaj de pe planeta Lovebug[29].

— Dumnezeule mare, a fost groaznic, a zis Jen. Avea vreo două replici și a trebuit să-i fac un costum fosforescent. Uitasem asta.

— „Aici, pe planeta Lovebug, fiecare zi este Ziua Sfântului Valentin”, a imitat-o Meg, cu voce stridentă și fals accent american.

— Oh, biata Lana, și a fost așa de entuziasmată că a primit rolul! Mă mir că-ți amintești replica.

— E genul de lucruri care-ți rămân în minte. Și bag mâna-n foc că a repetat-o de o sută de ori.

— Probabil. Dar nu asta voiam să spun. Acea piesă cu Lovebug a fost montată de profesorii de la catedra de muzică. Piesele despre care vorbesc erau particulare.

— Piese particulare? Nu-i o contradicție în termeni?

— Lana și prietenele ei le-au scris și le-au regizat și au jucat ele însele.

— Când avea nouă ani?
— Nouă sau zece. A lucrat la texte acasă, și mi-a vorbit despre ele, a vorbit despre personaje. N-aș zice că făcea un secret din asta, însă n-am *văzut* nici una dintre piese, din cauză că s-au jucat în pauza de prânz. Singurii spectatori au fost alți copii pe care nu i-a deranjat să renunțe la joacă și să stea cuminți în holul principal.
— Aveau voie să stea înăuntru în pauza de joacă? Școala trebuie să se fi schimbat de pe vremea mea.

Jen a ridicat din umeri.

— Presupun că ea făcea parte dintr-un grup liniștit, demn de încredere.
— Oh, mulțumesc. Vrei să spui că eu nu eram așa?
— Și atunci totul era legat de exprimarea creativă.
— Nu prea înțeleg unde bați, a zis Meg.
— Nu, nu prea înțeleg nici eu.

Oftând, Meg s-a răsucit și i-a cerut chelneriței să mai aducă niște ketchup.

— Atâta doar, a zis Jen, tatonând terenul, că era un fel de spectacol, un spectacol care implica mult timp și energie, și presupun că eram un pic geloasă sau rănită că nu-mi era destinat mie, că era destinat cu totul altor persoane.
— Oh, m-am prins. Și ai impresia că acum face același lucru, pe Instagram sau pe unde-o fi?
— Da, a zis Jen, ușurată. Asta e.

Meg a ridicat din umeri.

— Probabil că exact asta face. Nu totul are legătură cu tine.

Jen și-a lăsat furculița să cadă pe farfurie.

— Vorbești la fel ca Lana.
— Păi, încep să-i deslușesc punctul de vedere.
— Oh, nu spune asta.

Vorbele au ieșit ca o văicăreală, ceea ce nu era intenția lui Jen, și chelnerița părea șocată când a pus sticla de ketchup pe masă.

— Scuze, a zis Jen.
— Scuze, a zis Meg, cu toate că Jen nu și-a dat seama dacă era pentru chelneriță: scuze-pentru-mama-mea-ciudată, sau pentru ea: scuze ca în scuze-că-te-fac-să-te-văicărești-în-public.

O PIESĂ DE LANA MADDOX

În jos pe sifonul de scurgere

ACTUL 1

SOPHIE *(cu mâinile deasupra capului):*
Cum am ajuns aici?
CLAIRE *(privind în sus):*
Suntem ude leoarcă. Cred că am venit pe sifon.

SOPHIE (*acoperindu-și ochii):*
Păi, să ne întoarcem. Nu-mi place.
CLAIRE *(cu mâinile în șold):*
Stai un pic. Hai să vedem mai întâi unde suntem.
CHARLOTTE *(visătoare):*
Da, baia asta e frumoasă, mă întreb a cui e.
SOPHIE *(arătând cu degetul):*
Oh, nu! Ce-s ăia?
CHARLOTTE *(îngenunchind):*
Ce cățeluși drăgălași!

CLAIRE *(râzând):*
Sunt corgi. Asta trebuie să fie baia reginei.
CHARLOTTE *(strângând la piept un corgi):*
Da, așa e! Oh, uau. Periuța ei de dinți e roșie, cu o coroană mică pe ea.
SOPHIE *(mângâind alt corgi):*
Sper că n-o să avem necazuri.
CLAIRE *(ținându-se de chiuvetă):*
Nu cred că o să fim aici destul de mult timp. Suntem iar trase în jos pe sifon.
TOATE *(prăbușindu-se pe scenă):*
Ne-am dus!

DAPHNE

După prânz, Jen și Meg s-au dus la o expoziție. Meg se pricepea să-i amintească lui Jen de expozițiile pe care altfel le-ar fi putut rata, s-o convingă că erau importante, că lucrările erau frumoase sau semnificative,

nu enervante sau derutante. De cele mai multe ori Jen aprecia asta; uneori se simțea tratată cu condescendență.
— Nu-s copil, a zis, în timp ce-și croiau drum printr-un grup de turiști. Nu-i nevoie să mă controlezi.
— Nu te controlez. Aștept să mă ajungi din urmă. M-am gândit că ar fi drăguț.
— Oh, a zis Jen. Păi, da, e drăguț.

A coborât în urma lui Meg pe scara lungă a galeriei și a trecut nonșalant de paznic pe baza legitimației de membru a lui Meg. Au citit informațiile biografice despre pictor și s-au uitat la primele două lucrări din perioada de început, și Jen a studiat trăsăturile de pensulă minunate cu o presimțire. Îi plăceau mai mult aceste picturi decât știa că aveau să-i placă picturile de mai târziu. I se părea că pictorii începeau întotdeauna cu lucrări frumoase, tablouri pe care ți-ar plăcea să le ai în casă, și ajung la mostruozități indescifrabile. S-a ferit să-i spună ceva din toate astea lui Meg.

În schimb, vrând să se uite mai bine la un detaliu delicat dintr-un tablou, a scormonit prin geantă după ochelarii de citit. Dar între geantă și cap, cumva, a reușit să-i blocheze. Nu putea să miște ochelarii, nu putea să-și miște capul. Problema era undeva în afara câmpului ei vizual și implica un cercel și o parte din păr. S-a luptat un moment, până când a observat Meg.
— Am ceva prins aici, i-a spus. Nu văd. Ce-am făcut?
— Ce ziceai, că nu ești copil? a întrebat Meg, eliberându-și mama.
— Da, păi, se pare că mă îndrept spre a doua copilărie. Oricum, e un exercițiu bun pentru tine.
— Pentru cazul în care bebelușului meu i se încurcă cerceii cu ochelarii? Ce fel de copil crezi că o să am?

Revenind la tablouri, au mers de-a lungul pereților până în sala următoare, apoi în încă una. Așa cum bănuise Jen, interesul ei față de lucrări scădea cu cât înaintau mai mult, cu cât lucra artistul de mai mult timp, cu cât era mai celebru. Simțindu-se camaradă cu Meg după incidentul cu încâlceala, și aflate fiind în ultima sală a expoziției (ușa avea scrise pe ea aceste cuvinte binecuvântate: „Ieșire și Magazin”), Jen a riscat să comenteze un tablou. Lugubru și mâzgălit, nici măcar nu era greu să-l privești (știa despre arta ca provocare); era, sau părea, fără sens. Poate că ar fi trebuit să spună asta, dar n-a făcut-o. Nu știa cum să înceapă.

— Ce naiba se petrece în ăsta?

S-a crispat de cum i-au ieșit vorbele din gură.

— Vrea să fie Daphne, a zis Meg, dându-se mai aproape de tablou, atât de aproape, încât părea că o să-și turtească nasul de pânză.

Custodele galeriei, o femeie mică și dolofană, s-a ridicat de unde ședea și a venit spre ele, dar s-a întors la loc când Meg s-a tras înapoi. Întotdeauna juca în galerii jocul ăsta de-a provocarea, o formă mai sofisticată, mai puțin palpitantă a lui „care-i lașul”. O făcea pe Jen să se simtă foarte stingherită.

— Vezi, părul ei se transformă în frunze, a zis Meg, arătând acum cu degetul foarte apropiat de pictură.

Custodele s-a ridicat iarăși.

— Da, da, a zis Jen, punând o mână pe brațul întins al lui Meg. Văd. Doar că poziția aceea ciudată m-a nedumerit.

În tablou, Daphne părea să fie înăuntrul copacului, dar era aplecată mai degrabă ca o salcie plângătoare decât ca un dafin. Capul îi era cu susul în jos, cu părul frunzos revărsat spre podea. Pictorul se străduise să arate cum sângele îi fugise spre cap, folosind o mulțime de nuanțe de roșu, care contrastau cu frunzișul verde. Părea inconfortabilă transformarea în copac, nu ca tabloul de la National Gallery, în care femeii păreau să-i fi crescut dintr-odată crengi în locul brațelor și le arăta ca pe niște mâini fluturânde.

— E interesant că în cea mai mare parte a tabloului sunt tușe late, dar locurile în care pielea devine scoarță sunt prezentate foarte amănunțit, a zis Meg.

— Hmmm, a făcut Jen.

— Te face să simți cum ar fi să devii copac.

— Hmmm, a făcut Jen din nou.

— Cu toate că știu deja cum este.

— Ce vrei să spui?

Drept răspuns, Meg și-a suflecat mâneca, arătând pielea roșie, solzoasă, din scobitura cotului. Eczema aducea cu scoarța de copac.

— Oh, scumpa mea, a zis Jen, îngrozită din nou de asemănarea dintre pielea dureroasă și zgâriată a lui Meg și antebrațele crestate cu grijă, dinadins, ale Lanei. Trebuie să te duci iar la doctor cu asta. Și ar trebui să-ti tai unghiile un pic mai scurt.

— Încerc, dar unghiile îmi cresc prea repede. Nu știam că se poate întâmpla asta, dar e pentru că pruncului îi cresc unghiile, așa că există un supliment

de substanțe nutritive sau așa ceva. Oricum, sunt cu atât mai bune la scărpinat, nu?
— Dar, dragă, trebuie să încerci să *nu* te scarpini.
— Hmmm, a făcut Meg.

A pornit mai departe, continuând jocul cu custodele, care ofta de câte ori se ridica de pe scaun. Jen a rămas la tabloul cu Daphne, încercând să-și dea seama ce anume îi amintește sau de ce o face să se gândească la Lana. Fața roșie era deosebit de respingătoare, o făcea să se simtă neliniștită, disperată. După câteva minute i s-a alăturat lui Meg, aruncând în treacăt o privire către ultimele tablouri, știind, ușurată, că urmau să se oprească la o cafea și *natas*[30].

Fetița din cafeneaua aflată în curte a fost aluzia finală. Alerga de zor între mama ei și un grilaj, țipând și refuzând să stea liniștită. În cele din urmă, și-a încolăcit picioarele pe o bară din grilaj și s-a lăsat să spânzure cu capul în jos. Părul îi atârna întocmai ca al femeii din pictură, și vârfurile s-au încurcat într-o tufă încâlcită din vița care creștea pe marginile curții.

La început a râs și a strigat la mamă, dar după câteva clipe zâmbetul i s-a șters de pe față și s-a uitat cu o expresie solemnă la oamenii care își beau cafelele cu lapte și ciuguleau din salate. Fața i s-a făcut trandafirie, apoi roșie, și mama i-a strigat să se dea jos. Și Jen și-a amintit de o după-amiază, cu o săptămână în urmă, când Lana nu voise să se ridice de pe canapea, nu voise să se clintească dintr-o poziție în care capul îi atârna peste margine, nu voise nici măcar atunci când fața îi devenise aproape vânătă.

Jen simțea cum văicăreala de mai devreme i se ridică în gât, la fel ca acidul gastric.

RUFELE SPĂLATE

Văicăreala, în public sau în particular, devenise o pornire compulsivă, cu toate că Jen rareori i se lăsa pradă. În schimb, căuta modalități de a se calma: să-și asculte mama cum descrie, cu vocea ei șuierătoare, un pic metalică din cauza telefonului, toate lucrurile enervante pe care le spusese sau le făcuse Peggy; să ciupească tijele suculente, zvelte, ale condurului-doamnei; să-și exfolieze și să-și hidrateze mâinile până i se înroșeau. Cam în acea vreme a devenit interesată de o femeie care locuia la două case de ei, care încă își mai atârna pe sârmă rufele spălate. Era singura persoană de

pe stradă care făcea asta, din câte știa Jen; probabil că toți ceilalți aveau uscător de rufe. O parte din grădină și din sârma de rufe se vedeau de la fereastra dormitorului Lanei, și Jen luase obiceiul să se furișeze acolo în fiecare dimineață ca să se uite la femeia cu săculețul ei cu cârlige și cu coșul.

O observase prima dată când o verifica pe Lana, în zilele de după întoarcerea din Peak District, ca să se asigure că fiica ei era tot acolo și în viață, și poate, cine știe, pregătită să vorbească. Dar acum nu mai știa sigur care era prioritatea: să se uite la Lana sau să se bucure de liniștea pe care i-o inspirau gesturile domestice simple ale femeii. Cu siguranță, întrebările pe care i le punea mogâldeței înfășurate în pilota din pat luaseră un ton de rutină.

— Cum te simți în dimineața asta? a zis, în vreme ce femeia prindea cu cârlige o pereche de pantaloni de pijama cu dungi, bărbătești.

Vocea Lanei se auzea prin așternuturi, joasă și înăbușită.

— Vrei ceva? Ceai? Suc? Micul dejun?

Câteva ștergare erau întinse în bucătărie. Erau de genul celor făcute în școlile primare, cu autoportrete de copii, și fluturau strălucitoare și curate în soarele dimineții, făcând-o pe Jen să uite de aerul stătut din camera Lanei, în care fata stătea prea mult.

— Nu mi-e foame, a zis Lana.

— Nici sete?

— Nu.

— Și ai de gând să faci ceva azi?

Femeia cu rufele se purta brutal cu sârma. Aceasta sălta și se legăna la fiecare rufă udă adăugată, și cârligele erau împinse cu putere peste îndoituri. Femeia avea întotdeauna un cârlig între dinți, care o făcea să arate, la prima vedere, ca și cum ar fi fumat în timp ce muncea și îi dădea un aer mai dur, de haimana, până ce scotea țigara din gură și ea devenea din nou cârlig de rufe pentru – ce era? O batistă de bumbac? Cu siguranță, nimeni nu mai folosea așa ceva în zilele noastre.

— Nu știu ce-o să fac, a zis Lana. Ce faci *tu* azi?

— Am putea merge la cumpărături, a propus Jen.

S-a auzit un geamăt, ca și cum Lana nu reușea să digere ceva.

Aproape toate rufele erau întinse; ultima sarcină era așezarea unui par la mijloc, care schimbase forma sârmei dintr-un „u“ puțin adânc într-un „w“

și mai adânc. Femeia se purta brutal și cu parul, iar rufele se zguduiau în cârlige, mai ales ștergarele. Și apoi dispărea pentru restul zilei.

Cumva, Jen nu prindea niciodată momentul în care femeia ieșea să adune pantalonii de pijama și ștergarele și batistele care se uscaseră. Câteodată nu prindea nici punerea cârligelor, și era dezamăgită. Îi plăcea să-și facă în minte o listă a articolelor: prosoapele de baie albastru cu alb, covorașul de baie pufos, bej ca terciul de ovăz, tricourile cu palmieri și nume de locuri: Key West, Lanzarote, Sharm el-Sheikh.

Și odată, atârnând toată ziua în mijlocul sârmei, au fost doar două șosete lungi gri, ca urechile unui iepure.

NESĂBUINȚA ÎN PRIVINȚA PROGRAMELOR MAȘINII DE SPĂLAT

Rutina spălării rufelor era mai puțin simplă, mai puțin calmă în cazul lui Jen. Întotdeauna rămânea în urmă, iar Hugh, cu toate că își spăla singur rufele, se ferea să atingă rufăria Lanei de când ajunsese la adolescență. Așa că era treaba lui Jen să-și vâre mâna în coșul cu rufe murdare al Lanei. Se simțea ca o iscoadă de câte ori scotocea prin buzunarele blugilor sau ale bluzoanelor ca să scoată șervețelele sau guma de mestecat sau monedele uitate acolo.

În buzunare erau adesea bonuri pe care le netezea și le citea. Însă dozele de răcoritoare, produse de machiaj ieftine și o revistă, din când în când, nu erau mare lucru. Cel mai rău lucru pe care l-a găsit a fost bonul pentru o forfecuță de unghii, și apoi forfecuța. Jen a încercat să nu se gândească la motivul pentru care o cumpărase Lana, de ce o lua cu ea peste tot.

— Ca să-și taie unghiile, poate, a zis Hugh rezonabil.

Duminică, Jen a dat peste o monedă de o liră, patru de douăzeci de penny și un pix cu logoul unei organizații de binefacere. Și apoi, în buzunarul cu fermoar al unui tricou pentru alergat, a găsit o pungută de catifea cu șnur auriu.

Înăuntru erau cele două pietre pe care Grace i le dăduse Lanei: cea zimțată și cea netedă. Și Jen și-a dat seama că piatra pe care călcase în camera Lanei, cea pe care o ducea cu ea de aproape trei săptămâni, era altceva.

— Nebunie, a zis Lana, făcând-o pe Jen să tresară. Intrase în bucătărie și deschisese laptopul în timp ce Jen se holba la pietre. Mami, ce ai citit?

Petreci prea mult timp pe internet, știi asta?
— Tu ai folosit ultima calculatorul, a reușit Jen să îngaime, în cele din urmă, lăsând punguța de catifea să cadă în coșul de rufe și apăsând la nimereală butoanele mașinii de spălat, cu vaga speranță că o să pornească ciclul de spălat pe care îl voia ea și regretând din nou faptul că udase manualul cu instrucțiuni în prima săptămână după cumpărare.

Nu că l-ar fi citit și dacă ar fi fost uscat.

— Ăăă, nu, a zis Lana cu vocea ascuțită. Nu cred.
— Ăăă, da, a zis Jen, folosind același ton.

Când s-a ridicat din poziția în care stătea, ciucită lângă colecția de detergenți, și-a dat seama că Bethany era în bucătărie. Sângele i-a fugit de la picioarele amorțite și umflate spre față.

— Oh, bună, a zis.

Bethany a ridicat o mână și a zâmbit.

— O să ne uităm la clipul ăsta cu un pui de urs polar, a zis Lana, pentru că amândouă am rămas fără date mobile la telefon și Bets nu l-a văzut, și apoi trebuie să vedem când este un film.
— Adică un film la cinematograf, a adăugat Bethany.
— Oh, la cinematograf? a zis Jen, doar un pic ironic.

Lana a făcut un comentariu însoțit de oftaturi în timp ce închidea numărul „stupid” de documente pe care se pare că Jen le lăsase deschise și a constatat că filmul începea peste douăzeci de minute. Așa că au plecat imediat, luând cu ele una dintre ciocolatele de fițe de la Maya, iar Bethany n-a mai văzut clipul.

Mașina de spălat a început să scoată zgomote ciudate, și Jen, îngrijorată retroactiv de nesăbuința față de alegerea programului, l-a întrebat pe Hugh, când a ajuns acasă, ce credea.

— Caută pe Google modelul, a zis el, scotocind după ceva prin buzunarele hainei de ploaie.

Jen a tras laptopul spre ea, dar când a deschis o nouă pagină a observat opțiunea de a redeschide toate documentele închise de curând și a dat clic pe ea. Paginile care au apărut erau din site-uri ale ziarelor locale, nu locale din Londra, ci din Derbyshire, Staffordshire și Yorkshire. Și fiecare articol era despre un copil care fusese dat dispărut.

— Ai folosit tu laptopul ca să cauți știrile? l-a întrebat pe Hugh, ridicând vocea peste hodorogeala mașinii de spălat.
— Pentru asta am un iPad.

Vocea lui Hugh era înăbușită de punga prin care scormonea acum.
— Așadar, n-ai căutat știri despre copii dispăruți?
— Ah, a zis el, descoperind orice o fi fost ceea ce căuta. S-a uitat o vreme la Jen, ca și cum ar fi ascultat ecoul întrebării ei. Nu. Și, ca să se știe, nu citesc niciodată de pe laptop din cauză că e plin de resturi de când gătești tu, a zis. Urme de grăsime pe suportul pentru mouse, faină printre taste, ecranul împroșcat cu picături de sos de roșii. Nu vreau nici măcar să-l ating.

Părea mai probabil ca Lana să fi căutat știrile despre propria dispariție, însă acele articole nu erau greu de găsit; se adunaseră pe site-ul de știri BBC și în ziarele naționale și locale în timpul căutării și imediat după ce fusese găsită.

Jen a citit până la capăt fiecare articol: era un adolescent pasionat de alpinism care dispăruse pe vreme rea, un băiat care nu mai fusese văzut de când sărise într-un râu ca să încerce să-și salveze câinele, o tânără cu istoric de consum de droguri care se poate să fi fost zărită la Leeds și un copilaș care abia începea să meargă și se rătăcise. Nici unul nu avea vreo legătură cu situația Lanei.

Hugh a dus la etaj obiectul prețios pe care îl descoperise (Jen încă nu-și dăduse seama ce era și bănuia că era fictiv, o scuză ca să se fofileze de la dramele mașinii de spălat), iar ea s-a gândit la motivele pentru care Lana ar putea fi interesată de copiii dispăruți. Să fi întâlnit un copil în acele patru zile de absență? Știa unde ar putea să fie unii dintre acești copii?

Jen încă se gândea, fără nici o expresie pe chip, în fața calculatorului, când Hugh a coborât îmbrăcat în blugii uzați pe care îi purta după serviciu.
— Iar o hăituiești pe Lana? a întrebat.
— Nu, a zis Jen. Căutam...

Nu-și mai amintea ce căuta, și posibilitatea să-și amintească a pierit când a dat cu ochii de ultimul document deschis pe pagină. Era unul dintre acele articole scrise ca o listă numerotată.

7 TEORII DESPRE LOCUL ÎN CARE A FOST LANA MADDOX TIMP DE 4 ZILE

Lana Maddox este fata din Londra care a dispărut în Peak District în timpul vacanței din luna mai. A revenit după patru zile, dezorientată, înfrigurată și plină de tăieturi și vânătăi declarând că NU ÎȘI AMINTEȘTE zilele pe care se pare că le-a petrecut rătăcită pe câmpuri. Ceea ce duce obligatoriu la

întrebarea: unde a fost? Mai mulți internauți au încercat să găsească dezlegarea. Iată teoriile lor:

1. **A găbjit-o știma heleșteului**

Lana era udă leoarcă atunci când a fost găsită, în ciuda vremii rezonabil de uscate, așa că s-au făcut multe speculații despre lacurile sau râurile în care ar fi putut să cadă, și asta a dus la reapariția acestei vechi legende mărețe. Există numeroase versiuni, unele dintre ele cuprinse în site-ul Mituri din Peak, dar povestea noastră preferată este despre un heleșteu, locul de scaldă al unei știme frumoase care își ademenește victimele la margine și le târăște în apă. Aproape nimeni nu supraviețuiește, doar cei cărora li se dăruiește viața fără de moarte. Presupun că stră-strănepoții noștri vor descoperi că acest lucru este adevărat dacă Lana mai este în viață peste vreo două sute de ani.

CE CREDEȚI?

VOTAȚI
Închipuire
Realitate
Vedeți rezultatele:
90% închipuire
10% Realitate

2. **Cult satanist din pădure**

Bun, aceasta este o teorie care apare în aproape toate listele, dar, de data asta, există o mulțime de dovezi care o susțin. Există poveștile obișnuite despre grupuri ciudate de țăcăniți din păduri, dar una anume ne dă fiori. Un biciclist se îndrepta spre casă în amurg, cam în vremea în care Lana lipsea, și a văzut lumini în pădure, a coborât de pe bicicletă, s-a dus să vadă de unde vin și s-a pomenit în plin ritual satanist, cu bărbați cu glugi și tot tacâmul. A fugit și a ajuns înapoi la bicicletă chiar înainte să fie prins. După aceea a jurat pe blogul său că în mijlocul cercului zăcea o fată, dar poliția n-a găsit nici o dovadă despre acea adunare.

CE CREDEȚI?

VOTAȚI
Aceleași vechi baliverne
De data asta s-ar putea să fie adevărat

Vedeți rezultatele:
78% Aceleași vechi baliverne
22% De data asta s-ar putea să fie adevărat

3. **Au hăituit-o vânătorii de vulpi**

Acum, că vânătoarea de vulpi este pe jumătate ilegală, unii zic că a devenit vânătoare de oameni, și nu din soiul drăguț, cu copoi numai buni de drăgălit, în loc de ogari, în care omul are voie să ia distanță față de câini. După teoreticieni, oamenii, dacă supraviețuiesc, sunt atât de traumatizați și de epuizați, încât nu-și mai amintesc nimic din cele trăite. Dacă vreți să aflați mai multe ar trebui să verificați acest Tumblr pe care este o listă cu toți ceilalți care se presupune că au fost vânați, cu poveștile lor.

CE CREDEȚI?

VOTAȚI
Sună aiurea
Cred că așa este
Vedeți rezultatele:
39% Sună aiurea
61% Cred că așa este

4. **Magia cercului de pietre**

Există multe relatări despre suspendarea timpului trăită într-unul dintre cercurile preistorice de stânci din Peak District. O turistă americană a constatat că ea și soțul ei au petrecut șapte ore în cerc, nu două, cât credeau, și au pierdut prânzul și cina. Citiți mai multe pe blogul Paranormalist. Alt plimbăreț, din Belgia, a hotărât să viziteze cercul într-o dimineață, lăsându-și grupul de prieteni în locul în care își ridicaseră corturile. Credea că a lipsit o oră și a fost șocat să-și găsească prietenii căutându-l îngrijorați; era aproape de asfințit și credeau că s-a rătăcit. El nu-și amintea decât că a fost înăuntrul cercului. Oare Lana a rătăcit prin același spațiu misterios?

CE CREDEȚI?

VOTAȚI
Prea trăsnit
Prea posibil
Vedeți rezultatele:
64% Prea trăsnit 36% Prea posibil

5. **A fost în comuniune cu copacii**

În pădurile din apropierea locului în care a dispărut Lana au fost găsite forme umane misterioase incrustate prin ardere în copaci. Au fost descoperite doar după ce ea a fost găsită și oamenii locului au început să facă legătura între cele două lucruri. Cealaltă explicație este că e opera studenților artiști de la colegiul din apropiere, influențați de artista Ana Mendieta. Vedeți o fotografie a uneia dintre lucrările ei: *Totem Grove*[31] 1985. Studenții neagă că ar fi creat imaginile, dar s-ar putea să fie speriați să recunoască fapta după ce autoritățile locale au spus că îi vor aresta pe făptași pentru vandalism. Așadar, a fost mâna unor studenți lași sau Lana și-a lăsat urma trupului pe scoarța stejarilor străvechi?

CE CREDEȚI?

VOTAȚI
Cu siguranță, studenții
Lana, fără îndoială
Vedeți rezultatele:
88% Cu siguranță, studenții
12% Lana, fără îndoială

6. **Răpită de extratereștri**

Lucrurile tocmai au luat o turnură extraterestră. Teoria despre extraterestrii care sunt acolo, prin mlaștini, a căpătat amploare, mai ales că Bonsall, un sat din Derbyshire Dales, este capitala OZN a lumii, cu nouăsprezece obiecte zburătoare neidentificate văzute în numai doi ani, printre care și această înregistrare video a ceea ce arată a navă spațială extraterestră. Bonsall este în centrul spațiului numit Triunghiul Matlock, unde sunt raportate adesea lumini ciudate, zgomote stranii și lucruri care plutesc pe cer, iar unul dintre rapoarte este din noaptea în care a dispărut Lana Maddox. Oare au coborât extraterestrii și au răpit-o, înainte să-i șteargă memoria și să o aducă înapoi pe Pământ?

CE CREDEȚI

VOTAȚI
E rezonabil Nu-mi sună bine

Vedeți rezultatele:
28% E rezonabil
72% Nu-mi sună bine

7. **Coborârea în Iad**

Ideea se bazează pe o legendă locală pe care o susține un grup creștin pe propriul site. Legenda spune că un copil din fiecare generație are ocazia să coboare în Iad și să vadă ce-i pe acolo, să-i vadă pe cei de acolo, să afle ce păcate au săvârșit, chestii de-astea. Apoi se presupune că se întoarce și ne spune nouă, celor de pe Pământ, ce ar trebui și ce n-ar trebui să facem. Eldon Hole ar putea să fie intrarea, o groapă care era considerată odinioară fără fund. Se pare că a fost aruncată în ea o gâscă (cu mult înainte să existe Asociația pentru Protecția Animalelor) și a reapărut după câteva zile cu aripile pârlite. Așadar, dacă Lana Maddox se apucă să ne amenințe cu flăcările iadului, vom ști că asta este varianta corectă.

CE CREDEȚI?

VOTAȚI
Inspirație înșelăciune
Vedeți rezultatele:
6% Inspirație
94% Înșelăciune
Aveți altă teorie? Împărtășiți-o în comentarii!

ARMISTIȚIU

Unul dintre linkurile articolului nu funcționa, dar Jen a studiat fotografia trunchiurilor de copaci cioplite și arse ale Anei Mendieta, s-a uitat la picturile cu știma din heleșteu, a citit zece alte povești despre câte un presupus cult satanic și s-a uitat în transă la clipul cu OZN-ul. Teoria despre cercul de pietre i-a dat fiori, și s-a gândit la căștile pe care Lana le legase de copac în apropierea Celor Nouă Doamne.

— Ai văzut toate teoriile alea smintite pe care le are lumea despre locul în care ai fost? a întrebat Jen când Lana s-a întors de la cinematograf.(„Filmul a fost o tâmpenie, data viitoare n-o mai las pe Bethany să aleagă.”)

— Mda, a zis Lana, bând un pahar cu apă și turnându-și altul. Idei tâmpite, nu?

— Așadar, nici una dintre ele nu-i adevărată?

— Sigur, mami, am fost răpită de extraterestri și apoi o știmă mi-a dat viața fără de moarte.

Jen s-a făcut mică pe scaun, așteptându-se la un scandal, dar Lana a zâmbit și s-a aplecat spre ecran, punându-și un braț în jurul umerilor mamei sale. Jen nu îndrăznea nici să respire, ca să n-o sperie. O picătură rece a lovit-o pe ceafă când Lana s-a răsucit ca să bea apă, dar Jen a stat nemișcată și nu s-a plâns.

— Ciudată chestia cu Cele Nouă Doamne, ce crezi? s-a aventurat Jen.

Lana a ridicat din umeri.

— Cineva de la școală m-a întrebat dacă știu dacă el o să meargă sau nu în iad. Evident, i-am spus că o să meargă.

— Drăguț din partea ta, a zis Jen, riscând tonul de tachinare.

— Știu. Eu sunt o persoană drăguță, drăguță. A lăsat paharul din mână. Și un punkist cretin voia să-i descriu ritualul satanist.

— Doar nu credea cu adevărat că ai avut de-a face cu așa ceva?

— Sigur că da. Doar ți-am zis că-i cretin. Te-ai uitat la toate linkurile articolului? a întrebat Lana aplecându-se, astfel încât obrajii aproape că li se atingeau.

Jen a închis ochii o secundă.

— Aproape la toate. De ce?

— Doar mă întrebam cât de meticuloasă este cercetarea ta în ceea ce mă privește.

Apoi s-a ridicat și a râs, ca și cum ar fi jucat un joc, ca și cum Lana i-ar fi dat mamei sale să dezlege o ghicitoare distractivă, sau poate că interpreta un personaj de la o întrunire în care lumea încearcă să soluționeze o crimă și ieșise o clipă din rol, ca să le facă cu ochiul invitaților la cină.

Simțindu-se de parcă ar fi fost dirijată spre ceva, Jen s-a întors la articol ca să vadă ce îi scăpase. Mai era de explorat doar teoria cu iadul, iar ea a fost și n-a fost surprinsă să descopere că linkul a dus-o direct la pagina principală a Noii Frății Lollarde.

Era un site urât, din cele care i-ar fi făcut pe colegii lui Jen să se strâmbe. Era plin de noile postări din rețelele sociale și de recomandări de cărți, în partea de sus era o atenționare agresivă pentru cei care nu credeau, care spunea că site-ul nu tolerează înjurăturile sau blasfemia, iar în partea de jos, o opțiune de a cere Google Translate să transpună site-ul în altă limbă – de la afrikaans până la zulu.

— Asta-i biserica lui Stephen, a zis Jen. Stephen din tabără.

— Știu. Încearcă să tragă spuza pe turta lui, chestii de-astea, corect? Tupeist nenorocit!

— Să tragă spuza pe turta lui?

Jen a derulat în jos și a dat de o fotografie a lui Stephen în picioare în fața unei clădiri din cărămidă care arăta cam dărăpănată. Legenda era: „Cel care va fi în curând preotul nostru”.

— Mda. Nu bănuiește, probabil, dar publicitatea îi va atrage noi suflete, nu?

— Crezi că e chiar atât de cinic?

Lana a ridicat din umeri.

O pagină intitulată „Corespondenți din iad” spunea povestea pe care o citise deja în biserica St. Andrew, doar că fără părțile în care era sugerată o explicație rațională. La sfârșit, era un link către ziarul local: Interviu cu Gerry și Stephen.

Jen a deschis și acest link și a dat de o imagine mare a vitraliului din biserica St. Andrew.

Ai AUZIT DE BĂIATUL CARE A FOST ÎN IAD?

De Susie Betts @sbettsreporter 15 iunie 2015

Există referiri la această legendă locală în biserica St Andrew, Middleton, și în alte câteva biserici din district. Se spune că un băiat din Evul Mediu a găsit o intrare în iad și a stat o vreme acolo, după care a revenit la suprafață cu un mesaj pentru ceilalți creștini. Dar în ce fel se leagă asta de un caz recent de persoană dispărută?

Pe 7 iunie, în acest an, Lana Maddox, 15 ani, venită în vacanță de la Londra, a reapărut după o absență de patru zile în Derbyshire Dales. Din fericire, a fost găsită vie și nevătămată, chiar dacă un pic afectată de rătăcire, dar încă nu este limpede unde a fost domnișoara Maddox sau de ce căutătorilor le-a trebuit atât timp ca să dea de ea.

Acum, un membru de vază al Noii Frății Lollarde, care își are sediul în Sheffiend, completează unele goluri din cele petrecute. Gerry Farnham, 68 de ani, susține că domnișoara Maddox nu a fost pe acest tărâm în timpul căutărilor și că legenda, la care se face trimitere în multe dintre bisericile din această zonă, se bazează pe un loc real care funcționează ca o poartă de intrare în iad.

Domnul Farnham a spus: „Băiatul din legendă n-a fost singurul. Și sora mea, când era copil, a găsit intrarea și a coborât în iad. A dispărut în 1956 și s-a întors după câteva luni, foarte schimbată. Și ea, la fel ca fata asta, Lana, n-a vrut să ne spună ce a văzut și multă vreme nu a recunoscut

unde s-a aflat. A fost nevoie de îndrumarea bătrânilor noștri ca să-și amintească totul”.

Din nefericire, domnișoara Farnham a decedat în urmă cu câțiva ani, așa că nu poate să confirme sau să infirme această poveste, însă Stephen Laurie, 42 de ani, pe cale să devină preot la aceeași biserică, este de acord. El a spus: „Lana trebuie să fie încurajată să vorbească. Am putea beneficia cu toții de ceea ce știe și, tot așa, am putea suferi dacă păstrează tăcerea.

Și nu este cine știe ce teorie smintită. Există multe relatări de la copii sau de la tutorii lor, copii care au făcut această călătorie și, de asemenea, înregistrări făcute de directori de școli sau azile. Există numeroase dovezi, de pe parcursul unor sute de ani, trebuie doar să le cauți”.

Așadar, ar putea să fie adevărat? Reverendul Thomas Lasting, 54 de ani, paroh la St Andrew, nu crede asta: „Miturile de acest fel pot fi găsite peste tot în lume, mai ales în regiunile în care există peșteri. Sunt interesante pentru cei care studiază domeniul ezoteric, însă nu trebuie să fie luate în sens literal”.

Aveți de adăugat vreo informație? Trimiteți e-mail la Susie.Betts@pdnews.co.uk.

LONDON ROAD

Jen a fost lăsată să gândească la cine ar putea să aibă vreo informație de adăugat. Bănuia că sora lui Gerry Farnham dispăruse ca să nască un copil din flori și s-a întrebat dacă ar trebui să-i scrie lui Susie Betts această teorie.

Lana tocmai se dusese sus să facă un duș (nu cumva erau prea multe? Să însemne ceva?) când a sunat telefonul. Jen a tresărit auzindu-l și s-a bucurat că nu era nimeni s-o vadă. Mâna îi tremura un pic când a găsit o farfurie pe care să pună bucata de pâine prăjită, pe care nu știa că o mânca, și în cele din urmă a ridicat receptorul.

— Bună, Jen, a zis o voce ascuțită, cu accent londonez.

— Oh, bună, Bethany. Simplul fapt de a-i răspunde la telefon uneia dintre prietenele Lanei o trimitea în urmă cu câțiva ani, pe când lucrurile erau mai ușoare, mai fericite. Vrei s-o chem pe Lana?

— Ăăă. E în ordine... Respira greu. Voiam doar să știu că e bine.

— Da, așa cred, a zis Jen, a cărei voce a trebuit brusc să se strecoare prin gâtul dintr-odată îngustat. E sus.
— Bine, e în ordine.
S-a auzit un strigăt pe fundal și apoi vocea lui Bethany, pe moment îndreptată spre altcineva: „Te-am întrebat eu? Nu. Nu. Păi, atunci nu-mi spune părerea ta“.
Jen a îndepărtat de ureche telefonul ca să poată ronțăi mai departe din pâinea prăjită (când pusese pe ea marmeladă?) până când vocea lui Bethany a revenit, din nou limpede.
— Ce se întâmplă? a întrebat Jen. V-ați certat tu și Lana?
— Nu. Nici vorbă de așa ceva. Numai că... în ultima vreme Lana primește o grămadă de postări pe Twitter de la necunoscuți, iar astăzi părea necăjită și n-a mai stat la film.
— Oh. Nu mi-a spus nimic despre asta. Lana fusese plecată câteva ore. Unde fusese, dacă nu la cinematograf? Ce film aveați de gând să vedeți?
— *London Road*. E cu Tom Hardy, a zis Bethany. Tipu-i bun de tot, a zis, când Jen n-a reacționat în nici un fel.
— Și l-ați ales împreună?
— Mda. Însă ea a devenit, gen, agitată de cum ne-am așezat și a zis că nu vrea *nachos*[32] și apoi, când s-au stins luminile, parcă și-a ieșit din minți și a zis că trebuie să plece.
— Și tu ai lăsat-o? Vreau să zic, a plecat și gata?
— Am întrebat-o dacă vrea să merg cu ea, a zis Bethany, reușind să pronunțe corect „întrebat” acum, că nu striga. Dar a zis că nu. O ținea una și bună cu „Pur și simplu trebuie să fiu afară”. Cam așa ceva.
— Asa că tu ai rămas să vezi filmul?
— Mda, cu toate că mi-aș dori să n-o fi făcut. E un soi de musical aiurea despre prostituate care sunt asasinate. Știai?
— Păi, am văzut spectacolul la teatru, înainte să se facă film.
— Iar Tom Hardy nu apare acolo decât, gen, două minute, și i-au făcut dinții să pară stricați. N-o învinuiesc pe Lana că a plecat.
— La ce oră a început filmul?
— Patru și un sfert, dar îmi plac forșpanurile, așa că ne-am dus la patru.
— Și Lana a plecat aproape imediat?
— Mda. Gen, mai puțin de cinci minute după ce ne-am așezat. A fost cam jenant. Mai ales că Marcus a crezut că am aranjat să rămânem singuri.

Jen a împins deoparte farfuria cu pâinea prăjită. Lana ajunsese acasă la șase și jumătate, ceea ce însemna că erau vreo două ore nejustificate. Sau, altfel spus, Lana dispăruse două ore. A inundat-o aceeași senzație de nesiguranță, grețos de familiară. Plutea în sus, însă măruntaiele se repezeau în jos, apoi se ridicau, însă restul se scufunda.

— A spus unde se duce? a întrebat Jen, odată ce trupul ei și-a regăsit liniștea.

Oare Lana a plecat de la cinematograf ca să se întâlnească cu cineva, s-a întrebat Jen, cineva cu care luase legătura pe Twitter? Sau subiectul filmului era ceea ce o îngrijorase?

— N-a spus, a zis Bethany. Dar acum e acasă. Așa ai spus, nu?

— Așa e.

— Bine. Ca să fiu sinceră, mi-a fost un pic frică. Vreau să zic, mi s-a făcut părul măciucă, știi? Era ca și cum ar fi văzut ceva în sală, în întuneric, ceva ce noi nu puteam vedea. Ca o stafie.

— O stafie?

Pe fir s-a auzit un oftat.

— Mda, a zis Bethany, în cele din urmă. Îmi pare rău că te sperii, și mă simt prost, gen, să o pârăsc, pricepi? Vreau să zic, n-ar trebui s-o sun pe mama ei, de fapt. Atâta doar că... Lana e altfel de când v-ați întors din vacanța de primăvară, de când a dispărut ori ce-o fi fost. Tot timpul îi pare rău pentru tot soiul de chestii. Ca și cum s-ar teme că o să mă supăr pe ea sau că a făcut ceva rău. Ai observat asta?

— Nu, nu prea.

Ba chiar dimpotrivă, și-a zis Jen, căutând contul de Twitter al Lanei.

Atentie nedorită din partea rețelelor sociale

Lana Maddox @bananalanarama

Postări & răspunsuri

#Judecatadeapoi se apropie. Ești pregătit? Vrei sa arzi în #Iad? Întreab-o pe (âJbananalanarama cum e, #extaz #Armaghedon

Lana Maddox răspunzând lui @domnuldumnezeustapan: Nu, nu ma întreba. Nu știu nimic.

@bananalanarama E clar ca ești sărită de pe fix. Îti recomand sa ceri ajutor curând.

Lana Maddox răspunzând lui @credintaprafbomba: Am deja un terapeut, dar mulțumesc pentru grijă, cretinule.
@bananalanarama Poți te rog te rog te rog sa ne dai amănunte despre gheena? E esențial să știm.
Lana Maddox răspunzând lui @edipsaparadis: Poți te rog te rog te rog să nu mai întrebi, n-am nimic să-ti spun. E esențial să mă lași în pace.

@bananalanarama Sperăm cu adevărat că ești bine. Ne rugăm pentru tine.
Lana Maddox răspunzând lui @credintavindeca: Arsurile s-au vindecat frumos acum, mulțam. Rugăciunile trebuie să fi dat rezultat. De asemenea, recomand Sudocrem pentru toate vătămările alea de după iad.
@bananalanarama Sper ca ți-a plăcut lucrul pentru care ai mințit, pentru că O SĂ ajungi în iad pentru asta.
Lana Maddox răspunzând lui @iisusprietenullmeu: Mulțam pentru avertisment, dar n-am mințit. N-am spus niciodată că am fost în iad. Nu te mai zbuciuma așa, zbuciumatule.
@bananalanarama Întoarce-te, fiică a întunericului, îți ducem dorul. Scuze ca ți s-a topit înghețata, o sa-ți iau alta. Jur.
Lana Maddox răspunzând lui @satanameusatana: Ha ha. Bine, da' numai dacă are aromă de căpșune și prăjitură cu cremă de brânză. #sufletepentruinghetata

FEMEIE BĂTRÂNĂ CITIND

Erau pagini întregi cu mesaje și răspunsuri. Jen era îngrozită de veninul cu care unii o împroșcaseră pe Lana și furioasă că fusese contactată de atâția străini săriți de pe fix sau amenințători, însă nu apărea nimic care să dezvăluie unde fusese Lana în acea după-amiază.

Jen ar fi vrut s-o întrebe pe Lana direct, însă începuseră să se înțeleagă și încă nu voia să riște o ceartă. În schimb, a plănuit o conversație ulterioară, în vreme ce pregătea o cină complicată, cu ajutorul vechilor cărți de bucate, cu paginile lipite de grăsime și praf, aflând un soi de satisfacție maternă în adunarea ingredientelor din frigider. Era plăcut să se simtă maternă în acel fel, un fel competent, nu un fel eșuat, stângaci, și a fost

chiar mai bine când și-a făcut apariția Lana, zicând că miroase frumos în bucătărie.

— Ce-ar fi să-mi dai o mână de ajutor? a spus Jen.

— Poate un pic mai târziu, vreau să citesc asta, a zis Lana, făcându-și unul dintre cocktailurile de proteine care i se dăduseră la spital și deja absorbită de ceva de pe telefon.

Jen a încercat să nu fie dezamăgită, a încercat să se bucure de simplul fapt că Lana era pregătită să stea o vreme în aceeași încăpere cu ea. Spatula unsă a licărit în lumină și Jen s-a uitat țintă la ea. Cum de s-a ajuns la asta? și-a zis. De când era o izbândă faptul că se afla în aceeași încăpere cu propria fiică?

Lana a scos un hohot gâlgâit de râs, caninul fulgerându-i în colțul gurii.

— Ce te amuză?

— Oh, nimic.

Jen s-a întors la cartea de bucate, întrebându-se dacă chiar trebuia să scoată cotletele sau le putea lăsa acolo, în cratiță, cu celelalte lucruri care fierbeau la foc mic în jurul lor. Era o notă scrisă de propria mână cu mult timp în urmă, dar era decolorată și împroșcată cu sos și indescifrabilă. Și-a mijit ochii și a ținut pagina sub fereastră și tot n-a deslușit nimic. Își dorea să se poată întoarce în timp și să-i spună sinelui său mai tânăr să scrie mai citeț, dar, și-a zis, poate că ar fi fost o irosire a procesului de călătorie în timp. Dacă ar avea ocazia să se întoarcă și să-și dea sieși câteva sfaturi, n-ar fi putut spune ceva mai folositor? Era îngrijorător că nu era în stare să se gândească la nimic mai important decât sugestii de scriere de mână.

S-a auzit alt râset gâlgâit care zgâria auzul.

— Zău, ce-i așa de amuzant? a zis Jen.
— Nu-i decât ceva pe Buzzfeed. O chestie despre izbânzile parentingului.
— Izbânzile parentingului, a repetat Jen. Pot să văd?

Lana i-a înmânat telefonul, a căscat și și-a agitat cocktailul de proteine, în timp ce Jen se uita cu ochii mijiți la ecran. Acum părea că se uită cu ochii mijiți la orice. Cărți de bucate, calculatoare, porii de pe propriul nas; uneori se simțea ca versiunea modernă a acelui tablou de Rembrandt cu o bătrână care citește. Nu-si amintea numele.

„Oameni care stăpânesc perfect chestia asta cu parentingul”, a citit cu voce tare.

Cu toate că a chicotit parcurgând lista, se simțea din ce în ce mai deprimată cu cât avansa. Oare a stăpânit vreodată perfect problema asta? Oare *încercase* măcar s-o stăpânească perfect? Cu siguranță, nu încercase niciodată, cu bună știință, să-și pună copiii într-o situație jenantă, și asta părea să fie important. Să-i pună accidental în situație jenantă, da, dar asta nu însemna că stăpânea perfect nimic, era doar trist. Să încerce să nu-i pună în situație jenantă, și totuși să reușească să-i pună, era și mai rău. Poate că ar trebui să comande un tricou cu chipul ei sau să încerce să-i zică Lanei „ratată” în SMS-uri – asta cu siguranță ar plăcea pe internet. Totuși, nu-și închipuia că i-ar plăcea și Lanei.

— Îmi dai înapoi telefonul? a zis Lana.
— Stai un pic. Jen a căutat repede tabloul de Rembrandt la care se gândise. Și-a amintit ce întunecat era și că femeia își odihnea mâna pe o pagină deschisă, dar personajul era mai puțin cocârjat decât credea și era un accent frumos pus pe mantie, o strălucire pe scufie, pe care memoria ei le lăsase pe dinafară. *Femeie bătrână citind,* a citit. Dezamăgitor de literal. *Probabil prezicătoarea Hannah.*
— Ce tot bălmăjești acolo?
— Asta îți amintește de mine? a întrebat Jen, răsucind ecranul ca să vadă fiica ei și ridicându-i-l spre față.
— Nu.
— Ești sigură?

Mirosul dens al cocktailului de proteine se impregnase în respirația Lanei, și Jen a trebuit să-și tragă capul într-o parte când fata s-a aplecat spre ea.

— Păi, a zis Lana gândindu-se, poate atunci când încerci să folosești iPod-ul lui tati.

— Chiar?
— Nu, nu chiar. Acum îmi dai telefonul?

Jen s-a întors la cartea de bucate și și-a plimbat palma peste pagina cu însemnarea decolorată, scrisă de mână.

— Oh. Așa e, deci. Arătai ca acel tablou atunci când ai făcut asta, a zis Lana. Oh, ciudat. Mai fă-o o dată, te fotografiez și pun poza pe Instagram.
— Nu, mulțumesc, a zis Jen, închizând cartea de bucate.

Nu era nevoie să se întoarcă în timp, a hotărât ea; descifrase însemnarea: „Lanei nu-i plac cotletele”.

Acesta era încă un lucru pe care memoria ei îl lăsase pe dinafară. Și chiar în acel moment când se înțelegeau, când începea să simtă că își cunoștea din nou fiica, pregătise o dezamăgire pentru amândouă și dovedise că n-o cunoștea deloc. Încrederea a părăsit-o, acea impresie de competență, și când Lana a fugit sus la toaletă, Jen s-a lăsat să alunece pe podea.

CREZI ÎN STAFII?

Jen a fost șocată de letargia bruscă, de profunzimea dezamăgirii ei. Nu-și amintea să mai fi cedat atât de ușor, sau să fi fost atât de neliniștită, sau speriată dintr-odată. Era oare, se poate să fi fost oare altceva cu ele în casă, sau era doar Lana cea care schimba atmosfera? Uneori, Jen avea impresia că emoțiile fiicei sale pluteau în aer. Iritarea, epuizarea sau disperarea atârnau ca un nor de parfum, așteptând să pășească cineva prin el, ca particulele să se agațe de oricine trecea pe acolo.

Grace îi dăduse o carte care sugera că stările de spirit – stările de spirit care nu puteau avea alte explicații – erau provocate în realitate de făpturi supranaturale. Se baza pe teoria lui T.C. Lethbridge[33] că stafiile nu sunt altceva decât amintiri traumatice depozitate în piatră sau cărămidă și proiectate mai târziu, iar Jen s-a plimbat prin casă trecându-și mâna peste pereții vopsiți în ulei, zgâriați, din hol și ipsosul care se coșcovea din spălătorie, ciocănind în plinte și în tocurile ușilor.

— Ce faci? a zis Hugh când a găsit-o în patru labe, cu capul vârât sub dulapul de sub scări.
— Caut ceva, i-a strigat Jen.
— Mi-am închipuit asta. Ce cauți?

Jen s-a tras înapoi, și-a scuturat praful din păr și a tușit ca să scape de umezeala din plămâni.

— O rezonanță, o schimbare a temperaturii, o emanație. M-am gândit că poate o să-mi dau seama când nimeresc peste ea.

— Și?

— Încă n-am avut noroc.

— Să scot aspiratorul, cât ești acolo?

Jen a încuviințat și s-a dus să facă o budincă de banane (ceva despre care *știa* că îi plăcea Lanei). S-a uitat țintă la bolul care se învârtea în cuptorul cu microunde și apoi, când a început să amețească, a deschis laptopul și a derulat imaginile altor picturi de Rembrandt de pe Google. S-a oprit la *Scoica*, cu toate că nu-i plăcea cine știe cât tabloul, pentru că scoicile îi păruseră întotdeauna stranii; își spunea că semănau cu niște case goale.

În copilărie era convinsă că ele erau bântuite de stafiile făpturilor gelatinoase care locuiseră în ele și că sunetul de valuri pe care îl auzea când ținea una la ureche era vocea făpturii moarte, gemând așa cum făceau stafiile din povești. Scoica lui Rembrandt era conică și presărată cu semne deschise la culoare, ca niște lacrimi. Stătea, amenințătoare, înălțată, cu capătul conic aducând a ochi, într-un spațiu întunecat plin de hașuri încrucișate, arătând mai degrabă a casă bântuită decât orice imagine de casă reală pe care o văzuse vreodată Jen.

ZBÂRCITURILE

— Chiar arăt ca bătrâna aceea a lui Rembrandt, a zis Jen seara. Până și globii ochilor mei au zbârcituri. Nu credeam că e cu putință, dar când îi frec așa, uite... E grotesc.

— Atunci nu-i freca, a zis Hugh, și dormi un pic.

— Încerc! Crezi că nu încerc? Vreau să dorm, Hugh, zău că vreau. Numai că nu pot.

— Poate fi de ajutor culcatul în pat. Nu poți să dormi la măsuța de toaletă.

— Hmmm.

Și-a mai frecat o dată ochiul drept, ca să cerceteze zbârcitura, o cută dublă de membrană gălbuie în apropierea irisului care a apărut și apoi s-a netezit singură în timp ce se uita în oglindă. După ce a dispărut, Jen a închis

cutia cu cremă de lavandă pentru gât și pe cea cu cremă de verbină pentru mâini și pe cea cu balsam de buze cu miere și s-a așezat în pat.

Hugh a stins lumina și Jen s-a foit, încercând să-și găsească locul. A apăsat butonul de pornire a uneia dintre casetele audio care ajută la meditație, însă concentrarea pe rând asupra fiecărei părți a corpului ei n-a făcut decât să-i dea mâncărimi.

A oprit înregistrarea și s-a rostogolit pe o parte.

— Bine, să uităm de zbârcitura din ochi, a zis. Dar încheieturile tale trosnesc? Vreau să zic, le poți auzi?

— Nu.

Vocea lui Hugh era tăioasă în întunericul deplin al dormitorului lor.

— Oh. Ale mele scot un fel de geamăt ori de câte ori mă mișc. Mai ales umerii.

— Geamăt?

— Da. Nu observ decât noaptea, dar e supărător. Uneori, în felul în care răzbate sunetul prin saltea, mi se pare că aud voci din camera de dedesubt. Oameni care murmură.

Hugh a aprins iar lumina.

— Și zici că *Lana* încearcă să te îngrijoreze pe *tine,* a spus.

— N-am zis că încearcă s-o facă. Și n-am vrut să te îngrijorez. Scuze.

Preț de o clipă, respirația lui a fost ciudat de neauzită, și când Jen s-a răsucit să se uite la el si-a dat seama că asculta ceva. Tocmai voia să-l întrebe despre ce era vorba, dar el a dat la o parte cuvertura înainte ca ea să apuce s-o facă.

— N-are rost, a zis el. Trebuie să mă duc jos și să verific acum, nu-i așa?

— Ce anume?

— Oamenii care s-ar putea să fie în camera de dedesubt. Oamenii care murmură.

Cu picioarele grele de oboseală, a ieșit din cameră și ea l-a auzit târșâindu-le pe trepte în jos. S-a deschis ușa livingului, lumina s-a aprins, apoi s-a stins, ușa s-a închis și pașii lui au scârțâit înapoi în sus, spre palier.

— Totul e în ordine? l-a întrebat ea.

— E o pisică pe canapea.

— Repetă, te rog.

— Pe canapeaua din living. E o pisică. Adormită.

— A-ha! a zis ea.

— Ce înseamnă asta?

— Păi, ți-am spus, nu-i așa?

El s-a aplecat în față, cu pumnii proptiți pe saltea.

— Mi-ai spus că ai auzit voci care murmurau, nu o pisică miorlăind.

— Nu, acum câteva săptămâni ți-am spus de pisică. Am găsit-o pe trepte în toiul nopții.

— Zău? a întrebat el. Cum a intrat?

— Asta-i întrebarea. Vreau să zic, în general, dar și pentru Lana.

— Și ai întrebat-o?

— De când o întrebare pusă Lanei are ca rezultat un răspuns inteligibil? Mi-a spus că am vedenii.

— Grozav, a zis Hugh, așezându-se la loc în pat.

— Ce faci?

— Păi, asta îmi convine. Dacă pisica e o închipuire, pot s-o las acolo unde este și să mă culc.

— Dar nu e o închipuire, nu?

Hugh s-a gândit o clipă.

— Înclin să cred că este, a zis. La urma urmei, n-am văzut-o decât o secundă. Poate că a fost doar o vedenie.

— O vedenie?

— Da. O zbârcitură pe ochiul meu, dacă vrei. Noapte bună.

Lumina s-a stins din nou și după câteva minute respirația lui Hugh a devenit fornăită și regulată. Jen stătea culcată, imaginându-și pisica făcută ghem exact dedesubtul său; s-a întrebat dacă să coboare sau nu ca să o dea afară. Toată noaptea a tras cu urechea să audă vreun mieunat, dar n-a auzit nimic, iar dimineața pisica nu se vedea nicăieri.

ROȘU LA FAȚĂ[34]

Jen a adus în discuție pisica imaginară a doua zi dimineață, la ședința de terapie familială cu doctorul Greenbaum.

— Ah, dar așa sunt pisicile, a zis el. Se furișează acolo unde nu sunt dorite. Le-a spus să caute pe Google *Oameni care nu au în realitate o pisică.* E o serie de fotografii, de exemplu una cu o tigrată pufoasă într-o chiuvetă de bucătărie, și textul e cam așa: „M-am întors acasă și am găsit asta, oh, apropo, n-am pisică”, și așa mai departe. Așa că, după cum vezi, nu ești singură. Mă îndoiesc că ți-ai imaginat-o.

După aceea Jen, Hugh și Lana s-au dus la o pizzerie, tratația lor obișnuită după o ședință, unde Lana alegea în mod inevitabil un loc la una dintre mesele înalte, cu scaune de bar, așa că erau siliți să mănânce cu picioarele atârnând în aer. Într-un colț se îngrămădiseră niște studenți, târând scaunele pe podea și strigând la prietenii care intrau, și un bucătar tot azvârlea în aer rotocoale de aluat de pizza, în aplauzele clienților.

De obicei, zumzetul acelui loc îl înveselea pe Hugh, dar acum părea distrat în vreme ce-și mânca Fiorentina, și a pus fără să-și dea seama fulgi de ardei iuți pe pâinea cu usturoi, cu toate că nu-i plăceau mâncărurile condimentate.

Când Lana s-a dus la toaletă, Jen l-a întrebat care era problema.

— E un bărbat care se holbează la tine, a zis Hugh.

— Ce bărbat?

Jen nu s-a uitat într-acolo, dar și-a îndreptat un pic trupul, ca și cum spatele ei ar fi putut să tatoneze în căutarea ochilor.

— Cămașă albastră, stă lângă o femeie.

Jen a făcut un întreg spectacol din aranjarea jerseului pe spătarul scaunului de bar, reușind să arunce o privire spre bărbatul descris de Hugh.

— Ba nu se holbează, a zis. Doar stă cu fața la noi, suntem în câmpul lui vizual.

— Mi-a întâlnit privirea de vreo șaisprezece ori în ultimele douăzeci de minute.

— Păi, poate crede că tu te holbezi la el.

Hugh a șters cu o coajă de pizza un pic de gălbenuș, în timp ce se gândea la asta.

— Nu, a zis în cele din urmă, nu încape îndoială că la tine se uită. Și tipul e cam ciudat.

— Presupun că trebuie să fie, dacă se holbează la mine.

— Nu cred asta. Știi că nu cred asta.

— Oricum, în ce fel e ciudat? a zis Jen. Numai pentru că se uită prin sală? Ar fi mai ciudat să-ți ții ochii închiși în timpul prânzului.

— De ce îi ții partea?

— Nu-i țin partea.

Au stat câteva minute în tăcere, cu mirosul busuiocului umplând spațiul, aroma un pic oțetită a vinului fiind singurul lucru care trecea de la unul la altul. Apoi, nemaiputând să se abțină, s-a răsucit pe scaun ca să se uite bine la bărbat.

Și-a dat seama imediat că nu era cu putință să se fi holbat la ea. Avea o față umflată și bășicată, aproape deformată de o boală de piele. Asta a convins-o pe Jen de nevinovăția lui. Nimeni, și-a zis ea, cu o față atât de congestionată și de respingătoare n-ar fi atras atenția asupra lui holbându-se. Și-a mâncat ultimele bucăți de pizza liniștită, cu degetele pline de grăsime și cu buzele arse de sosul de roșii sărat.

— Ah, asta-i interesant, a zis Hugh, pe când își împăturea șervetul unsuros. Adică, mă gândeam că e ciudat că nu vorbește cu nevastă-sa.

— Ce?

— Păi, evident nu era nevastă-sa. Tocmai a plătit și a plecat, fără un cuvânt, fără o privire. Erau doar doi străini la aceeași masă.

— Chiar *este* aglomerație mare aici.

— Sau... O folosea ca fațadă. Ca momeală.

— Hugh, de ce-ar face asta?

— Ca să se holbeze fără să ne stârnească bănuielile. Oh. Hugh și-a netezit piepții cămășii și s-a uitat pe fereastră. Vine spre noi.

Jen s-a întors tocmai când bărbatul ajungea la masa lor.

— Bună, a zis el.

Era Stephen. A zis „bună”, însă Jen l-a auzit pisând-o pe Lana cu „Construcția inteligentă”[35] în tabără, l-a auzit spunându-i Lanei că Iisus poate să vindece depresia, i-a auzit cuvintele din articolul din ziar, în care îi cerea Lanei să „vorbească”. Pumnii i s-au strâns, fără să-și dea seama, și un val de furie i-a tăiat răsuflarea.

— Probabil că nu m-ai recunoscut, nu-i așa? a zis el.

— Nu, a mărturisit ea.

— Brânca-ursului.

— Pardon?

— Brânca-ursului a făcut asta. Fața, mâinile mele.

— Cum a făcut asta brânca-ursului? a întrebat Hugh.

— M-am frecat de tulpinile rupte când curățăm gunoaiele de la marginea drumului și, desigur, eram în soare. Bășicile au apărut după câteva ore. Erau de mărimea unor castane, dar s-au mai redus un pic. O să am cicatricele câteva luni, zic doctorii. Acum trebuie să-mi pun pălărie când ies din casă.

— Îngrozitor.

— Da, așa că trebuie să aveți grijă ce atingeți la țară.

— Ei bine, a zis Hugh, evident neștiind cum să reacționeze la acest sfat.

— Făceai un fel de serviciu comunitar? a întrebat Jen. Era pedeapsa pentru un delict?
— Nu sunt delincvent, Jen. Numai că îmi place să încerc să-mi aduc și eu aportul. E dezgustător felul în care cei mai mulți dintre oameni tratează mediul înconjurător. Pământul verde al lui Dumnezeu. El e soțul tău? Ne-am cunoscut în tabăra din Peak District, i-a explicat Stephen lui Hugh.
— Stephen e cel care crede că Lana a fost în iad cât a lipsit, a zis Jen.
— Înțeleg. Hugh s-a foit pe scaun. Jen avea impresia că a fost mai degrabă o mișcare de mascul decât una de politețe, că Hugh își măsoară forțele cu ale acestui bărbat. Voiai să ni te alături?
— Mulțumesc, dar trebuie să mă întorc. Sunt aici la o conferință a noilor lollarzi din toată lumea. Atlanta, Chelyabinsk, Monrovia, Copenhaga. Cu siguranță, ne extindem. Când te gândești că atunci când stră-stră-stră-unchiul meu a fost membru exista o singură congregație. E minunat, zău așa. Înainte să plec însă, spune-mi, Jen, cum crezi că se simte Lana?

Jen a simțit că roșește și și-a zis că asta probabil că îi făcea să semene un pic. Și-a imaginat că se uită unul la altul, cu fața roșie, peste masă, și s-a gândit la acele clipuri cu atei exasperați, care ajung să pară iraționali alături de credincioși placizi, contrazicându-se până se învinețeau la față cu interlocutori de neclintit. Lana fusese atrasă într-o dispută cu Stephen. Jen voia să evite asta.
— Întreb, a zis el, pentru că am creat o relație bună în tabără și mi-a atras interesul în mod deosebit.
— Știu asta. Am văzut asta. Toți cei din grup au văzut asta. Există martori.
— Martori la ce? La faptul că am vorbit cu ea? Am făcut ceva rău?
— Rău? Sigur că ai făcut rău. Nici nu știu de unde să încep. Ai încercat să-mi ademenești fiica să se alăture cultului vostru, ai încurajat-o să se taie și, pe deasupra, ai vorbit în presă despre ea, le-ai spus tuturor că a avut o experiență supranaturală. Ai expus-o la idioții de pe internet și ciber-abuzuri. Ai făcut din ea ținta oricărui dus cu pluta care ar putea să o găsească pe viitor pe Google.

Stephen a dat din cap, ca și cum ar fi ascultat o listă de plângeri împotriva altei persoane, ca și cum ar fi fost moderator, nu acuzat.
— Trebuie să spun că îmi doresc să nu fi vorbit cu acea ziaristă. Și eu am primit e-mailuri nedorite de când a fost publicat articolul – oameni care sugerau că am probleme mintale sau că mi-a fost spălat creierul. În realitate,

n-a avut efectul pe care speram să-l aibă. Poate că am putea cere ziarului să scoată articolul?
— Am cerut deja ziarului să șteargă articolul.
— Păi, bine. Ce altceva aș mai putea spune? Îmi pare rău.

Asta a făcut ca trupul lui Jen să fie năpădit de încă un val de mânie. S-a ridicat, frecându-și dosul coapselor în locul în care scaunul de bar lăsase adâncituri. Era furioasă, iar scuzele lui nu făceau decât să îngreuneze exprimarea acestei furii.
— Îți pare rău, a zis, încercând să folosească și ea un ton calm. Îți pare rău că ai ales o fată vulnerabilă și ai încercat s-o convingi că n-au existat niciodată dinozauri, că rănile pe care și le face singură sunt de origine divină, că a vizitat iadul atunci când era în tabără în Peak District.
— Nu știu *unde* a fost Lana, a zis Stephen. Dar bănuiesc că s-au petrecut mai multe lucruri decât recunoaște ea cât timp a lipsit.

Cu asta puteau fi amândoi de acord, și-a zis Jen. Nu-i plăcea să descopere că erau de acord cu ceva.
— De asemenea, n-am încurajat-o niciodată să-și facă rău și nu i-am sugerat că rănile ei sunt un lucru pozitiv. N-am vrut decât s-o ajut în privința vinovăției, a rușinii pe care o simțea pentru că își făcuse pe trup acele semne.
— Nu simte rușine din această cauză.
— *Mie* mi-a spus că da.

Jen a încercat să se așeze, dar a apreciat greșit înălțimea scaunului de bar și a alunecat. Jerseul i-a ajuns pe podea și ea a îngenuncheat lângă el de parcă ar fi fost un copil rănit. A cercetat locul unde coatele ei întinseseră lâna, gaura rămasă în locul unui nasture, a mângâiat marginea scămoșată. Oare Lana chiar alesese să-i facă lui Stephen confidențe, și nu ei? Credea oare că străinul ăsta sărit de pe fix era mai demn de încredere decât propria mamă?
— Așadar, știi că a avut o depresie, l-a întrebat Hugh pe Stephen, în vreme ce îi întindea o mână lui Jen.
— Da, știu. Știu, pentru că și eu am avut, cândva. Și știți ce m-a ajutat?
— Dă-mi voie să ghicesc. Noua Frăție Lollardă.
— Aveam de gând să spun „credința”, dar, da. Cred că, atunci când ne simțim demoralizați, poate fi un semn că Dumnezeu ne pregătește să-l primim. Nu voiam ca Lana să rateze acea ocazie, să piardă acea șansă de vindecare.

— Prin urmare, ești un conservaționist, un cetățean implicat. Care curăță autostrăzile și drumurile secundare și încearcă să mântuiască sufletele adolescenților pe care-i întâlnesc.

Hugh părea amuzat, dar Jen a observat că avea mâna încleștată pe spătarul scaunului său gol. Și el era furios. A simțit cum o inundă un val de iubire pentru el.

— Dă-mi voie să-ți pun altă întrebare, a zis Jen, îmbrăcând jerseul. Tu i-ai spus Lanei să-și acopere părul? Din bună-cuviință? Ai făcut-o să se acopere?

— Nu, cu siguranță nu. Noi nu credem într-un anumit cod vestimentar. Cu toate că e o idee bună ca femeile să nu atragă ocheadele bărbaților.

Jen a oftat ușurată, încântată să descopere că putea să-l urască din nou. Nu era nevoie să-l provoace, să-l atragă într-o dispută, să-l întrebe de ce răspunderea ar trebui să cadă asupra femeilor. A zărit-o pe Lana în partea cealaltă a restaurantului, întorcându-se de la toaletă, cu capul aplecat și cu telefonul în mână. Nu se știe cum, Jen uitase că fiica ei era acolo, că veniseră la prânz în trei.

— Mai e ceva ce ar trebui să știți, a zis Stephen, mutându-se de pe un picior pe altul. Am studiat asta destul de mult timp, și una sau două relatări sugerează că acel copil s-a întors cu... un prieten.

— Un prieten, a repetat Hugh, cu tonul cel mai amabil cu putință. Vrei să spui, cu tine?

— Nu, nu, vreau să spun altceva, cu o *făptură*, a zis Stephen, aruncând o privire în jur. Din călătoriile lor.

Jen a simțit cum se înfiorează și și-a prins în pumn gulerul de la cămașă. Spusese aproape același lucru după ce o auzise pe Lana vorbind singură în camera ei. „Nu pot scăpa de ideea că Lana a adus pe cineva cu ea.“

— Și ce fac *aceste făpturi?* Care e rostul lor? a întrebat Hugh.

— Ele continuă să îndrume copiii, într-un fel, a zis Stephen. Auziți, voi locuiți împreună cu Lana. Nu ați observat nici un comportament neobișnuit?

Jen s-a gândit la furișatul prin casă, la întrebările despre violență, pisica imaginară despre care doctorul Greenbaum spusese că nu era imaginară. S-a uitat prin restaurant, surprinsă că Lana nu ajunsese încă la masa lor, și a văzut-o că stă pe jumătate ascunsă după tejghea, urmărindu-i.

— Asta-i ridicol, a zis repede, vrând să-și verse veninul, dar să-l verse iute, înainte ca Lana să hotărască să li se alăture. Următorul pas e să propui o

exorcizare, și am văzut documentare despre așa ceva. Mame din Italia cărora li s-a spus să pună apă sfințită pe organele genitale ale fetelor lor.

Stephen a părut ușor surprins.

— Nu propun să faceți așa ceva, a zis, coborându-și vocea atât de mult, încât abia se mai auzea prin hărmălaia din restaurant. Dar eu o pot ajuta.

— A, da, acum pricep. Vrei să zici că ar trebui ca *tu* să pui apă sfințită pe organele ei genitale.

APE LINIȘTITE

Cumpăraseră apă sfințită în vacanța petrecută în Norfolk, anul trecut, scoasă dintr-un puț străvechi și decantată într-o sticluță. Jen o ținuse în geantă câteva săptămâni, întrebându-se la ce ar putea s-o folosească, dorindu-și să aibă o problemă de sănătate ca să o poată pune la încercare.

Apoi, în timpul călătoriei cu trenul spre Peak District, se dusese la WC și, vrând să se spele după aceea, și-a acoperit mâinile cu săpun lichid cu miros dulceag, ca apoi să constate că nu era apă la robinet. Așa că folosise apa sfințită ca să se clătească. Nu observase vreo diferență la mâinile sale după aceea – unghiile erau la fel de predispuse să se rupă, pielea era încă vulnerabilă la arsura de la capacul unei cratițe –, dar *observase* că de fiecare dată când încerca să facă semn unui taxi avea succes.

— Asta n-am mai auzit-o, a zis șoferul, uitându-se la ea în oglinda retrovizoare. Nu m-am gândit vreodată că luarea clienților are de-a face cu Dumnezeu.

— Nici eu, a zis Jen.

— Când ai luat taxiul în ultimele luni? a întrebat Hugh.

— De câteva ori, cu colegii, când am fi întârziat la o ședință.

— Așa că a plătit firma?

— Uau, tati, ești zgârie-brânză? a zis Lana, întorcându-și fața spre el de la fereastră. Mami are salariul ei, știi.

— Știu.

„Tocmai mi-ai luat apărarea?” ar fi vrut Jen s-o întrebe pe Lana, în schimb a zis:

— Stephen era cel cu care vorbeam în restaurant. Stephen din tabără.

— A, da.

— Nu l-ai recunoscut?

— Ce-i cu fața lui?
— Are un soi de arsură de la o plantă. Brânca-ursului.
— Oh, brânca-ursului, a zis șoferul. E o chestie groaznică. Am citit în ziar acum câteva săptămâni. Trebuie să ferești copiii de ea.
— Arăta de-a dreptul scârbos, a zis Lana.
— Păi, da. Oamenii se aleg cu bășici și toate astea.
— Da, aproape că mi-a fost milă de el, a zis Jen. De-asta nu ai venit la noi, Lana? Din cauza feței lui?
— Nu mă așteptam să arate așa.
— Nu te așteptai? Cum ai fi putut să te aștepți? S-a întâmplat de curând.
— Știu, dar a fost un șoc.
— Un șoc?

Jen a simțit telefonul bâzâind în buzunar – primirea unui e-mail -, dar nu l-a scos, pentru că și-a amintit întrebarea lui Stephen. Nu „Cum se simte Lana?“, ci „Cum crezi că se simte Lana?” Ca și cum ar fi știut deja și voia doar să afle părerea lui Jen. Oare înainte Stephen i se păruse Lanei chipeș? Oare voise să-l întâlnească, aranjase să-l întâlnească la restaurant și apoi se răzgândise când îi văzuse fața?
— Arăta înspăimântător, a spus Lana.
— Poate că avea nevoie de apă din aia sfințită, a zis șoferul.

Presă defavorabilă

De la: Queries@pdnews.co.uk
Pentru: maddoxfamily@hotmail.com
Subiect: Re: articolul Băiatul care a fost în iad
Doamnă Maddox,

Mulțumesc pentru e-mailul pe care l-ați trimis la SusieBetts@pdnews.co.uk. După o analiză atentă, am hotărât să nu scoatem numele Lanei din articolul din 15 iunie și nici să nu scoatem tot articolul de pe internet. Au fost multe articole în ziar în perioada absenței fiicei dumneavoastră în care a apărut deja numele ei, și nu scoatem nume și articole decât în ultimă instanță, sau dacă credem că în cazul în care nu o facem, ar exista consecințe extreme, de exemplu, dacă viața cuiva ar fi în primejdie.

Am fost contactați de membri ai Noii Frății Lollarde și am hotărât să le luăm un interviu pentru că ei aveau un punct de vedere diferit în privința

poveștii Lanei. Acea poveste era, și continuă să fie, de mare interes pentru cititorii noștri și, așa cum veți recunoaște, articolele noastre inițiale au ajutat la găsirea ei – faptul că a văzut articolul nostru l-a făcut pe domnul Crossley de la Yew Farm să ia legătura cu polițiștii atunci când a văzut o tânără pe proprietatea sa. De asemenea, vă reamintesc că și dumneavoastră ne-ați dat câteva interviuri, precum și permisiunea de a folosi fotografii ale Lanei. Îmi pare rău să aflu că a primit câteva mesaje nedorite pe rețelele sociale, dar m-ar mira foarte tare ca asta să aibă ceva de-a face cu noi. Au fost publicate câteva articole mai sinistre on-line, pe site-uri care (din păcate) atrag un număr mult mai mare de cititori decât *Derbyshire andPeaks Gazette*.

Sper că Lana își revine după calvar. Dacă va dori să vorbească în public despre experiența ei și să pună lucrurile la punct, îi stăm la dispoziție.

Cu stimă,

Luke Boyle, asistent, Departamentul de știri

p.p. Susie Betts, reporter

UNUL DINTRE MICILE MISTERE ALE VIEȚII

A doua zi dimineață, Jen n-a reușit s-o vadă pe femeia care își întindea rufele, dar pe sârmă nu era decât o pereche de chiloți bărbătești care se legănau în vânt, iar când o ploaie măruntă s-a așternut peste grădină, un bărbat cu barbă albă, cu spatele drept, a ieșit din casă ca să-i ia de acolo. Jen s-a uitat la el de la fereastra Lanei. Nu era soțul femeii cu rufele.

DISPUTĂ ASTROLOGICĂ

— Lapislazuli e ceea ce îți trebuie, a zis Grace. Mai ales purtat aproape de gât sau de al treilea ochi. Dezleagă misterele.

Jen se lăsase convinsă s-o însoțească pe Grace la un târg de roci și pietre prețioase într-un centru comunitar din suburbiile din nordul Londrei, așa că erau acolo la ora trei într-o după-amiază de luni, plimbându-se printre tarabe, înconjurate de coliere și bucăți mari de piatră trandafirie cu aspect falie.

— Și pune-o pe Lana să poarte ceva de argint. Iar tu ar trebui să iei mai mult zinc, pentru că se leagă de cupru, și femeile produc prea mult cupru.

— Nu știam, a zis Jen. Dacă aș fi știut, mi-aș fi păstrat recolta de cupru ca s-o vând la un centru pentru colectarea deșeurilor metalice.
— *Deșeuri* metalice? Nu te subestima așa de mult, Jen.

Grace a scos o listă de cumpărături și a început să aleagă o serie de cristale cu aspect ucigaș, bifându-le pe listă.
— Metale și minerale, pe asta ar trebui să te concentrezi, pe asta ar trebui să ne concentrăm cu toții, i-a spus lui Jen. Știi că microorganismele care trăiesc în peșteri subzistă doar cu mineralele care se filtrează prin stânci? Hrană pură. Și trăiesc acolo de milioane de ani, au supraviețuit tuturor catastrofelor globale. Sunt mai tari decât oamenii din foarte multe puncte de vedere. Am putea să învățăm de la ei.

Jen a încercat să-și imagineze o lecție ținută de un microorganism și s-a întrebat, nu pentru prima oară, cum ar fi să vezi înțelepciunea, sau potențialul de înțelepciune, peste tot. Cu siguranță, ar fi obositor, dar Grace nu părea să obosească niciodată.
— Ce păcat că n-ai vizitat peșterile când ai fost în Peak District.
— De ce, ce-ar fi trebuit să fac? Să ling stâncile?

Grace a râs.
— Nu spun decât că există minerale din care nu primim destul, dar sunt disponibile în peșteri. Închipuie-ți că ai mânca timp de o săptămână ca un microorganism.
— Cu siguranță, ai slăbi zdravăn.

Îmboldită de acest gând, Jen a propus o pauză de cafea și prăjitură.

Grace s-a așezat aproape de ferestruica unde se servea ceaiul și și-a aranjat colecția de cristale butucănoase pe masă – fluorină, pirită, hematit – spunând că fiecare dintre ele absoarbe negativitatea, păzește de manipulare („Mă gândesc în special la mama, desigur”) și echilibrează energia. Jen a cumpărat cafeaua și, când a pus cănile pe masă, a văzut că Grace scoate din ambalaj o bucată de prăjitură cu ciocolată cu aspect granulos. Textura prăjiturii părea destinată armonizării cu tema târgului, imitării pietrelor și cristalelor expuse pentru vânzare împrejur. Era fără gluten, preparată din cartofi dulci sau sfeclă, sau ciocolată pentru diabetici, sau lapte de migdale, și Jen nu se aștepta să-și dorească mai mult de o înghițitură.
— Și asta – Grace a scos dintr-o pungă de hârtie o brățară – e agat.

Jen și-a pus brățara, dărâmând un teanc de șervețele de hârtie.
— Minunată, a zis, cercetând variațiile de culoare ale fiecărei bobițe, de la roșu la galben, până la verde.

— Of, asta-i tipic pentru tine, Jen, a zis Grace, adunând șervețelele și punându-le la loc pe masă.
— Ce-i tipic pentru mine?

Jen a luat cu o furculiță de plastic o bucată de prăjitură și a descoperit că era mai gustoasă decât arată.
— Nu te-au interesat lucrurile pentru tine, dar imediat ți-a căzut cu tronc colierul pentru pisica mea.
— Pisica ta?
— Da. Agatul acționează ca un soi de surogat al lumii naturale. Și Milo e o pisică de interior, așa că are nevoie de asta.

Jen și-a scos brățara, îndoindu-se foarte tare că Milo ar crede că un colier greu putea să compenseze cățăratul în copaci și alergatul după păsărele. A mai luat o furculiță de prăjitură, apoi încă una, dându-și seama, șocată, că nu pusese nimic în gură toată ziua.
— Îți amintești testul de personalitate pe care te-am pus să-l faci anul trecut? a zis Grace. În acel moment, mi-am spus că e atât de corect încât mă bagă în sperieți. Ești Gică-contra, Jen. Însă trebuie să ai grijă să nu devii pasiv-agresivă. De fapt, un lucru care te poate ajuta în această privință este concentrarea pe chakra inimii...
— Îți amintești de discuția pe care am avut-o, acum un car de ani, despre pisica ta și faptul că am nevoie de context?

Grace părea mirată.
— Am vorbit noi despre Milo?

Și-a scos de la gât o eșarfa de mătase, trimițând spre Jen un val de parfum scump de iasomie.
— Că i-ai prins coada în ușă.

Grace s-a crispat, cu ochii închiși.
— Scuze, a zis Jen. A încetat să adune firimiturile care alunecau prin ambalajul de staniol. Voiam doar să-ți spun că acum avem o pisică. Într-un fel. Nu că mi-ai fi spus, de fapt, să-mi iau o pisică, știu – e doar o coincidență.
— Într-un fel? Vrei să zici că ai luat o pisică pentru Lana?
— Nu, nu tocmai. E un soi de pisică imaginară.

Grace a luat o linguriță și a amestecat mult timp cafeaua (cu toate că nu pusese zahăr), fără să o privească în ochi.
— O pisică imaginară, a zis în cele din urmă.

Jen a încuviințat din cap. Se gândise că era amuzant să spună asta, înduioșător, excentric, dar vedea acum că Grace credea că o lua peste picior. Jen nu părea să obțină niciodată de la ceilalți reacțiile la care se aștepta. Era ca și cum ei nu credeau că ea este persoana care crede că este. Când Grace a lăsat lingurița din mână, Jen a luat-o și s-a uitat la versiunea miniaturală a sa reflectată pe dosul acesteia.

— Când vorbeai de context, a zis Grace. Când am spus că i-am prins lui Milo coada în ușă, știi tu, e o tehnică pentru a face față anxietății, nu o soluție pentru problemele familiale. Și apoi, nu s-a întâmplat cu adevărat...

— Ce vrei să zici?

— Ei bine. Grace s-a foit pe scaun. Cum ziceam, e o tehnică.

— Dar te-ai crispat acum, când am pomenit asta.

— Mi-am imaginat de multe ori, mi se pare real, dar asta-i ideea: cu cât pare mai real, cu atât este mai util.

Jen s-a holbat la ea, în vreme ce i se răcea cafeaua.

— Dar mi-ai spus că s-a întâmplat. Te-am crezut. Am făcut ce ai zis. Am ascultat casetele cu meditații și am purtat un inel cu citrin și am mâncat caju și am băut ceai de lună[36] și am ținut în buzunar o bucată de piatră. Și m-am gândit la tehnica ta de găsire a contextului, am încercat să învăț din ea, numai că reiese că a fost o minciună.

— N-a fost o minciună. Încerc să fiu de ajutor. Întotdeauna încerc să fiu de ajutor, Jen. Știi, vorbeam cu astroloaga mea și altceva ce poți face este s-o pui pe Lana să-ți ofere flori și zahăr și, de asemenea, lucruri făcute din pânză albă lunea.

— Oh, a zis Jen, râzând. Excelent. O să-i spun asta când ajung acasă.

— De fapt, n-o să-i spui, nu-i așa?

— Nu, Grace. Nu, n-o să-i spun. Ai vreo idee ce greu este s-o fac doar să vorbească cu mine? Probabilitatea ca ea să fie interesată să-mi facă daruri lunea sau în oricare altă zi din săptămână este foarte redusă, ca să nu zic altfel.

— Dar, cu siguranță, merită să încerci? Vreau să zic, *eu* aș încerca, în locul tău.

— Ce mama naibii știi tu? a zis Jen brusc. E fiica *mea*, nu a ta. Și e reală și depresia ei e reală și nu i-am prins niciodată coada într-o ușă, imaginară sau altfel.

Nu era finalul strălucit spre care se îndreptase și, cumva, ideile și cuvintele ajunseseră destul de încâlcite, dar, oricum, s-a ridicat și și-a luat

poșeta, dărâmând iarăși șervețelele.

În următoarele minute, în timp ce se plimba prin târg, o tot vedea pe Grace care îi făcea semne cu mâna. Furia lui Jen se risipise, dar avea nevoie de o pauză (doar o pauză mică) de la nesfârșitele recomandări ale lui Grace, așa că s-a prefăcut interesată de activitățile clubului pietrarilor, privind cum cineva șlefuia o piatră, apoi alta.

Părea inutil să mai faci ceva să strălucească – erau deja în sală atât de multe suprafețe care reflectau lumina, inclusiv degetele pietrarului: ude de la mașinile de polizat. Și, prin toate licăririle, s-a pomenit atrasă spre o masă cu texturi mai fără luciu. Fosilele expuse erau încă aspre și cretoase și miroseau a pământ. Aici erau lucruri care aveau un înțeles, și-a zis Jen. Nu un înțeles pentru cei născuți în iulie sau cei care nădăjduiau să afle un leac de dragoste, ci un înțeles pentru orice om, istoria lui păstrată în piatră.

Cunoștințele ei despre evoluție erau cam vagi, așa că nu știa sigur dacă oamenii erau cu adevărat înrudiți cu creaturile ale căror forme fuseseră prezentate cu grijă de vânătorii de fosile, dar le-a salutat în tăcere de parcă ar fi fost Strămoși.

A dat din cap către amoniți, pe când trasa cu degetul volutele lor strânse, și le-a zâmbit, cam ridicol, trilobiților care arătau ca niște gângănii; a ridicat sprâncenele în fața dintelui uriaș de megalodon și aproape că a făcut semn cu mâna spre urmele delicate ale unei ferigi imemoriale. S-a întrebat ce ar spune Stephan despre acest spectacol. Probabil, că fusese creat de cine știe ce conspirator, ca să pună la încercare credința.

— Am mai multe informații despre fiecare piesă, dacă vă interesează, s-a auzit o voce.

Jen a tresărit. Un bărbat cu cămașă în carouri stătea între o lespede mare de piatră care păstra forma grațioasă a unui crin-de-mare străvechi și un smoc de păr de mamut, lânos și roșcovan, înrămat. Nu-l observase și spera că nici el n-o observase cum îi salută marfa.

— Totul e foarte interesant, a zis ea, ca să nu tacă. Le găsiți singur?

— Pe unele. Pe altele le cumpăr. O mulțime vin din America acum. Acolo totul e mai mare și mai bun, nu? Asta include și fosilele.

— Sunt uimitoare. Atât de detaliate. Unele dintre ele aproape că nu par reale.

— Sunt reale, vă jur.

— Oh, nu mă îndoiam cu adevărat de asta, a zis Jen, uitându-se la exponatele mai mici din cutiuțele de carton aflate în partea din față. La

colțul mesei era un coș plin cu ceea ce păreau fosile sparte sau bucăți ciobite de piatră. Ce sunt acelea? Cremene?
— Nu, nu. Sunt ceea ce a mai rămas dintr-o specie de stridii dispărută, dacă vă vine să credeți. Se găsesc straturi de stridii fosilizate în dealuri și în peșteri.
— Zău? a zis Jen. Numai că e ciudat. Am ceva asemănător.

A scos din buzunar piatra găsită pe podea în dormitorul Lanei și i-a întins-o bărbatului.
— O, da. A răsucit-o între degete. E una dintre ele. Se deslușește forma și ceea ce se numește cioc. Vedeți? De unde o aveți?
— N-aș putea spune.
— Ați fost pe coasta din Dorset?
— Nu.
— Dar în Yorkshire? Sau Derbyshire? Presupun că v-ați aminti dacă ați fi luat-o dintr-o peșteră.
— Dintr-o peșteră?
— Da, există câteva locuri sub pământ unde straturile de stridii au fost scoase la suprafață, însă ar trebui să aveți echipament potrivit ca să le puteți explora. Nu v-ar plăcea să rătăciți pe acolo, e prea periculos.

I-a întins fosila și Jen a luat-o. Grace nu-i mai făcea semne, dar Jen îi vedea silueta suplă prin târg. Se întreba dacă Grace i-ar recomanda să sugă fosila, în cazul în care ar ști că era dintr-o peșteră. A scos un mic hohot de râs, un pic isteric, și i-a mulțumit bărbatului, știind că mușchii feței i s-au înmuiat, că probabil părea un pic amețită.
— Dedesubt, a zis ea.

CÂND TE ÎMPIEDICI

Nu era ca o peșteră adevărată, așa cum stătea cuibărită sus, pe coasta unui deal. Grupul de pictură a trebuit să meargă pe jos, apoi să se cațăre vreo jumătate de oră ca s-o găsească, dar poteca era mărginită cu tufe de păducel cu miros dulce și bolovani pe care să stai, să te prăjești un pic la soare sau să-ți așezi echipamentul de pictură, ceea ce o făcea mai ușor de parcurs. Peștera însăși nu era prea impresionantă, adâncă de numai doi metri, iar crucifixul săpat în perete (singurul motiv pentru care merita să fie vizitată) era doar o formă vagă, care se vedea cel mai bine pe ecranul unui

aparat de fotografiat digital cu bliț. Fusese afectat de-a lungul anilor de intemperii și nu avea muchii, n-aveai cum să faci imaginea mai clară.

Surprinzător, și-a zis Jen, era faptul că părea să fie în continuare expus intemperiilor, în ciuda faptului că era adăpostit de intrarea în peșteră. Însă oamenii – drumeți, turiști, pelerini – își trecuseră mâinile peste el, iar ploaia putea fi insuportabilă și vicleană în acele locuri. Uneori cădea aproape oblic, le spusese instructorul, udând până la piele un drumeț, turist sau pelerin chiar și dacă purta echipament impermeabil complet. O sculptură în piatră imobilă n-avea nici o șansă.

Pustnici moderni încercaseră să stea în peșteră și lăsaseră acolo pături și cercuri arse pe pământ, de la focurile pe care își găteau mâncarea. Dincolo de ele, chiar în spate, era o deschizătură îngustă în pământ, cam ca un puț. Cineva sugerase că acolo își făceau nevoile în trecut pustnicii, dar, după spusele instructorului, nu era decât un horn natural dinspre tunelurile de sub deal.

În timp ce se mișcau prin spațiul strâmt, una dintre pături fusese făcută ghem și azvârlită în horn. Jen o văzuse alunecând în întuneric, îngenunchease ca să vadă dacă n-o putea ajunge, apoi băgase o mână, pipăind după pătură. A rezistat doar câteva secunde până să-și tragă mâna înapoi, cu un frison. Fusese înspăimântător să-și piardă brațul în spațiul acela negru, fie și numai câteva secunde.

Ziua era caldă și însorită, însă pământul, chiar și în afara peșterii, era întunecat, din cauza unei tise care creștea la intrare. Rădăcinile ei se înfigeau într-o fâșie îngustă de pământ, dincolo de care era un perete abrupt până jos, la drum. Nu era un copac prietenos; făcea ca locul să fie întunecos și umed, soarele răzbea cu greu printre crengi. Trecând aproape de peretele exterior al peșterii, Jen se confruntase cu circumferința lui uriașă, noduroasă, cu pântecul lemnos contorsionat, plin de crăpături. Ca să poată trece trebuise să se strecoare pe alături, cu acele care i se agățau de haine și de păr.

Copacul avea un miros de jivină, i se păruse ei, deloc ca de plantă, ca și cum aceasta ar fi asudat de frică, pitită în acel spațiu strâmt, rugându-se să nu fie descoperită. Și, de ciudă, încerca să atace vizitatorii: de câteva ori Jen se împiedicase de rădăcini, care se încrețeau ca burduful unui acordeon pe piatra erodată.

Își făcea griji pentru Lana, din pricina peretelui abrupt, și încercase să n-o scape din ochi, însă instructorul tot venea să le verifice schițele, și

turiștii tot voiau să facă fotografii, și Lana tot dispărea printre umbre. O clipă o vedea, în echilibru pe arcuirile rădăcinilor, pășind sprinten de pe una pe alta; în clipa următoare nu mai era.

În ziua aceea Matthew venise cu ei. La vânătoare, zisese el căutând ceva cu spatele roșu, sau ceva cu coada cenușie, sau ceva bărbos și pătat. Jen bănuia că, de fapt, era acolo pentru Lana, dar asta păruse destul de simplu, destul de drăgălaș, pe drum (și, trebuise să recunoască, îi părea bine că îl înlocuise pe Stephen din poziția lui obișnuită, la urechea Lanei). De-abia acum, în întuneric, asta căpăta un aspect mai sinistru. Și când fețele lor au ieșit din peșteră, palide, aproape luminoase în beznă, s-a întrebat ce făcuseră acolo.

Matthew gâfâia când se așezase lângă Jen, și tivul pantalonilor îi era ud.

— E un miros ciudat pe aici, nu-i așa? întrebase el.

— Peny tocmai mi-a zis că tisele pot să provoace halucinații, spusese Lana, așezându-se și ea. În zilele călduroase emană un gaz toxic.

— A, da?

Jen ridicase privirea și observase că Lana are pământ sub unghii.

— A zis că probabil de aceea a devenit un loc sfânt. Pustnicii au viziuni.

— E logic, presupun.

— Azi e tare cald, zisese Lana. Poate puțin mai târziu o să începem s-o luăm razna[37].

— Eu am făcut-o deja destul pe ziua de azi, replicase Jen, masându-și glezna.

— Nu în felul acela, mami.

— Știu. Era o glumă.

— Oricum, nu cred că-i chiar așa de ușor.

— Și totuși, probabil că n-ar trebui să riscăm, nu? zisese Matthew, trăgându-se până la buza povârnișului, unde aerul era mai curat. Poate că tocmai asta ți-a dat durerea de cap, Lana.

Pe Jen o amuza să-l vadă atât de sincer îngrijorat de ideea unei euforii nedorite, și a surprins zâmbetul Lanei pe când se întorcea la schița sa. De mai multe ori o auzise pe Lana spunându-i lui Matthew că o durea capul, și se întreba dacă era o scuză, dacă generația Lanei se folosea tot de acel pretext ca să evite intimitatea.

Tabloul său ieșise prea întunecat, prea mâlos, și tocmai își strângea lucrurile ca să pornească pe deal la vale când apăruse din senin un stol mare

de păsări, zburând prin coroana copacului, cu aripile lovind crengile și făcând să cadă o ploaie de ace peste oamenii de dedesubt. Matthew nu se arătase interesat, nici măcar nu păruse să le observe, și Jen fusese surprinsă. Mai târziu s-a întrebat dacă nu cumva și le imaginase.

Și se întrebase și despre ruptura din colanții Lanei, și juliturile de pe genunchi, și bucata de piatră pe care Matthew și Lana și-o aruncau unul altuia pe drumul de întoarcere spre tabără. Oare aceste lucruri fuseseră reale sau doar efectul toxinelor tisei?

ÎN SPATELE UȘILOR ÎNCHISE

Drumul spre casă de la târgul de roci și pietre prețioase părea că nu se mai sfârșește, și Jen și-a amintit de ce se ferea să ajungă în vreo stație atât de apropiată de capătul Liniei Centrale. Mișcarea metroului o amețea și și-a prins mâinile între genunchi când trenul s-a năpustit în primul tunel, întunericul de dincolo de ferestre dându-i o senzație de panică.

Când a ajuns acasă era epuizată și, ușurată să vadă că nu era nimeni, s-a descotorosit de cea mai mare parte a hainelor lângă ușă, de cum a intrat. Îi era sete, dar nu se simțea în stare să facă un ocol până la bucătărie în drum spre etaj, așa că a băut apa cu peliculă de praf pe ea din paharul de lângă pat, s-a înfășurat într-un capot și a adormit buștean.

Când s-a trezit, casa era cufundată în întuneric și capul îi zvâcnea. S-a izbit de perete când ieșea din dormitor și s-a clătinat pe hol. Durerea de cap părea să-i afecteze urechile, nu-și găsea echilibrul, și scârțâielile obișnuite ale podelei erau amuțite, circulația de afară părea ciudat de înăbușită. Când s-a ghemuit pe palier, la început n-a fost sigură că aude cu adevărat voci care veneau din camera Lanei.

— Ai vorbit cu ea mai devreme? părea că întreba fiica ei pe cineva.

— Am încercat, dar n-a vrut să vorbească cu mine, a zis că sunt agresiv.

Era Hugh. Era și el acolo, și vorbeau despre ceva, vorbeau despre *ea*, cu vocea scăzută. Pe sub ușă se vedea lumina albastră a unui calculator, dar nu mai era altă lumină, ca și cum ei ar fi intrat în cameră când era încă zi și nu băgaseră de seamă că se întunecase, nu se gândiseră să aprindă o lampă, fiind prea concentrați pe altceva. Ceva de pe un ecran.

Jen și-a privit mâinile, cu palmele apăsate pe covor. Lumina albastră i le atingea, făcându-le să arate fantomatice și netede, făcându-le să arate ca

niște cilindri lungi de selenit. „E bun pentru limpezimea minții”, spusese Grace. Limpezimea minții părea îndepărtată în acest moment. Vocile au continuat, dar Jen nu putea să deslușească decât jumătate din vorbe și nu pricepea sensul.

— Nu pricepe că toată lumea poate să vadă ce a făcut?

— Cred că acum începe să-și dea seama.

Jen s-a târât pe cealaltă parte a palierului, vrând să-și lipească urechea de ușă. Din baie venea mirosul șamponului cu miere al Lanei, ceea ce însemna că fiica sa tocmai făcuse duș. A încercat să-și dea seama de ce a făcut Lana duș la acea oră. A încercat să-si dea seama cât era ceasul. N-avea ceasul la mână, își lăsase pe undeva telefonul, se auzea un ticăit departe, dar nu se vedea nici un ceas de unde stătea, pe podea.

Jen avea impresia că stătea de ore întregi ghemuită la ușa asta sau că se rostogolise într-un alt spațiu temporal. Avea impresia că se întâmplase ceva important, dar nu-și putea aminti ce anume.

Apoi a răsunat râsul Lanei, și, dintr-odată, Jen a înțeles. Râdeau de ea. Stăteau în picioare în spatele ușii, râzând de ea, poate că uitându-se pe gaura cheii. O urau, o disprețuiau, voiau ca ea să-și piardă mințile. Jen a început să se îndepărteze târâș. Dacă s-ar putea întoarce în siguranța dormitorului, ar fi în ordine. Dacă ar putea să nu le mai audă vocile, poate că ar putea să uite, să-i ierte.

PROVOCAREA

A doua zi Jen n-a fost sigură ce anume *se întâmplase* și ce nu. S-a trezit devreme și a început să hălăduie prin casă. Hainele îi fuseseră culese de pe jos și atârnate pe stâlpul de la baza scării, fosila de stridie recent identificată era pe măsuța de toaletă, Hugh dormea cu o mână sub cap. Jen i-a urmărit mișcarea pleoapelor.

Avusese un vis urât, o migrenă și un vis urât, și mintea sa inventase o conversație șușotită între soț și fiică. Asta a gândit și asta avea nevoie să gândească. Creierul ei o scosese la iveală dintr-o încâlceală de impresii.

Însă imaginea acelei lumini albastre care îi scălda mâinile o făcea să se simtă mânjită, chiar și după ce a făcut duș, astfel încât, ca s-o contracareze, s-a dus în grădină și a stat cu dosul mâinilor întors spre soare. Creierul

părea că i-a fost înlocuit cu mult aer, o senzație familiară în ziua de după o migrenă, și și-a rotit gâtul, ca și cum ar fi fost sfoara unui balon cu heliu.

Amintindu-și strălucirea calculatorului care se strecura pe hol, a luat laptopul și l-a pus pe masa de pe terasă. Ecranul era aproape invizibil în strălucirea soarelui, și a trebuit să aștepte să treacă un nor ca să poată verifica istoricul căutărilor pe internet. Era gol, fusese șters. S-a lăsat pe spate pe scaun și a așteptat să mai treacă un nor, și poate altă idee. Încă aștepta când a venit Hugh după ea.

— Ce faci aici, afară? a zis el.

— Ce faci *tu* aici, afară? a ripostat ea, lăsând în jos ecranul laptopului. N-ar trebui să fii la serviciu?

— Mi-am luat liber în dimineața asta. Nu te simțeai bine aseară.

Din cauza visului, Jen nu s-a simțit impresionată de acest lucru, ci a devenit numaidecât bănuitoare.

— Doar o durere de cap, a zis.

— Totuși, erai foarte amețită. De-abia am reușit să te trezesc pentru nu mai mult de câteva minute, ca să bei un pahar cu apă. Ce crezi că ți-a declanșat durerea de cap?

— Am uitat să iau micul dejun și apoi prânzul. N-am mâncat decât un pic de prăjitură făcută de Grace.

— A, da, asta ar putea s-o explice, a zis el, deschizând umbrela deasupra mesei și aranjând-o astfel încât ea să fie în umbră. Ești sigură că Grace n-a pus canabis în prăjitură?

— Of, Dumnezeule!

— E doar o glumă, Jen. Probabil că era plină de cine știe ce supliment alimentar îngrozitor pe care oamenii n-ar trebui să pună gura. Oricum, vezi să nu faci insolație.

Ea a încuviințat din cap.

— Să fac cafea?

Ea a încuviințat iarăși din cap, iar el a plecat și s-a întors cu cafeaua, un pahar mare cu apă și un bol cu zmeură, apoi, un pic mai târziu, cu niște *pain au chocolat*, după care trebuie să se fi dus până la brutărie.

— Nu vreau să flămânzești iar, a zis și a mai adus cafea, a tras scaunul greu, din fier, la umbră, lângă ea, și s-a așezat să-și mănânce foietajul.

— Mulțumesc, a zis ea.

Și îi era recunoscătoare pentru mâncare, dar nu putea scăpa de impresia că el o supraveghează, că-i supraveghează folosirea laptopului,

mai ales, ca și cum ar fi fost acolo un lucru pe care nu voia ca ea să-l găsească. Apoi aparatul a început să zbârnâie, o notă stridentă, și o clipă a crezut că face parte din complot, că îi avertizează soțul că ea îl folosise. Dar, o clipă mai târziu, zgomotul a încetat. Nu fusese decât un bărzăun mare care bâzâia pe sub iarba-mâței.

— Unde-i Lana? a întrebat ea.

— La duș, cred. Ce-ai de gând să faci azi?

— Nimic. Să stau aici, s-a corectat ea.

— Să duc laptopul înăuntru?

— Nu, s-ar putea să vreau să-l folosesc.

— Bine.

Au stat în liniște, urmărind micile mișcări din grădină, licărirea unei gâze care zbura, foșnetul unei frunze în vânt. După câteva minute, Lana a venit spre ei și a stat o clipă în picioare pe iarbă cu ochii închiși, cu fața în sus, spre lumină.

— Păi, cred că o să mă ocup de coada-șoricelului aia, a zis Hugh, ridicându-se și pornind spre șopron.

Când trecea pe lângă Lana, s-a oprit să-i spună ceva, iar ea a dat din cap și s-a întors să-și privească mama. După aceea, Jen i-a urmărit o vreme pe amândoi, s-a uitat cum Hugh scoate bețe de bambus și diferite unelte și înfige bambusul în pământ, taie puțină sfoară de pe mosor și leagă de par capetele galbene, plate, de coada-șoricelului. S-a uitat cum Lana se așază pe iarbă, mănâncă un croissant și își întinde membrele la soare.

Venea furtuna, probabil alt motiv al durerii de cap. Aerul era plin de bâzâit, însă bărzăunele cel mare se târa pe pământ, cu bâzâitul mai degrabă o orăcăială, un geamăt. Se auzea o dată la câteva secunde, împreună cu o scurtă ridicare în aer, la înălțime de câțiva centimetri. Albinelor obosite trebuie să le dai apă cu zahăr, dar ea nu avea așa ceva, așa că Jen a luat o tulpină din tufa de iarba-mâței, care era acoperită de alte albine, mai mici, și a coborât-o spre bărzăun.

El a sărit pe tulpină și și-a vârât trompa în fiecare floare violetă, apoi a zburat de acolo, nepăsător. Dar curând era înapoi. Își târa trupul greu, rotund, pe terasă, pe sub liliacul de vară. Jen știa că era tot el, pentru că bâzâitul lui era mai gros decât al celorlalți, îi suna aparte, de parcă ea ar fi fost o mamă care poate să deosebească plânsul pruncului său. A aplecat altă tijă de iarba-mâței, după care s-a întors la calculator.

Derulând documentele din câteva fișiere, le-a căutat pe cele deschise de curând: o listă cu adresele verilor lor, pe care o întocmise ca să le trimită felicitări de ziua de naștere, un jurnal al somnului pe care îl ținea despre Lana, două eseuri pe care Lana le începuse și le abandonase – nu i-a sărit nimic în ochi. A dat clic pe coșul de gunoi, dar nu era decât obișnuita îngrămădeală de capturi de ecran și documente goale. A deschis la nimereală aplicațiile, dar asta n-a dus-o nicăieri.

Bâzâitul jalnic al gâng aniei o făcea să se simtă tristă, disperată, așa că și-a verificat e-mailurile doar ca să aibă pe ce să dea clic și a găsit actualizarea unei petiții pe care o semnase și ea, în care se cerea guvernului să împiedice firmele producătoare de pesticide să mai omoare albine. Uite cum se leagă toate între ele, și-a zis.

Hugh a venit cu un mănunchi de frunze pufoase care se rupseseră când încercase să le lege.

— Nu uita să bei apă, a zis el.

— Nu uit.

A prefirat frunzele printre degete și le-a adulmecat. Aroma de camfor a cozii-șoricelului era alinătoare, te prindea în mreje.

Se părea că lui Hugh nu-i vine s-o lase singură, s-a uitat la ea, s-a uitat la ecranul calculatorului și a așteptat ca Lana să-i ia locul lângă cotul lui Jen ca să se întoarcă la șopron. Jen a închis laptopul și i-a zâmbit Lanei.

Speriată, poate, că mama ei era pe cale să înceapă o conversație serioasă, Lana a țâșnit de pe scaun și s-a oferit să ducă laptopul în casă, așa cum făcuse și Hugh.

— De ce? Ai nevoie de el? a întrebat Jen.

— Doar dacă ai terminat tu.

Nonșalanța părea studiată.

— N-am terminat.

— E în ordine.

Ceea ce nu era o expresie folosită de Lana. Și fata n-a scăpat din ochi calculatorul în timp ce se ducea înapoi spre Hugh.

Așa că Jen a început un joc. Ori de câte ori Hugh urca pe scară în pin, ea deschidea laptopul. Asta părea să-l facă să sară de pe trepte pe iarbă sau să vină s-o întrebe dacă voia ceva. Și ori de câte ori Lana se întindea la loc pe iarbă, Jen tasta zgomotos, la întâmplare, făcându-și fiica să se ridice în capul oaselor și să se uite la ea.

Apoi închidea laptopul sau răsucea ecranul, astfel încât să fie vizibilă pagina principală, neutră, a BBC-ului și observa că Hugh se destindea, reluându-și grădinăritul, iar Lana se lasă din nou pe spate ca să se prăjească la soare.

Asta a durat destul de mult. Nu mai era distractiv, devenise obositor. Jen a închis ochii o vreme, încercând să gândească, încercând să nu gândească, și, când i-a deschis, și-a văzut soțul și fiica stând pe vine printre tufele verzi, pe jumătate ascunși de creșterea monstruoasă a grădinii supuse încălzirii globale. Vorbeau în șoaptă. Acționau împreună, conspirând. Poate că o făcuseră de la început. Exista între ei o apropiere specială pe care n-o observase înainte, cu toate că semnele existaseră. Lana știuse că Hugh avea o cană preferată.

Jen a pus tija de coada-șoricelului în paharul cu apă și a ținut-o pe masă, lângă ea, tot restul dimineții, strivind între degete frunzele ori de câte ori era pe cale să tasteze teatral sau ori de câte ori voia să-i facă pe Hugh și pe Lana să se concentreze din nou asupra sa. Mirosul medicinal al frunzelor a rămas apoi pe taste timp de câteva zile.

SFINTE SISOE

Dacă *era* un soi de supraveghere cu schimbul, atunci și mama lui Jen fusese cooptată. Hugh de-abia plecase după-amiază la serviciu când a sunat Lily.

— S-a întâmplat ceva, mami? a întrebat Jen, mijindu-și ochii în întunericul relativ al livingului după orele petrecute în grădina plină de lumină.

— Nu. Trebuia să se întâmple ceva? Voiam doar să văd ce mai faci. Să adulmec aerul, cum ar zice americanii.

— Nu sunt sigură că ei chiar zic asta.

— Nu? Sunt dezamăgită. Oricum, ce-ai făcut azi?

— E o întrebare ciudată.

Jen s-a așezat pe canapea. Casa mirosea a praf și vag a somonul pe care îl gătiseră cu două seri în urmă.

— Nu-i cine știe cât de ciudată. Cum a fost la târgul ăla de cristale-și-mai-stiu-eu-ce?

— A fost bine. De fapt, mami, aveam la mine o piatră pe care am găsit-o în camera Lanei și pe care tipul ăsta a identificat-o. A zis că-i un soi de fosilă

care se găsește în peșteri. Așa că m-a făcut să mă gândesc, m-a făcut să mă întreb de unde o are Lana.
— O, păi, peșterile sunt interesante, a zis Lily, fără să pară prea interesată. O mulțime de conotații religioase. Și Lana pare brusc interesată de religie, nu-i așa?
— Zău?
— N-ai observat? Săptămâna trecută, când am vorbit cu ea, m-a întrebat de *credințele* mele. O întrebare foarte personală, mi-am zis. Și, de fapt, e ciudat, pentru că Peggy mă pune să merg cu ea la biserică. Cred că încearcă să se adune mai mulți bani de la enoriași, nu că aș da vreodată o sumă uriașă. Dar toate au venit în același timp, așa că am impresia că sunt destul de atacată de Biblie din toate părțile. Poate că asta m-a făcut să mă gândesc.
— Să te gândești la ce, mami?
— La paralele, dragă. Între Lana și Iisus. O perioadă în sălbăticie – mă rog, poți să-i zici depresie – și apoi se presupune că a *dispărut* câteva zile înainte să reapară, și acum ideea că la un moment dat a fost într-o peșteră, cu toate că, probabil, nu una cu intrarea astupată de un bolovan.
— Ce încerci să spui? Că Lana este A Doua Venire?
— Nu, sigur că nu.
— Și, vreau să zic, ea nu-i tocmai duhul blândeții.
— Păi, Iisus n-a fost prea blând cu propria mamă, nu? Cum era partea aia? „Ce ne privește pe mine și pe tine, femeie?” Cu toate că presupun că ea îl batea la cap în privința vinului de la o petrecere, așa că îi poți înțelege iritarea.
— N-am bătut-o la cap pe Lana în privința vinului.
— Nu voiam să zic că ai făcut-o.
— Bine. Uneori, mami, mi se pare că încerci cu tot dinadinsul să mă zgândări.

LUMINATORUL

Hugh s-a întors în seara aceea cu o cutie cu bomboane de ciocolată.
— M-am gândit că meriți un răsfăț, a zis, după care a urcat s-o întrebe pe Lana ce voia să mănânce la cină.

Stătuse mult timp în camera ei, și Lana nu mai coborâse după aceea.

— Ce crezi că face acolo, sus? a întrebat Jen, lăsând alt ambalaj de bomboană să cadă pe podea.

Hugh s-a uitat la luminatorul oblic, prin care se vedea fereastra cu lumină galbenă a Lanei.

— Citește? a sugerat.

— Ce citește?

— O carte?

S-a întors, cu un surâs, la cartea pe care o citea *el*.

— Scuze că te-am deranjat, a zis Jen.

— Nu face nimic.

— Se întâmplă doar să-mi fac griji din pricina fiicei noastre.

— Știu.

— Dar tu nu ești îngrijorat?

El a oftat și a pus un semn de carte între două file.

— Mi-ar plăcea să știu ce s-a întâmplat? Mi-ar plăcea să știu mai bine ce se petrece în capul ei, zi după zi? Da. Cred că o să aflăm, în cele din urmă? Foarte posibil. Cred că o să aflăm mai curând dacă o pisălogim? Cu siguranță, nu.

— Și dacă atunci când o să aflăm va fi prea târziu?

S-au uitat două secunde unul la altul, Jen așteptând, cu resturile de ciocolată lipite de dinți, Hugh părând că analizează cu grijă ultima ei replică. A ridicat din nou privirea spre fereastră și, de data asta, a stat o vreme, cercetând-o. Era încurajator. Reușise, în sfârșit, să-i stârnească interesul, o simțea; privirea lui era concentrată, se gândea la ceva.

— Ce este, Hugh?

— Crezi că lemnul de pe partea dreaptă a ferestrei e ușor deformat? a întrebat el, fără să-și ia ochii de la luminator. Din unghiul ăsta pare deformat. Dar crezi că e doar lumina? Au fost toate ploile alea torențiale de la începutul anului. Ar fi putut să-l strice.

Jen a așteptat ca el să-și întoarcă privirea spre ea și apoi s-a ridicat. L-a auzit strigând-o pe când urca scara, unde a găsit un ciob mic de sticlă cuibărit în covor. A deranjat-o faptul că imediat a dat vina pe Lana, s-a gândit la asta ca la un gest ostil. Mai ales când ar fi putut la fel de bine să fie un ciob mititel de la unul dintre paharele pe care le spărsese ea cu două luni în urmă. Mici fragmente ascuțite reușeau întotdeauna să călătorească prin casă și să se ascundă de aspirator sau de mătură și făraș. Era o grijă

care o ținea trează cât fuseseră fetele mici, că sticla spartă în martie ar putea duce la tăierea unui deget de la picior în iunie.

Lana a deschis ușa dormitorului înainte ca Jen să apuce să bată și, preț de o clipă, Jen nu s-a putut abține să nu-și închipuie că Hugh îi făcuse vreun semn prin luminator, un avertisment, o alarmă. „Mama ta vine acolo! Atenție. Achtung!” Auzise zgomotul perdelelor trase la loc; Lana fusese la fereastră.

— Tocmai veneam jos, a zis Lana.

— Îl poți vedea pe tatăl tău de aici? a întrebat Jen, strecurându-se pe lângă ea. Camera mirosea a deodorant floral, a colanți purtați și a coji de banane care putrezeau, îngrămădite pe birou. Deasupra biroului, dreptunghiurile tăieturilor din ziare se încovrigau pe tabla de plută și Jen a încercat să nu se uite la cele peste zece dubluri ale feței Lanei. Mă întrebam, așa, pentru că probabil a adormit pe fotoliu.

A scos un zgomot care credea că ar putea să treacă drept râs și a ridicat o mână ca să-și acopere gura, ca și cum nu și-ar fi putut stăpâni un zâmbet.

Lana nu s-a clintit. Buza i s-a arcuit un pic.

— Arunc doar o privire, a zis Jen, încercând în continuare să ia o atitudine glumeață, încovoindu-și umerii într-un fel care își închipuia că era plin de voioșie.

Trăgând cu ochiul pe după perdea, a constatat că poate să vadă fotoliul lui Hugh, însă Hugh nu era pe el. A lăsat perdeaua să cadă la loc, greoi, și s-a răsucit, zâmbindu-i larg fiicei sale.

— Ei bine? a zis Lana.

Jen a ridicat din umeri.

— Ei bine, a repetat.

— Te porți ciudat.

— Oh, ciudat, ciudat. Copiii le zic întotdeauna părinților că sunt ciudați. Va trebui să te străduiesti mai mult.

— Trebuie să mă străduiesc mai mult?

— Hai, gândește-te la ceva. Ce-ar putea să mă facă să-mi iau rapid tălpășița?

— Mami, zău așa...

— Cu siguranță, ai un as în mânecă. Ai reușit să nu vorbești până acum, doar n-ai de gând să mă lași să mă apropii. O insultă n-ar fi prea mult; dacă mă rănești destul de tare, s-ar putea să te las în pace definitiv.

— Nu vreau să te rănesc, a zis Lana, părând uluită.

— Așa spui tu.

Jen s-a așezat pe pat și și-a trecut mâinile peste față, descoperind că o podidiseră lacrimile.

— La naiba, mami, a zis Lana, venind spre ea. Nu plânge.

Jen a simțit o mână mângâindu-i părul, apoi patru pupici iuți pe cap. A ridicat privirea și și-a șters ochii, simțind că fuseseră alinați.

— Cu patru pupici, a zis tare, fără să-și amintească de unde vine replica.

— Acum te-ai liniștit?

Jen și-a scuturat capul, făcând-o pe Lana să ofteze.

— Atunci ce e?

Era o nuanță de nerăbdare.

— Atâta doar că mă întrebam de ce *ai afișat* tăieturile alea din ziare. Cum se poate să le vrei acolo? S-a oprit. Doar dacă pentru tine e un soi de glumă.

— Nu-i o glumă, mami, a zis Lana, scrâșnind din dinți. Uite, chiar vrei să știi de ce le păstrez? Bine.

S-a dus la tablă și s-a aplecat spre ea.

— „... o elevă strălucită și populară”, a citit, „iubită de profesori și de colegi... fiică și nepoată atentă, iubitoare... genul de fată care luminează încăperea... Înseamnă totul pentru noi”. Ultimele vorbe sunt ale tale. Lana s-a dus la perdele și le-a tras cu grijă în lături, ca să se poată uita în întuneric. E plăcut să știu ce crede lumea despre mine. E plăcut să știu, să mi se amintească, ce crezi *tu* despre mine. Înțeleg că oamenii *trebuie* să fie drăguți când cred că ai murit, dar tot îmi place să citesc felul în care sunt descrisă – felul în care mă descrii tu.

— Of, iubito. Chiar trebuie să citești un articol din ziar ca să știi că însemni totul pentru mine?

— Uneori, a zis Lana, apoi s-a întors la loc. Tati *este* adormit în fotoliul lui. Uite. Cu gura larg deschisă și tot tacâmul. Nu mi-am dat seama până acum că îl pot vedea de aici. Ar trebui să-i fac o fotografie. Arată haios.

— Of, bietul tău tată. Jen își pierduse răsuflarea de ușurare, de iubire, de beția acestei conspirații neașteptate. Hugh nu era avantajat de acea poziție, părea vulnerabil și îmbătrânit. A înduioșat-o și n-a lăsat-o pe Lana să-l fotografieze. Mă duc să-l trezesc pentru *Newsnight*, a zis.

— Bine. Cu siguranță cobor dacă a mai rămas ceva ciocolată pe acolo.

Jen n-a răspuns, simțind gustul resturilor de ciocolată în scobiturile din gură.

— Oh, și, mami, a zis Lana. Cred că lemnul din jurul luminatorului e un pic deformat. Probabil că ar trebui să-i vorbești lui tati despre asta.

CONVERSAȚIE PARTICULARĂ

Devenea de-a dreptul paranoică. Vedea peste tot conspirații: vecinii aveau relații extraconjugale, soțul și fiica sa comunicau într-un cod, Lana adăpostea ceva rău. Ba chiar îi sugerase lui Hugh că pisica imaginară ar putea să fie ceva familiar.

— Și cine-i vrăjitoarea în scenariul ăsta? a zis el exasperat.

Acum se auzea un murmur dinspre hol.

— Ce-ai zis? a strigat Jen, oprind sonorul televizorului.

— Vorbeam singur, a zis el, dacă nu te superi.

— Oh, scuze că m-am băgat. Era un secret?

Nu i-a așteptat răspunsul și a dat tare sonorul televizorului. Apoi l-a oprit din nou, ca să poată gândi.

Nu mai fuseseră de curând și alte momente în care el părea să poarte conversații interioare, ca și când o parte din el vorbea cu cealaltă parte? Și nu erau vizibile, aceste dialoguri, apărând cumva pe fața lui, în spasmul unui mușchi al obrazului, în îngustarea unui ochi? Oare el... Oare el auzea voci? Jen s-a gândit la Lana și la căștile ei care nu erau branșate nicăieri.

— Ceai? a zis el, ițindu-și capul pe ușă.

— Cu mine vorbești? Sau trebuie să mă prefac că n-am auzit?

— Vrei sau nu ceai?

— Nu.

— Bine.

Capul lui a dispărut iar, și l-a auzit umplând ceainicul și descărnând mașina de spălat vase, sunete destul de inofensive. Și totuși, nu cumva era acolo o șoaptă abia auzită pe sub clinchetitul și huruitul familiare? A încercat să respire fără zgomot, să elimine orice hârâit din gură și plămâni, să-și ciulească o ureche și apoi pe cealaltă, transformând spațiul într-un fel de entitate care putea fi cernută, un lichid din care putea să separe zgomotul de aur.

— Exersezi cititul pe buze? a întrebat el când s-a întors cu cana.

— La ce te referi?

— Sonorul e închis.

— Oh, da, scuze.

A apăsat pe butonul sonorului de pe telecomandă, însă, cu toate că era conștientă de vocile actorilor comici de pe ecran, nu deslușea ce spuneau; cuvintele lor nu se potriveau cu mișcările gurilor. Avea impresia că erau ostili, mai ales cei șase bărbați din emisiunea-concurs, și uneori singura femeie părea să fie în pericol, înghesuită între ei, ocărâtă din ambele părți și blocată de biroul lung. Hugh râdea din când în când, zgomotul țâșnind din el, cu toate că de fiecare dată chicotitul dura mai mult, ca și cum făcea din râs o demonstrație, un fel de a-și dovedi afinitatea cu acei bărbați. De a dovedi că era extraterestru, răutăcios, de a dovedi că este un dușman.

— Nu te învinuiesc că nu ți se pare amuzant, a zis, făcând-o să tresară. Programul ăsta e foarte pueril. Ne ducem la culcare?

— Am crezut că te distrează.

— Nu prea. De acum poți ghici poantele – nu? – și presupun că râdeam de propria deșteptăciune când o nimeream.

A sorbit zgomotos o înghițitură mare de ceai.

— Ce bodogăneai? a întrebat ea. Adineaori, în hol?

— Oh. Părea sfios. Îmi verificam telefonul. N-o să-ți placă. Mama și-a făcut cont pe Instagram sau altcineva i-a făcut. Vreun băgăreț de la bibliotecă, presupun. Mă gândeam că ai văzut deja.

— Ce să văd?

— A făcut comentarii la postările Lanei.

Jen a deschis laptopul. Sub o imagine cu Lana, care făcea botic, și Bethany, Carolyn scrisese: „Nu uita să zâmbești în fotografii, dragă. Ai un zâmbet minunat. Doar nu vrei să ajungi să-ți mijești ochii spre aparat, cum face mama ta“. Iar sub fotografia unui sendviș cu mai multe straturi de la o cafenea din cartier: „Presupun că mama ta e prea ocupată ca să facă mâncare acasă”. Jen a închis laptopul.

— Pentru numele lui Dumnezeu, a zis, dându-și voie din nou să respire zgomotos.

— Lana a sunat-o deja să-i ceară să șteargă comentariile și i-a spus să nu mai zică nimic de tine. Și a avertizat-o că dacă mai apar astfel de comentarii o s-o blocheze.

— Zău? Jen n-a putut să-și stăpânească un zâmbet. Lana i-a spus bunicii ei că o s-o blocheze? Chiar așa?

— A jurat că o va face.

— Cum a primit asta mama ta?

— Nu bine, a zis Hugh.

REȚELELE SOCIALE NU DORM NICIODATĂ

Peste noapte, ca și cum și-ar fi încercat puterea, Lana a postat pe Instagram o nouă fotografie, o insulă tropicală pe care era scris un citat. Citatul era din Keats (Lily continua să refuze să fie impresionată):

... peștera mai tainică-i
Decât insula Delos. Iată de ce ecoul va stârni
nu suspinări, ci sărutări ca un suspin de calde...

S-a întrebat cine spera Lana că o să-i dea sărutările ca un suspin de calde, dar a fost ușurată (și, poate, un piculeț triumfătoare) să vadă că singurele comentarii de sub fotografie erau de la alți adolescenți. Au așteptat toată ziua, dar Carolyn n-a dat nici un semn.

ISTORISIRI

Stătea culcată în întuneric și se gândea la o noapte, cam cu un an în urmă, când toată familia încercase să se adune în Norfolk. Fusese un dezastru: Hugh era plecat la muncă, așa încât lipsise prezența lui liniștitoare. Graham și David se certaseră la cuțite pe tema dacă să curețe sau nu de pieliță roșiile din sosul pentru paste, iar Lily înfulecase un bulgăre întreg de mozzarella când nu fuseseră atenți (anume ca să-i scoată din sărite, bănuia Jen). Colac peste pupăză, cabana, pe care o închiriase soția lui David, n-avea destule camere pentru toți, așa că Jen, Meg și Lana fuseseră silite să stea în aceeași încăpere friguroasă din pod, plină cu paturi înguste de o persoană. Și totuși, într-un fel, asta le oferise un refugiu. Sus, în creștetul casei, se putuseră ascunde de toată drama. Singura problemă fusese cum să-și umple timpul, fiindcă nu aveau nici televizor, nici WiFi, și foarte puțină lumină.
— Am putea să spunem povești cu stafii, propusese Lana.
— Nu cred că știu vreo poveste cu stafii, zisese Jen, răsucindu-se ca să-și așeze mai comod brațele și picioarele înțepenite printre gogoloaiele și cutele saltelei și cearșafurilor.
— Păi, atunci, orice fel de poveste.
— Bine. Știu una.

— Of, stai așa. E cea despre fetița pe care o rodeau pantofii?
— Of, Doamne, da, zisese Meg. Și mama ei a trimis-o să cumpere o jumătate de litru de lapte cu ultimii lor bani?
— Și ea vede în vitrina unei prăvălii niște pantofi și vrea să-i cumpere?
— Dar sunt atât de săraci, încât cumpărarea pantofilor ar fi însemnat să flămânzească?
— Și totuși, cumpără pantofii?
— Pentru că, dacă asta-i povestea, am auzit-o.
— Gen, de vreun miliard de ori.
— E bine de știut că a reciclat materialul pentru tine, zisese Meg.
— Reciclat? A fost ca o haină rămasă de la tine, ripostase Lana.
— Bine, atunci. Jen *era* iritată, pentru că tocmai se pregătea să spună povestea despre fetița pe care o rodeau pantofii. Vrei *tu* să ne spui o poveste?

Urmase un minut de tăcere, sau cam așa ceva. Ușa zdrăngănea ușor din pricina vântului și sub streașină era un fojgăit de animal. În întuneric se simțea miros de șosete purtate, făcând încăperea deopotrivă înăbușitoare și familiară. Părea un loc sigur.
— Bine. A fost odată...

Lana tăcuse.

A tăcut atât de mult timp, încât Jen începuse să plutească, recunoscătoare, spre somn, însă Meg izbucnise în râs.
— Văd că arzi, într-adevăr, de dorința de a povesti *asta*.
— Du-te dracului! zisese Lana.
— Lana! a apostrofat-o Jen, simțind că era smulsă din mrejele somnului, o senzație grețoasă și enervantă.
— Păi, m-am tulburat, iar ea pune paie pe foc.
— Nu fi tulburată. Și, Meg, nu fi răutăcioasă. Bun, Lana, spune povestea sau culcă-te. Hotărăște-te acum.
— Bine, se învoise Lana, alegând cealaltă variantă decât sperase Jen. Începe cu o fată.

Altă pauză. Meg chicotise înăbușit, dar Lana fie nu o auzise, fie preferase să o ignore.
— Nu era decât o fată obișnuită, cu pantofi comozi, zisese. Trăia cu familia ei și mergea la școală și toate alea, dar într-o zi s-a trezit cu un cântec în cap. Nu era un cântec pe care îl știa foarte bine, cu toate că trebuie să-l mai fi auzit, într-un film sau într-o reclamă sau pe undeva, dar se lipea de tine, și

ea își amintea toate cuvintele, cu toate că, de obicei, nu-și putea aminti cuvintele cântecelor, nici măcar pe cele care chiar îi plăceau.
— Parc-ar fi mami, zisese Meg.
— Ha, mda, încuviințase Lana, și cearșafurile foșniseră când s-a așezat într-o poziție mai bună pentru povestit. În fine, fata asta nu izbutea să scape de cântec. A încercat să-și abată atenția cu jocuri și cumpărături și vizite pe la prieteni, dar se pomenea mereu cântând versurile sau îngânând melodia. A ascultat altă muzică, dar, de cum o oprea, cântecul era acolo, dedesubt, așteptând.
— Îi zice parazit muzical, intervenise Meg.
— Ai de gând să mă tot întrerupi?
— Da.
— Bine. În orice caz, nu era un *parazit muzical*, pentru că părea mai degrabă că aude cântecul, nu că și-l amintește. Ca și cum ar fi fost chiar cântecul adevărat, și nu o variantă mentală, o umbră. Și nu dispărea, nici măcar noaptea. Săptămânile treceau și cântecul se auzea mai tare, crescând în capul ei. Nu putea să doarmă, să se concentreze sau să citească, și când vorbea ieșeau de multe ori cuvinte greșite, rostea versurile, în loc de ceea ce voia să spună.

Părinții credeau că face nazuri, iar prietenii credeau că-și bate joc de ei sau că nu ascultă, și lumea a început să se ferească de ea, pentru că părea ciudată. Asta a fost un fel de ușurare, căci în cele din urmă cântecul a înăbușit orice alt sunet. Când profesorii o întrebau ceva, nu-i înțelegea, și în fiecare zi era pedepsită să rămână la școală după ce se terminau cursurile. Sunetul mașinilor era amuțit și trebuia să aibă mare grijă când traversa strada. Era izolată de toată lumea, în bula ei de muzică, într-o repetare continuă. Își simțea capul greu, ca și cum avea să explodeze din pricina presiunii.

Și apoi, într-o bună zi, se întorcea pe jos de la școală, cu privirea împăienjenită de volumul nebunesc al muzicii din cap, când a coborât de pe trotuar și a fost lovită de un autobuz. S-a lovit cu capul de bordură și și l-a spart și, odată cu sângele care curgea, i s-a scurs și muzica și, în sfârșit, toată lumea a putut să audă cântecul. Asta-i tot, zisese Lana. Sfârșit.

Urmaseră câteva secunde de liniște, apoi Jen se ridicase în capul oaselor și aprinsese lumina.
— Așa te simți tu? Așa ți se pare ție viața?

Lana părea captivă în lumina bruscă, cu ochii umflați și mijiți. A ridicat din umeri și s-a ghemuit în așternut.
— Nu știu. Vocea îi era înăbușită de pilotă. Nu vreau să vorbesc despre asta.
— De ce nu?
— N-ar trebui s-o analizezi. Nu-i decât o poveste.
— Totuși, o poveste care-ți dă fiori, zisese Meg.
Lana își dăduse la o parte de pe față un colț al pilotei.
— Ți-a dat fiori?
— Da.
— Asa-ti trebuie, zisese Lana. Somn ușor.

VIZITATORUL

Jen, culcată în propriul pat, în propria casă (și cu propriul bulgăre de mozzarella la parter, în frigider), a constatat că *ea* avea un cântec blocat în cap. O melodie din anii ’80, sau poate două pe care mintea ei le amestecase.
S-a zvârcolit, încercând să descâlcească versurile, să-și dea seama în ce punct unul din cântece devenea celălalt, dar fără succes. În cele din urmă, după ce s-a străduit să-și amintească al treilea cântec, frazele au părut să se piardă (și, slavă Domnului, fără să fie nevoie să-și spargă capul).
Dar când a crezut că s-ar putea să adoarmă, în sfârșit, și-a dat seama că era cineva – ceva – în dormitorul ei, ghemuit lângă perdele. Jen auzea o respirație, simțea o privire despicând întunericul. A încercat să se concentreze pe siluetă, să-și dea seama cum – de ce – se afla acolo, dar mobilul zbârnâia, abătându-i atenția. Era ciudat să-l simtă zbârnâind acolo, lângă obraz. S-a tras un pic mai încolo pe pernă, ieșind din starea de somn, dar nefiind încă pregătită să deschidă ochii. De ce era telefonul umed, s-a întrebat, și cum se face că-i gâdila obrazul? S-a uitat la umbrele din jur și a dat de un năsuc trandafiriu plutind peste al său, niște mustăți care o gâdilau, o pisică aplecându-se spre ea în timp ce torcea.
— Bună, a spus din vârful buzelor, ridicând o mână ca să o mângâie, cu pleoapele grele.
Era ceva confortabil și liniștitor în trezirea lângă o pisică, chiar dacă nu era pisica ta, chiar dacă era imaginară. Era un miros neobișnuit, cam ca de compost, dens și cald.
— Ce faci aici? a întrebat, cu limba îngreunată de somn. De unde ai apărut?

Pisica a scos limba și i-a lins nara cu o mângâiere aspră care a făcut-o pe Jen să-și țină răsuflarea.

— Bună, a zis iar, ca și cum linsul ar fi fost un salut.

Pisica s-a răsucit, a sărit de pe pat cu o bufnitură și a traversat podeaua. Nu plecase din cameră, dar dispăruse în umbră. S-a auzit un foșnet puternic al perdelelor și, brusc, Jen s-a trezit de-a binelea. A ieșit repede din așternuturi și aproape a căzut pe podea. Lana era îngenuncheată într-un colț al camerei, arătând ca și cum nu se putea hotărî dacă să fugă spre mama ei sau să fugă de ea. Pisica își încolăcise coada în jurul șoldurilor ei.

— Așadar, *ești* tu, a zis Jen, cea care dădeai drumul pisicii în casă.

AI SACOȘA?

Se duseseră fiecare la culcare, Jen simțind că nu se poate ocupa de această descoperire în orele întunecate și tăcute. Nu voia să-l trezească pe Hugh și simțea că probabil va atribui o semnificație suplimentară acțiunilor Lanei în umbrele și atmosfera nefamiliară a nopții.

Însă dimineața a părut aproape o grosolănie să deschidă subiectul. Și ajunsese să fie atât de obișnuită să se îndoiască de sine, încât s-a întrebat dacă nu cumva visase întâmplarea, pisica nu fusese decât un vis, și n-avea chef să se facă de râs.

S-a uitat la femeia care își întindea rufele pe sârmă. A așteptat ca Lana să facă duș și să se îmbrace, a făcut cafea și a aruncat-o și a făcut alta. A intrat în fiecare cameră, căutând un loc bun pentru vorbit, un spațiu neutru, dar, lucru deloc surprinzător, nu exista așa ceva. Așa că au ieșit în oraș să mănânce de prânz.

— Dacă voiai o pisică, ai fi putut să-mi spui, i-a zis Jen Lanei când s-au așezat.

Se uita în meniu, ca fiica ei să înțeleagă că nimic din discuția asta nu avea să fie vreo acuzație.

— Nu-i vorba că vreau cu adevărat o pisică.

— Păi, atunci, de ce o lași în casă?

Lana a așezat mai bine solnița și pipernița, a răsucit albăstreaua în văzuța ei, a tras de bandana care îi acoperea părul.

— Cineva de la scoală mi-a văzut cicatricele.

— De pe cap?

Jen vorbea cu glas scăzut, din cauză că un alt client, un bărbat, se uita la ele în timp ce căuta ceva în spatele scaunului său.

— Nu, cicatricele de pe brațe. Cele pe care le-am făcut eu, știi tu.

Bărbatul s-a ridicat și a ieșit din cafenea cu un pachet mare învelit în hârtie, întorcându-și fața când s-a strecurat pe lângă masa lor.

— Mai ai sacoșa cu cumpărături? a zis Jen brusc, sigură că bărbatul fusese un hoț, nu un client adevărat. Aceea gri?

A încercat să se uite sub masă, dar chelnerițele care treceau o tot împiedicau.

— Da, e la picioarele mele, a zis Lana. Deci, mă rog, băiatul ăsta – îl cheamă Simon – m-a întrebat de unde am cicatricele și, când i-am spus că nu vreau să vorbesc despre asta, s-a apucat să le spună tuturor să se uite la brațele mele.

Jen a privit în jur să vadă dacă îl mai observase cineva pe bărbat, sau dacă pierduse o sacoșă, dar se înfruptau cu toții din chifle cu carne de porc sau cu piure de avocado pe pâine prăjită.

— M-am gândit să spun că e de la grădinărit, a zis Lana, dar, gen, nimeni n-o să creadă cu adevărat asta...

— Dar nu văd sacoșa, Lana, a zis Jen, care știa că n-ar trebui să se concentreze pe asta, știa că o să-și înfurie fiica, dar nu putea să se abțină. Ești sigură că o ai?

— Da, mami. Uite-o.

A ridicat sacoșa deasupra mesei, apoi a lăsat-o să cadă la loc între genunchi.

— Mulțumesc. Ai grijă să n-o pierzi, bine?

— Da, mami.

— Pot să vă iau comanda, doamnelor? a întrebat chelnerița, făcându-și apariția lângă masa lor.

Amândouă au început să vorbească deodată, dar, cum comandau același lucru, n-a contat. Ca siamezele, a comentat chelnerița, fără să pară că observă scrâșnetul dinților din spatele zâmbetelor lor.

Lana a continuat să se uite la masă chiar și după ce meniurile le-au fost luate. A răsucit din nou albăstreaua.

— Continuă, a zis Jen. Spune-mi ce s-a întâmplat.

Lana n-a ridicat privirea și n-a vorbit.

— Te rog, Lana, îmi pare rău.

Nici un răspuns.

— Zău că-mi pare rău, dar nu înțeleg de ce ești așa de bosumflată, voiam doar să verific...
— Sunt *bosumflată,* a zis Lana, pentru că mi-ai cerut să explic ceva dificil, dar nu-ți doreai cu adevărat explicația. Sunt *bosumflată* pentru că presupui că sunt incompetentă, nu-ți poți închipui că sunt în stare să țin o sacoșă și să n-o pierd sau să nu-mi fie furată.
— Nu-i adevărat, numai că am fost cu oameni cărora le-au fost furate sacoșele în cafenele, și este atât de ușor, crede-mă. E o prostie, știu, dar la fel fac cu tatăl tău.
— Asta nu mă face să mă simt mult mai bine. Felul în care vorbești de tati ca și cum ar fi sărac cu căpățâna.
— Cu căpățâna? a zis Jen. Nu sunt sigură că așa se zice.
— Nu, zău? Pe asta ai de gând să te concentrezi?
— Scuze, doar că sună ciudat. Știu că nu asta-i ideea. Știu ce-ai vrut să zici. Și nici nu cred că tatăl tău e incompetent. Oh, vine supa.

În fața lor au fost puse două holuri mari cu gulaș și au mâncat o vreme în tăcere, iar aburul învăluia partea de jos a feței lui Jen.

— Așadar, dacă nu poți spune că ai grădinărit, ce poți spune? a întrebat Jen, care golise bolul pe jumătate. Cum ai explicat cicatricele?

Lana a amestecat bucățelele de carne de vită și de cartofi, părând îngândurată.

— *Ascultai,* deci.
— Sigur că da. Simon ăsta te hărțuia, Lana? Pentru că putem vorbi la școală despre asta.
— Nu-i destul de important ca să fie un tiran, a zis Lana. Doar că e așa de josnic, încât trebuie să găsească o chestie cu care să te tachineze. Nu mi-ar fi păsat, dar, adică... unii băieți cred că e ciudat de... S-a uitat la Jen, ca și cum ar fi încercat să se hotărască dacă să-și încheie sau nu fraza. Sexy, a zis, în cele din urmă.
— Asta-i destul de supărător, a zis Jen, întrebându-se dacă Lana se referea la băieți sau la bărbați, întrebându-se dacă se gândea la un anume băiat sau bărbat.
— Mda. Așa că i-am zis idiotului ăluia că zgârieturile erau de la pisica mea.
— Bună idee.
— Numai că Bethany a scăpat porumbelul, că n-am pisică. N-a fost vina ei, nu știa că am mințit sau de ce am mințit. Dar asta avea să-i dea lui Simon apă la moară, așa că mi-am zis că, dacă pot să ademenesc în casă o pisică și

îi fac o poză cu mine, aș putea să spun că Bethany n-a știut sau, cum ar veni, că o consider pisica mea, dar, în realitate, e a bunicii sau așa ceva.

Jen s-a uitat la fiica sa, uluită de nivelul subterfugiului, cumva bucuroasă că putea să facă acest fel de planuri, îngrijorată că putea să facă acest fel de planuri. La câte tertipuri apelase oare ca să-și amăgească părinții?

— Sincer, a zis Lana, asta m-a determinat să-mi doresc să n-o fi făcut. Să mă crestez, vreau să zic. Știu că tu și doctorul Greenbaum îmi spuneți mereu că e ceva groaznic și așa mai departe și, ca să fiu sinceră, niciodată n-a avut efect asupra mea.

— E bine de știut. Mulțumesc.

— Dar faptul că trebuie să le acopăr este un inhibitor eficient, știi?

— Ți-e rușine de cicatrice? a întrebat Jen calmă. Stephen zicea că i-ai spus că ti-e rușine.

— Stephen? Vrei să zici, în tabără? Nu știu. Nu-mi dau seama dacă e rușine. Jenă, poate. Nu voiam să știe toată lumea. E același lucru cu rușinea? Oricum, după aceea pisica a început să vină tot timpul. La început i-am dat mâncare și am presupus că mai voia mâncare. N-o puteam face să plece, sau credeam că a ieșit în grădină, și apoi o găseam sub patul meu, sau era afară, mieunând de zor, și mă temeam că o să vă trezească pe tine și pe tati, așa că trebuia s-o las iar în casă.

— Dar a dat rezultat? Vreau să zic, ai pus poza pe Instagram, nu? Băiatul ăla te-a crezut?

— Pe Instagram, așa-i, a zis Lana, privind-o pe Jen cu ochii îngustați. Și, mda, în esență, a dat rezultat. Nu sunt convinsă că m-a crezut, dar ar fi picat de tembel dacă susținea în continuare că m-am crestat, când le puteam arăta tuturor pisica.

— Păi, asta a fost, vreau să zic, nu scuză... Vreau să zic, mă bucur că ai rezolvat problema, a zis Jen.

— Și eu. Numai că după aceea ticălosul ăla tâmpit mi-a cerut o întâlnire. Ce nebunie, nu? Ca și cum l-aș fi atins cu o... gheara-mâței.

CUVINTE ROSTITE DIN INIMĂ

După prânz s-au dus la cumpărături și, în ciuda faptului că cele mai multe dintre întrebări nu fuseseră puse, ca să nu mai vorbim de răspunsuri,

Jen a simțit că lucrurile stăteau mai bine între ea și Lana. Pas cu pas, o chestiune pe zi, poate una la două zile, poate una pe săptămână, important era să nu strice iarăși relația. Între timp, avea să vorbească doar despre fleacuri și n-avea să-și aleagă cu grijă fiecare cuvânt, avea să fie sinceră și nechibzuită și s-o lase pe Lana să râdă de ea, dacă voia.

— E un semn al vârstei, ce crezi, a zis, în timp ce stăteau la coadă într-un magazin de îmbrăcăminte cu muzica dată prea tare, faptul că mă pomenesc admirând mustăcioara unei femei bătrâne?

Lana s-a holbat la ea.

— Ce anume admiri?

— Faptul că se potrivește de minune între ridurile din colțurile buzelor ei. Faptul că îi dă un aer de competență.

— Competență?

Lana și-a rotit privirea prin magazin, cu brațele coborându-i tot mai jos, până ce bluza cu mâneci încrețite a măturat podeaua.

— Sau, poate, înțelepciune.

Jen i-a dirijat brațele în sus, ca să nu umple de praf tivul mătăsos.

— Nu cred că e un semn al vârstei, a zis Lana, încercând în continuare să găsească mustața și pe venerabila ei purtătoare.

— Oh, bine.

— Scrânteala însă...

— Da, da, a dat din mână Jen, îndepărtând comentariul. Mi s-a întins rujul?[38]

— Ca și cum ar sângera? a întrebat prudent Lana.

Câteva sacoșe s-au ciocnit când Jen s-a răsucit spre Lana.

— Nu, Lana. Nu-mi fac griji pentru sănătatea tubului meu de ruj, îmi fac griji că s-ar putea scurge prin ridurile de la marginile buzelor, făcându-mă să arăt ca o doamnă în vârstă care nu-și mai poate da cu ruj cum trebuie. Bine? Te-ai liniștit? Anulăm ședința la psihiatru?

Lana a încuviințat din cap, și Jen a încercat să nu zâmbească prea larg, simțind că conversația lor aiurită, cu tachinări, *normală*, o face să se topească de plăcere. Reușise să se cațăre afară din abisul suspiciunii și al anxietății disperate pe care o săpa de luni întregi. Și-a dat seama că, atâta vreme cât se înțelegeau bine, nu era nevoie de întrebări – nu avea nevoie să știe nimic.

— De fapt, aș prefera să fiu genul de persoană care crede că rujul ei a fost făcut să sângereze. Ar fi mai puțin deprimant decât să-l găsesc prin ridurile

mele.
— Pot să vă ajut?

Fata de la casă s-a aplecat ca să se uite la coadă și Jen a numărat persoanele din fața lor: trei.
— Unde-i... unde-i femeia? i-a șoptit Lana.
— Cine?
— Femeia cu mustata.
— Nu-i aici – era la expoziția la care m-am dus săptămâna trecută. Mi-a venit brusc în minte din cauza acelui afiș.

A arătat spre imaginea unei șopârle care făcea reclamă unei game de haine inspirate din deșert.
— Aha.
— E un dragon bărbos. Și m-a dus cu gândul la „doamna cu barbă” și asta m-a dus cu gândul la femeia cu mustață pe care am admirat-o.
— Oh, e perfect logic când spui așa.
— Cine urmează? a strigat vânzătoarea.

Acum mai erau două persoane înaintea lor.
— Chiar crezi că asta e ce trebuie? a întrebat Lana, scuturând bluza și făcând mânecile să fâlfâie.
— Da, a răspuns Jen, cu tonul cuiva care a mai răspuns la aceeași întrebare în același fel de multe ori, foarte recent.
— Ai dreptate, a zis Lana, nu cu tonul cuiva care a repetat aceste vorbe de multe ori în ultima oră, cu toate că exact asta făcuse. Cred că mirosul mă supără. Produsul acela chimic în care înmoaie hainele ca să nu le mănânce moliile sau așa ceva.

A fluturat bluza spre fața lui Jen, aproape măturându-i-o cu ea.
— Ai grijă. Voiam să-mi spui dacă mi s-a scurs rujul. Nu mă așteptam să mi-l ștergi cu noua ta bluză.
— Dar miroase, nu-i așa?
— O s-o spăl când ajungem acasă.
— Mulțumesc.
— Pot să vă ajut? a întrebat casiera, și femeia din fața lor a înaintat, cu brațele pline de haine.
— Urmăm noi. Lana s-a înălțat pe vârfuri câteva secunde și s-a lăsat la loc. Jen știa că asta însemna că urmau să fie rostite niște vorbe din inimă. Tu n-arăți niciodată ca și cum nu-ți poți aplica machiajul cum trebuie, a zis Lana repede, cu vocea răgușită. Și n-ai riduri în jurul gurii.

— Drăguț din partea ta. Mulțumesc.
— Și n-ar trebui să te gândești tot timpul la vârstă, și n-ar trebui să fii deprimată din cauza asta.
— Știu.
— Și ți-am folosit parfumul.
— Oh, a zis Jen, surprinsă de mărturisirea venită din senin. Da, știu. Am observat.
— M-am gândit eu că ai observat. Îmi pare rău. Și-a încolăcit în jurul încheieturii mâneca bluzei și apoi a lăsat-o să se descolăcească. De fapt, nu-mi pare rău.
— Bine. E în ordine.

Jen a râs un pic, neștiind ce să spună.
— Pentru că l-am folosit și în Derbyshire, și faptul că miros parfumul tău, în fine, uneori e singurul lucru care mă face să mă simt mai bine.

Apoi le-a strigat vânzătoarea și Jen și-a scos cardul, a tastat pin-ul, a refuzat să i se dea o sacoșă și a descoperit că se prăbușise înapoi în abis, că simțea din nou nevoia să știe totul.

CHILOȚII

— Of, Dumnezeule mare! a zbierat Lana din camera ei a doua zi dimineață.

Asta e, și-a zis Jen, orice o fi fost ceea ce urma să vină, orice o fi fost ceea ce pândea, așteptând momentul să lovească, e aici, în cele din urmă. Și-a smuls capotul de pe tăbia patului și a traversat în fugă palierul.
— Ce-i? Ce? Ce s-a întâmplat? a zis, smucind ușa Lanei, fără să-și facă griji, de data asta, că punea întrebări.
— Ăștia, a zis Lana, întorcându-se spre ea, erau în mâneca hanoracului meu.

Țineа între degete o pereche de chiloți de-ai lui Jen, abia atingându-i, de parcă ar fi fost focar de boală.

Jen n-a zis nimic, încercând să-și regăsească suflul.
— Adică a fost așa de ciudat, să bag brațul și să simt acolo *altceva*.

Jen i-a luat din mână chiloții. Erau un pic țepeni din pricină că fuseseră spălați și apoi uscați înăuntrul hanoracului. Dar erau curați, așa că Lana putea să nu mai arate așa de revoltată.
— Asta-i tot? a zis Jen. Am crezut că s-a întâmplat ceva îngrozitor.

— Ăăă, mda. Lana a făcut semn spre chiloți. Ceva îngrozitor *chiar* s-a întâmplat. Dar o să întârzii la întâlnirea cu Bethany, așa că va trebui să încerc să trec peste asta.

De-abia după ce a coborât tropăind pe scări în jos și a trântit ușa din față, i-a dat prin minte lui Jen să se îmbrace și să o urmeze. Și-a pus chiloții și și-a strâns mai bine cordonul. Chiar dacă Lana îi dăduse voie în cameră, chiar dacă Jen nu intrase de capul ei, se simțea vinovată că se afla singură acolo.

N-ar trebui să mai stea nici o clipă, n-ar trebui să frunzărească manualele de pe birou, n-ar trebui să cotrobăie prin sacul de sport sau să deschidă și să închidă fiecare sertar al noptierei. Și dacă o făcea, era doar vina ei dacă vorbele din cărți erau derutante sau punga de plastic goală părea amenințătoare sau cutia cu prezervative o făcea să se simtă stingherită.

Tabla cu tăieturile din ziare părea mai puțin sinistră azi, și Jen a ridicat bucățile de hârtie translucidă, citind din nou unele dintre fraze: „... așa de deșteaptă și întotdeauna alături de mine... cea mai bună prietenă din întreaga lume... o persoană cu adevărat minunată...” Jen înțelegea de ce Lanei ar putea să-i placă să citească aceste omagii, cu toate că o făceau să pară moartă, dar lui Jen cele mai multe dintre aceste sentimente îi păreau goale: ar fi putut să fie vorba despre oricine.

Când a lăsat tăieturile la loc pe tablă, netezindu-le, a simțit altă bucată subțire de hârtie și a dezvelit-o, a desprins-o din acul care o fixa pe tablă. Era o chitanță tipărită cu cerneală de un albastru pal. Articolele erau înșirate într-un cod indescifrabil. BK Foc mist 14,99; BK Așt zii 9,99; BK Viz Joh 5,50; BK 23 Min în Iad 6,99; BK Păc mâi Dum 4,00; BK Dan Div Corn 4,99; GF Urs bib 15,99. Lista nu-i spunea nimic, dar, când s-a uitat la data din partea de jos, a văzut că fusese emisă cu o săptămână în urmă, că lucrurile fuseseră cumpărate în orele în care se presupunea că Lana era la cinema.

BINECUVÂNTEAZĂ-NE, DOAMNE, ÎN FIECE ZI

Jen s-a așezat pe patul Lanei, lăsat vraiște, continuând să-și pună întrebări în privința chitanței, lovindu-se la gleznă de colțul ascuțit al unui teanc de cărți. Teancul era pe jumătate ascuns sub pat, cu cotoarele în spate,

și Jen a simțit o pâlpâire de neliniște când a îngenuncheat ca să se uite mai bine.

Cartea de deasupra se numea *23 de minute în iad,* amintirile unui bărbat din viata de dincolo de moarte; următoarea, *Păcătoși în mâinile unui Dumnezeu mânios,* era o predică din secolul al XVIII-lea cu comentarii amănunțite. BK 23 Min în Iad și BK Păc mâi Dum. Jen începuse să se uite la celelalte când Hugh s-a întors acasă ca să ia un dosar pe care îl uitase.

— L-ai văzut? a strigat el spre etaj. Am ședință într-o oră. Unde ești?

Ea s-a gândit să iasă repede din camera Lanei, dar picioarele îi erau amorțite și Hugh a apărut înainte ca ea să poată face mai mult decât să-și împingă mâinile în covor.

— Ce faci? a zis el când a găsit-o în genunchi pe podeaua din camera Lanei.

— Sunt toate cărțile astea, Hugh, despre iad. Îl descriu, îl explică.

— I-ai cotrobăit prin cameră? Credeam că ar trebui să-i respectăm intimitatea și așa mai departe.

— M-am săturat de asta. A luat cărțile în mâini și le-a citit titlurile. *Focul care mistuiește.* Uite, *În așteptarea sfârșitului lumii,* și asta, *Viziunile lui John Bunyan.* Hugh, știu că în asta este un capitol despre sinucidere.

— Păi, presupun că lucrarea e împotriva sinuciderii, a zis el. Cu siguranță, ăsta-i un lucru pozitiv. Și văd că are aici *Divina Comedie* a lui Dante. Adică e cam precoce, poate, dar nu poți fi osândit pentru asta.

— Osândit? a repetat Jen.

Hugh își lăsase pantofii la baza scării și Jen se uita la degetele lui de la picioare care se mișcau prin șosete, în timp ce se gândea ce să zică.

— De unde știi că aceste cărți nu sunt pentru școală, pentru ora de religie, sau cursul de religie, sau cum i-o mai fi zicând acum?

— A renunțat la cursul de religie anul trecut. De unde crezi că le-a luat? *De ce* le-a luat? M-am întrebat dacă nu cumva le-a cumpărat *cineva pentru* ea. Stephen...

— Jen, orice întrebări am pune acum, sunt fără rost în lipsa Lanei care să răspundă. Și ea n-o să fie prea încântată să explice dacă află că noi – mai bine zis *tu* – am umblat prin lucrurile ei. A fluturat o mână în jur, ca și cum ar fi arătat imaterialitatea posesiunilor unei adolescente. Încearcă să pui totul la loc și apoi putem merge jos să discutăm.

— Sunt prezervative în sertarul ei, a zis Jen, numind acel articol care l-ar putea șoca. Cred că a adus pe cineva aici. Asta nu te preocupă?

— Vrei să zici că a adus pe furiș un băiat ca să se culce cu el? Da, presupun că mă preocupă, cu toate că pare, de asemenea, liniștitor de normal.
— Asta-i tot ce ai de spus?
— Pune cărțile și tot restul la loc.

Jen s-a uitat la el o clipă, apoi la degetele lui de la picioare. Până și degetele erau rezonabile, liniștitoare. A prins la loc pe tablă chitanța și a împins sub pat cărțile despre iad.
— Dar ar trebui să vorbim cu ea despre asta, nu crezi? a început, dar a amuțit când Hugh a țintuit-o.

De sub pat venea o voce, o voce de bărbat care șoptea, și vorbele nu se puteau desluși. Jen și-a închipuit imediat un bărbat culcat pe burtă ca o șopârlă. Putea să-i vadă ochii, sclipind în întuneric, gura deschisă, buzele aproape sărutând podeaua. Stătuse culcat și neclintit tot timpul cât Jen scotocise prin cameră și găsise cărțile și vorbise cu Hugh. Așteptând, ascunzându-se, spionând.

Hugh a îngenuncheat cu atenție, strâmbându-se când i-a trosnit genunchiul, regretând, evident, zgomotul mai mult decât orice durere. S-a înclinat într-o parte, încercând să vadă mai bine.
— Ți-am *spus* că a adus pe cineva aici, a șoptit Jen, lăsându-se în patru labe.

Hugh a țintuit-o din nou, a apucat cadrul patului și, trăgând aer în piept, l-a smuls de la perete.

Nu era nimeni acolo.
— Binecuvântează-ne pe noi, Doamne, în fiece zi, a zis vocea. Era ursulețul din magazinul creștin. Amin.
— Ce mama naibii? a zis Hugh tare, pe când aerul îi ieșea din plămâni.
— Ursuleț biblic, a zis Jen, întinzând mâna după el. A tras adânc aer în piept și i-a dat drumul, făcând ghemotoacele de praf să zboare împrejur. Era un miros de piele de pantofi și un soi de miros umed, călugăresc, și Jen a avut impresia că vine dinspre ursuleț. Lana a glumit că o să i-l cumpere în dar bebelușului lui Meg.

Hugh n-a comentat și au stat unul lângă altul pe podea câteva minute, ca și cum ar fi așteptat ca vocea să continue sau ca altă voce să înceapă.

NU SE REDUCE TOTUL LA SEX

În seara aceea nu s-a auzit vocea Lanei. Era obosită, a mâncat un bol de cereale pe blatul din bucătărie și s-a dus la culcare.

Hugh o pusese pe Jen să promită că nu pomenește nimic despre cărți. Nu voia ca ea să recunoască faptul că scotocise prin camera Lanei până nu erau siguri că ele nu erau pentru școală sau pentru altă activitate legitimă. Jen s-a împotrivit pentru că știa că așa trebuie, însă, după dovada neașteptată de afecțiune pe care i-o arătase Lana când erau la cumpărături, nu-i prea venea să facă ori să spună ceva care ar putea s-o îndepărteze din nou.

Își făcuse griji că Lana avea să observe că lucrurile îi fuseseră mișcate din loc și, când se dusese s-o trezească, a doua zi dimineață, cercetase repede din priviri încăperea, verificând dacă nu lăsase ceva nelalocul lui, dacă nu lăsase vreun indiciu. Cărțile erau ascunse, ursulețul vorbitor fusese trimis înapoi în întunericul și praful de sub pat, tăieturile din ziare de pe tabla de plută erau prinse peste chitanță. Lana nu părea că bănuiește nimic. În schimb, Jen era cea bănuitoare.

N-ar fi observat dacă femeia cu rufele n-ar fi atârnat pe sârmă conținutul coșului, dacă Jen n-ar fi fost așa de dornică să urmărească scena domestică liniștitoare, dacă perdelele n-ar fi fost trase pe jumătate, dacă Lana nu s-ar fi dat jos din pat ca să facă pipi de îndată ce Jen intrase în cameră, dacă perdelele nu s-ar fi lăsat pe așternuturi.

Ceea ce i-a atras atenția a fost felul în care partea de jos a perdelei cădea pe saltea. Ceva din tiv o îngreuna. Jen a pipăit pânza și a dat de o umflătură lunguiață și de o îndoitură prinsă cu un cârlig de rufe. Când a scos cârligul, pe pat a căzut un telefon. Apa de la toaletă a fost trasă chiar când Jen îl lua în mână. Apa din rezervor curgea când a ieșit din camera Lanei și Jen ajunsese jos, în bucătărie, când a fost descuiată ușa băii.

— Vrei să-mi aduci ceaiul aici? a strigat Lana în josul scării.

— Da.

— Grozav. O să am parte de încă cinci minute de somn, atunci.

Jen a pornit ceainicul și a răsucit telefonul în mână. Era un obiect mic, un obiect ieftin, nu ca modelul ultimul răcnet pe care îl folosea de obicei Lana. Un telefon secret. Telefon clandestin îi ziceau la televizor. Ascuns în perdea. Nu-i de mirare că inelele hârșâiau întotdeauna pe bară sau clincheteau lovindu-se unul de altul. Dar la ce-i trebuia Lanei un telefon clandestin?

Nu avea parolă și nici imagine de fond; fundalul era cel setat din fabrică. Iar când Jen a deschis fișierul cu mesaje, nici acolo nu era nimic. Șterse, poate. Jurnalul apelurilor era singurul lucru care arăta că telefonul fusese folosit, totuși. Un număr tot apărea: apel nepreluat, apel recepționat, număr format, douăzeci de minute, patruzeci și cinci de minute, o oră și douăsprezece minute. Era un număr de fix, nu de mobil și, cu toate că nu avea un nume în dreptul lui, codul zonei era cunoscut.

Jen a găsit laptopul și a tastat numărul pe Google. A fost propus un site. Noua Frăție Lollardă. Tocmai apărea fața lui Stephen deasupra unui formular web și un jovial *Contactați-ne!* când a intrat Lana. Își pusese un halat flaușat și își strânsese părul în coc. A luat ultima gofră și a mușcat din ea.

— Hai, dă-i drumul, a zis.

— Te-ai culcat cu el?

— Oh, Dumnezeule mare! Știam c-o să fie prima ta întrebare. Nu, mami, n-am făcut-o. Nu se reduce totul la sex, știi.

— Dar *ai fost* cu el. Când ai lipsit.

— Din nou, nu.

— Aha. Ce, atunci? Ce se petrece?

— Am vorbit la telefon.

— Doar ați vorbit? Doar la telefon? N-a fost aici? Nu te-ai întâlnit cu el?

Lana s-a lăsat să cadă pe scaun, care a scrâșnit pe gresie.

— A luat legătura cu mine după ce ne-am întors acasă. Mi-a trimis un e-mail și a zis că dacă vreau să vorbim despre orice... A zis că el crede că știe prin ce am trecut.

— Prin ce ai trecut?

— Adică, evident, nu știa nimic, dar presupun că mi-am zis că ar fi amuzant să ținem legătura, pentru că e cam sărit de pe fix. Dar apoi a reieșit că a avut o cădere când era mai tânăr, știa despre depresie. Și era plăcut, adică e plăcut, să vorbești cu cineva care vrea să vorbească cu tine.

Jen a simțit că începe să gâfâie.

— Dar *eu* vreau să vorbesc cu tine.

— Spui asta, mami, dar nu vrei să asculți.

— Ba da, vreau. Ți-am cerut de atâtea ori să-mi spui ce gândești, ce simți, ce s-a întâmplat.

— Îîîh. Asta voiam să spun. Nu asculți. Nu vrei decât să-ți răspund la o grămadă de întrebări. Și poate că nu vreau să-ți răspund la întrebări, poate

că întrebările tale mă rănesc și mă fac să mă simt rău, poate că vreau să vorbesc despre altceva.
— Bine. Atunci, spune-mi. Despre ce ai vorbit cu Stephen? Ce a fost așa de interesant?
— Dacă ai de gând s-o ții tot așa...

Și-a strâns cordonul mai bine, gata să se ridice.
— Nu, Lana, zău. Te rog. *Ascult.*
— Bine. Totul a fost, adică, religios, și o să te irite, dar bine. A lăsat să cadă capetele cordonului. Am vorbit despre crestare și chestii de-astea. A zis că poate că Dumnezeu, cum să zic, face semnele pe brațele mele, ca și cum ar lucra prin mine. Ca stigmatele.
— Oh, Doamne. Știam eu.
— Nu te pierde cu firea. Nu-s proastă, i-am spus că e bolnav la cap. Cum ziceam, a fost destul de amuzant. Adică tu și tati și doctorul Greenbaum sunteti așa de afurisit de raționali. Încercați cu toții să pricepeți de ce mă port așa, încercați să vă purtați cu mine de parcă aș fi nebună. Uneori e plăcut să vorbești cu cineva despre care *știi* că-i mai nebun decât tine. Adică, oricât de ciudată aș fi, știu că nu-s la fel de ciudată ca Stephen. Corect?

Un colț al gurii i s-a ridicat un pic, și Jen a încercat să-i zâmbească și ea.
— Dar, Lana, ce nu pricep este cum poate fi de ajutor ceva din toate astea?
— Păi, râde ciob de oală spartă.
— Ce vrei să spui?
— Toate tâmpeniile alea pe care le spune Grace. Te plângi de asta, dar continui să te vezi cu ea, să cumperi rahaturi, să citești cărți idioate despre concentrare sau ce-o mai fi. Să bei apă cu o moleculă de nimic în ea. Știi că-s prostii, și o tachinezi, dar îți place. Îți place că îți dă o soluție la fiecare problemă și îți place să te simți superioară.
— Dar Grace e amabilă, și nu se ia prea în serios, și ideile ei nu sunt periculoase.
— Păi, Stephen e amabil și nici ideile lui nu-s periculoase.
— Cum poți să zici asta? Ți-a spus că Dumnezeu te-a făcut să te crestezi.
— Dar nu l-am crezut. Asa că nu contează.

Jen a simțit că paralizează de furie și și-a rotit umerii ca să se liniștească, să se asigure că vocea îi sună egal.
— Ce rost are telefonul clandestin?

— Telefonul clandestin? Nu prepar droguri.
— Știi ce vreau să zic. De ce e așa de secret?

Ea a înălțat din umeri și s-a ridicat în picioare.

— Factura de la telefonul meu adevărat ajunge la tine. Și știam c-o să faci urât dacă vorbesc cu el. Mi-a spus că l-ai acuzat că vrea să mă molesteze cu apă sfințită sau așa ceva.
— Asta a fost la restaurant. Era acolo. Te-ai întâlnit cu el? I-ai spus să vină?
— Nu. Chiar era la o conferință a zăbăucilor. Dar cred că se poate să fi plănuit să dea peste noi ca din întâmplare. I-am spus că am ședință de terapie în acea zi și că după aceea de obicei mergem la o pizza. N-am crezut că o să se arate. Asta m-a cam înfuriat, pentru că v-a stresat.
— Așadar, când ai stat deoparte...
— Mi-era teamă că o să spună ceva, că o să ghicești că am vorbit cu el.

Jen a dat din cap.

— Nu pot spune că nu mă simt trădată. Atâtea minciuni.
— Bine, dacă ai de gând s-o iei cu șantajul emoțional, mă duc să fac duș. Ajunsese la ușa bucătăriei.

Jen a înșfăcat o cană.

— Am găsit cărțile despre iad.

Lana s-a răsucit.

— Mi-ai scotocit camera?
— Nu, de fapt nu. S-a nimerit să dau peste ele. Ai de gând să-mi spui că le-ai cumpărat pentru că sunt amuzante?
— Stephen a zis că-mi dă banii pe ele, dacă asta te îngrijorează. Trebuie doar să-i trimit chitanța.
— Păi, cu siguranță e un gest foarte generos.
— Când ai găsit cărțile?
— Ieri.

Ea a dat din cap.

— Era și tatăl tău acolo.

A dat iarăși din cap.

— Așadar, de ce le ai, Lana?

Ea a respirat adânc.

— Pentru că am fost în iad, a zis.

Ceva s-a prăbușit în Jen. Fiica sa era pierdută, și-a zis. Putea să tot spună că Stephen n-o influențase, n-o convinsese, dar, în realitate, *fusese*

înghițită de acești fanatici. Asta se întâmplă cu oamenii vulnerabili: cultele profită, le vând minciuni, îi izolează de familii.

Apoi a apărut din nou acel zâmbet.

— Asta crede Stephen.

Lana făcuse dinadins o pauză, și-a dat seama Jen, pentru un efect maxim. Credea cu adevărat că era distractiv.

— Toți din biserica lui smucită cred că iadul poate fi vizitat de copii. Și, cu toate că tu crezi că mi-o pun cu cine apuc, prin toată țara, Stephen încă mă consideră copil și-mi spune că acolo am fost.

— Da, și a spus asta și unui ziarist. A vorbit despre tine în presă. Asta te-a supărat. Ai spus că trage spuza pe turta lui.

— N-am fost cu adevărat supărată. Vreau să zic, cui îi pasă? E o prostie. O să păstrez articolul ca s-o sperii pe nepoata mea cu el.

— Și cărțile?

— El a zis că s-ar putea să recunosc ceva într-una dintre ele.

— Și așa a fost?

— Nu, evident. S-a uitat la Jen de parcă n-ar fi fost în toate mințile. Cu toate că n-am citit-o până la capăt pe nici una dintre ele.

— Așadar, te-ai... ce? Te-ai prefăcut că ești de acord? De ce?

— Păi, era încurajator, într-un fel, să-mi închipui că am trăit ceva cu rost, ceva plin de sens.

— De ce? Ce *ai trăit*, Lana? Spune-mi. Spune-mi acum. Ce *ai trăit*?

— Nimic! a zis Lana, strigând brusc. Asta-i ideea, mami. Nimic.

FEMEIA SPIRITUALĂ

Nimic se presupunea că e bine. Nimic era ceea ce voiai să atingi în meditațiile recomandate de Grace. O stare de uitare, care îți permite să te angrenezi în îngrijirea de sine profundă. Așa zicea Grace. Grace care îi vânduse lui Jen gogoși despre cozi de pisică și o pusese să îndeplinească ritualuri și încercase s-o convingă să meargă în locuri de reculegere, departe de familie. Poate că *ea*, și nu Stephen, era sinistră, și numai Lana observase.

Jen o știa mai mult din vedere pe Grace de la academia de arte și nu se mai întâlniseră decât din întâmplare, acum doi ani. Mergea într-o zi pe strada principală, când i-au căzut ochii pe o pereche de pantofi de piele

verzi și o geantă galbenă de iută dintr-o vitrină. Asta a fost cu o clipă înainte să audă bufnitura capului unei femei în geam.

Femeia era Grace.

O vânzătoare în uniformă alergase afară în tăcere, în timp ce Jen stătea pe trotuar, retrăind șocul bufniturii, privind cum Grace primește îngrijiri, întrebându-se cum se face că nu-și dăduse seama că se îndrepta spre o vitrină. Oare nici ea, la fel ca o insectă, nu recunoscuse sticla?

— Aveam o epifanie, a mărturisit Grace mai târziu.

Un lucru jenant de spus, și-a zis Jen, punând-o pe seama micii comoții. Dar, firește, nu era comoția. Și de atunci încoace Jen avusese parte de predici despre tot soiul de marote, dăduse din cap și zâmbise și o tachinase pe Grace pentru ideile ei. Și după aceea aproape întotdeauna plecase spre casă simțindu-se mai competentă decât de obicei, simțindu-se superioară, așa cum spusese Lana. Deoarece, orice s-ar fi putut spune despre ea, cel puțin *ea* nu intrase cu capul într-o vitrină.

COMPARTIMENTAREA

Jen se gândea la Grace când a bătut la ușa Lanei a doua zi dimineață. Se gândea să-i spună Lanei că avusese dreptate, că prietena ei nu era așa de diferită de Stephen. Se gândea că ar putea fi ceva despre care să discute, poate chiar să râdă. Nu s-a auzit nici un răspuns, așa că Jen a strigat prin ușă.

— Dacă nu vrei să intru, spune-mi acum.

A așteptat un moment până să intre. Și apoi a fost ca și cum ar fi trebuit ca toate informațiile să fie înghesuite pe liste, fiecare senzație sau acțiune însemnată cu grijă și de la distanță, dacă voia să nu-și piardă mințile.

CE NU MAI ERA:

Orice urmă de căldură de pe saltea.
Lana.

CE RĂMĂSESE:

Tăcerea.
Lampa din tavan, aprinsă toată noaptea.

Perdelele, trase în lături, fără să mai fie îngreunate de un telefon mobil ascuns.

Cărțile despre iad, scoase la lumină și puse pe un raft.

Mirosul parfumului scump al lui Jen.

Floarea-soarelui, cu capetele strânse ca niște pumni cafenii în carafă.

Bandana pe care o folosea Lana ca să-și acopere cicatricea de pe cap.

Smocuri lungi de păr deschis la culoare, încolăcite în coșul pentru hârtii ca niște șerpi și purtând încă urmele de foarfecă acolo unde fuseseră tăiate de pe capul Lanei.

CINE A FOST SUNAT:

Lana (de șaptesprezece ori); nici un răspuns.

Hugh (o dată); a zis că pleacă imediat de la lucru și vine acasă.

REACȚII:

Amețeală care a silit-o să se culce.

Nevoia de a răscoli fiecare încăpere din casă.

Tendința de a-și mușca mâna.

Imboldul imperios să alerge pe stradă, să fugă prin parcuri, să strige numele Lanei cât o țineau plămânii.

Pornirea nestăpânită de a-și da jos hainele și de a le îmbrăca la loc.

Capacitatea de a observa, fără să știe cum, că se terminase săpunul lichid din baie, că una dintre ceșcuțele japoneze din bucătărie era spartă, că Lana lăsase lângă ceainic un pachet de Hula Hoops[39] pe jumătate mâncat.

O poftă neașteptată de Hula Hoops un pic moi, cu aromă de carne de vită la grătar, terminate din două înghițituri uriașe.

CLUGULEALA

Încercase. Încercase totul. Să citească, să țină jurnale, să discute cu profesioniști, să petreacă timp cu familia, să fie acolo, să nu fie acolo, medicină occidentală, homeopatie, cristale-și-metale-și-astrologie, să stea acasă, să schimbe decorul. Ce mai rămăsese în afară de superstiție, târguială?

Mintea lui Jen a zburat la o sâmbătă, cu câteva luni înainte, când toca pătrunjel. Simțea că toacă pătrunjel de o mie de ani și se înfuriase pentru că

fusese de acord să gătească ce propusese Meg pentm cină. Sucul de roșii picura peste marginea tocătorului, o tăietură făcută de hârtie o ustura de la stoarcerea lămâilor și bucățele ude de verdeață i se lipeau de la degete până la cot, dându-i mâncărimi. Nici măcar nu știa cum se pronunță „tabouleh”, pe care silabă se presupunea că trebuia să pui accentul.

În acest timp, Lana stătea la masa din bucătărie și se înfrupta din boabele de rodie care așteptau să fie presărate pe mâncare. Părea să nu-și dea seama că mănâncă, mișcările brațului, ale mâinii și gurii erau mecanice, automate. Și ceva din acea acțiune, ca de somnambulă, o deranjase pe Jen.

— Nu mai mânca, a zis, și Lana s-a oprit câteva minute, uitându-se la castron ca și cum îl vedea prima oară.

Dar curând a reînceput sunetul dinților care striveau boabele cărnoase.

Jen a turnat o pungă de chipsuri cu aromă de curry roșu Thai în alt castron, strâmbându-se la mirosul un pic fetid, și a înlocuit castroanele cu o mișcare lină. Lana a continuat să mănânce, ca și cum n-ar fi observat, cu toate că, evident, observase, fiindcă, după câteva guri a întrebat-o pe Jen dacă încearcă s-o îngrașe.

— Ai înlocuit opțiunea sănătoasă cu cea nesănătoasă.

— Păi, am nevoie de rodie pentru rețetă, a zis Jen, dar gândindu-se, de fapt, că nu se mai făcuseră vreodată trocuri materne cu chipsuri cu aromă de curry.

UȘURAREA

Era acasă la Meg.

TELEGRAFUL FĂRĂ FIR

— A ajuns acum vreo zece minute.

Jen a strâns în mână telefonul și s-a prăbușit pe un scaun de bucătărie, imaginându-și apartamentul lui Meg – pașnic, frumos și plin de lucruri ciudate, care ar fi părut ridicole în casa oricui altcuiva. Măciuliile de Allium uscate, aruncate în suporturi pătrate pentru lumânări, o vază plină de ace de porc spinos, un șirag de eșarfe de mătase viu colorate atârnate deasupra ferestrei, peretele cu palete de pictor presărate cu vopsele într-o mie de nuanțe.

Lucrurile erau întotdeauna foarte curate, și Jen bănuia că fiica ei ștergea praful și nu numai atât, ci în mod regulat dădea jos eșarfele și le spăla, le călca și le atârna la loc. A văzut-o o dată cum a scos vreo sută de dopuri de plută dintr-un vas de sticlă uriaș, a curățat vasul, a curățat cu peria puful de pe fiecare dop și apoi le-a pus la loc.

Al cui copil *ești* tu? ar fi vrut să întrebe.

— Lana e bine? a zis acum, aplecându-se pe masă și descoperind că are unt pe mânecă. Ce s-a întâmplat?

— Se pare că a plecat devreme în dimineața asta, dar i-a trebuit mult timp ca să ajungă aici, fiindcă nu-i place să meargă cu metroul. Știai asta?

— Da, a zis Jen, răsucindu-se la auzul cheii lui Hugh în broască.

Și apoi el a fost acolo, umplând ceainicul, scoțând căni, punând în ele ceai de mușețel. Pe dată, încăperea a părut mai liniștită, mai confortabilă, cu toate că el nici măcar nu-și dăduse jos haina.

— Meg, a spus Jen din vârful buzelor, arătând telefonul. Lana e acolo.

Hugh a încuviințat și s-a așezat, uitându-se la telefon, concentrându-se.

— Mami? a zis Meg. Știai? Că acum Lanei nu-i place metroul?

— Mi-a spus. Dar ce caută acolo?

— M-a rugat s-o las să stea aici.

— Cu tine? Cât timp?

— Încă n-am discutat asta.

— Bine. Uite, îmi dau seama că e neplăcut, dar poți să stai o oră? Tatăl tău și cu mine pornim acum.

Hugh a încuviințat din nou.

— Nu, mami. Cred că cel mai bine e s-o lăsați o vreme singură.

— Singură?

— Nu singură, dar să-i lăsați un pic de spațiu, știi?

— Vrei să zici, departe de mine?

Pe masă erau firimituri, iar Jen i-a dat telefonul lui Hugh și le-a adunat într-o mână, mânjindu-și și mai tare cu unt mâneca. Ridicându-se să arunce firimiturile, a observat că în fructieră nu erau decât rămășițele unui ciorchine de struguri, mai multe codițe noduroase, și că sticla din fața gravurii cu pești era acoperită cu stropi de grăsime. Nu-i de mirare că Lana ar prefera să fie acasă la Meg, și-a zis, luând o cârpă și oțet de sub chiuvetă.

— Lana și-a tăiat tot părul, a zis Hugh, îndepărtând telefonul de față o clipă.

— Știu, l-am găsit în coș.

— Da. A găsit părul, a zis el la telefon.

— De ce a făcut asta? A spus?
— Se pare că s-a săturat până peste cap să-și acopere porțiunea ciuntită de deasupra cicatricii.

Jen a turnat un pic de oțet pe cârpă și a frecat grăsimea de pe gravura cu pești.

— Prin urmare, e bine?
— Da. Destul de bine dispusă.

Sticla era curată. Și-a tamponat mâneca.

— Dar, vreau să zic, de ce a plecat fără o vorbă? De ce s-a dus la Meg?
— Ai auzit? a zis el la telefon. Bine. A ridicat privirea. Meg nu știe. Oh, *chiar așa*? A ținut telefonul mai aproape de ureche, cu gura căscată. Asta spune ea?
— Ce spune?

Mirosul tare de oțet făcea ochii lui Jen să lăcrimeze.

— Stai un pic. Hugh a acoperit difuzorul. Lana zice că întotdeauna a considerat-o pe Meg a doua mamă.
— *Chiar?*

Jen a lăsat cârpa să cadă în chiuvetă.

— Eu nu știam asta. Cu siguranță, Meg nu se simte ca mama ei. Poate că se referă doar la diferența de vârstă.
— Păi, e o noutate pentru mine. De cât timp simte asta?
— De vreo cinci minute, aș zice. De suficient timp ca să aibă un argument să stea la Meg.
— Întreab-o când ar trebui să mergem acolo.
— Când ne vrei, Meg? a întrebat Hugh.
— Nu, nu *când ne vrei*? Când ar trebui să mergem acolo?

Hugh și-a întors fața ca să audă mai bine vocea de la celălalt capăt.

— Bine. Jen, uite care-i planul. Vacanța de vară se termină peste șase zile. Meg zice că Lana poate să stea până atunci. Redactează un catalog și poate să lucreze acasă până săptămâna viitoare. Așadar, poate că este un moment bun pentru toată lumea să aibă parte de un pic de odihnă.
— Odihnă? De parcă aș fi în stare să mă odihnesc când Lana bântuie prin Londra.
— N-o să bântuie prin Londra. Meg zice că o s-o supravegheze. Jură. A râs la telefon. Zice că e capital depus la bancă în vederea viitoarelor tale momente de stat cu bebelușul.

— Oh. Jen s-a oprit o clipă, înveselită de gândul să stea cu nepoțica sa. Meg nu putea crede că e o mamă chiar așa de rea dacă era de acord să-și lase copilul în grija ei. Așadar, o să avem momente de stat cu bebelușul? O să fie drăguț. S-a uitat în jur, prin bucătărie, la cojile de ceapă risipite pe sub dulapuri, la petele de ceai din jurul ceainicului, tartrul de pe robinete, la sosul ars de pe plită și la pământul de sub ghivecele cu plante. Dar locul ăsta e într-un hal fără de hal. Nu putem aduce aici un bebeluș.
— Păi, mai e până atunci.
— Știu, dar ar trebui să încep, a zis Jen, apoi a aruncat la coș strugurii storcoșiți și a pus detergent lichid în fructieră.

Hugh a încercat s-o îmbrățișeze când a ieșit din cameră, dar ea i s-a strecurat printre mâini și a început să umple o găleată cu Dettol.

TREIMEA

Hugh era în pat, dormea, când terminase ea de frecat WC-ul, de mutat mobila ca să poată da cu aspiratorul pe dedesubt, de spălat fețele de pernă, de spălat geamurile, de curățat plintele, de dezinfectat podelele, de trecut prin mașina de spălat vase toate vasele și tacâmurile.
— Credeam că aranjarea cuibului se limitează la viitoarea mamă, spusese el în timp ce urca scara.

Dimineață, după ce el plecase la serviciu, ea se apucase din nou, râcâind mucegaiul dintre plăcile de gresie din baie. Dar era cu gândurile aiurea. Astăzi curățenia părea mai puțin imperativă; impulsul se transformase într-un neastâmpăr general. A încercat s-o sune pe Lana, apoi pe Meg, dar n-au răspuns (și le imagina zâmbind superior la numele ei care pâlpâia pe ecranele telefoanelor) și, când a primit un SMS, după câteva minute, era de la Meg care îi spunea că vor suna ele seara, că ar trebui să se calmeze. O respingere.

A încercat să se simtă furioasă, dar n-avea putere pentru asta, și s-a întrebat, cu disperare, cum să-și treacă ziua, cum și-ar putea petrece timpul în casă. Apoi a devenit brusc conștientă de singurătatea sa, de libertate. Nu era nimeni pe care să-l urmărească, pe care să-l aștepte, cu care să se descurce. Dacă nu-și găsea locul, putea să plece de acasă, putea să se ducă oriunde poftea. La început nu i-a venit în minte unde să meargă. Era o zi

caniculară, genul de zi care trebuia să fie petrecută împreună cu alții, numai că nimeni n-o voia.

Dar ce-ar fi să-și viziteze mama, și-a zis, și a urcat în mașină. Era o senzație de lipsă de originalitate în acțiunile sale când a pornit, că urmează raționamentul Lanei, mișcările Lanei din ziua precedentă: să plece de acasă fără să spună nimănui, să fugă și să-și caute refugiul la singura rudă aflată prin apropiere. Cu excepția faptului că Lily chiar *era* mama lui Jen; nu trebuia să rescrie relația lor ca să-și justifice vizita.

Totuși, după ce a pornit, Jen a simțit că nu-i vine să conducă până în Suffolk ca să ajungă în cele din urmă într-o piață de flori, admirând arbuști de fuchsia grațioși în ghivece lucioase și aplecându-se să citească etichetele de pe fiecare plantă. Se simțea prea nestăpânită pentru asta, prea îndărătnică. Și nu după mult timp s-a pomenit că o ia spre nord-vest, nu spre nord-est, schimbând peisajul mai molcom din Suffolk cu piscurile și mlaștinile din Peak District.

Era inevitabil, și-a dat seama, ca până la urmă să se întoarcă acolo; într-acolo se îndrepta, în mintea ei (în sufletul ei, ar fi zis Grace), de luni întregi. Ceva fusese pierdut acolo, ceva o luase razna, și avea nevoie să simtă pământul sub tălpi, să meargă pe urmele propriilor pași, pe urmele pașilor fiicei sale și să vadă dacă peisajul îi dezvăluia vreun secret.

A oprit la o benzinărie ca să se ducă la toaletă și să bea o cafea, să alimenteze cu benzină și să ia încă o pungă de Hula Hoops (i se pusese pata pe ele) și și-a amintit drumul cu mașina, din Scoția, noaptea, pe care încercase să-l facă pe la douăzeci de ani. Cel puțin pentru această explorare, chiar dacă vagă, cel puțin pentru această căutare, chiar dacă a unui lucru neprecizat, n-avea să fie nevoie să doarmă în mașină (spera).

Și nu era frig. De fapt, era o zi absolut superbă. Frunzișul văratic des care mărginea autostrada părea că a căpătat propria lumină, de parcă soarele se spărsese într-o mie de bucăți și atârna, strălucind, în copaci. Albul lucrurilor, al rochiilor și al ceștilor de porțelan și al fețelor de masă îți lua ochii. Numai că nu erau prea multe rochii și cești de porțelan și fețe de masă pe acest drum, erau mai mult marcaje rutiere și panouri de afișaj goale și dubițe VW, dar, cumva, vremea tot sugera mai degrabă obiectele de mai sus.

Lumina reproducea pe pământ modelul a tot ce se afla deasupra ei: păsările care zburau destul de jos erau însoțite de umbrele lor și ramurile copacilor alcătuiau împletituri pe asfalt. Dacă închideai ochii, lumina

pâlpâia și se clătina și îți dădea grețuri. (Cu toate că Jen ținea ochii deschiși, pentru că era la volan.) Vederea îi era un pic perturbată, totuși, era cețoasă și împăienjenită din cauza lacrimilor. Era dezamăgită că plânge, că plânge de șaizeci de kilometri.

La benzinărie era un japonez care își luase copilița pe genunchi în timp ce mama mânca ceva de la McDonalds dintr-o pungă de hârtie. Păruse cea mai drăgălașă priveliște pe care o văzuse Jen de ani întregi. Bărbatul stătea pe un scaun pe terasa restaurantului și îi tot arăta cu degetul câte ceva copilei, strângând-o la piept și zâmbind în jos spre ea și arătând atât de fericit. Piciorușele pruncului, în șosetuțe, se loviseră o dată de fundul scaunului, iar tatăl și-a tras haina și a vârât-o sub piciorușe, astfel încât țesătura le învelea, le proteja de tapițeria murdară.

De ce s-o facă asta să plângă? De ce s-o facă să plângă felul în care el a ridicat în fața ochilor pruncului o păpușă tricotată? De ce s-o facă să plângă obrajii trandafirii ai mamei și felul în care băga în gură cu degetele cartofii prăjiți? De ce s-o facă să plângă felul în care se filtra lumina prin luminatorul benzinăriei, căzând doar pe aceste trei personaje?

Ei bine, dacă plânge destul de mult, și-a zis Jen, cel puțin n-o să mai aibă nevoie să facă pipi încă patruzeci de mile.

PRIMUL SEMN DE NEBUNIE

Când a ajuns era ora prânzului, a mâncat o brioșă cu afine cumpărată de la un supermarket și s-a simțit demodată și rustică. Era o parcare într-o văioagă, la un kilometru și jumătate de tabără și, când a terminat de mâncat, Jen și-a scos pantofii și și-a pus cizmele de cauciuc pe care le ținea în mașină.

A urcat pe deal, neștiind prea bine unde mergea, dar simțind că un loc la înălțime ar fi un început bun. Poate că, dacă ar fi reușit să vadă bine valea, ar zări pe cineva care se ascundea, urmărind-o. Însă pe deal era o pădure deasă și nu se vedea în vale. Era greu de știut unde să meargă mai departe, și solul era acoperit de fructe de sicomor, săgeți aiurite care o trimiteau în toate direcțiile, își băteau joc de ea.

Sunetul ca un scârțâit de ușă scos de o ciocănitoare a stârnit ecou printre copaci și Jen s-a răsucit spre el, pornind pe o cărare care a dus-o pe la marginea unui câmp până la altă pădurice în care era un arbore cu

umflături pe trunchi și o rădăcină de formă ciudată, ca picioarele unei nimfe de mărimea unui copil care se răsuceau în afară, ieșind din pământ. S-a gândit la copilul care se presupunea că a găsit poarta spre iad într-un copac, s-a gândit la tabloul cu Daphne pe care îl văzuse la galerie și s-a gândit la copilul lui Meg. Cu câteva nopți în urmă avusese un vis cu bebelușul care o transforma pe Meg în copac din interior – plămânii deveneau crengi și frunziș, intestinele, rădăcini, pielea, scoarță – și oroarea lui i-a revenit abia acum.

Și-a răsfirat degetele de la picioare în cizme, simțind sub tălpile groase pământul cu hârtoape. Oamenii îți spun mereu să te „înfigi în pământ"; vorbesc despre asta la cursurile de autoapărare, să fii ancorat în pământ, ca un copac, imposibil de doborât. Dar ce-ar fi ca toate femeile să tindă să devină copaci? Ce-ar fi ca înfigerea picioarelor în pământ să fie periculoasă, să te facă să-ți crească rădăcini și să rămâi blocată acolo pe veci? A mers mai departe.

După o jumătate de oră, Jen a recunoscut, în cele din urmă, că se rătăcise. S-a încruntat la gura unei vizuini de iepure, s-a încruntat la căcărezele de iepure lipite de cizmă, s-a încruntat la cartușele de pușcă risipite pe cărare. Zona rurală era tulburătoare. Oriunde mergeai, erau semne că oamenii trăgeau în câte ceva.

„Probabil iepuri", și-a zis.

Săracii iepuri, s-a gândit.

„Sau vulpi", a zis tare.

Săracele vulpi, s-a gândit.

Dar aici era normal. La țară oamenii nu sunt atât de departe de moarte, o acceptă ca pe o parte a vieții. Și-a dat ochii peste cap la propria predică.

„Nu-i vreo cultură din altă lume, Jen", a zis. „Oamenii de la țară se uită la *EastEnders*[40] și fac cumpărături la Waitrose, la fel ca tine."

Dar, dacă stătea să se gândească, ea nu făcea, de fapt, nici unul dintre aceste lucruri.

S-a târât mai departe. Câmpurile erau în cea mai mare parte pământ gol, iar gardurile vii dintre ele erau zdrențuite; era mai degrabă o aproximare a zonei rurale decât ceva real: nu existau mirosuri distincte, în afară de un damf de îngrășăminte naturale, sau ceva de genul acesta, care ajungea la ea la câteva minute o dată. Nu se auzea nici o pasăre, nici măcar o cioară, nici măcar nu văzuse vreuna trecând pe sus. *Și nici o pasăre nu cântă*. Propoziția părea cu tâlc, continuarea altui gând și, cu toate că nu-și

amintea de unde-i venise, știa că avea de-a face cu rogozul[41], orice o fi fost asta.

Un soi de mușchi sau plantă grasă, a presupus, pe când se apleca pe sub un mănunchi de iederă și se uita după cineva pe care să-l întrebe pe unde s-o ia. Dar nu se vedeau clădiri, nu se hurducau pe acolo mașini și nu apărea nici un om, în ciuda dovezilor despre existența lor, cartușele goale și doze de bere aruncate.

Și un fierăstrău.

„Oh, Dumnezeule”, a zis, lăsându-se pradă nevoii de a vorbi singură și chiar arătând cu degetul fierăstrăul, ca și cum gestul acesta ar fi atras atenția altei ființe. Fierăstrăul era pentru lemne, cu mâner albastru și un pic ruginit, atârnat pe o creangă cam la înălțimea coapsei. Atârnat acolo, pe coclauri.

„Îmi spui că asta nu e tulburător?” a zis Jen. „Poate că sunt pe cale să fiu mâncată.”

Apoi, neauzit: Nu ești în Texas și nu-i o drujbă.

„E pentru treburile normale ale fermierilor”, a zis. „Să taie crengi și altele”.

Totuși, a dat roată cu privirea în timp ce vorbea singură și nu s-a putut abține să nu-și imagineze siluete în copaci.

Când o mișcare i-a atras privirea, Jen a avut nevoie de câteva clipe ca să-și dea seama că privirea i s-a fixat pe ceva aflat dincolo de câmpul de alături. Preț de o clipă a crezut că era bărbatul ghemuit din fotografiile de pe Instagram, dar era o fată.

Stătea destul de departe de Jen ca să-i poată vedea fața și își ținea capul un pic aplecat, ca și cum s-ar fi uitat la Jen pe sub sprâncene, încruntându-se la ea, urmărind-o. Umerii fetei erau încovoiați și brațele îi atârnau în față, cu mâinile intrate în mâneci ca într-o mlaștină. Era o poziție destul de asemănătoare cu a Lanei când era prost dispusă, o atitudine irascibilă, infantilă. Dar și amenințătoare, irațională, de neatins. Părul fetei se mișca în vânt, fâlfâind, învelindu-i și dezvelindu-i fața, dar nu făcea nimic ca să-l oprească, să-l dea deoparte, doar stătea acolo și se uita țintă la Jen.

Cu gura uscată, Jen a încercat să-și spună ceva, să rostească o propoziție liniștitoare, dar cuvintele nu voiau să se alcătuiască. Se simțea prinsă în capcană, neștiind dacă trebuia sau nu s-o ia la goană. Fata nu se clintise, părea că se concentrează, și lui Jen i-a trecut prin minte că Lana

trimisese pe cineva după ea, o dublură misterioasă, o sosie plină de furie. Se putea ca ura fiicei sale s-o fi urmat cumva?

A simțit că-i trece ceva peste față, ca și cum niște degete fantomatice i-ar fi atins pielea, și s-a smucit într-o parte atât de repede, încât a căzut peste un gard. Însă „degetele” nu erau decât ghemotoace de semințe pufoase care se desprinse seră dintr-un spic de zburătoare. Puful alb a țopăit pe pământ, purtat de adiere, o codiță de iepure fără trup, și Jen s-a ridicat și l-a urmat, fără să verifice dacă era în continuare ținta privirii intense a fetei.

Și când a trecut peste un pârleaz a dat, aproape literalmente, peste Matthew.

Stătea cu un genunchi pe pământ, ca și cum ar fi așteptat să ceară pe cineva în căsătorie, și de gât îi atârnau tot felul de curele prinse de aparate de fotografiat și de cutii ale aparatelor de fotografiat, care i-au săltat pe piept când s-a ridicat.

— Bună, a zis, cu fața lui curată atât de normală, de comună. Bună, mama Lanei.

Mica poticnire în mijlocul frazelor, repetarea. I-ai putea spune bâlbâială?

— Sunt Jen, a zis ea.

— Da, scuze, îmi amintesc. Ce faci... Ce faci pe aici?

Jen nu știa ce să-i răspundă. Nu se gândise că se va întâlni cu cineva cunoscut.

— Încercam să găsesc peștera cu crucifixul, a zis, oferind la nimereală un reper. Însă n-am reușit decât să mă rătăcesc. Dar tu?

— Speram să văd un sfrâncioc roșiatic, dar cred că apariția lui e doar o poveste. În orice caz, se pare că pe toate păsările le-a speriat ceva. Tu, probabil.

A zâmbit.

— Scuze, a răspuns Jen, zâmbind și ea. Așadar, știi unde ne aflăm?

— Da. Nu suntem departe de peștera cu crucifixul. Nu ești chiar așa de rătăcită cum crezi. Îți pot arăta, dacă vrei.

A condus-o înapoi pe unde venise, și ei i s-a oprit respirația când au trecut pe lângă fată, care stătea în aceeași poziție tulburătoare, dar când s-au apropiat, Jen a văzut că nu era o fată, că se temuse de o sperietoare de ciori ingenioasă, care arăta ca o ființă umană. Poate că silueta ghemuită din fotografii era tot o sperietoare de ciori.

— Nu-i de mirare că nu sunt păsări, a zis ea.

BINGO

— Este... Este Lana cu tine? a întrebat Matthew, în timp ce traversau o pășune cu oi.
— Nu, sunt doar eu.
— Nu vizitezi tabăra? N-ai venit să vorbești cu tata?

Jen n-a răspuns. Și-a mutat ochii de la peisaj și s-a concentrat asupra băiatului, conștientă de panica din vocea lui Matthew, conștientă de un calm pe care ea îl putea mima, dar el nu reușea să-l arate, conștientă că tăcerea sa era mai eficientă decât orice altceva. I-a dat prin cap că Matthew avea răspunsurile.

— Te rog să nu-i spui tatii, a zis el. Eu... eu știu că n-ar fi trebuit să iau votca. Sau orice fel de alcool. Doar că părea o idee... o idee bună, pentru că era ultima noastră seară împreună. Eu și Lana.
— Ați băut votcă?
— Păi, nu, de fapt n-am băut-o...
— Matthew, i-a tăiat vorba Jen, te-ai culcat cu fiica mea?

S-a înroșit pe dată până în vârful urechilor.

— Nu, nu. A deșurubat obiectivul butucănos al aparatului de fotografiat și l-a pus într-o cutie. Noi, ăăă, ne-am sărutat. Dar nu. Jur că n-am făcut lucrul acela.
— Mai spune-mi o dată cum a fost cu votca.
— Am luat-o din barul din tabără, dar nici unul dintre noi n-o voia, și apoi Lana a zis că o s-o țină la ea, pentru că eu mă temeam că tata o să mă prindă dacă încerc s-o pun la loc.
— Și crezi că sunt aici ca să-i spun tatălui tău asta?

El a privit-o, o privire lungă, cercetătoare, din cele cu care Jen își închipuia că trebuie să se fi obișnuit păsările de pe acele dealuri.

— Nu, presupun că-i un drum cam lung numai pentru asta, nu-i așa?
— Un drum destul de lung.
— Atunci e vorba despre Lana? E bine?
— E destul de bine.
— Și cum e cu durerile ei de cap?

Lui Jen i-a fost un pic milă de el fiindcă fusese ținut la distanță cu un pretext atât de evident.

— Cred că acum i-au trecut durerile de cap.

— Asta-i bine. I-a fost tare greu când era aici. A trebuit să-i aduc analgezice din oraș.
— Ți-a cerut să-i aduci analgezice? Jen s-a întrebat cât de ușor i-ar fi oare să zdrobească toate obiectivele din cutiile căptușite pe care le căra el. Așadar, când te-ai despărțit de ea, Matthew, în seara în care a dispărut, avea o sticlă cu votcă și o mulțime de analgezice?

El a încuviințat.

Atunci ar fi putut să țipe la el, să-l întrebe de ce nu spusese nimănui asta în acele zile, dar avea alte lucruri la care să se gândească. Gura peșterii a făcut-o să se oprească.

— Matthew, cred că o să mă odihnesc un pic aici, a zis, gândindu-se la fotografia *#extaz,* la Lana vorbind prin somn („Sunt dedesubt"), la fosila de stridie.

— Oh. El a mai mers puțin și apoi a fugit înapoi la ea, ca și cum ar fi fost legat cu o bucată de elastic. Nu pot să stau cu tine. Trebuie să-l ajut pe tata la un tur cu caiacele.

— Știu. E în ordine. Distrați-vă.

Voia ca el să plece, dar se tot întorcea spre ea în vreme ce se îndepărta, bucata aceea de elastic îl trăgea iar și iar.

Când a dispărut din vedere, în sfârșit, ea s-a întors spre peșteră. Avea o senzație intensă de recunoaștere, cu toate că nu știa de ce. Era o deschizătură întunecată, acoperită în parte de o grămadă de ferigi, și s-a dus într-acolo, așteptând să se materializeze un sens. Pe la jumătatea câmpului, și-a dat seama. De la această distanță, forma gurii peșterii arăta ca silueta unui bărbat care se ghemuia un pic.

ÎNTR-O DUNGĂ

Prima parte a fost prea ușoară, ăsta era necazul. Nu trebuia decât să intri. Era întuneric, dar avea lumina de la telefon, și terenul era un pic înșelător – acoperit cu pietre nefixate în pământ –, dar panta era foarte mică și pereții erau uscați. După vreo zece metri a trebuit să stea într-o dungă ca să poată răzbate, dar părea o aventură, un soi neprimejdios de aventură. Și-a julit genunchii, și-a zgâriat capul într-o parte și s-a izbit cu umerii și coatele de colți de stâncă, însă durerea era plăcută și a simțit că se cuvenea să iasă din fundul pământului cu niște răni căpătate în luptă.

BAZINUL

Oamenii ziceau că peșterile sunt primejdioase, dar n-aveai cum să mori acolo. Nu erau decât o cale de intrare și una de ieșire si, cu toate că era întuneric – atât de întuneric, încât trebuia să tot pipăie ca să vadă dacă mai exista podea în fața sa –, puteai să înaintezi destul de ușor. Singurul motiv de îngrijorare era o gaură de la capătul acestei porțiuni. O gaură mare, plină cu apă care curge repede, în care ar putea să cadă cineva care se mișcă prea iute. Dar ea nu se mișcase prea iute și lumina telefonului o găsise înainte să dea de ea picioarele ei. Piatra lucioasă, alunecoasă de la margine nu fusese sub cizmele ei decât o secundă. Era în ordine. A început să meargă înapoi.

CAMERA ROTUNDĂ

S-a aplecat ca să nu se lovească de o stalactită și a descoperit o deschizătură jos, în dreapta, neagră în spațiul cenușiu, un spațiu în care te puteai târî și în care, când l-a luminat cu telefonul, era ceva care a licărit. S-a lăsat pe vine și a înaintat puțin câte puțin, dizgrațios, cu încheieturile trosnind, fericită că nu era nimeni s-o vadă, și curând a ajuns într-o încăpere rotunjită în care putea să îngenuncheze (dacă nu lua în seamă pietrele care i se înfigeau în rotule). Mirosea a tămâie. Dar poate că mirosul era datorat doar asocierii, pentru că locul semăna cu cripta unei biserici; nimeni n-ar fi putut arde tămâie acolo, jos, nu?

Nu, dar se pare că cineva băuse. Licărirea pe care o văzuse venea de la o sticlă de votcă goală. Așadar, acesta era locul. Lana venise aici după ce se despărțise de Matthew. Și a stat, așteptând, în vreme ce ei o căutau înnebuniți? I-a auzit strigând-o? Și-a închipuit cât de disperați erau acolo, sus? Jen s-a simțit furioasă și scârbită și a fotografiat peștera, sticla de votcă, cu ideea vagă că strângea dovezi.

Însă în timp ce se târa afară a nimerit cu genunchiul pe o folie de paracetamol. Tot goală. La câțiva centimetri în dreapta mai era una, strivită, iar alte două erau înțepenite între niște bolovani. S-a aplecat și a adunat foliile. Cel puțin treizeci și două de pastile. Mai mult decât suficient ca să-ți pui capăt vieții, dacă asta voiai să faci. Totul a căpătat o altă noimă. Nu era o ascunzătoare, ci o celulă pentru condamnații la moarte. A rămas așezată o vreme, așteptând ca emoția să se scurgă din stâncă, să se materializeze o idee despre furia sau disperarea fiicei sale. Nu s-a întâmplat nimic. Cam atât

despre T.C. Lethbridge, cam atât despre faptul că suferința umană este depozitată în piatră. A pus ambalajele pilulelor în buzunar și s-a strecurat înapoi spre tunelul principal. Atâta doar că nu se afla în tunelul principal. Era un alt spațiu îngust, un pic mai jos. A întins o mână ca să nu cadă și mâneca i s-a udat până la cot.

TRECEREA RÂULUI

Va trebui să aibă mai multă grijă. Nu voia să se rătăcească. Și se întreba dacă n-ar trebui să facă din șireturile pantofilor o sfoară care s-o ajute la orientare, sau să-și deșire puloverul și să facă un ghem de lână. O idee bună, dacă n-ar fi purtat cizme de cauciuc și material sintetic Polar.

Revenind în tunelul principal, i s-a părut că-i țiuie urechile sau că e un soi de murmur în stâncă, care ar fi putut să fie apă, un râu subteran care șuiera pe undeva, prin apropiere. Nu băgase în seamă sunetul până atunci. Aici părea, de asemenea, mai frig, și vedea în față norișorul propriei respirații.

A mers (s-a împleticit, a orbecăit, s-a poticnit) o vreme, multă vreme. Destulă ca să-și dea seama că făcuse o greșeală, că acesta nu era tunelul în care fusese, tunelul care ducea spre intrare. Era o altă trecere, și numai Dumnezeu știa unde ducea. S-a întors. Dar curând a devenit evident că nici acest lucru nu era de nici un folos. Nu putea găsi în întuneric intrarea în încăperea rotunjită, cu toate că a luminat cu sârguință fiecare crăpătură mai mare sau mai mică, și chiar și-a vârât capul prin unele deschizături.

Pietrele își continuau sunetul umed, și preț de o clipă a crezut că ar putea să fie ploaie. Aici, jos, în beznă, puteai să-ți închipui că Peak District e potopit de tot soiul de intemperii și, în ciuda faptului că știa că soarele strălucea aprig, și-a imaginat oile de pe câmp îngrămădite sub copaci bătuți de vânt, adăpostindu-se de grindină, amestecându-se, alb pe alb, într-un peisaj iernatic.

CAMERA CU ECOU

„Hei?“ a strigat, și vocea i-a ricoșat din stâncă și s-a împrăștiat, jumătate ridicându-se spre tavan, jumătate alunecând în intrândurile

întunecate din fața sa. Nu era chiar ecou, dar era un soi de sunet singuratic, și i-a părut rău că o făcuse.

SUFOCAREA

A șovăit, nesigură că putea face o alegere. A pornit într-o parte și apoi s-a răzgândit, a stat într-un loc și apoi s-a mișcat înnebunită. În cele din urmă a riscat, chinuindu-se să intre într-o deschizătură mică. Aici aerul era greu, își irosea propria respirație (acră de la prostiile pe care le mâncase pe drumul cu mașina). Și tunelul s-a îngustat prea repede ca să fie drumul cel bun, așa de repede, încât s-a înțepenit, nemaiputând să se miște în nici o parte. Respira zgomotos, cu coastele apăsate de stâncă; părea că se umflă în cilindrul de piatră. Nu avea de ce să se prindă, în ce să se împingă, cu picioarele întinse, cu un braț strivit sub corp. S-a zvârcolit, dar în zadar, cu hainele adunate în jurul șoldurilor, apoi s-a lăsat pradă disperării (disperarea acelui moment, impresia că era pierdută). Plămânii i s-au dezumflat. După o clipă, și-a dat seama că se putea din nou mișca.

GOLUL

Lucruri pe care și le amintea despre peșteri: erau singurele locuri pe care Google Earth nu le cartografiase, singurele locuri care mai rămăseseră de explorat. Plăcile care se formează în plămâni din cauza tuberculozei sunt făcute din același material ca peșterile de calcar (ceea ce însemna că, atunci când Keats scria *Endymion,* poate că avea deja în piept începutul propriului mic sistem de caverne). Constelațiile de pe cer erau, cumva, oglindite de o rețea de tuneluri, ca și cum liniile drepte dintre stelele de pe o hartă ar fi cărări. Ceea ce se întrebase Jen întotdeauna era ce anume se presupune că leagă între ele tunelurile – care era echivalentul pământesc al unei stele? Un bulgăre de noroi? Un bolovan? Un soi de mineral prețios?

Nimic din toate astea nu-i era de folos. Nu reușise niciodată să prindă gustul cartografiei celeste și citarea lui Keats nu prea avea cum s-o ajute (oricât de mult s-ar fi simțit ca un „mielușel rătăcit adânc în acele vâlcele din străfunduri”). Nici măcar Google n-o putea ajuta.

PUȚUL CU PĂTURA

Era o deschizătură în tavan și din ea atârna o pătură, puțin mai sus de unde ajungea cu mâna. S-a oprit, a ridicat privirea și s-a gândit la cei care ar fi vrut să fie pustnici și la echipamentul lor de camping lăsat în urmă. Oare să fie deasupra peștera cu crucifixul? Ar putea fi cineva acolo, sus?

— Ajutor! a strigat. Vă rog, ajutați-mă.

A strigat mult timp, dar n-a primit nici un răspuns. Chiar dacă au auzit, și-a zis, probabil că n-au luat în seamă strigătele, crezând că erau o halucinație produsă de tisă.

TÂRÂȘ

A început la înălțimea la care putea sta pe vine, dar curând era pe burtă, împingând telefonul în față ori ținându-l în gură. Oricum, nu vedea aproape nimic. Stânca îi zgâria întruna pielea, din cauză că haina i se tot ridica, și i-a înțepenit gâtul din cauză că ținea capul în sus. O dureau încheieturile mâinilor, într-una din ele durerea o săgeta, și fiecare mișcare era chinuită. Tânjea să poată merge din nou în picioare. Zgomotul respirației era tensionat și se auzea până departe; părea periculos să anunțe vreun prădător de prezența sa. Cât de repede se putea mișca pe burtă dacă cineva sau ceva apărea din spate? Ceea ce era un fleac în comparație cu posibilitatea să apară ceva din față: n-avea loc să se întoarcă.

Spaima a fost atât de bruscă și de fizică, încât a trebuit să se oprească, în ciuda instinctului, și să stea nemișcată în spațiul strâmt. Simțea furnicături în membre din cauza epuizării (și-ar fi dorit să nu fi făcut atâta curățenie în ziua precedentă), bubuitul inimii era ca o piatră grea care cădea iar și iar. Reluarea mișcării a fost cu mare trudă – dintr-odată părea aproape jenant să continue să încerce însă Lana reusise să iasă, așa că trebuia să existe undeva o deschizătură. Jen spera doar că nu va fi peste trei zile.

VALUL DE FRIG

A stat pe margine, lăsându-se încet să cadă. Deschizătura începea cu bolovani cu suprafața aspră aranjați într-un cerc coborâtor, ca o scară

naturală în spirală. Fiecare treaptă era până la înălțimea taliei sau chiar mai mare, și Jen a alunecat de la o treaptă la alta pe fundul blugilor.

Primii săi pași la baza acestei încăperi au stârnit ecou, și Jen s-a simțit din nou ca într-un spațiu sacru, cu toate că sfințenia nu era liniștitoare. O făcea să se gândească la Stephen, la copiii pe care el dorea atât de mult să-i trimită în iad. Nu se înșelase întru totul, si-a dat ea seama. Căci a ce arăta locul ăsta, dacă nu a iad? Nu erau gropnițe pline de flăcări, nici draci, dar să fie blocată aici, singură, în întuneric, era destul de apropiat. Nu o surprindea că Lana se agățase de idee, o idee care dădea sens întâmplării, care o localiza, o lega de ceva mai mare.

Gâtul îi era rece, ca și plămânii; de fapt, cea mai mare parte a corpului era înțepenită și înfrigurată. Era speriată. Dintr-odată, dorea cu disperare să se întoarcă în tunelul pe care tocmai îl părăsise. Pe jumătate culcată pe cel mai de jos bolovan, s-a ridicat repede, julindu-și umărul. A doua treaptă era mai îngustă și și-a julit cotul și amândoi genunchii, sfâșiindu-și blugii. Următorul ieșind al stâncii era aproape de neatins. Și-a rupt o unghie încercând să se prindă de ceva, apoi s-a legănat înainte, lovindu-se la obraz, și s-a pomenit spânzurând pe stâncă, cu un gol dedesubt.

A înjurat, apoi și-a amintit dorința de a avea cicatrice din bătălie, a înjurat iar și s-a ocărât în toate felurile. Întinzând picioarele în spate, a dat de treapta de pe partea opusă și s-a împins pe stânca solidă.

Dacă reușea să iasă de aici vie...

Dacă reușea să iasă vie? A râs – un sunet smintit, aparte și deloc familiar, care a făcut-o să se cutremure. Ca să alunge teama provocată de propria voce, a început să vorbească singură, să repete lucruri obișnuite, neamenințătoare, lucruri desprinse din lumea pe care o cunoștea.

„Mașinile de spălat au o durată mai mare de viață cu Calgon”, a zis, încercând să reproducă intonația cu exactitate, încercând să reproducă exact tăria sunetului, să-l potrivească cu spațiul. A luat-o de la capăt de câteva ori și s-a gândit la bâlbâială Lanei, care nu era chiar bâlbâială. Își imagina apoi că va fi greu să se învețe cu felul cum suna vocea ei în lumea de afară.

Reclama la Calgon nu o mulțumea pe deplin și a încercat să se gândească la ceva mai lung. Tatăl nostru, poate. S-a străduit să și-l amintească, dar s-a poticnit, nefiind sigură dacă era „*care* ești în Ceruri” sau „*carele* ești în Ceruri”. Asta i-a amintit de o carte pentru copii pe care i-o citise cândva Lanei, în care o fată cânta cântece religioase ca să nu-și piardă curajul. Singurele cântece religioase pe care le știa erau colinde de

Crăciun. A încercat câteva versuri, dar păreau sinistre acolo jos, în întuneric.

STRÂMTOAREA

Era ceva care amintea de un sicriu în această parte a peșterii. La această comparație i-a stat răsuflarea. Să fi murit deja? Și acum suferea osânda?

PEȘTERA CARACATIȚEI

Lumina telefonului a dat peste ceva, o creatură, care se întindea spre ea din întuneric. Acoperea întreaga lățime a culoarului, și Jen s-a ghemuit, scăpând din mână telefonul. Întunericul era atât de adânc, încât au durut-o ochii și s-a simțit iarăși vulnerabilă fără lumină.

Timp de câteva minute i-a fost prea frică să pipăie după telefon, n-a făcut decât să stea nemișcată și s-a chinuit să se înghesuie în perete, sperând că orice o fi fost – calmar de peșteră, kraken – avea să treacă fără să bănuiască prezența ei. A încercat să respire fără zgomot, să-și oprească galopul inimii. A stat mult timp; nu-și dădea seama cât. Când n-a mai putut să rabde, a întins o mână și a pipăit după telefon. Degetele i-au atins ceva dur și îmbăloșat, dar nu se mișca, și curând a dat de dreptunghiul neted și plat de care avea nevoie.

Când a aprins din nou lumina, a văzut că lucrul care o speriase era o formațiune stâncoasă albicioasă, lucitoare, o caracatiță fantomatică, cu tentacule butucănoase. „Cave“[42] în latină, și-a amintit ea acum, însemna „păzește-te“. *Cave canem! Cave octopus!*[43]

Pereții din jur erau negri și picura apă de pe o ieșitură a stâncii. A lins-o, recunoscătoare, gândindu-se la dieta microorganismelor de care vorbea Grace. Era o ușurare, cu toate că nu-si dăduse seama că îi era sete. Foamea era altă problemă, dar n-avea cum s-o rezolve, doar dacă nu... A scotocit prin buzunarele hainei, a găsit o bomboană moale învelită în hârtie roz și a băgat-o în gură, simțindu-se ca Persefona care cedează în fața ispitei unei boabe de rodie.

În față se zărea o porțiune de peșteră mai largă, și s-a târât cu o nouă energie. Picuratul transpirației în interiorul hainei era încurajator, gândul că

trupul ei funcționa îi dădea putere. A apărut o coborâre scurtă, în care a intrat cu mâinile în față, cu mobilul în dinți. Aerul era umed și mirosea a fân vechi, ceea ce a făcut-o să-și spună că lumea de afară era aproape, dar singura lumină venea de la telefon, iar bateria era pe terminate.

CAVERNA FRUNZELOR USCATE

Încăperea era îngustă, plină de frunze de mesteacăn uscate, amintiri din lumea de afară. S-a ridicat în picioare și a rotit lumina peste fiecare centimetru de stâncă, dar n-a reușit să-și dea seama cum au pătruns frunzele. Poate că fuseseră aduse acolo de apă.

Era atât de obosită, și întunericul nesfârșit, atât de apăsător și totul părea atât de disperat. Poate că lucrul cel mai bun era uitarea. Să doarmă ar fi însemnat un răgaz, un fel de a se izola de lume. Era un lucru pe care o văzuse pe Lana făcându-l și, dacă reușea să ajungă acasă, și-a jurat că n-avea s-o mai silească niciodată pe Lana să intre în lumea reală.

S-a culcat pe frunze; formau o saltea comodă și, dacă stătea o clipă nemișcată, se putea convinge singură că se afla altundeva, într-un loc familiar și sigur. Și-a scormonit memoria după momente care s-ar putea potrivi în acest întuneric. O noapte în vechiul apartament, în vechiul lor dormitor, cu tavanul cu model spiralat și ferestrele mari, cu rame de plastic. Și-a imaginat totul, a simțit. Era însărcinată cu Meg, și pilota, pe care o împinsese în jos până pe coapse, o apăsa prea tare. A dat-o la o parte cu totul și a rămas cu mâinile și picioarele rășchirate pe salteaua umedă.

Hugh era pe pat lângă ea, aerul era dens și blând, aerul unei nopți de vară, destul de dens ca să aducă prin fereastră mirosul teilor. Femeia de la etajul de dedesubt striga într-un fel prietenos, agasant, și ei încercau să priceapă care îi era nemulțumirea, repetând cuvintele pe care le deslușeau: bani, să se descurce, inutil, cină. Râzând în pumni.

Jen a deschis ochii și a avut un moment de panică. În trecut fusese la căldură, în siguranță, iubită. În prezent era încordată, îi era frig, era singură și nu se auzea decât sunetul deprimant, înghețat, al apei pe undeva, pe sub stâncă. S-a ridicat și a pornit mai departe.

TRAVERSAREA

Și-a dat seama că se gândește la Rembrandt, o serie de gravuri cu coborârea în mormânt a lui Hristos, din ce în ce mai întunecate. În prima se văd amănuntele despre care nu-ți dai seama că există în tabloul final, cel mai întunecat. Te fac să-ți închipui toate lucrurile pe care s-ar putea să nu le vezi în acel întuneric. Bocitoare schimonosite și cranii răzlețe de care te-ai putea împiedica.

În podea era o gaură; aproape că n-a observat-o. Nu putea să treacă de ea decât proptindu-și picioarele de micile praguri din amândouă părțile, împingându-se cu mâinile în pereți și nădăjduind. Pe la jumătate însă, s-a întrebat dacă n-ar fi cel mai bine să se lase, pur și simplu, să cadă, în loc să continue calvarul. Încercarea de a supraviețui era chinuitoare; ar putea fi de preferat să sfârșească totul acum.

TÂRÂȘ

Și-a dat seama că mintea îi rătăcea, își amintea frânturi de dialog din seriale de comedie vechi și momente disparate din ședințele de la serviciu.

S-a îngrijorat un pic că ăsta putea fi semn că delira sau că era nebună, dar n-a încercat să-și oprească gândurile. Din când în când, se auzea picurând ceva și stârnind ecou, și o făcea să se cutremure, la gândul că cineva o înșfăca de picior, dar aici era aproape confortabil și o parte din ea ar fi vrut să aștepte și să nu se miște până nu venea cineva s-o salveze. Dar cine să știe că ea se află aici?

A copleșit-o vinovăția. Avea să le lase pe Meg și pe Lana orfane de mamă, avea să-l facă văduv pe Hugh. N-avea să-și cunoască nepoata. Cum putuse să fie atât de nechibzuită, de pripită? Să intre fără nici o pregătire, fără echipament de protecție, fără ghid sau măcar o hartă. Să intre fără să spună nimănui unde se afla. Avea să dispară, așa cum dispăruse Lana, numai că de data asta avea să fie de-a binelea. Imaginea lui Hugh, singur, nefericit, era insuportabilă. Cu toate că era mai rău (în mod rușinos) să și-l închipuie cu altcineva, a doua soție, o femeie cu părul lung, negru, și un dulap plin cu rochii de catifea mulate care să-l facă să nu se poată abține să n-o mângâie (de unde veneau amănuntele astea?).

Femeia n-avea s-o simpatizeze pe Lana, avea să fie una dintre acele persoane care nu credeau în depresie. Avea să-i spună „să-și adune mințile” sau să nu mai monopolizeze atenția celorlalți. Și avea să vrea să iasă în

lume și să se dea mare tot timpul și nu l-ar lăsa niciodată pe Hugh să adoarmă serile cu o carte în mână. Și avea să fie homofobă.

Imaginea femeii a înfuriat-o. A început să se simtă ca și cum ar fi fost trasă pe sfoară. Zgripțuroaica aia îmbrăcată în catifea era cea care o atrăsese aici, jos, o ademenise să se îndepărteze de familie, făcuse să fie prinsă în capcană. Ei bine, n-avea de gând să îngăduie asta. Avea să iasă, să se întoarcă.

ȘUVOIUL

După o crăpătură îngustă, care i-a zgâriat trupul pe ambele părți, a urmat un spațiu larg și jos, pe jumătate plin cu apă. A trebuit să-l traverseze în patru labe, cu cizmele sub apă, cu blugii din ce în ce mai îngreunați. Și-a rănit genunchii în bucăți de stâncă ascuțite, ascunse sub apă și îi curgea saliva, din cauză că ținea telefonul în gură. Și-a scos cămașa și a încercat s-o sfâșie, ca să facă bandaje, să-și facă apărători pentru genunchi, însă materialul nu se lăsa rupt, așa că a îmbrăcat-o din nou.

O durea capul și bănuia că îi sângerează, cu toate că nu prea avea cum să-și dea seama, fiindcă era udă din cap până-n picioare. Avea mâinile tăiate și bășicate, dar nu le putea salva în timp ce înainta, și a trebuit să accepte senzația pietrelor care i se înfigeau în piele. Îi era milă de ea însăși și a plâns de durere, dar dincolo de autocompătimire și suferință era un dram de satisfacție. Suferința ei avea să lase urme, și această călătorie infernală nu avea să existe doar în capul său.

I-au venit în minte imagini cu încheieturile Lanei brăzdate cu dungi roșii, și o clipă a simțit o frântură infimă din ceea ce trebuie să fi simțit Lana când își cresta brațele, dorința să arate pe exteriorul trupului ceea ce se petrecea pe dinăuntru.

GHEMUIREA

Nu-și amintea dacă o luase la stânga sau la dreapta, mintea nu voia să se concentreze pe acest subiect; tavanul jos al acestei porțiuni de peșteră o silea să meargă tot timpul cocârjată, așa că o durea spatele la fiecare pas. Se simțea ca după o migrenă. Incapabilă să găsească energie pentru orice, incapabilă să găsească măcar cuvinte. Începuse din nou să vorbească

singură, însă frazele nu se terminau. Nu-și mai amintea ce făcea aici, ce nădăjduia.

TRECEREA RÂULUI

Mai era încă om? Era o întrebare care i-a venit dintr-odată în minte. Aici, jos, era oare altă făptură? Și-a amintit ceva despre cum interiorul peșterilor ar fi cea mai apropiată paralelă cu mediul de pe alte planete și a descoperit că putea să creadă această comparație. Era sigură că peșterile arătau ca o parte a unui peisaj extraterestru.

GROTA

Erau musculițe. A fost atât de bucuroasă să le vadă dansând în lumina telefonului, încât nu le-a plesnit când au ciupit-o. Asta trebuia să însemne că exista pe undeva, pe aproape, o intrare. A privit în jur cu ochi sălbatici.

Telefonul Lanei era sprijinit de un prichici înalt, un obiect plat, strălucitor. Complet mort, desigur, dar, fără îndoială, al Lanei. Ușor de recunoscut după abțibildurile de pe carcasă, o colecție de personaje de desene animate viu colorate și logouri de modă. Jen și-a dat seama că nu văzuse nimic colorat de când intrase în peșteră, că existase în alb-negru.

A ținut telefonul în mâini ca și cum ar fi fost o Lana în miniatură, o făptură fragilă. Să găsească un lucru atât de strâns asociat cu fiica sa, să-l vadă acum, când s-ar putea să n-o mai vadă pe ea niciodată, era copleșitor. L-a legănat, l-a dus la obraz și l-a sărutat, apoi l-a pus în buzunar.

REÎNVIEREA

Ceea ce i-a spus că se află aproape de suprafață a fost pala de vânt bruscă, apoi schimbarea temperaturii și, în cele din urmă, raza de lumină subțire, de un cenușiu albicios. A trebuit să se răsucească iar și iar ca să se ridice, ieșind din pământ ca un tirbușon. S-a lovit la gură în graba de a ajunge mai sus și a trebuit să aștepte un moment ca să mai treacă durerea din buze și dinți. Apoi, înfigându-și degetele de la picioare în deschizături prea înguste, a continuat să se târască spre suprafață, până ce, în sfârșit, și-a

scos brațele, s-a agățat de rădăcinile unui copac din apropiere și s-a ridicat în lume.

A tras aer în piept de parcă s-ar fi înecat și a zăcut o vreme culcată pe spate, cu hainele ude încrețite în jurul genunchilor și mijlocului. Soarele strălucea și s-a uitat la el, fără să-i pese că trebuia să-și protejeze ochii, atât de fericită că-l vede, atât de recunoscătoare pentru căldura lui, pentru prezența lui. Când s-a ridicat, vântul i s-a încâlcit în păr și a simțit înțepături în pielea scalpului, iar când și-a dus degetele la cap, a descoperit că avea sânge pe ele. O durea gâtul de la atâta gârboveală și s-a întins cât de mult a putut, recunoscătoare că nu era înțepenită, recunoscătoare pentru capacitatea de a se mișca liber fără să se lovească de stânci.

Nu era nimeni prin preajmă, și Jen a crezut o clipă – a crezut cu adevărat, *cu adevărat* – că toată lumea a dispărut, toți oamenii de pe planetă. Poate că era adierea proaspătă după tunelurile fără aer, sau lumina pe piele după întuneric, sau senzația că se integra din nou în peisaj, dar toate aveau un aer minunat de noutate. O noutate ca aceea a raiului.

Parcarea se afla la numai câteva minute de mers pe jos. Mersese și se târâse și se zvârcolise ore întregi, dar nu ajunsese departe. Părea imposibil. Avea răsuflarea tăiată și era amețită, udă până la piele și înghețată, și tremuratul o făcea s-o doară și mai tare. Blugii erau sfâșiați la genunchi și pielea îi era vânătă și însângerată. S-a împleticit până la mașină, cu mușchii încă plini de crampe.

Înăuntru era înăbușitor, dar era recunoscătoare pentru căldură și pentru mirosul de praf care o ducea cu gândul la picnicuri în familie, când fetele erau mici și, înainte de asta, cu părinții săi. S-a năpustit la celelalte trei brioșe cu afine din pachet.

În buzunarul portierei erau niște șervețele și a început să-și tamponeze tăieturile de pe cap, mâini și genunchi. Și-a imaginat bucata de piele care lipsea când a reapărut Lana, evident smulsă de tavanul zimțat al unui tunel. Trusa de prim ajutor era pe jumătate goală, dar și-a aplicat niște cremă dezinfectantă pe răni și și-a pus plasturi pe genunchi, apoi și-a scos blugii, cămașa și șosetele și le-a întins pe acoperișul mașinii încinse.

A stat la volan în lenjerie de corp simțindu-se bine, în sfârșit, nici flămândă, nici udă, nici sângerând. După un minut, a pornit bateria mașinii, a pus în priză telefonul Lanei și a așteptat să învie.

MĂRTURISIREA

Am auzit că, dacă mori aici, jos, pur și simplu toarnă ciment peste cadavrul tău. Nu m-am gândit la asta înainte, presupun că nu voiam să fiu găsită. Dar nu vreau să fiu lăsată aici, chiar dacă sunt moartă. Nu vreau să fiu lăsată în întuneric pentru totdeauna.

Bateria este acum aproape descărcată. N-a mai rămas mult timp ca să scriu un mesaj, și nu-mi dau seama ce aș vrea să spun. Am o durere de cap înfiorătoare.

Două lucruri: sunt proastă și îmi pare rău.

M-am gândit când am coborât aici că asta e cea mai bună cale, că n-aș traumatiza pe nimeni. Nu voiam să fac pe altcineva, cum ar fi un mecanic de tren, să-mi provoace moartea. Nu voiam să fiu găsită arătând oribil, sau ca fața mea moartă să bântuiască pe cineva tot restul vieții. Nu m-am gândit că o să mă răzgândesc. Nu m-am gândit că pastilele nu vor avea efect. Nu m-am gândit că o să rămân blocată aici, singură, atâta veme. Nu m-am așteptat să mă trezesc.

Când m-am trezit, nu mă puteam opri din vomitat. Probabil că am dat afară tot ce-am mâncat în săptămâna asta. Pastilele rămase pluteau în apă, devenite un soi de pastă în foliile lor, inutilizabile. Sper ca toate chimicalele alea să nu-i facă rău vreunei viețuitoare din natură. Nu pare să existe vreo viețuitoare pe aici. De două ori mi s-a părut că văd un șoarece. Aș da orice să văd un alt animal. Dar n-au fost decât o iluzie a luminii lanternei mele și o picătură căzută din tavan.

E ironic faptul că am venit aici ca să mă omor și acum nu vreau să mor. Sau nu ironic – jenant. Sunt foarte, foarte jenată. De cum mi-am dat seama că n-am murit, m-am simtit ca o toantă. Nu vreau decât să ies de aici și să nu spun nimănui ce s-a întâmplat. Niciodată. Dar am încercat să găsesc drumul spre intrare și n-am reușit decât să mă rătăcesc și mai tare. Toate arată la fel, fiecare tunel. Sunt udă până la piele și am genunchii zdreliți. Atârn lovit la cap și-mi curge sânge. Am mâinile amorțite. Oricum, nu-s sigură că mă pot întoarce la puțul prin care am coborât.

Acum câteva ore am crezut că aud ceva deasupra și am strigat, am tot strigat până m-a durut gâtul, dar, dacă a fost cineva acolo, nu cred că a auzit. Așa că poate n-o să mă găsească nimeni, poate că n-o să găsească nimeni telefonul ăsta, mesajul ăsta. Dacă îl găsiți, vă rog să le spuneți părinților și surorii mele că îmi pare rău. Vă rog să le spuneți că îi iubesc.

Spuneți-i mamei mele că avea dreptate, viața merită să fie trăită. Dacă mi s-ar da acum șansa să trăiesc, n-aș mai face niciodată așa tâmpenie. N-aș mai considera cerul un lucru de la sine înțeles, nu s-ar mai întâmpla să nu mă bucur că am picioarele uscate, n-aș mai mânca niciodată un KitKat (poate). Am unul în buzunar și îl păstram, dar

ILUZII AUDITIVE

Înregistrarea se oprea aici; trebuie să se fi descărcat bateria în acel moment. Când a lăsat din mână telefonul, Jen avea un nod în gât și inima îi bubuia. Mâinile îi tremurau prea tare ca să șofeze. A coborât din mașină și a luat cămașa și blugii de pe acoperiș. Hainele erau țepene și rupte, dar încălzite de soare. Inspirându-se de la Lana, Jen a ridicat privirea spre cer. Asta a liniștit-o un pic. Nedorind să-l piardă din ochi o vreme, și-a pus pantofii uscați, a încuiat mașina și a pornit spre mlaștină.

După o clipă, și-a dat seama că îi suna telefonul.

— Unde ești? a întrebat Hugh. Ai avut telefonul închis?

— Nu, aici nu e semnal. Sunt în Derbyshire.

Câteva secunde de tăcere.

— Pot să întreb de ce?

— O să-ți explic când mă întorc. Scuze. N-aveam de gând să vin aici. Așa s-a nimerit.

— Păi, s-a mai întâmplat ceva. Pe Meg au apucat-o durerile facerii.

— Oh, Doamne! Dar încă nu e vremea. E bine? Copilul e bine?

— Nu intra în panică. Copilul vine cu câteva săptămâni mai devreme, așa că probabil va trebui să stea o vreme în spital, dar da, totul pare să meargă bine, în general. Totuși, Meg ar vrea să fii aici.

— Sigur. Mă întorc imediat. Adică, o să dureze câteva ore.

— În ordine, iubito. O să-i spun.

Și-a luat rămas-bun de la Hugh și a strâns în mână telefonul în timp ce mergea. Peste câteva ore va avea o nepoată, și ar trebui să se grăbească, dar încă mai tremura din pricina oboselii, a șocului acelei zile și a valului de energie creat de zahărul din brioșele cu afine. Așa că și-a continuat drumul peste mlaștină, sperând că aerul, lumina soarelui și peisajul o vor liniști.

Când veniseră pe aici, în mai, toate tufele imense de rododendron erau pline de flori violete. Acum, iarba-neagră era cea care dădea culoare

mlaștinii. Și afinele erau coapte, așa că întregul peisaj arăta destul de decadent, un covor pufos plin de fructe. Îi venea să se culce pe smocurile moi de iarbă-neagră și să-și îndese în gură toate fructele la care ajungea cu mâna.

În schimb, a trecut printr-o portiță și a luat-o de-a lungul unei cărări nisipoase – pe care mâțișorii căzuți din mesteceni se zvârcoleau sub picior – și a ajuns la Cele Nouă Doamne. Pietrele păreau prieteni vechi. S-a dus până în mijlocul lor, s-a oprit acolo și a observat un petic de pământ gol, pe care stăteau toți cei care veneau. A făcut o fotografie, gândindu-se că ar putea să-și facă un cont pe Instagram, apoi a strecurat telefonul în buzunarul de sus al cămășii.

Pe stejarul cel mare atârnau căștile Lanei. Străluceau în lumina aurie a după-amiezii, și Jen s-a dus sub creangă și le-a prins în palmă. Partea din spate a uneia căzuse și se ițeau câteva sârme subțirele. S-a gândit la ele cuibărite în urechile Lanei, cât de intime erau aceste obiecte, cât de mult făceau parte din fiica ei, și le-a ridicat la urechi.

Cel puțin știa sigur, în sfârșit, ce se întâmplase. În ciuda kilometrilor care le despărțeau, se simțea mai aproape de fiica ei decât fusese de luni întregi, așa de mult încât i s-a părut că-i aude vocea, ca și cum căștile ar fi fost conectate la Lana. „Mami“, o auzea zicând. „Mami?“

Vocea venea din direcția inimii sale, și Jen a zâmbit o clipă spre cer, până să-și dea seama că nu din inimă, ci din buzunarul de la piept venea vocea. Buzunarul de sus, unde era telefonul. L-a luat și si-a scos din ureche o cască.

— Alo? a zis.

— Mami, pentru numele lui Dumnezeu! E a treia oară că mă suni fără să-ți dai seama. Unde ești? Tati zice că ești pe drum.

— *Sunt* pe drum.

— Bine, a zis Lana. Pentru că avem nevoie de tine.

Mulțumiri

Pentru ajutorul la cercetare, mulțumiri lui Jon Daniels de la Dolomite Training (cu mulțumiri speciale pentru că ne-a scos vii din peșteri), Martin și Sarah Falkingham, Christopher Healey și Cora McKechnie.

Pentru conversațiile utile despre scris, mulțumiri lui Oonagh Barronwell, Jack McDavid, Priya Parmar, Sarah Perry, Shai Sendik, Alice Slater, M.O.

Walsh și Catriona Ward.

Pentru comentariile la primele ciorne, mulțumiri lui Andrew Cowan, Hannah Harper, Kathryn Healey, Debra Isaac, Charlotte Stretch, Louisa Theobald, Rowan Whiteside și Lucy Yate.

Notes

[←1]

Document religios, scris în 1395, care conține declarațiile conducătorilor Mișcării Lollarde, inspirate de învățăturile lui John Wycliffe

[←2]

Organizație națională din Marea Britanie care se ocupă de conservarea și punerea în valoare a monumentelor și obiectivelor de interes colectiv

[←3]

Lanț de magazine universale din Marea Britanie

[←4]

Sufragetă care a intrat pe pistă la cursa de la Epsom, în 1913, și a fost călcată de calul regelui George al V-lea

[←5]

(argou) Gland; zevzec, tont

[←6]

În original, *ghosting*. Termenul descrie situația în care cineva cu care te întâlnești nu mai e brusc de găsit, fără a-ți da semne că nu mai e interesat de relația cu tine. E o modalitate de a da de înțeles că relația s-a sfârșit.

[←7]

În original, *Her Indoors* – felul în care se referă la soția sa personajul Arthur Daley din serialul TV britanic *Minder*

[←8]

Sarmale și, respectiv, un fel de drob din măruntaie de oaie

[←9]

În România, cu titlul *Rochia perfectă*. Emisiune TV americană

[←10]

În original DSH – *deliberate self-harm*

[←11]

Organism guvernamental care administrează locurile protejate din Marea Britanie

[←12]

(aprox.) *Cine crezi că ești?* Emisiune TV din Marea Britanie

[←13]

(aprox.) *La etaj, la parter.* Serial TV din Marea Britanie

[←14]

(aprox.) *Ora femeii*. Emisiune radiofonică din Marea Britanie

[←15]

Mici discuri de ciocolată produse de firma Cadbury

[←16]

I se mai spune și „hrean japonez”.

[←17]

În engleză *platypus*

[←18]

În engleză *possum*

[←19]

Cântec comic interpretat de Bing Crosby în filmul *Rhythm on the Range*, 1936

[←20]

Față de bărbat alcătuită din frunze sau din care ies frunze, simbol și motiv ornamental foarte vechi

[←21]

Baladă tradițională din folclorul englez, secolul al XVI-lea

[←22]

Hamlet, actul II, scena II, traducere de Leon Levițchi și Dan Duțescu, în William Shakespeare, *Teatru*, Editura pentru Literatură Universală, București, 1964

[←23]

Shag: cormoran; (argou) actul sexual

[←24]

John Milton, *Paradisul pierdut*, traducere de Aurel Covaci, Editura Minerva, în colecția „Biblioteca pentru toți”, București, 1972

[←25]

Aluzie la cântecul „How Much Is the Doggy in the Window” (1952) – „Cât costă cățelușul din vitrină”. *Window* înseamnă și „fereastră”, și „vitrină”.

[←26]

Axodd se pronunță aproape la fel ca *acts odd*: se poartă ciudat

[←27]

În argou, o anumită practică homosexuală

[←28]

Women’s Institutes: organizație feminină bazată pe comunități, fondată în Canada în 1897 și răspândită și în alte țări

[←29]

Pleda nearctica, din ordinul Diptere. În traducere literală, „insecta dragostei”

[←30]

Pastel de nata, produs de patiserie tipic portughez

[←31]

Aprox. *Crângul cu totemuri*

[←32]

Nacho este un fel de lipie cu brânză, populară în Mexic și SUA.

[←33]

Arheolog, parapsiholog și explorator britanic

[←34]

În original *Red-faced*: „cu fața roșie”, dar și „stingherit, rușinat, umilit”

[←35]

Intelligent Design, teorie alternativă la evoluționism

[←36]

Moon tea, apare în seria de romane *Cântec de gheață și foc* (*A Song of Ice and Fire*) a lui George R.R. Martin.

[←37]

To trip înseamnă „a te împiedica”, dar și „a avea halucinații (de la droguri)”.

[←38]

Is my lipstick bleeding? – sensul principal al lui *to bleed* este „a sângera”.

[←39]

Mici rulouri crocante de cartofi

[←40]

Serial TV britanic

[←41]

Din poemul lui John Keats „Frumoasa neîndurătoare”

[←42]

Cave în limba engleză înseamnă „peșteră”

[←43]

Păzește-te de caracatiță. Titlul original al capitolului este *Octopus cave*.

Table of Contents

34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
←1
←2
←3
←4
←5
←6
←7